

378.122072
155 ป

.2

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์
ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

๕๘ พ.ศ. 2540

ปริมาณงาน
ของ
สจ.วราภรณ์ ทวีพรพสุ

378.12207
2
ส155ป
ร.2

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาด้วยบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา

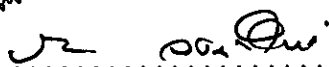
มีนาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

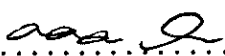
h 35248

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

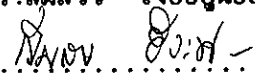
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่)

..... กรรมการ

(รศ.ดร.สมสรวร วงษ์อ่อน)

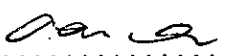
..... กรรมการ

(ดร.สมสุข วีระพิจิตร)

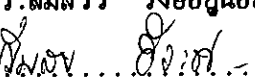
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

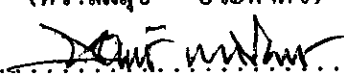
(รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่)

..... กรรมการ

(รศ.ดร.สมสรวร วงษ์อ่อน)

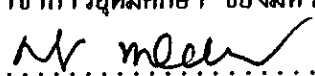
..... กรรมการ

(ดร.สมสุข วีระพิจิตร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร.ทองอยู่ แก้วไทรชะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริญา พูลสุวรรณ)

วันที่ 1๕ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความเมตตากรุณาอนุเคราะห์ของ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ ประธานกรรมการ รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ดร.สมสุข ปิระพิจิตร กรรมการ และ ดร.ทองอยู่ แก้วไพฑูระ กรรมการเพิ่มเติม ทั้งอาจารย์ผู้เป็นประธานกรรมการ และกรรมการได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ความรู้ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนแก้ไข สำนวนภาษาเพื่อให้สามารถสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งให้กำลังใจจนทำให้ปริญญานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยลาศึกษาต่อ

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ดิเรก ศรีสุโข ดร.วิมลภ กันทวิทย์ รศ.ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา รศ.ดร.ศิลา บุญเรืองรอด รศ.ดร.พจจิต อินทสุวรรณ รศ.นิภา ศรีไพโรจน์ รศ.พวงรัตน์ ทวีรัตน์ และ ดร.สุชาติ ลีตระกูล ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือการวิจัยให้มีความสมบูรณ์และตรงตามเนื้อหา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร และ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยในการสำรวจสภาพการทํางานวิจัยทางการศึกษา ตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่น้องครอบครัวทรรพสุ และเพื่อน ๆ สาขาการอุดมศึกษาทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอจนสำเร็จการศึกษา

สจิวรรณ ทรรพสุ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
/ ภูมิหลัง	1
/ ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
/ สมมติฐานของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	7
กรอบความคิดของการวิจัย	7
/ ขอบเขตของการวิจัย	12
ตัวแปรที่ศึกษา	13
/ ข้อตกลงเบื้องต้น	14
/ นิยามศัพท์เฉพาะ	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยและทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบการวิจัย	19
ความหมายของการวิจัย	19
สถาบันอุดมศึกษากับบทบาทการวิจัย	21
นโยบายการวิจัย	23
การวิจัยทางการศึกษา	28
ทฤษฎีระบบ	35
ปัจจัยเบื้องต้นของระบบการทำงานวิจัย	40
คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย	41
ด้านความรู้สึกละอารมณ์	41
ด้านความรู้	42
ด้านการตัดสินใจ	44

การสนับสนุนของผู้บริหาร	45
การกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการวิจัย	46
การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย	48
การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย	50
การส่งเสริมการทำวิจัย	53
องค์กรวิจัยและหน่วยงานสนับสนุน	56
องค์กรบริหารงานวิจัยในสายงานวิจัย	56
หน่วยงานที่เป็นแหล่งจำเป็นพื้นฐานของงานวิจัย	59
กระบวนการของระบบการทำงานวิจัย	64
แรงจูงใจ	64
ความหมายของแรงจูงใจ	64
ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	66
สิ่งจูงใจที่ส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจในการทำวิจัย	70
การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย	72
ลักษณะของการพัฒนาตนเอง	73
กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองทางการวิจัย	74
การทำวิจัย	75
การเลือกหัวข้อวิจัยหรือหัวข้อปัญหาการวิจัย	76
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	77
การนิยามปัญหา	79
การสร้างเครื่องมือ	82
การจัดกระทำข้อมูล	83
การเขียนรายงานการวิจัย	85
3 วิธีดำเนินการวิจัย	89
กำหนดขั้นตอนการวิจัย	89

บทที่	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	93
สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	95
ปัจจัยที่ศึกษา	99
สภาพการทํางานที่ศึกษา	101
การเก็บรวบรวมข้อมูล	103
การจัดกระทำข้อมูล	104
การวิเคราะห์ข้อมูล	104
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	106
ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	106
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	107
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	108
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	164
ความมุ่งหมายของการวิจัย	164
กลุ่มตัวอย่าง	164
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	164
การเก็บรวบรวมข้อมูล	165
การวิเคราะห์ข้อมูล	166
สรุปผลการวิจัย	166
อภิปรายผล	175
ข้อเสนอแนะ	189
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	193
บรรณานุกรม	195

ภาคผนวก	208
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานประกอบการทำ ปริณิธานพันธ	209
ภาคผนวก ข. หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเครื่องมือวิจัย	211
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับทำ ปริณิธานพันธ	213
ภาคผนวก ง. หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม	216
ภาคผนวก จ. แบบสอบถามอาจารย์	218
ภาคผนวก ฉ. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับนโยบาย ระดับส่งเสริมและประสานงาน และระดับปฏิบัติ	237
ภาคผนวก ช. แบบสำรวจสภาพการทํางานทางด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี และ เชิงคุณภาพ	256
ภาคผนวก ฌ. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	266
ภาคผนวก ฎ. รายชื่องานวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี พ.ศ. 2524 - 2539	268
ภาคผนวก ฏ. ตารางแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความ คิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทํางานทางด้าน การศึกษา	280
ภาคผนวก ฐ. อีซีไอแแกรมแสดงการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทํางานวิจัย และไม่เคยทํางาน วิจัยทางด้านการศึกษา (พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยใน สมการจำแนกกลุ่ม)	295
ภาคผนวก ฑ. อีซีไอแแกรมแสดงการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทํางานวิจัย และไม่เคยทํางาน วิจัยทางด้านการศึกษา (พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรใน แต่ละปัจจัยในสมการจำแนกกลุ่ม)	298
ภาคผนวก ท. รายชื่อผู้บริหารสถาบันราชภัฏที่ตอบแบบสัมภาษณ์	301

ภาคผนวก ฉ. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการ ทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์และสภาพการทำวิจัยทางด้าน การศึกษาของอาจารย์จากแบบสัมภาษณ์	305
ภาคผนวก ช. ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์สถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์ กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาและสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษา จากแบบสอบถาม	325
ประวัติย่อของผู้วิจัย	333

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์จำแนกตามคณะ และสถาบัน ราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	94
2 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ	109
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย ที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาเป็นรายด้าน และรวม 5 ด้าน	113
4 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ผู้ที่ไม่เคย ทำวิจัยจากแบบสอบถาม จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อการทำวิจัย	118
5 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ผู้ที่เคย ทำวิจัยเป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนผลงานวิจัย ที่สำเร็จสิ้นแล้ว	121
6 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย เป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาของการทำวิจัย	122
7 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย และกำลังทำวิจัยเป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามเนื้อหา ของงานวิจัย	123
8 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย และกำลังทำวิจัยเป็นหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามหน้าที่ที่ทำวิจัย	124
9 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย และกำลังทำวิจัยเป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามปัญหาที่ ประสบในการทำวิจัย	125
10 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย เป็นรายบุคคล หมู่คณะ และกำลังทำวิจัยอยู่จากแบบสอบถาม จำแนกตามความ สำเร็จของการทำวิจัย	126

11	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาของอาจารย์ที่เคยทําวิจัย เป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จําแนกตามการนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์	127
12	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาของอาจารย์ที่เคยทําวิจัย เป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จําแนกตามการเผยแพร่ผลงานวิจัย ..	128
13	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามการปฏิบัติตามระเบียบวิธีวิจัย	130
14	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามประเภทของงานวิจัย	134
15	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามระดับการศึกษาที่วิจัย	135
16	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามประเภทของสมมติฐานการวิจัย	136
17	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามสถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง	137
18	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามขนาดของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง	138
19	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	139
20	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามชนิดของเครื่องมือวิจัย	140
21	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามวิธีตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	141
22	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จําแนกตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	142

23	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาระงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จำแนกตามชนิดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	143
24	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาระงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จำแนกตามลักษณะของโครงการวิจัย	145
25	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาระงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จำแนกตามประโยชน์ของงานวิจัย	146
26	จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาระงปริมาณจากแบบสำรวจ งานวิจัย จำแนกตามแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย	147
27	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษา ...	151
28	ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มของแต่ละปัจจัย	152
29	สัดส่วนในการทำนายการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทําวิจัยและไม่เคยทําวิจัยทางด้าน การศึกษาจากสมการจำแนกกลุ่ม	153
30	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแต่ละปัจจัยกับการทําวิจัยทางด้านการศึกษา	155
31	ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มของตัวแปรในแต่ละปัจจัย	157
32	สัดส่วนในการทำนายการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทําวิจัยและไม่เคยทําวิจัยทางด้าน การศึกษาจากสมการจำแนกกลุ่ม	158
33	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย ที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษาด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย เป็นรายข้อ	281
34	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย ที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษาด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร เป็นรายข้อ	285
35	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย ที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษาด้านสภาพของหน่วยงาน เป็นรายข้อ ..	288
36	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย ที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษาด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทาง การวิจัย เป็นรายข้อ	290

37	ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย ที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาด้านแรงจูงใจ เป็นรายข้อ	292
38	ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้านการ สนับสนุนของผู้บริหาร	306
39	ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณลักษณะ ของอาจารย์ทางการวิจัย	309
40	ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพของ หน่วยงาน	312
41	ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ	314
42	ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้านการพัฒนา ตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย	317
43	ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัย ทางด้านการศึกษา	319
44	ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อ การพัฒนางานวิจัยทางด้านการศึกษา	321
45	ความถี่ของคำตอบจากแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิดเกี่ยวกับความ คิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์ต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา และ สภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษา	326

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบจำลองความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของ อาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร	11
2 แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบของระบบ	36
3 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	92

ภูมิหลัง

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันวิชาการชั้นสูงที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ และเพื่อก่อให้เกิดผลแห่งความก้าวหน้าทางวิชาการ นอกเหนือจากการปฏิบัติการกิจทางด้านการสอนเพื่อการผลิตบัณฑิต และการบริการวิชาการแก่สังคมในลักษณะต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ภารกิจด้านการศึกษาค้นคว้าวิจัยควรได้รับการเน้นเป็นพิเศษ เพราะหากปราศจากการวิจัย สถาบันอุดมศึกษาก็จะทำหน้าที่เป็นเพียงสถาบันที่ถ่ายทอดความรู้อันเป็นมรดกตกทอดมาเท่านั้น (วิจิตร ศรีสอ้าน. 2525 : 40) ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการวิจัยเป็นกระบวนการได้มาซึ่งข้อความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของศาสตร์ต่าง ๆ อันก่อให้เกิดความรู้ใหม่ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของกฎหรือทฤษฎี ว่าด้วยการส่งเสริมเพิ่มเติมความรู้ของศาสตร์ต่าง ๆ ให้เจริญงอกงามเป็นวิชาการที่เข้มแข็ง จึงอาจกล่าวได้ว่า ความเจริญงอกงามของแต่ละศาสตร์ย่อมขึ้นอยู่กับความเจริญก้าวหน้าของการวิจัยอย่างแท้จริง (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2537 : 50) การวิจัยซึ่งเป็นการกิจหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาจึงควรได้รับการสนับสนุนและแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ ด้วยความเป็นจริงที่ว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่มีความพร้อมในการท้าววิจัยกว่าสถาบันอื่น กล่าวคือ เป็นสถาบันที่อยู่ในฐานะเป็นผู้นำ และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นแหล่งรวมนักวิชาการ รวมทั้งมีอิสระและเสรีภาพทางวิชาการอย่างเพียงพอแก่การท้าววิจัย ขณะที่สถาบันอื่นสามารถท้าววิจัยได้ภายใต้กรอบแห่งภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความเหมาะสมในการเป็นผู้นำสำหรับดำเนินงานทางด้านการวิจัย ซึ่งสังคมในประเทศที่พัฒนาแล้วได้เห็นความสำคัญในงานวิจัย และได้มอบให้เป็นภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาอย่างจริงจัง ดังที่ปรากฏในแนวนโยบายทางด้านการวิจัยของแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547) ของประเทศไทย คือ เร่งพัฒนาขีดความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ ให้สามารถสร้างและผสมผสาน

องค์ความรู้สากล เทคโนโลยีและภูมิปัญญาไทย เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อีกทั้งงานวิจัยของระบบอุดมศึกษาไทยได้ส่งเสริมบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก โดยเน้นการปรับปรุงการบริหาร และการดำเนินงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการกำหนดทิศทางการวิจัยระดับสถาบันที่ชัดเจน สร้างความเป็นเลิศเฉพาะทาง ตลอดจนระดมทรัพยากร และความร่วมมือด้านการวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น (ทพวงมหาวิทยาลัย. 2533 : 5)

ขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษาจะสามารถพัฒนาองค์ความรู้ได้ผ่านกระบวนการทางด้านวิจัยให้สามารถสนองตอบต่อความต้องการของการพัฒนาวิชาการตามศาสตร์สาขาต่าง ๆ และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างกว้างขวางและครอบคลุมนั้น อาจารย์ผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการทำงานวิจัยอย่างหลากหลาย มีปริมาณที่เพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการ และการปฏิบัติ จากการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (2537 : 67 - 69) พบว่า ปริมาณงานวิจัยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ดำเนินโครงการวิจัยประเภทต่าง ๆ ทั้งการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนาในระหว่างปี พ.ศ. 2530 - 2534 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,488 โครงการ จำแนกออกเป็นโครงการวิจัยในสาขาเกษตรศาสตร์มากเป็นอันดับหนึ่ง จำนวน 1,600 โครงการ รองลงมาเป็นโครงการวิจัยในสาขาแพทยศาสตร์ จำนวน 1,529 โครงการ สาขาศึกษาศาสตร์ จำนวน 590 โครงการ สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ จำนวน 552 โครงการ สาขาสังคมศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ใกล้เคียงกัน คือ จำนวน 468 และ 462 โครงการ นอกจากนั้นเป็นสาขามนุษยศาสตร์ สาขานิติศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ รวมจำนวน 287 โครงการ ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีงานวิจัย รวมทั้งสิ้น จำนวน 112 โครงการ โดยเป็นงานวิจัยสถาบันเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและบริหารงานมากที่สุด

สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครเป็นกลุ่มสถาบันราชภัฏส่วนกลางประกอบด้วย สถาบันราชภัฏ 6 แห่ง คือ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏจันทรเกษม และสถาบันราชภัฏพระนคร มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการขั้นสูง ทำการวิจัย บริการวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด

และพัฒนาเทคโนโลยี ทุนบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผลิตครู และส่งเสริมวิทยฐานะครู (พระราชบัญญัติสถาปนาราชภัฏ. 2538 : 2) การทำวิจัยของสถาบันราชภัฏในระยะแรกนั้นแม้จำนวนน้อยมาก และได้เริ่มมีการกระทำอย่างจริงจังเมื่อวิทยาลัยครู (เดิม) ขยายการสอนถึงระดับปริญญาตรี ทั้งได้มีการกำหนดเป็นภารกิจด้านการวิจัยไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 งานวิจัยจึงได้ทวีความสำคัญขึ้นโดยลำดับ ประกอบกับกรมการฝึกหัดครูได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงความเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์แบบประการหนึ่ง จึงได้มีการส่งเสริมการผลิตงานวิจัยในวิทยาลัยครูให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ด้วยการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนในหลายลักษณะ อาทิ การกำหนดนโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย จัดสรรเงินอุดหนุนการวิจัย ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานวิจัย จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัย ตลอดจนจัดตั้งศูนย์วิจัยและบริการการศึกษาในวิทยาลัยครู (ชุติมา สัจจานันท์. 2529 : 74)

แนวทางการพัฒนาวิทยาลัยครูตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของกรมการฝึกหัดครูด้านการวิจัยนั้น ได้กำหนดแนวทางมุ่งพัฒนากลไก และปัจจัยที่เชื่อต่อการดำเนินการวิจัย ระดมทุนจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน องค์กร กระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจัง (นิเชตสุนทรพิทักษ์. 2534 : 1 - 2) การทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ภายในศาสตร์ที่เชื่ออันเกี่ยวข้องการผลิตบุคลากรตามหลักสูตรสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่เปิดสอนในสถาบันราชภัฏ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการผลิตบุคลากรสาขาการศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีความรู้ และเทคนิควิธีที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครู มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพครู มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พัฒนตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งตระหนักในคุณค่าของการพัฒนาสังคม รักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ และมีความสำนึกในความเป็นคนไทย (กรมการฝึกหัดครู. 2536 : 7) นอกจากนี้ยังเป็นการเชื่ออันเกี่ยวข้องต่อการปรับปรุงและพัฒนาบทบาทของสถาบันราชภัฏเพื่อการเป็นสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

การดำเนินการกิจการด้านการวิจัยของวิทยาลัยครูได้มีการดำเนินการอย่างกว้างขวาง และเป็นไปอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 เป็นต้นมา แต่ที่ผ่านมาสถาบันราชภัฏก็ยังประสบกับปัญหาในการทำวิจัยของอาจารย์ ดังจะเห็นได้จากผลการสรุปผลงานบุคลากรกรมการฝึกหัดครูกับการวิจัย พบว่า อาจารย์มีการทำผลงานวิชาการด้านการวิจัยอยู่ในระดับที่น้อยมาก กล่าวคือนับตั้งแต่มีการจัดสรรทุนอุดหนุนการวิจัยให้กับบุคลากรในปีงบประมาณ 2521 - 2535 มีผู้เสนอโครงการวิจัยและได้รับทุนเพียง จำนวน 494 คน ขณะเดียวกันก็หมุนเวียนกันไปเป็นคนกลุ่มเดียวกัน รวมทั้งมีนักวิจัยใหม่เสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนปีละไม่เกินร้อยละ 5 (จิตรภา ภูมพลบุตร. 2535 : 9) และหากพิจารณาถึงจำนวนอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับทุนอุดหนุนวิจัยจากกรมการฝึกหัดครูในปีงบประมาณ 2521 - 2537 พบว่า มีอาจารย์ที่ได้รับทุนอุดหนุนวิจัยเพื่อดำเนินโครงการวิจัยสาขาต่าง ๆ จำนวน 79 คน (กองแผนงาน. 2537 : 17 - 32) ส่วนสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของกรมการฝึกหัดครู จากการศึกษางานวิจัยของวิเชียร เกตุสิงห์ (2536 : 23) เรื่องสภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย พบว่า หน่วยงานที่ทำวิจัยทางการศึกษามากที่สุด คือ กลุ่มผู้ทำวิจัยสังกัดมหาวิทยาลัยมีเกือบ 1 ใน 4 (ร้อยละ 23) รองลงมา คือ กลุ่มที่สังกัดกรมสามัญศึกษา (ร้อยละ 16.2) สังกัดกรมการฝึกหัดครู (ร้อยละ 8.9) และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ร้อยละ 8.6) และหากพิจารณาถึงการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ 2537 พบว่า มีอาจารย์ที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อดำเนินโครงการวิจัยทางด้านการศึกษาจากกรมการฝึกหัดครู จำนวน 3 คน (กองแผนงาน. 2537 : 32) ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าปริมาณงานวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครยังมีจำนวนไม่มากเท่าที่ควรแก่การพัฒนาภาระงานของสถาบัน

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร เป็นผลสืบเนื่องมาจากแนวความคิด และการเสริมสร้างภารกิจของสถาบันราชภัฏให้มีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการดังนี้

ประการที่หนึ่ง สืบเนื่องมาจากแนวทางพัฒนาสถาบันราชภัฏตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ที่สนับสนุนให้สถาบันราชภัฏสามารถเปิดสอนในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ใน

สาขาวิชาที่มีศักยภาพและความพร้อมที่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตในระดับปริญญาตรี ให้มีมาตรฐานสูงขึ้นให้เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและสังคม (วิชา เพชรเกษม. 2538 : 57) ที่จำเป็นต้องนำการวิจัยมาผสมผสานกับการสอน และภารกิจอื่นของสถาบัน โดยเฉพาะสาขา การศึกษาเป็นสาขาวิชาหนึ่งที่เปิดสอนในสถาบันราชภัฏมาเป็นระยะเวลาานกว่าสาขาวิชาอื่นจึง ค่อนข้างจะมีความพร้อม และมีโครงการจะเปิดสอนในระดับปริญญาโท ดังนั้นหากอาจารย์สถาบัน ราชภัฏได้ทำวิจัยทางด้านการศึกษาเพิ่มมากยิ่งขึ้นแล้วย่อมส่งผลให้แนวความคิดทั้งหมดดังกล่าวเป็น รูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ประการที่สอง จากแนวคิดและทิศทางของการจัดการอุดมศึกษาสากล ซึ่งวิทยาลัยครู ในอนาคตจะต้องก้าวสู่โลกของการแสวงหาองค์ความรู้ การค้นคว้าวิจัยจึงเป็นความจำเป็นพื้นฐาน ที่มีความสำคัญต่อการบุกเบิก แสวงหา บำรุงรักษา ถ่ายทอดความรู้ สร้างสรรค์จรรโลงความ ก้าวหน้า และความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยในยุคต่อไป สถาบันอุดมศึกษาซึ่งรวมทั้งวิทยาลัยครู จะต้องเพิ่มความสนใจสู่การเพิ่มปริมาณองค์ความรู้มากกว่าการเพิ่มจำนวนบัณฑิต หรือมุ่งสู่การ เป็นสถาบันการศึกษามากกว่าสถาบันให้การศึกษา (ประจักษ์ บุญอารีย์. 2537 : 48)

ประการที่สาม เพื่อสนองตอบภารกิจของสถาบันราชภัฏให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในด้าน การบริการวิชาการแก่สังคม ที่นอกเหนือจากภาระหน้าที่ในการผลิตบัณฑิต การวิจัย และการทำนุ บำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้วยการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้คุณภาพ สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยในแต่ละปีกรมการฝึกหัดครูโดยวิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง ได้ดำเนินการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนในสังกัดต่าง ๆ อาทิ สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เป็นต้น การ ฝึกอบรมพัฒนาดังกล่าวดำเนินการโดยยึดหลักความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครู และครูผู้เข้ารับ การอบรมเป็นหลัก ด้วยการใช้วิธีการวิจัยและพัฒนาแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือกำหนดแนวทาง ของการพัฒนา ที่อาจารย์ในสถาบันราชภัฏสังกัดคณะต่าง ๆ เป็นผู้มีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรการฝึก อบรม รวมถึงพัฒนาภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการฝึกอบรมโดยตรง (พลสิทธิ์ โพธิ์ศรีทอง. 2535 : ถ้อยแถลง) จากความจำเป็นดังกล่าวอาจารย์สถาบันราชภัฏจึงควรเป็นผู้มีความรู้พื้นฐานทางการ วิจัยด้านการศึกษาเป็นอย่างดี ในอันที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาบุกเบิกความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่อการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป

จากสภาพปัญหาและความจำเป็นของการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุง และส่งเสริมคุณภาพการจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ และบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยเฉพาะที่เอื้ออำนวยต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพที่ได้มาตรฐาน เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันราชภัฏต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการของระบบการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย
2. เพื่อศึกษาสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานของการวิจัย คือ ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการของระบบการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร สภาพของหน่วยงาน แรงจูงใจ และการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย มีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาของอาจารย์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวิจัยทางด้านการศึกษา การจัดองค์การวิจัย และการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ทำหน้าที่ในการบริหารงานวิจัยทั้งในระดับกำหนดนโยบาย และปฏิบัติงานของสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ได้พิจารณาเลือกเทคนิควิธีการปฏิบัติ และการพัฒนางานให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ในอันที่จะนำไปสู่บรรยากาศของการทำงานวิจัยที่ดี และเป็นแนวทางในการสร้างกลยุทธ์ ในการพัฒนาอาจารย์ ด้านการวิจัย สร้างมาตรฐานการจูงใจให้อาจารย์รัก ศรัทธา และทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ และสติปัญญาในการปฏิบัติงานด้านการวิจัยทางการศึกษา อันเชื่ออันวยต่อการผลิตผลงานวิจัยที่มี ปริมาณและคุณภาพได้มาตรฐานสมสิ่งเจตนารมณ์ของสถาบันและสังคมด้วยระดับที่ทัดเทียมมาตรฐานสากลสืบไป

กรอบความคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีแนวความคิดเบื้องต้นว่า สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่น ดังนั้นการที่สถาบันราชภัฏจะผลิตบุคลากรให้เหมาะสมกับระบบสังคม และเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ได้แก่ การเป็นที่พึ่งของตนเอง ครอบคลุม ตลอดจนทำประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น และประเทศชาติ พร้อมกับการปฏิบัติภาระหน้าที่ของการเป็นสถาบันราชภัฏได้อย่างครบถ้วนนั้น สถาบันราชภัฏจะต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาการและวิชาชีพที่เปิดสอนในสถาบัน ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการสอดคล้องสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ของสถาบันและสังคม ในขณะที่ภารกิจด้านการวิจัยมีความสำคัญต่อการก่อเหตุให้เกิดการพัฒนาเพื่อการสร้างสรรค์องค์ความรู้ในศาสตร์ที่เปิดสอนในสถาบัน การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้มีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการผลิตผลงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมอย่างแท้จริง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีเชิงระบบ (Systems Approach) มาใช้เป็น

แนวทางในการวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และถูกต้องมากที่สุด เนื่องจากวิธีเชิงระบบเป็นวิธีที่อาศัยแนวความคิด หรือหลักการของการพิจารณาขอบเขตของเรื่องที่ศึกษา ด้วยการจำลองจากสภาพความเป็นจริง เพื่อให้ผู้พิจารณาได้เข้าใจในสาระที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาภาพรวมทั้งหมด และการศึกษา ส่วนประกอบทั้งหมดตลอดจนความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างชิ้นส่วนต่าง ๆ พร้อมกับการวิเคราะห์ ที่อาศัยกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้มาจากการสำรวจ หรือรวบรวมหลักฐาน (โพลิน ผ่องใส. 2536 : 305 - 306) ซึ่งหากพิจารณาถึงระบบการทำงานวิจัยแล้ว ระบบการทำงานวิจัยประกอบด้วย ตัวป้อน หรือปัจจัยเบื้องต้น (Input) หมายถึง ปัจจัยพื้นฐานที่จะทำให้เกิดกิจกรรมทางการวิจัย กระบวนการ (Process) หมายถึง ลักษณะการดำเนินการทั้งหมดที่จะทำให้เกิดกิจกรรมทางการวิจัยในหมู่อาจารย์ และผลผลิต (Product) หมายถึง ผลงานวิจัยที่ออกมาภายหลังจากการ ผ่านกระบวนการแล้วว่ามีลักษณะอย่างไร สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์เพียงใด (ไพโรจน์ แสงจันทร์. 2527 : 224)

กรอบความคิดของปัจจัยที่นำมาพิจารณาศึกษาความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษา ของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประมวลข้อเท็จจริงจาก เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักการและทฤษฎีที่ค้นพบมาเป็นส่วนช่วยสนับสนุนแนวทาง ในการกำหนดปัจจัยที่เห็นว่ามีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ซึ่ง สุภาวงศ์ จันทวานิช (2528 : 47) กล่าวว่า กิจกรรมการวิจัยในหน่วยงานจะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบด้วยปัจจัยหลักที่สำคัญปัจจัยหนึ่ง คือ นักวิจัย ส่วนพจน์ สะเพียรชัย (2528 : 199 - 201) มีความเห็นว่าลักษณะที่สำคัญของ นักวิจัยที่ประสบผลสำเร็จในงานวิจัย มักเป็นผู้มีบุคลิกภาพและความสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ด้านความรู้ และด้านความสามารถในการตัดสินใจ นอกจากนั้น ไพโรจน์ แสงจันทร์ (2527 : 229) พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลางมองเห็นว่าความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัยเป็น ปัญหา และอุปสรรคในการทำวิจัยที่ส่งผลให้อาจารย์ไม่ทำการศึกษาวิจัยเป็นส่วนใหญ่

2. ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน เป็นตัวแปรที่ได้มาจากแนวคิดที่ว่า ถ้าผู้บริหารมีนโยบาย หรือคำสั่งที่ชัดเจน มีการจัดกำลังบุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมก็จะมีการทำวิจัย และผลงานวิจัยเพิ่มขึ้นตามสัดส่วนของทรัพยากรที่ให้การสนับสนุน (พิทยา สายชู และคนอื่น ๆ. 2526 : 34) และสุภาวงศ์ จันทวานิช (2528 : 48) ให้ความเห็นว่า หน่วยงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพต้องมีโครงสร้างที่ให้อุปกรณ์ป้อนเข้า (Input) ได้แก่ มีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานที่ดี และพร้อมที่จะหยิบข้อมูลมาใช้ได้ มีเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้องเพียงพอสำหรับการทำวิจัย แต่ละเรื่อง มีอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ในการดำเนินการวิจัย นอกจากนั้น ศลักษ์ ทรรพนิพนธ์ (2535 : 47) กล่าวถึง สภาพแวดล้อมในการทำงานด้านวิจัยว่า คุณภาพของงานวิจัยจะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ทำให้เกิดคุณภาพสิ่งหนึ่ง คือ วัสดุ เช่น ของใช้ เครื่องมือ แหล่งข้อมูล ห้องสมุด ศูนย์เครื่องมือ ศูนย์คอมพิวเตอร์ ซึ่งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวถือว่าเป็นแหล่งข้อมูลและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญอย่างยิ่งในการค้นคว้าหรือแสวงหาความรู้ใหม่ ประกอบกับการรู้จักใช้ห้องสมุดและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการศึกษา จะช่วยให้อการสร้างผลงานทางวิชาการด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร กำหนดจากแนวทางของการบริหารงาน องค์การที่มีประสิทธิภาพ สโตกคิลล์ (Stogdill. 1974 : 311) ให้ความเห็นว่า ในองค์การผู้บริหารถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถของการเป็นผู้นำบริหารงาน เพื่อรวมพลัง และใช้ประโยชน์จากบุคลากรที่มีอยู่ในองค์การให้ช่วยกันทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยให้ผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจ และให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มที่ ทั้งนี้หากพฤติกรรมของผู้บริหารตรงกับความต้องการของผู้ร่วมงานมากเท่าใด ผลผลิตขององค์การจะสูงขึ้นตามมา และเบลค มูตัน และ วิลเลียมส์ (Blake, Mouton and Williams. 1981 : 30) ได้กล่าวถึงกิจกรรมหรือภารกิจที่สำคัญของผู้บริหาร ซึ่งเป็นดัชนีบ่งชี้ถึงประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการประการหนึ่ง คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศในภาควิชาการเพื่อให้เกิดงานวิจัยที่มีคุณภาพสูง

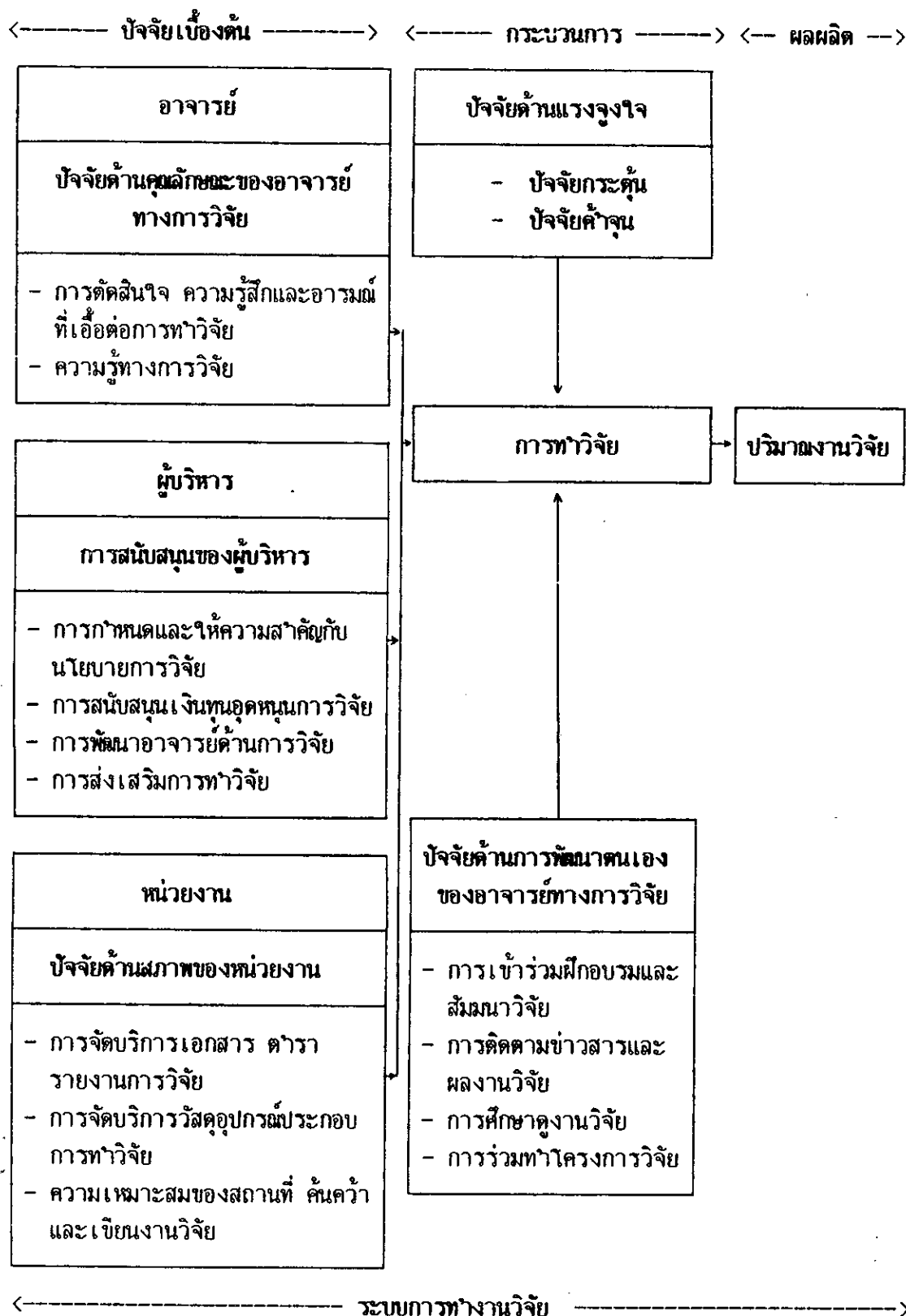
4. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ มาจากสมมติฐานที่ว่าโดยทั่วไปแล้วมนุษย์มิได้ทำงานเต็มที่ตามความสามารถด้านต่าง ๆ ที่เขามีอยู่เสมอไป การปฏิบัติงาน (Job Performance) ของแต่ละ

บุคคลที่แตกต่างกันออกไปนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากแรงจูงใจของบุคคลนั้นด้วย (พรหมฉาย ทรัพย์ะประภา. 2526 : 4) และจากแนวคิดของทฤษฎีที่ว่า แรงจูงใจจะเป็นส่วนช่วยในการกระตุ้นให้บุคคลเพิ่มความพยายามในการทำงาน กล่าวคือ บุคคลที่ถูกจูงใจจะมีแนวทางการทำงานที่แน่นอน ระดับการทำงานจะสม่ำเสมอ ดังนั้นผลการปฏิบัติงานจะสูงกว่าเมื่อไม่มีแรงจูงใจ

(Gibson and others. 1982 : 80) เช่นเดียวกับ พรทิพย์ ปฏิสัมพันธ์ (2532 : 46) พบว่า ปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยคำจูงตามแนวคิดของเฮิร์ชเบิร์กเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการท้าวิจัยของอาจารย์ และเป็นปัจจัยที่จูงใจให้อาจารย์เกิดความพึงพอใจในการท้าวิจัยได้จริง

5. ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย กำหนดจากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะและหน้าที่ของอาจารย์ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน กล่าวคือ อาจารย์จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบตนเอง มีอุดมการณ์สำหรับตนเอง ตั้งตัวและเฝ้าหาความรู้ในสาขาวิชาที่ตนเองสอน อยู่เสมอ ประกอบกับการค้นพบความรู้ด้วยตนเองโดยการท้าวิจัย (อรุณ ปรีดีติลล. 2523 : 6) และวัตสัน (Watson. 1979 : 45) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การพัฒนาของบุคคลในองค์การเป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมไปถึงการเรียนรู้ทุกอย่างรวมทั้งการฝึกอบรมด้วย

จากการรอบความคิดของการวิจัยทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเป็นรูปแบบจำลองความคิดของการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแสดงไว้ในภาพประกอบ 1 ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 รูปแบบจำลองความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษ
ของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏจันทรเกษม และสถาบันราชภัฏพระนคร
2. ศึกษาสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานคร จากเอกสารรายงานการวิจัยของสำนักวิจัยสถาบันราชภัฏในกรุงเทพมหานครทุกแห่ง และจากเอกสารรายงานการวิจัยของฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่งานวิจัย กองส่งเสริมวิทยฐานะครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ระหว่างปี พ.ศ. 2524 - 2539

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 219 คน อาจารย์ จำนวน 1,583 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,802 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ผู้บริหารสังกัดสถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sample) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร จำนวน 30 คน
2. อาจารย์สังกัดสถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของเครจจ์ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ จำนวน 325 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ เป็นปัจจัยที่นำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษา

ได้แก่

- ✓ 1.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ประกอบด้วย
 - 1.1.1 การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เกี่ยวกับการทำวิจัย
 - 1.1.2 ความรู้ทางการวิจัย
- 1.2 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ประกอบด้วย
 - 1.2.1 การกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการวิจัย
 - 1.2.2 การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย
 - 1.2.3 การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย
 - 1.2.4 การส่งเสริมการทำวิจัย
- 1.3 ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ประกอบด้วย
 - 1.3.1 การจัดบริการเอกสาร ตำรา รายงานการวิจัย
 - 1.3.2 การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย
 - 1.3.3 ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้าและเขียนงานวิจัย
- 1.4 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ประกอบด้วย
 - 1.4.1 ปัจจัยกระตุ้น
 - 1.4.2 ปัจจัยคำจูง
- ✓ 1.5 ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ประกอบด้วย
 - 1.5.1 การเข้าร่วมฝึกอบรมและสัมมนาวิจัย
 - 1.5.2 การศึกษาดูงานการวิจัย
 - 1.5.3 การติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย
 - 1.5.4 การร่วมทำโครงการวิจัย

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษากองอาจารย์ โดยจำแนกเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 การทําวิจัย

2.2 การไม่ทําวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในเอกสารงานวิจัยนี้ชื่อสถาบัน และหน่วยงานที่เป็นต้นสังกัดของสถาบันราชภัฏจะมีการใช้ทั้งชื่อใหม่ และชื่อเดิม ตามเอกสารอ้างอิงที่มีอยู่ก่อนที่จะมีการตราเป็นพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ขึ้นใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา กล่าวคือ (1) สถาบันเดิมใช้วิทยาลัยครู เปลี่ยนเป็นใช้สถาบันราชภัฏ (2) หน่วยงานต้นสังกัดเดิมใช้กรมการฝึกหัดครู เปลี่ยนเป็นใช้สำนักงานสภาสถานบันราชภัฏ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การทําวิจัยทางด้านการศึกษ หมายถึง กระบวนการในการแสวงหาความรู้ ความจริงเพื่อตอบปัญหาในสิ่งที่ต้องการทราบ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นระบบ โดยยึดถือความถูกต้องตามหลักวิชาและจริยธรรม ครอบคลุมเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การแนะแนวและจิตวิทยา เทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลและประเมินผล ฯลฯ ที่อาจารย์อาจศึกษาเป็นรายบุคคล หรือหมู่คณะในระหว่างปฏิบัติราชการ

2. ปัจจัยที่สัมพันธ์การทําวิจัยทางด้านการศึกษ หมายถึง องค์ประกอบของส่วนต่าง ๆ ที่เป็นมูลเหตุที่มีความเกี่ยวข้องกับการทำให้อาจารย์มีความกระตือรือร้น สนใจที่จะผลิตผลงานวิจัยทางด้านการศึกษ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

3. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรม ลักษณะท่าที อุบนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติในการศึกษา ค้นคว้าแสวงหาข้อเท็จจริงอย่างเป็นเหตุเป็นผลด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่

3.1 การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย หมายถึง การตกลงใจ ที่จะปฏิบัติแนวทางในการดำเนินงานวิจัยอย่างมีเหตุผลอยู่บนพื้นฐานความถูกต้องตามหลักวิชา รวมถึง สภาพทางจิตใจ ที่มีส่วนกระตุ้นหรือส่งเสริมให้อาจารย์ปฏิบัติงานวิจัยได้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย การตระหนักในคุณค่าของการวิจัย มีความอยากรู้อยากเห็น มีความสุข เพลิดเพลินต่อการศึกษาค้นคว้า สิ่งใหม่ เป็นผู้มุ่งหวังหรือต้องการจะทำอะไรให้สำเร็จ มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อเท็จจริง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น วิพากษ์วิจารณ์ด้วยหลักเหตุผล ตลอดจนมีความรอบคอบในการตัดสินใจ

3.2 ความรู้ทางการวิจัย หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เกี่ยวข้อง กับขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยที่อาจารย์มีอยู่ อันได้รับมาจากการเรียนรู้ระหว่างการลาศึกษาต่อ การร่วมทำโครงการวิจัย การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา อาจารย์ทางการวิจัย ประกอบด้วย ความสามารถในการสรุปหลักการ การตรวจสอบข้อมูลก่อนทำ วิจัย คัดเลือกหัวข้อปัญหาสำหรับการวิจัย การกำหนดความมุ่งหมายการวิจัย การกำหนดสมมติฐาน การออกแบบการวิจัย การเขียนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การ เลือกและพัฒนาเครื่องมือวิจัย การเลือกสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล และความสามารถในการเขียน รายงานวิจัย

✓ 4. ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้าง หน้าที่พื้นฐานในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อความสะดวกสบาย คล่องตัว และพึงพอใจในการทำงานวิจัยที่ได้รับจากหน่วยงานต่าง ๆ ภายในสถาบัน ได้แก่ การมีตำรา เอกสาร และรายงานการวิจัยทางการศึกษา มีเครื่องพิมพ์และเครื่องอัดสำเนาไว้บริการจัดทำ เอกสารการวิจัย การได้รับความสะดวกในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือประกอบการทำวิจัย การ จัดบริการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการจัดสถานที่เฉพาะให้ค้นคว้าเขียน รายงานวิจัย

5. ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการประพฤติปฏิบัติของหัวหน้าหน่วยงานภายในสถาบัน ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดีที่รับผิดชอบงานวิจัย ผู้อำนวยการสำนักวิจัย คณบดี และหัวหน้าภาควิชา ในลักษณะของการส่งเสริมช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่อาจารย์ต่อการปฏิบัติงานวิจัยทางด้านการศึกษา โดยการประพฤติปฏิบัติของผู้บริหารที่แสดงออกมานั้นมีผลต่อการทำให้คณาจารย์เกิดขวัญ กำลังใจ และพึงพอใจที่จะทำวิจัยทางด้านการศึกษาเพิ่มมากยิ่งขึ้น ได้แก่

5.1 การกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการวิจัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของผู้บริหารเกี่ยวกับการตระหนักในคุณค่า และความสำคัญของการจัดให้มีหรือจัดทำแนวทางในดำเนินงานวิจัยที่จะเกื้อหนุนให้การปฏิบัติการกิจด้านการวิจัยของสถาบันเป็นไปอย่างเหมาะสมสอดคล้องสัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ และการพัฒนาสังคม ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายการวิจัยของสถาบัน การส่งเสริมให้คณาจารย์มีการกำหนดทิศทางและแผนงานการทำวิจัย การส่งเสริมให้ภาควิชามีการจัดทำโครงการวิจัยในแต่ละปีงบประมาณ การจัดประชุมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการกิจการวิจัยและนโยบายการวิจัย ตลอดจนการส่งเสริมให้อาจารย์ในแต่ละคณะวางแผนจัดทำวิจัยร่วมกัน

5.2 การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริม ช่วยเหลือ ประสานงานและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทุนเพื่อดำเนินโครงการวิจัย ประกอบด้วย การแสวงหาแหล่งเงินอุดหนุนการวิจัยจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก การตั้งงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัย การส่งเสริมให้อาจารย์ร่วมทำโครงการกับหน่วยงานอื่นเพื่อช่วยเหลือ เรื่องเงินทุนอุดหนุนการวิจัย การจัดเงินสำรองการทำวิจัยให้อาจารย์ยืม ตลอดจนการประสานงานให้ระบบการจ่ายเงินทุนวิจัยเป็นไปอย่างคล่องตัว

5.3 การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ได้มีการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะทางด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการของอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ และสมรรถภาพทางการวิจัย การจัดประชุมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะในการทำวิจัย การนำข่าวสารการวิจัยมาเผยแพร่แก่อาจารย์ การประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์

เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัย ตลอดจนการจัดส่งอาจารย์ไปปฏิบัติงานทางด้านการวิจัย ที่หน่วยงานอื่น

5.4 การส่งเสริมการทำวิจัย หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของผู้บริหารเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก ตลอดจนจัดกิจกรรมที่เอื้ออำนวยต่อการทำให้อาจารย์เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ กระตุ้นหรือสนับสนุนที่จะทำวิจัย สามารถทำวิจัยได้สำเร็จอย่างคล่องตัว รวดเร็ว ตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการมีทัศนคติที่ดีต่อการทำวิจัย ประกอบด้วย การจัดผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษางานวิจัย การอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานวิจัยกับหน่วยงานภายนอก การช่วยเหลือให้อาจารย์มีเวลาสำหรับการทำวิจัยอย่างเพียงพอ การประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ได้รับทราบเกี่ยวกับตำรา วารสารหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ตลอดจนการจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์

6. ปัจจัยด้านแรงจูงใจ หมายถึง องค์ประกอบที่เป็นสิ่งเร้า หรือสิ่งกระตุ้นที่มีผลทำให้อาจารย์เกิดความเต็มใจในการทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา ในการทำวิจัยทางด้านการศึกษามีปริมาณและคุณภาพที่ได้มาตรฐาน ได้แก่

6.1 ปัจจัยกระตุ้น หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับตัวงานและความสำเร็จ ก้าวหน้าในงานที่จะเป็นส่วนจูงใจให้อาจารย์เกิดความสุขและความพึงพอใจในการทำวิจัยทางด้านการศึกษา ประกอบด้วย ความสำเร็จของงาน ลักษณะของงาน และความรับผิดชอบที่มีต่อการทำงาน

6.2 ปัจจัยค่าจูง หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ที่มีส่วนช่วยป้องกันไม่ให้อาจารย์เกิดความไม่พอใจหรือไม่พึงพอใจในการทำวิจัยทางด้านการศึกษา ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน เงินเดือนและค่าตอบแทน และโอกาสที่รับความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

✓ 7. ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการตระหนัก และประพฤติปฏิบัติตนของอาจารย์ในการแสวงหาความสำเร็จ สุขภาพ และความเจริญก้าวหน้าในชีวิตการทำงาน ด้วยการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ตลอดจนความสามารถในการที่จะใช้ศักยภาพของตนเองให้เป็นประโยชน์สูงสุดอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานทางด้านการวิจัย ประกอบด้วย การเข้าร่วมฝึกอบรมและสัมมนาวิจัย การติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย การศึกษาอู่งานวิจัย และการร่วมทำโครงการวิจัย

8. อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนประจำในสังกัดคณะครุศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาการจัดการ เกษตรและอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมศึกษาและศิลปกรรมศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539

9. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารตามพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ของสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ตามตำแหน่งทางการบริหารต่อไปนี้

9.1 ผู้บริหารระดับนโยบาย หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารอยู่ในระดับสูงสุด และรองของสถาบันราชภัฏ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนางานวิจัยของสถาบัน ส่งเสริมให้คณะทำงานวิจัย กำกับดูแลให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปตามนโยบาย และแผนที่กำหนดไว้ รวมทั้งจัดทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนต่อการดำเนินงานวิจัย ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดีที่รับผิดชอบงานวิจัย

9.2 ผู้บริหารระดับส่งเสริมและประสานงาน หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารสูงสุดขององค์กรวิจัยสถาบันราชภัฏ มีอำนาจหน้าที่ในการร่วมกำหนดนโยบาย และแนวทางการพัฒนางานวิจัย ประสานงานวิจัยกับคณะ และหน่วยงานภายนอก ตลอดจนสนับสนุน และส่งเสริมให้มีการจัดบริการสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นการอำนวยความสะดวกต่อการทำให้อาจารย์ กระทั่งหรือวันสนใจที่จะทำวิจัย ได้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักวิจัย

9.3 ผู้บริหารระดับปฏิบัติ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการบริหารสูงสุดในคณะและภาควิชา ของสถาบันราชภัฏ มีอำนาจหน้าที่ในการกระตุ้น ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติการกิจด้านการวิจัยของอาจารย์ในคณะหรือภาควิชา ด้วยการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้อาจารย์ได้ตระหนักในคุณค่าของการวิจัยและมีการปฏิบัติการกิจด้านการวิจัยอย่างจริงจังให้ปรากฏผลที่เป็นประโยชน์ต่อปรับปรุงพัฒนางานของภาควิชา คณะ รวมถึง ภาระหน้าที่ของสถาบันโดยรวม ได้แก่ คณบดี และหัวหน้าภาควิชา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ กรุงเทพมหานครนั้น ผู้วิจัยได้ประมวลเนื้อหาสาระสำคัญออกเป็น 3 ตอนตามลำดับ ดังนี้คือ (1) ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย และทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบการวิจัย ประกอบด้วย ความหมายของการวิจัย สถาบันอุดมศึกษา กับบทบาทการวิจัย นโยบายการวิจัย การวิจัยทางการศึกษา และทฤษฎีระบบ (2) ปัจจัยเบื้องต้นของระบบการทำงานวิจัย ประกอบด้วย คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร องค์กรวิจัยและหน่วยงานสนับสนุน (3) กระบวนการทำงานวิจัย ประกอบด้วย แรงจูงใจ การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย และการทำวิจัย

ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยและทฤษฎีที่นำมาใช้ประกอบการวิจัย

ความหมายของการวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิทางการวิจัยหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

การวิจัย หมายถึง การสืบค้นเชิงวิทยาศาสตร์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไป ในอันที่จะค้นหาคำตอบที่ต้องการรู้ (Sowell. 1982 : 6) กล่าวคือเป็นการพยายามคิดไตร่ตรองหาวิธีการ หรือระเบียบวิธีศึกษาค้นคว้าที่เหมาะสม แล้วดำเนินการหรือระเบียบวิธีนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่แม่นยำมากที่สุด มีข้อบกพร่องหรือคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด แต่ปราศจากความลำเอียง (เรืองอุไร ศรีนิลทา. 2535 : 5) รวมทั้งเป็นกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้จากปัญหาที่ชัดเจน เป็นระบบโดยมีการทดสอบสมมติฐานที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในเรื่องนั้น ๆ เพื่อนำไปพยากรณ์หรือสังเกตการเปลี่ยนแปลงเพื่อควบคุมสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้คงที่ (อนันต์ ศรีโสภณ. 2527 : 2) เช่นเดียวกับที่เบสท์กล่าวว่า การวิจัยเป็นการวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ อย่างมีจุดมุ่งหมาย อย่างมีระบบระเบียบ

และบันทึกผลจากการวิเคราะห์หรือการสังเกต เพื่อการอ้างอิงสรุป เพื่อพัฒนาทฤษฎี เพื่อการพยากรณ์ และเพื่อควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ (Best. 1981 : 18) ขณะเดียวกันความรู้ที่ได้มาจากการวิจัยโดยวิธีการที่เชื่อถือได้ ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องแน่นอนตายตัวเสมอไป แต่จะต้องดำรงสภาพเช่นนั้น (Stable) ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ทั้งนี้เป็นไปตามกฎแห่งความน่าจะเป็นของปรากฏการณ์ธรรมชาติ (Probabilistic Law of Nature) (เชิดศักดิ์ ไชวสินธุ์. 2527 : 1) ขณะเดียวกันเหตุที่การค้นหาคำความจริงต้องอาศัยวิธีทางวิทยาศาสตร์นั้นสืบเนื่องมาจากการหาความรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ต้องใช้ทั้งวิธีอุปมาน และอนุมานกลับไปกลับมาหลาย ๆ ครั้ง จนเกิดความมั่นใจ ซึ่งวิธีนี้ได้ช่วยให้งานวิชาการทางวิทยาศาสตร์ก้าวหน้าสาส์ตรอื่น ๆ ไปอย่างรวดเร็ว ต่อมาสังคมศาสตร์ได้พัฒนาความรู้ในสาขาของตนให้ก้าวไปคล้ายโดยอาศัยวิธีวิทยาศาสตร์เช่นกันและศาสตร์อื่น ๆ ก็ได้หันมาปฏิบัติตามเป็นแนวเดียวกัน (กฤษฎา กรุดทอง และคนอื่น ๆ . ม.ป.ป. : 2)

จึงอาจกล่าวได้ว่า การวิจัยมีลักษณะที่สำคัญ เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูลใหม่ ๆ เป็นการชี้แนะวิธีการแก้ปัญหา เน้นการแสดงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรสองตัวหรือมากกว่า ตระหนักถึงพัฒนาการของการเกิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เหมาะสมหรือการค้นพบกฎเกณฑ์ทั่ว ๆ ไปที่นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยอาศัยความชำนาญที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการสังเกตอย่างแม่นยำ และพรรณนาปรากฏการณ์นั้นอย่างถูกต้อง เป็นเรื่องของการใช้หลักของเหตุผลและความถูกต้องให้มากที่สุด อาศัยความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว อาศัยการบันทึก และนำเสนอรายงานอย่างรอบคอบระมัดระวัง (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2527 : 2 - 3) การค้นคว้าวิจัยนับได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่มนุษย์กระทำด้วยความตั้งใจ โดยมุ่งสนองความต้องการบางอย่าง อันได้แก่ ความต้องการอยากรู้อยากเห็น ความต้องการป้องกันอันตรายหรือแก้ปัญหา เพื่อสวัสดิภาพของตน และความต้องการแสดงออกซึ่งค่านิยมในสิ่งที่ถือว่าดีงาม จึงได้ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่า นับแต่โบราณ มนุษย์ได้ใช้วิธีการต่าง ๆ ในการค้นหาคำรู้ และประจักษ์ชัดค้นสิ่งที่จะสนองความต้องการดังกล่าวโดยตลอดมา จนก่อให้เกิดการสังสมมวลความรู้เกี่ยวกับสรรพสิ่งในเอกภพทั้งรอบตัวมนุษย์และภายในมนุษย์เอง ตลอดจนสิ่งผลิต สิ่งประจักษ์สร้างสรรพคุณมากมาย เป็นอารยธรรมของมนุษย์ ดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน (เจสสิยา บุรีภักดิ์ และสมใจ จิตพิทักษ์. 2531 : 16)

โดยสรุป การวิจัย หมายถึง การค้นคว้าหาความรู้ความจริงเพื่อตอบปัญหาในสิ่งต้องการ
 ยากู้ด้วยวิธีการวิทยาศาสตร์ที่เป็นระบบและอยู่บนพื้นฐานของการเป็นเหตุและผล ที่เกี่ยวเนื่อง
 สัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรสองตัว หรือมากกว่าสองตัวขึ้นไป ซึ่งความรู้ที่ค้นพบได้ใหม่ไม่จำเป็นต้อง
 แน่นอนตายตัวเสมอไป แต่จะต้องดำรงสภาพเช่นนั้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้เป็นไปตาม
 กฎแห่งความน่าจะเป็นของปรากฏการณ์ธรรมชาติ

สถาบันอุดมศึกษากับบทบาทการวิจัย

เมื่อพิจารณาภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 4 ประการ คือ การสอน การวิจัย
 การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมแล้ว จะเห็นได้ว่า การสอนเป็นภารกิจ
 ที่สถาบันอุดมศึกษาทั้งหลายให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก และได้กระทำอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด
 นับแต่มีสถาบันอุดมศึกษาเกิดขึ้นในโลก โดยที่แต่ก่อนนั้นการสอนซึ่งถือกันว่าเป็นวิธีการถ่ายทอด
 วิทยาการจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป เป็นการธำรงรักษาองค์ความรู้ให้คงอยู่ในสังคม ความรู้
 ที่ถ่ายทอดนั้นถือว่าเป็นสิ่งสมบูรณ์ตายตัว ไม่ควรมีข้อโต้แย้งมากนัก ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้
 ความรู้ขยายตัวได้ช้าในระยะแรก แต่หลังจากสมัยปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นต้นมา กระบวนการทาง
 วิทยาศาสตร์ (Scientific Method) ได้เข้ามามีบทบาทในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ
 อย่างเป็นระบบ ทำให้วิทยาการของโลกเจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งวิธีการค้นคว้าแสวงหา
 ความรู้เช่นนี้ถือว่าเป็นพื้นฐานของการวิจัยในเวลาต่อมา ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องจัดสภาวะ
 แวดล้อม และบรรยากาศให้เอื้อต่อการแสวงหาค้นคว้าวิจัยของนักวิชาการ อาจารย์ และนักวิจัย
 ที่อยู่ในสถาบันนั้น ๆ โดยให้มีผลต่อเนื่องถึงอนาคตในการบุกเบิก ค้นคว้า แสวงหาความรู้อย่างไม่
 หยุดนิ่ง ทั้งนี้เพื่อแสดงว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นเป็นแหล่งสะสมความรู้ของมนุษยชาติ ทำหน้าที่อนุรักษ์
 ถ่ายทอด และขยายองค์ความรู้ให้กับสังคมตลอดไป อันสืบเนื่องมาจากสถาบันอุดมศึกษามีลักษณะ
 ธรรมชาติที่แตกต่าง ๆ จากสถาบันอื่น ดังที่จิตร ลิบลี (2534 : 7) กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษา
 เป็นองค์กรที่มีอิสระและมีความคิดทางการศึกษาเป็นพิเศษ มีสมรรถนะที่จะจัดระเบียบ วิเคราะห์
 บุกเบิกวิทยาการขั้นสูง และพิมพ์เผยแพร่ความรู้ โดยการยึดหลักความเป็นปณัย และเหตุผล/
 หลักการให้มากที่สุด ซึ่งนับว่าเป็นภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยทุกกาลและ
 สภาพการณ์ และในฐานะที่เป็นองค์กรอิสระที่รัฐสนับสนุนในการจัดตั้งดำเนินงาน สถาบันก็มีอำนาจ

หน้าที่และความรับผิดชอบในการสรรค์สร้าง พัฒนาความสามารถในวิชาชีพในระดับต่าง ๆ ที่ตน
รับผิดชอบได้รับมอบหมาย (Professional Competence)

ขณะเดียวกันด้านการวิจัยนั้นสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมองการวิจัยในภาพที่ผสมผสานไปกับการสอน และการฝึกอื่น ๆ ของสถาบัน จากวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่กว้างขวางออกไป ทำให้ภารกิจทุก ๆ ด้านจะต้องมีประสิทธิภาพและต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น การประสานภารกิจด้านการวิจัยกับกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอื่น ๆ ได้แก่ การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ภารกิจทุก ๆ ด้านมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการการสอนกับการวิจัย ในเชิงเป้าหมายและการดำเนินงานมีความสำคัญในการเสริมบทบาทและพัฒนาคุณภาพซึ่งกันและกันมาก และหากมองถึงหลักของการสร้างภูมิปัญญาไทยที่แท้จริงแล้ว การวิจัยที่เน้นสาระเฉพาะท้องถิ่น (Local Content) จะบังเกิดผลได้อย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีการนำผลการวิจัยในเรื่องนั้นมาประยุกต์ใช้ในการฝึกทุก ๆ ด้านของสถาบัน อุดมศึกษา พร้อมกับสถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารงานวิชาการให้มีลักษณะเป็นโครงสร้างเพื่อการวิจัยมากยิ่งขึ้น ความต้องการองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องมีบทบาทมากยิ่งขึ้น ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการในภาคอุตสาหกรรม และการเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มสมรรถภาพในระบบการผลิตของชาติ กิจกรรมการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องขยายตัวออกไปอีกมากทั้งในด้านกำลังคนและทรัพยากรที่จะสนับสนุนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์การเพื่อการวิจัยเฉพาะทาง และศูนย์แห่งความเป็นเลิศเป็นกลไกสำคัญที่จะต้องพัฒนาขึ้นตามศักยภาพความพร้อมและความชำนาญของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละสถาบัน รวมทั้งจะต้องมีทิศทาง การวิจัยที่แน่นอน โดยทิศทาง การวิจัยในอนาคตจำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่างการวิจัยพื้นฐานกับการวิจัยประยุกต์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการพึ่งพาตนเองด้านภูมิความรู้ของประเทศในระยะยาว งานวิจัยในแขนงอื่น ๆ อาทิ การวิจัยและพัฒนาเพื่อขึ้นนำ การพัฒนาการวิจัยเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่ควรขยายตัวและมีองค์กรรองรับเช่นกัน (พจน์ สะเพียรชัย. 2537 : 5 - 6)

ในส่วนของการดำเนินงานทางด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจ และงานทางด้านวิชาการ เอ็มเมอร์ท และโครว์ (Emmert and Crow. 1989 : 408) มีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความ

มุ่งมันและศรัทธาที่จะนำเครื่องมือและเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยของมหาวิทยาลัย มาใช้พัฒนาเทคโนโลยีพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินงานอุตสาหกรรมอันก่อประโยชน์กับการพัฒนา เศรษฐกิจและวิชาการที่มีคุณอนันต์ทั้งต่อการอุดมศึกษา และภาคธุรกิจเอกชนตามมา ส่วนอินทิรา ภูมิรัตน์ (2538 : 84 - 85) ให้ข้อสังเกตว่าการวิจัยการอุดมศึกษาในอนาคตควรเป็นการวิจัย ที่ครอบคลุมในประเด็นเรื่องต่อไปนี้เป็นคือ การจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ ความเป็นอิสระ ของสถาบันอุดมศึกษา ความร่วมมือกับท้องถิ่น และชุมชนในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตลอดจนการเพิ่มพูนคุณภาพของบัณฑิตในระดับอุดมศึกษา

นโยบายการวิจัย

นโยบาย หมายถึง ข้อความทั่วไปซึ่งใช้เป็นเครื่องนำทางสำหรับการบริหารงานต่าง ๆ เป็นแนวปฏิบัติที่ระบุถึงคุณค่า หรือประโยชน์อันพึงจะได้รับจากการปฏิบัติ (อนันต์ เกตุวงศ์. 2526 : 27) เป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความตั้งใจของผู้บริหารว่าควรทำหรือไม่ควรทำกิจกรรมหนึ่ง กิจกรรมใดในอนาคต หรือในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น และเป็นแนวคิดอันจะนำไปสู่การ ค่าเงินงานที่มีประสิทธิภาพ โดยเป็นที่ยอมรับกันว่าหน้าที่อันสำคัญประการแรกของผู้บริหาร คือ การกำหนดนโยบายในการบริหาร นโยบายจะเป็นตัวที่กำหนดทิศทางในการวางแผน (ประชุม รอดประเสริฐ. 2533 : 9) ซึ่งคาห์น (Kahn. 1969 : 130) เรียกนโยบายว่า เป็นแผน งานประจำซึ่งเป็นผลอันเกิดจากการต้อรอง การปฏิบัติตามข้อตกลง และการประนีประนอมในการ กำหนดเป้าหมาย การตรวจสอบทางเลือก และการค้นหาวิธีเพื่อการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการ และอาจถือได้ว่านโยบายเป็นกฎและระเบียบที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้ในการตัดสินใจเมื่อ บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ประชุม รอดประเสริฐ (2528 : 14) ยังมีความเห็นอีกด้วยว่า นโยบายต้องมีขอบเขตและระยะเวลา ในการใช้ครอบคลุมสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสอดคล้องกัน รวมทั้งมีปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์การด้วย

นโยบายการวิจัยจึงเป็นแนวทางหรือข้อกำหนดที่วางไว้ในลักษณะของการวางแผนที่บรรลุ ในแผนงาน เพื่อให้องค์กรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัยได้ปฏิบัติงานด้านการวิจัยได้ถูกต้องและ เหมาะสม ตลอดจนเป็นประโยชน์กับฝ่ายบริหารในอันที่จะส่งเสริมและสนับสนุน ระดมทรัพยากร

และความร่วมมือด้านการวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ มาเกื้อหนุน เพื่อให้เกิดผลผลิตภาพของการวิจัยที่สมบูรณ์
 ดังเช่น นโยบายวิจัยระดับชาติ ระดับอุดมศึกษา ระดับกระทรวงศึกษาธิการ และระดับกรมการ
 ศึกษาธิการ

1. นโยบายและแนวทางการวิจัยและพัฒนาของชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539)
 (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. 2534 : 3 - 4) มีสาระสำคัญดังนี้

1.1 สนับสนุนการวิจัยที่เป็นความต้องการของประเทศ และที่จะนำไปใช้ประโยชน์
 ในการพัฒนา และการแก้ปัญหาของประเทศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งจะครอบคลุมการวิจัย
 ที่มีความต้องการ และเร่งด่วนของประเทศ ทั้งที่เป็นการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์และการ
 วิจัยเชิงนโยบาย ในลักษณะสหสาขาวิชาการที่เน้นการมองปัญหาของประเทศเป็นหลัก โดยให้ความสำคัญ
 กับการวิจัยทั้งในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และด้านอื่น ๆ โดยจัดลำดับ
 ความสำคัญของเรื่องที่ควรวิจัย ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศทั้งในระยะสั้น
 และระยะยาว

1.2 เสริมสร้างสมรรถนะของนักวิจัย และโครงสร้างพื้นฐานของการวิจัยใน
 ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งที่มีอยู่แล้วและที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ซึ่งจะครอบคลุมการวิจัยที่จะช่วย
 เสริมสร้างสมรรถนะของนักวิจัยให้สูงขึ้น และเพิ่มจำนวนนักวิจัยของภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งใน
 ระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานของการวิจัย เช่น ระบบงานในส่วนที่
 เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงิน การบริหารบุคลากร การเพิ่มงบประมาณการวิจัย อุปกรณ์การวิจัย
 สถานที่หรือห้องปฏิบัติการ ศูนย์ข้อมูลการวิจัย บรรยายาศและสิ่งจูงใจ เป็นต้น

1.3 ให้ความสำคัญในการประสานแผนการวิจัยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มี
 ประสิทธิภาพ และประสานประโยชน์ยิ่งขึ้น ซึ่งจะครอบคลุมการประสานแผนการวิจัยทั้งภาครัฐและ
 ภาคเอกชนทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ตลอดจนให้มีมาตรการในการทำงานวิจัยร่วมกัน
 ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรให้มีการประสานงานของ
 หน่วยงานภาครัฐในส่วนผู้วิจัย ผู้ใช้ผลงานวิจัย ผู้หาข้อมูลการวิจัย และผู้จัดทำนโยบายและแผน
 การวิจัย ทั้งนี้เพื่อป้องกันการซ้ำซ้อนของงานวิจัย เพื่อประสานงาน ประสานประโยชน์ร่วมกัน
 และเพื่อเน้นการใช้งบประมาณแผ่นดินในการวิจัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.4 สนับสนุนให้มีการร่วมมือ และแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการวิจัยกับต่างประเทศ ซึ่งจะครอบคลุมถึงการร่วมมือ และแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในระดับนักวิจัย ผลงานวิจัย และการทำวิจัยร่วมกัน โดยความร่วมมือนั้นไม่เกิดปัญหาอุปสรรคและการเสียประโยชน์ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงผลงานวิจัยที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นสำคัญ

1.5 สนับสนุนการวิจัยที่จะเสริมสร้างประสิทธิภาพ และความเป็นธรรมในการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ซึ่งจะครอบคลุมการวิจัยที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาและพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมในสังคม

นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อนำไปสู่การมีศักยภาพด้านวิชาการและเทคโนโลยีระดับสูงของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอวกาศและดาวเทียม ซึ่งจะเป็นผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้เพื่อการพัฒนาประเทศในปัจจุบันและอนาคต การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีระหว่างประเทศ รวมถึงการบริหารงบประมาณการวิจัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีเป้าหมาย แผนงาน โครงการที่ชัดเจน และให้อิสระแก่กลุ่มนักวิจัย เพื่อทำการวิจัยตามเป้าหมายที่กำหนด

2. นโยบายการวิจัยในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547) (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2533 : 5 - 6)

แนวคิดพื้นฐาน

เร่งพัฒนาขีดความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการวิจัย เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการให้สามารถสร้างและผสมผสานองค์ความรู้สากล เทคโนโลยี และภูมิปัญญาไทย เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อีกทั้งในงานวิจัยของระบบอุดมศึกษาไทย เสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก ทั้งนี้โดยเน้นการปรับปรุงการบริหารและการดำเนินงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีการกำหนดทิศทางการวิจัยระดับสถาบันที่ชัดเจน การสร้างความเป็นเลิศเฉพาะทาง ตลอดจนการระดมทรัพยากรและความร่วมมือด้านการวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

นโยบาย

2.1 สร้างความสมดุลระหว่างการวิจัยพื้นฐาน และการวิจัยประยุกต์เพื่อนำและรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง และเพื่อวางรากฐานการพึ่งพาตนเอง ด้านองค์ความรู้ และเทคโนโลยีระยะยาว

2.2 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อกระตุ้นการขยายตัวของภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม

2.3 ส่งเสริมการวิจัยในบางสาขาให้มากยิ่งขึ้น เช่น การวิจัยเชิงนโยบายเพื่อขึ้นำการพัฒนาประเทศ การวิจัยเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม เป็นต้น

2.4 ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศคู่ค้าคู่แข่ง รวมทั้งกระตุ้นให้มีการศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทยในต่างประเทศมากขึ้น

2.5 ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าวิจัย และการเป็นแหล่งข้อมูลด้านการเมืองให้แก่สถาบันการเมือง และประชาชนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ

2.6 ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการกำหนดทิศทาง และแผนงานการวิจัยในสาขาต่าง ๆ ของสถาบันอย่างชัดเจน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อสร้างความเป็นเลิศเฉพาะทาง

2.7 พัฒนาระบบงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านองค์การทรัพยากร และโครงสร้างการดำเนินงาน รวมทั้งให้การวิจัยและกิจกรรมการเรียนการสอน เกื้อหนุน และสนับสนุนซึ่งกันและกัน

2.8 ส่งเสริมความร่วมมือ และการระดมสรรพกำลังระหว่างสถาบันอุดมศึกษา กับหน่วยงานภายนอกในการดำเนินภารกิจด้านการวิจัย รวมทั้งความร่วมมือกับสถาบันวิชาการและองค์กรต่างประเทศ

3. นโยบายและแนวทางการวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 78 - 79) มีสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อให้มีการทำวิจัยอย่างหลากหลาย และสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 7 ของกระทรวงศึกษาธิการให้มีการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในการพัฒนาการศึกษาการ

ศาสนา และการวัฒนธรรมอย่างกว้างขวาง และกำหนดแนวทางและจุดเน้นในการทำวิจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาต่าง ๆ ในขอบเขตที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ

นโยบาย

3.1 เร่งรัดให้มีการพัฒนาสมรรถภาพและประสิทธิภาพขององค์กร บุคลากรและระบบประสานงานวิจัย รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกหน่วยงาน และสถานศึกษาทำการศึกษาวิจัยให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 7

3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน ประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยที่จัดทำขึ้น และเผยแพร่ผลการวิจัยให้แพร่หลาย

3.3 เร่งรัดให้มีการวิจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับ/ประเภท การศึกษาต่าง ๆ ในขอบเขตงานของกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และให้สามารถนำไปกำหนดนโยบายทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้

3.4 เร่งรัดให้มีการวิจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ให้เกิดกับเด็ก เยาวชนและประชาชน

3.5 เร่งรัดให้มีการวิจัยที่จะนำไปสู่การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านการกีฬาและออกกำลังกายให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีพละกำลังสมบูรณ์ มีขีดความสามารถในการแข่งขันกีฬาระดับชาติ และนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น และดำเนินสิ่งแวดล้อมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา การอนุรักษ์ การกำกับดูแล และการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

4. นโยบายและแนวทางการวิจัยของกรมการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู. 2537 : 11) มีสาระสำคัญดังนี้

4.1 ส่งเสริมให้บุคลากรในสถาบันราชภัฏได้ทำงานวิจัยในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ทุกด้านที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยเน้นการวิจัยในทางด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ การรักษาสภาพแวดล้อม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสม ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

4.2 ส่งเสริมการประสานร่วมมือระหว่างหน่วยงานทั้งภายในประเทศและระดับนานาชาติ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และข้อความรู้ ตลอดจนเทคนิควิธีวิจัย

4.3 ส่งเสริมบุคลากรในสถาบันราชภัฏให้มีศักยภาพในการทำวิจัยในระดับสูง และเข้าสู่ระดับนานาชาติ

4.4 ส่งเสริมการจัดหาทุน วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องตระหนักอยู่เสมอว่า นโยบายที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยนั้น จะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อสภาพการดำเนินงานวิจัยของสถาบัน ที่ฝ่ายบริหารควรจะนำมาพิจารณาในการปรับพัฒนา บทบาทหน้าที่ทางด้านการวิจัย รวมถึงการให้การสนับสนุน (Bird and Allen, 1989 : 583) แต่ที่ผ่านมากการจัดทำงานด้านวิจัยในสถาบัน อุดมศึกษายังประสบกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย เช่น ขาดความชัดเจนในระดับนโยบายของสถาบัน และขาดความเชื่อมโยงกับนโยบายระดับชาติ เป็นต้น สำหรับนโยบายวิจัยระดับประเทศ ระดับอุดมศึกษา และระดับกระทรวงศึกษานั้น ได้มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการจัดทำวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ สนับสนุนการวิจัยที่เป็นความต้องการและเร่งด่วนของประเทศ ทั้งที่เป็นการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ และการวิจัยเชิงนโยบาย ส่งเสริมความร่วมมือ และการระดมสรรพกำลังระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานภายนอกในการดำเนินภารกิจด้านการวิจัย รวมทั้งความร่วมมือกับสถาบันวิชาการและองค์กรต่างประเทศ ตลอดจนเสริมสร้างสมรรถนะของนักวิจัย และโครงสร้างพื้นฐานของการวิจัยในภาครัฐ และภาคเอกชน ทั้งที่มีอยู่แล้วและที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ส่วนนโยบายวิจัยของกรมการฝึกหัดครูนั้นมุ่งพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน ติดตามสภาพการทำงานของบัณฑิต และบุกเบิกวิทยาการสาขาต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาท้องถิ่น

การวิจัยทางการศึกษา

คำว่า "วิจัยทางการศึกษา" เริ่มมีผู้นำมาใช้ในประเทศไทยเมื่อราว 30 ปีเศษที่ผ่านมา แต่ในประวัติศาสตร์การศึกษาของโลกนั้น พบว่า นักการศึกษารู้จักใช้วิธีการวิจัยหรือวิธีการค้นคว้าหาความรู้ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาแล้วไม่ต่ำกว่า 100 ปี ส่วนในประเทศไทยนี้มีข้อมูลหลายอย่างบ่งชี้ให้เห็นว่า การวิจัยเริ่มเป็นที่รู้จัก และเริ่มแพร่หลายในหมู่นักการศึกษาไทย ควบคู่ไปกับการก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา และภาควิชาวิจัยของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบกับวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เริ่มมีสถาบันวิจัยเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามการวิจัยในช่วงแรก ๆ ได้มีการ

ดำเนินการอยู่ในขอบเขตจำกัด และเริ่มดำเนินการอย่างกว้างขวางเมื่อมีการเปิดสอนในระดับปริญญาโทในสถาบันการศึกษาทั้งสองแห่งดังกล่าว ซึ่งในระยะเวลาต่อมาก็ได้มีการเปิดสอนในมหาวิทยาลัยหลายแห่งที่นักศึกษาต้องทำการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษา จึงทำให้มีผลงานวิจัยทางการศึกษาเกิดมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนั้นงานวิจัยทางการศึกษาเริ่มแพร่หลายออกนอกวงการมหาวิทยาลัย เมื่อมีการจัดตั้งกองวิจัยทางการศึกษาขึ้นในกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และสภาการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ) ส่วนเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้การวิจัยแพร่หลายมากยิ่งขึ้นสืบเนื่องมาจากการที่ประเทศไทยมีแผนพัฒนาการศึกษา โดยในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษานั้นจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผน มีการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษา และมีการวิจัยเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีการวิจัยทางการศึกษาแพร่หลายยิ่งขึ้น ไม่จำกัดอยู่เฉพาะในวงการมหาวิทยาลัยดังแต่ก่อน นอกจากนี้ยังทำให้ขอบเขตของการวิจัยที่มักจะเน้นไปทางด้านการเรียนการสอนเบี่ยงเบนไปหาการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) มากขึ้น (พนมพงษ์ไพบูลย์. 2535 : 1)

ความหมายของการวิจัยทางการศึกษา

นักการศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของการวิจัยทางการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อตอบปัญหาทางการศึกษาอย่างมีระบบ และมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2530 : 5) การวิจัยทางการศึกษายังหมายถึง การศึกษาสืบค้น ค้นคว้า เพื่อหาข้อความรู้ ความเข้าใจหรือคำอธิบายในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในส่วนที่ยังไม่มีใครรู้ เข้าใจหรือให้คำอธิบายได้ ที่มุ่งใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Data) เป็นหลักในการสืบค้นหาข้อยุติ รวมถึงรายละเอียดของการศึกษา ซึ่งการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็นสองประเภท กล่าวคือ (1) การศึกษาโดยมุ่งใช้ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวมมาได้โดยตรงจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample) หรือพลวิจัย (Subject) การวิจัยประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งสรุปผลใน 2 ลักษณะที่แตกต่างกัน คือ 1.1 การศึกษาที่มุ่งผลสรุปไปยังคุณลักษณะต่าง ๆ ของประชากรที่มุ่งศึกษา

1.2 การศึกษาที่มุ่งผลสรุปไปยังขั้นตอนของการดำเนินงาน และ (2) การศึกษาโดยมุ่งใช้ข้อมูลจากเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร ตลอดจนจากวัตถุที่ปรากฏเหลืออยู่ โดยลักษณะของงานวิจัยประเภทนี้จะมุ่งใช้ข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ ที่ยังคงเหลืออยู่เป็นแหล่งหาข้อความรู้ ข้อสรุป ความเข้าใจอย่างมีความเป็นปรนัย (พิศิษฐ์ คัมภวนิช. 2536 : 1 - 2)

นอกจากนั้นหากพิจารณาถึงคำว่า การวิจัยทางการศึกษา กับ การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาแล้ว จะพบว่าคำทั้งสองมีลักษณะที่แตกต่างกัน คือ

ประการที่หนึ่ง เป้าประสงค์ (Goal) ของการวิจัยทางการศึกษามุ่งค้นหาความรู้ใหม่โดยการวิจัยพื้นฐาน หรือมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยการวิจัยประยุกต์ แต่การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษามุ่งพัฒนา และตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา

ประการที่สอง การนำผลงานวิจัยไปใช้ ซึ่งการวิจัยทางการศึกษา จะมีช่องว่างระหว่างผลการวิจัยกับการนำไปใช้จริงอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ ผลการวิจัยทางการศึกษาจำนวนมากถูกเก็บไว้อยู่ในตู้ไม่ได้รับการพิจารณานำไปใช้ ดังนั้นนักการศึกษาและนักวิจัยจึงพยายามหาทางลดช่องว่างดังกล่าว โดยวิธีการที่เรียกว่า การวิจัยและพัฒนา (พดทธี ศิริบรรณพิทักษ์.

2531 : 21)

อย่างไรก็ตามการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มิใช่เป็นสิ่งที่จะนำมาใช้ทดแทนการวิจัยทางการศึกษาได้ แต่เป็นเทคนิควิธีที่จะนำมาเพิ่มศักยภาพของการวิจัยทางการศึกษาให้มีผลต่อการจัดการศึกษา กล่าวคือ เป็นตัวเชื่อมเพื่อปรับประยุกต์ไปสู่ผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในสถานบันการศึกษาทั่วไป ดังนั้นการนำใช้กลยุทธ์ของการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการศึกษาจึงเป็นการนำใช้ผลจากการวิจัยทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยพื้นฐาน หรือการวิจัยประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการแสวงหาคำตอบของสิ่งที่ต้องการทราบเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นปัญหาทางการศึกษาโดยเฉพาะ ซึ่งกระทำทั้งในลักษณะการศึกษาค้นคว้าโดยใช้ข้อมูลเชิงปริมาณที่เก็บรวบรวมมาจากประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง จากเอกสาร ตลอดจนจากวัตถุที่ยังคงเหลืออยู่ นอกจากนั้นการวิจัยทางการศึกษายังเป็นการวิจัยที่ค้นหาความรู้ใหม่โดยการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ ส่วนการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาจะเป็นเทคนิควิธีที่นำมาใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพของการวิจัยการศึกษาให้มีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

สภาพของการวิจัยทางการศึกษา

ก. สภาพของการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย

จากการศึกษางานวิจัยของวิเชียร เกตุสิงห์ (2536 : 21 - 26) เรื่อง สถานภาพของการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย พบว่า งานวิจัยทางการศึกษามีลักษณะดังนี้

1. เกี่ยวกับงานวิจัย

1.1 ประเภทของงานวิจัย พบว่า ประมาณ 2 ใน 3 ของงานวิจัยทั้งหมดเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ที่มีการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีกลุ่มตัวอย่างขนาดต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ไม่เกิน 30 คน จนถึงมากกว่า 10,000 คน รองลงมาประมาณ 1 ใน 5 คือ ร้อยละ 20 เป็นงานวิจัยเชิงทดลองที่มีกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กไม่เกิน 100 คน ส่วนที่เหลือเป็นงานวิจัยประเภทอื่น ๆ

1.2 ระดับ/ประเภทการศึกษาที่ท้าววิจัย จากการสำรวจม้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา หรือเด็กปฐมวัย จนถึงระดับอุดมศึกษา โดยระดับการศึกษาที่มีการท้าววิจัยมากที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษา ซึ่งมีจำนวนเท่า ๆ กัน คือ ประมาณร้อยละ 1 ใน 4 ของงานวิจัยทั้งหมด ส่วนระดับ/ประเภทที่ยังม้งงานวิจัยน้อยมาก คือ ระดับก่อนประถมศึกษา มีเพียงร้อยละ 2.5 อาชีวศึกษา การฝึกหัดครู และการศึกษานอกโรงเรียน แต่ละประเภทมีการท้าววิจัยไม่ถึงร้อยละ 6

1.3 ประเภทเนื้อหาที่ท้าววิจัย แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ งานวิจัยทางการศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาโดยตรง กับงานวิจัยที่ไม่ใช่การศึกษาโดยตรงแต่เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือนำมาใช้ในการศึกษา ผลจากการสำรวจ พบว่า กลุ่มงานวิจัยทางการศึกษาโดยตรง เนื้อหาที่ท้าววิจัยมากที่สุด คือ เนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ (ร้อยละ 28.6) รองลงมา ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการบริหาร (ร้อยละ 20.1) และเทคนิควิธีสอน (ร้อยละ 9.5) เป็นต้น สำหรับงานวิจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง พบว่า ม้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ต่าง ๆ ได้แก่ การวิจัยทางสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา (ร้อยละ 4.4) และประเภทอื่น ๆ เช่น เศรษฐศาสตร์การศึกษา รัฐศาสตร์การศึกษา ประวัติศาสตร์การศึกษา (ประมาณร้อยละ 1.3 - 1.5)

2. เกี่ยวกับผู้วิจัย

2.1 ตำแหน่งหน้าที่ของผู้วิจัย พบว่า เกือบครึ่งหนึ่งเป็นผู้สอน (ร้อยละ 46) รองลงมา คือ ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหาร (ร้อยละ 22.3) สำหรับผู้บริหารและศึกษานิเทศก์มีการทำวิจัยในอัตราใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 10.3 และ 10.2 ตามลำดับ

2.2 หน่วยงานที่สังกัด/สถานที่ทำงาน พบว่า ผู้ทำวิจัยกลุ่มใหญ่ที่สุดเกือบ 1 ใน 4 (ร้อยละ 23) เป็นอาจารย์สอนอยู่ในมหาวิทยาลัย รองลงมา คือ กลุ่มที่สังกัดกรมสามัญศึกษา (ร้อยละ 16.2) สังกัดกรมการฝึกหัดครู (ร้อยละ 8.9) และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ร้อยละ 8.6)

2.3 จำนวนผู้ร่วมทำวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีผู้วิจัยคนเดียว (ร้อยละ 79.6) มีผู้ร่วมทำวิจัย 1 คน (ร้อยละ 6.5) มีผู้ร่วมทำวิจัย 2 คน (ร้อยละ 4.1) มีผู้ร่วมทำวิจัย 3 คน (ร้อยละ 3.5) และมีผู้ร่วมงานวิจัยมากกว่า 3 คน (ร้อยละ 6.3)

2.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ประมาณ 3 ใน 4 ใช้เวลาไม่เกิน 1 ปี ที่ใช้เวลาภายใน 2 ปี มีประมาณร้อยละ 15 ส่วนที่ใช้เวลามากกว่า 2 ปี มีประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนผลงานวิจัยทั้งหมดที่สำรวจได้

ข. สภาพของการวิจัยทางการศึกษาในเอเชียและแปซิฟิก

สืบเนื่องจากสถาบันเพื่อการวิจัยทางการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น (National Institute for Educational Research of Japan - NIER) ได้จัดประชุมสัมมนาระดับภูมิภาคเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาในเอเชียและแปซิฟิก ในระหว่างวันที่ 18 ตุลาคม - 2 พฤศจิกายน 2532 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในประเทศสมาชิก จากการสรุปการรายงานเกี่ยวกับสภาพการวิจัยทางการศึกษา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างประเทศในกลุ่มสมาชิก พบว่า สภาพการวิจัยทางการศึกษาในเอเชียและแปซิฟิกมีลักษณะดังนี้

1. หน่วยงานที่ทำการศึกษา แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มหน่วยงานทางราชการซึ่งมีอยู่ในทุกประเทศ ทั้งที่เป็นระดับชาติและระดับท้องถิ่น (2) กลุ่มสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมทั้งสถาบันฝึกหัดครูเป็นกลุ่มที่มีผลงานวิจัยทางการศึกษาผลิตออกมามากที่สุด และ (3) กลุ่มองค์กรเอกชน ซึ่งยังไม่ปรากฏว่ามีในหลาย ๆ ประเทศ และที่มีอยู่แล้วก็มีผลงานไม่เด่นชัด

2. การกำหนดทิศทางและขอบเขตของการวิจัย ปรากฏว่า ส่วนใหญ่การกำหนดทิศทางและขอบเขตของการวิจัยเป็นเรื่องของหน่วยงานภาครัฐบาล เช่น สถาบันการศึกษา และองค์กรเอกชนมีส่วนร่วมด้วยส่วนหนึ่ง

3. เงินทุนวิจัย ส่วนใหญ่จะได้มาจากภาครัฐบาลโดยเฉพาะหน่วยงานวิจัยของรัฐ ขณะที่สถาบันการศึกษาและองค์กรเอกชนยังเป็นผู้รับเงินทุนช่วยเหลือจากรัฐด้วย แม้ว่าจะมีบางส่วนที่ได้รับความช่วยเหลือมาจากแหล่งอื่นบ้าง

4. ประเภทของการวิจัย มีการวิจัยดำเนินการอยู่ในลักษณะ 2 ประเภท คือ การวิจัยพื้นฐาน และการวิจัยประยุกต์ แยกเป็น 2 กลุ่ม คือ วิจัยเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารกับวิจัยที่เกี่ยวกับการนำไปปฏิบัติ

5. เนื้อหาสาระของการวิจัย สามารถแบ่งออกได้เป็น 6 กลุ่ม คือ

5.1 การวิจัยเกี่ยวกับระบบการศึกษา รวมถึงการบริหารและการวางแผน

5.2 การวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร รวมถึงการเรียนการสอน การประเมินผล และสื่อการสอน

5.3 การวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนและโรงเรียน ได้แก่ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรับนักเรียน บรรยากาศในโรงเรียน พื้นฐาน และคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียน

5.4 การวิจัยเกี่ยวกับครู รวมถึงการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกหัดครู คุณภาพครู การทำงานของครู และอื่น ๆ เช่น อัตราส่วนระหว่างครูกับนักเรียน การรับนักเรียน การฝึกหัดครู การรับครูใหม่ และสิ่งจูงใจต่าง ๆ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพครู

5.5 การวิจัยเกี่ยวกับอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการตั้งโรงเรียนใหม่ การขยายโรงเรียน และการกำหนดรูปแบบอาคาร

5.6 การวิจัยเกี่ยวกับผลผลิตทางการศึกษา เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกับเกณฑ์การรับเข้าศึกษาต่อชั้นสูง การจบออกไปประกอบอาชีพ และอื่น ๆ

6. วิธีการวิจัย มีใช้อยู่หลายรูปแบบตามลักษณะธรรมชาติ และจุดประสงค์ของการวิจัย รวมถึงการวิจัยสำรวจ การวิจัยทดลอง การวิจัยเชิงพัฒนา การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยประเมินผล และการวิจัยเอกสาร (วัลลภ กันททรัพย์. 2532 : 18 - 20)

ทิศทางของงานวิจัยทางการศึกษาในอนาคต

งานวิจัยทางการศึกษาในอนาคต โชติ เพชรชื่น (2529 : 268 - 270) ให้ความสำคัญเห็นว่า ควรเป็นงานวิจัยที่มุ่งให้เกิดผลเพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา (Research and Development) ดังนั้นลักษณะการทําวิจัยควรมีลักษณะดังนี้ คือ ผู้ทําวิจัยควรเป็นหมู่คณะ ประกอบด้วยบุคลากรหลายฝ่ายทั้งนักวิจัย นักประเมินผล นักวิชาการ นักจิตวิทยา และนักสถิติ งานวิจัยควรจะเกี่ยวข้องกับทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สภาวะแวดล้อม และตลาดแรงงาน เป็นการมองการณ์ไกลออกไปนอกวงการศึกษาและมองงานทั้งระบบเพื่อจะได้มีข้อมูลมากำหนดนโยบายการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เน้นการวิจัยในระดับมหภาคมากกว่าจุลภาค เป็นงานวิจัยที่ศึกษาแนวโน้มในอนาคต ตลอดจนใช้วิธีการศึกษาหาคำตอบหลาย ๆ วิธีในเรื่องเดียวกันเพื่อเป็นการยืนยันว่าผลการวิจัยเชื่อถือได้ ส่วนเป้าหมายหรือเนื้อหาของงานวิจัยอาจมีเป้าหมายเป็นการเฉพาะในด้านใดด้านหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น (1) การวางแผนนโยบายและวิธีจัดการศึกษา ได้แก่ งานวิจัยเพื่อสนองแผนงานระยะยาวและระยะสั้น งานวิจัยเพื่อที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เผชิญอยู่ และงานวิจัยในสาขาที่มีผลกระทบต่อจัดการศึกษา (2) การพัฒนาสถาบันการศึกษา ได้แก่ งานวิจัยด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี งานวิจัยสำรวจความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่น และงานวิจัยโครงการต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยให้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา (3) งานพัฒนาหลักสูตรและการสอน ได้แก่ ความเหมาะสมของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา มัธยมศึกษา ประถมศึกษา หลักสูตรวิชาชีพ และหลักสูตรการอบรม องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน และความคิดเห็นของบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรวิชาชีพ

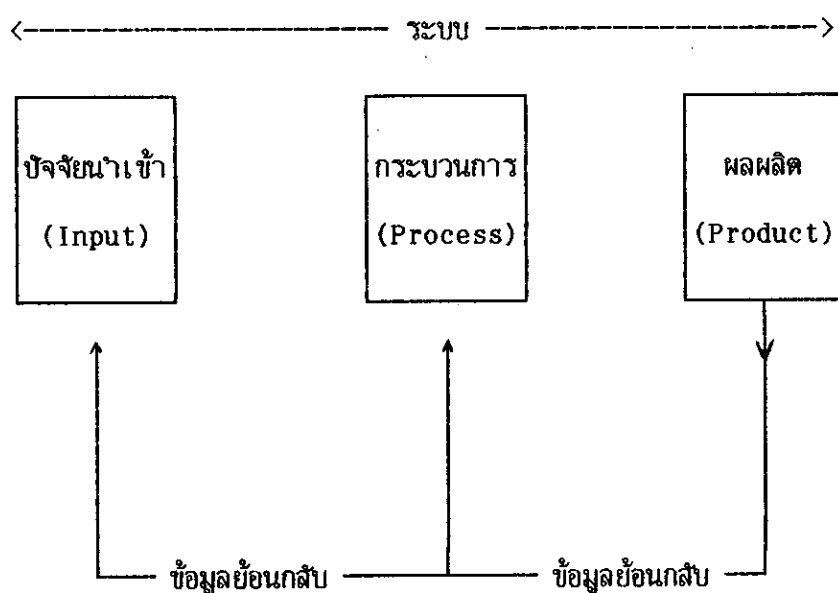
อุทุมพร จามรมาน (2538 : 83) มีความเห็นว่า แนวโน้มของการวิจัยทางการศึกษาในอนาคตควรมีการวิจัยในประเด็นต่อไปนี้ คือ หลักสูตรที่ควรจะเป็นและวิธีนำหลักสูตรมาใช้เพื่อเตรียมคนสำหรับอนาคต ลักษณะผู้เรียนควรเน้นที่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ลักษณะผู้สอนที่มุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสอน รวมถึงแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ระบบการบริหารจัดการ กฎหมายทางการศึกษา การศึกษานานาชาติ การศึกษาได้มาตรฐาน การพัฒนาสาขาที่อ่อนแอ และล้ำหลัง การวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสังคมและชุมชน ตลอดจนการประเมินตนเองของผู้สอน

ทฤษฎีระบบ

แนวความคิดเชิงระบบเป็นแนวความคิดที่นำมาใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของศาสตร์ต่าง ๆ ที่มุ่งศึกษาเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ แต่ขาดการพิจารณาในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน อันเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดข้อบกพร่องต่อการพัฒนาเรื่องที่ศึกษาให้สมบูรณ์ ซึ่งหากพิจารณาถึงการจัดการในเชิงระบบแล้วพบแนวความคิดหรือข้อเสนอที่น่าสนใจสองประการ คือ ประการที่หนึ่ง แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเชิงกระบวนการ เชิงปริมาณ และเชิงพฤติกรรม ก่อให้เกิดการจัดการเชิงระบบ กล่าวคือ แนวความคิดทั้ง 3 เรื่องดังกล่าวได้มีการนำมาใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งหากได้มีการนำแนวความคิดทั้งหมดมาผสมผสานกันจะทำให้เกิดการจัดการที่ประสบความสำเร็จโดยอาศัยเครื่องมือและกรรมวิธีของแนวคิดในเชิงระบบ ซึ่งถือว่าเป็นแนวคิดของการจัดการสมัยใหม่ ประการที่สอง แนวความคิดที่ว่าจัดการเชิงกระบวนการ เชิงปริมาณ เชิงพฤติกรรม และเชิงระบบ ต่างเป็นแนวความคิดในเชิงบริหารที่มีอยู่ก่อนแล้วอันจะนำไปสู่แนวความคิดที่มีการพิจารณาจากสภาพการณ์หรือสถานการณ์ (Wortman and Others. 1975 : 319) และเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับทฤษฎีระบบขอกล่าวถึงความหมายและลักษณะที่สำคัญของระบบดังต่อไปนี้

ระบบ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานหลาย ๆ อย่างที่มีความเกี่ยวข้องกันโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งขององค์กรประสบผลสำเร็จ ระบบจึงประกอบด้วยกระบวนการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดระบบจึงควรทำการวิจัย วิเคราะห์ ปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ภายในระบบให้ดีขึ้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2531 : 24) ระบบยังหมายถึง การรวมตัวของหลายสิ่งเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยแต่ละสิ่งนั้นจะมีความสัมพันธ์กัน ขึ้นตรงต่อกันและกัน หรือมีผลกระทบซึ่งกันและกัน (Hicks. 1972 : 461) จากการพิจารณาความหมายของระบบทั้งสองนัยอาจกล่าวได้ว่า การให้คำนิยามส่วนใหญ่ของระบบจะให้ความสำคัญอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ หรือองค์ประกอบโดยส่วนรวม (Holistic Approach) มากกว่าการพิจารณารายละเอียดเฉพาะกรณี (Atomistic Approach) กล่าวโดยสรุป ระบบ หมายถึง กลุ่มขององค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติการร่วมกันตามวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่บุคคลหรือหน่วยงานได้กำหนดขึ้น

เป้าหมายที่สำคัญของการรวมกันขององค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เป็นระบบก็เพื่อมุ่งหวังการมีเสถียรภาพอันมั่นคง เพื่อความเจริญก้าวหน้า และเพื่อการปฏิสัมพันธ์โดยส่วนรวมของระบบที่เกิดขึ้นนั้น (Scott. 1967 : 124 - 125) โดยทั่วไปแล้ว ระบบจะประกอบด้วย องค์ประกอบ หรือส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ปัจจัยนำเข้าหรือข้อมูลนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ซึ่งทั้งสามองค์ประกอบนี้จะมีความสัมพันธ์กันจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดมิได้ และจะทำงานร่วมกันเป็นวัฏจักร เมื่อส่วนใดส่วนหนึ่งมีปัญหาหรือไม่ทำงาน ส่วนอื่นก็จะหยุดชะงักไปด้วย ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบของระบบ

แหล่งที่มา : เทพนม เมืองแมน และสรวง สุวรรณ. 2529 : 14

ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ และเป็นองค์ประกอบแรกที่จะนำไปสู่การดำเนินงานของระบบ ซึ่งรวมถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อันเป็นที่ตั้งของระบบนั้นด้วย

กระบวนการ หมายถึง องค์ประกอบที่สองของระบบจะเป็นวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่ผลงานหรือผลผลิตของระบบ

ผลผลิต หมายถึง องค์ประกอบสุดท้ายของระบบจะเป็นความสำเร็จในลักษณะต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ หรือประสิทธิผล (ประชุม รอดประเสริฐ. 2533 : 54 - 55)

ระบบสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ (1) ระบบปิด หมายถึง ระบบที่มีความสมบูรณ์ภายในตนเองไม่ผูกพันกับระบบอื่นใด โดยแยกตนออกจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคม (2) ระบบเปิด หมายถึง ระบบที่ต้องอาศัยการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคล องค์การหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องมีความสมดุลย์กัน รวมทั้งสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปก็จะมีผลหรือมีอิทธิพลทำให้ระบบมีความเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยเช่นกัน และหากพิจารณาถึงเรื่องลักษณะของระบบแล้วอาจกล่าวได้ว่า ระบบไม่ใช่เพียงวิธีการ (Methodology) อย่างหนึ่งเท่านั้น แต่จะหมายรวมไปถึงแนวทางการคิดเกี่ยวกับระบบทั่วไป และองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบนั้น ซึ่งสามารถนำไปใช้กับศาสตร์สาขาต่าง ๆ ได้ กล่าวคือ สามารถนำเอาไปใช้เป็นตัวแบบในการสร้างทฤษฎีในสาขาวิชาต่าง ๆ แต่ไม่ใช่เป็นการเปรียบเทียบระบบหนึ่งระบบใดจากศาสตร์แขนงหนึ่งกับอีกศาสตร์แขนงหนึ่ง นอกจากนั้นแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องระบบยังเป็นการพิจารณาถึงเรื่องต่าง ๆ ในทัศนคติของส่วนรวม ซึ่งหลักการสำคัญประการหนึ่งของแนวคิดนี้ คือ เอกภพ (Universe) โดยระบบและสิ่งแวดล้อมจะประกอบกันขึ้นเป็นเอกภพของเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจของผู้ทำการศึกษา ซึ่งการแบ่งแยกเอกภพออกเป็นระบบและสิ่งแวดล้อมนั้นมีหลายวิธีตามความต้องการของผู้ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ อาทิ หากต้องการศึกษางานของฝ่ายผลิตในบริษัทถือได้ว่าการผลิตเป็นระบบที่สนใจ คือ ระบบการผลิต ซึ่งประกอบด้วยคน วัสดุ และวิธิตำเนินงานในฝ่ายผลิต รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น ส่วนกิจการของฝ่ายอื่นในบริษัทที่มีผลกระทบต่อฝ่ายผลิตถือเป็นสิ่งแวดล้อม (วีรวัฒน์ กาญจนกุล. 2530 : 601)

การศึกษาเรื่องราวใด ๆ จึงต้องพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบและองค์ประกอบต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมของระบบควบคู่กันไปด้วยเสมอ อย่างไรก็ตามแนวคิดเรื่องระบบเป็นแต่เพียงวิธีการใช้ความคิดอย่างหนึ่งเท่านั้น การศึกษาเรื่องระบบที่จะให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดจึงควรมีการกำหนดสิ่งที่จะต้องพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบ คือ วัตถุประสงค์รวม ข้อจำกัดภายนอกกระบวน ทวิพยากรณ์ของระบบ รวมถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบ ได้แก่ การวัดผล การดำเนินงานของระบบโดยส่วนรวม สิ่งแวดล้อมของระบบซึ่งได้แก่ กิจกรรม

เป้าหมาย การดำเนินงาน และการวัดผล ตลอดจนการบริหารระบบ (Churchman. 1969 : 29 - 30)

แนวคิดเกี่ยวกับการพิจารณาในเชิงระบบจึงก่อให้เกิดการวิเคราะห์ในการเสนอทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการอันเป็นผลมาจากความแตกต่างที่นอกเหนือจากแนวคิดหรือการพิจารณาในรูปแบบอื่น ๆ ดังต่อไปนี้ (1) แนวคิดในการวิเคราะห์ หมายถึง แนวความคิดหรือขอบเขตของเรื่องที่กำลังพิจารณานิยามนั้นได้จำลองจากของจริงเพื่อที่จะช่วยให้ผู้พิจารณาได้เข้าใจสาระที่สำคัญ คือ ก. การศึกษาภาพรวมทั้งหมด ข. การศึกษาส่วนประกอบทั้งหมดว่าประกอบด้วยชิ้นส่วนสำคัญอะไรบ้าง ค. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างชิ้นส่วนต่าง ๆ และการวิเคราะห์นั้นจะมีหลักเกณฑ์และเครื่องมือช่วยโดยไม่ต้องคาดเดา (2) การวิเคราะห์หรือการพิจารณาตั้งกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้มาจากการสำรวจวิจัย หรือรวบรวมหลักฐาน และ (3) ส่วนประกอบหรือองค์ประกอบของชิ้นส่วนต่าง ๆ มีความสัมพันธ์และขึ้นอยู่กับกันและกันอย่างแยกกันไม่ออก (ไพลิน ผ่องใส. 2536 : 305 - 306) โดยเฉพาะแนวคิดในการวิเคราะห์จะเป็นการตรวจสอบระบบโดยละเอียด ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการวิจัย วิเคราะห์ ปรับปรุง และแก้ไขปัญหาโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น หรือเพื่อจัดระบบใหม่ให้เหมาะสม หรือเพื่อสร้างระบบให้เกิดประสิทธิภาพ หรืออาจกล่าวอย่างสั้น ๆ การวิเคราะห์ระบบ คือ การพิจารณาวางแผนงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งใช้วิธีการกำจัด (Eliminate) การรวมเข้าด้วยกัน (Combine) ทำให้ง่ายขึ้น (Simplify) และสลับที่กัน (Mechanize the Repetitive) มาใช้กับงานที่ต้องปฏิบัติโดยจะทำการวิเคราะห์วิธีปฏิบัติ กระบวนการปฏิบัติ และการทำงานให้ง่ายขึ้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2531 : 24) ขณะเดียวกันการวิเคราะห์ระบบยังมีวัตถุประสงค์ในการช่วยให้ฝ่ายบริหารเข้าใจวิธีปฏิบัติ กระบวนการปฏิบัติ และระบบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เช่น เพิ่มปริมาณผลงานให้คุณภาพของงานที่ดีขึ้น ใช้เวลาในการทำงานน้อยลง ใช้บุคลากรน้อยลง เพิ่มผลผลิตภายใต้เงินทุนเท่าเดิม ตลอดจนช่วยในการควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนขององค์การและก่อให้เกิดการประสานงานที่ดีต่อกัน นอกจากนั้น ครรชิต มาลัยวงศ์ (2528 : 25) ได้แสดงข้อคิดเห็นว่า ความสำเร็จของการวิเคราะห์ระบบนั้นสามารถที่จะวัดได้ หรือดูได้จากเงื่อนไขหรือผลงานต่อไปนี้ คือ (1) การ

วิเคราะห์นั้นลงสู่ด้วยการเสนอทางเลือกที่ดีที่สุดอย่างไร (2) ระบุเป้าหมายของทางเลือกนั้นอย่างละเอียด เพื่อจะได้ตรวจสอบได้ว่าเมื่อยอมรับทางเลือกนั้นแล้วสามารถบรรลุเป้าหมายได้หรือไม่ และ (3) สามารถทำนายตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายนั้น ๆ ได้อย่างแม่นยำ รวมถึงการพิจารณาในค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ผลประโยชน์ที่ได้รับ การกำหนดเวลา ตลอดจนลักษณะของผลงานที่จะเกิดขึ้นได้

จากความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัยกล่าวโดยสรุปได้ว่า การวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ความจริงเพื่อตอบปัญหาที่ชัดเจนด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องได้อย่างน่าเชื่อถือ ในการที่จะนำมาซึ่งข้อสรุปที่เป็นประโยชน์เพื่อการอ้างอิง เพื่อพัฒนาทฤษฎี เพื่อการพยากรณ์ และเพื่อควบคุมเหตุการณ์ต่าง ๆ และหากพิจารณาถึงการวิจัยทางการศึกษาแล้วจะพบว่า การวิจัยทางการศึกษาจะเป็นการมุ่งค้นหาความรู้ใหม่โดยการวิจัยพื้นฐาน หรือมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยการวิจัยประยุกต์ การวิจัยจึงนับได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทางวิชาการที่นำมาซึ่งความรู้ใหม่ ๆ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับสูงจึงควรได้มีการจัดภาวะแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ นักวิชาการ และนักวิจัย เพื่อการบุกเบิกแสวงหาความรู้อย่างไม่หยุดนิ่ง ด้วยการตระหนักถึงการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นแหล่งสะสมความรู้ของมนุษยชาติทำหน้าที่อนุรักษ์ ถ่ายทอด และขยายองค์ความรู้ให้แก่สังคมตลอดไป ส่วนนโยบายของการวิจัยโดยภาพรวมแล้ว ควรที่จะต้องมีการกำหนดแนวทางของการเสริมสร้างสมรรถนะของนักวิจัย ประสานงานวิจัยระหว่างภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือแลกเปลี่ยนความรู้ ประสานการวิจัยกับต่างประเทศ นอกจากนั้นนโยบายการวิจัยในระดับอุดมศึกษา ควรมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถด้านการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการในการสร้าง และผสมผสานองค์ความรู้สากล เทคโนโลยีและภูมิปัญญาไทย เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก สำหรับสภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทยนั้นโดยส่วนใหญ่จะเป็นการทำวิจัยประเภทเชิงสำรวจ ประกอบกับเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยจะเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การเรียนการสอน และการบริหาร โดยกลุ่มผู้วิจัยที่ทำวิจัยทางด้านนี้มากเป็นอันดับหนึ่งจะเป็นอาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัย และหากพิจารณาถึงสภาพการวิจัยทางการศึกษาของเอเชียและแปซิฟิกแล้วจะพบว่า เนื้อหาที่นิยมนำมาใช้ในการวิจัยจะเป็นเนื้อหาเช่นเดียวกับ

ประเทศไทย คือ การบริหารหลักสูตร และการเรียนการสอน รวมถึงประเภทของการวิจัยที่นิยมทำกันมากที่สุด คือ งานวิจัยเชิงสำรวจเช่นกัน

ส่วนแนวคิดของทฤษฎีระบบที่นำมาใช้ประกอบการวิจัยเพื่อพิจารณาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษานั้น อาจกล่าวได้ว่าทฤษฎีระบบเป็นทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ให้ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในส่วนของการแก้ไขข้อบกพร่องของการละเลยต่อการพิจารณาในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันของเรื่องที่ศึกษา อันส่งผลต่อข้อมูลที่ได้อาจจากการศึกษา เรื่องที่สนใจมีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงที่เป็นผลกระทบต่อการปรับปรุงพัฒนาเรื่องที่ศึกษา โดยทั่วไปแล้วระบบจะประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 3 ส่วน คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต นอกจากนั้นระบบยังมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่เป็นที่ตั้งของระบบอีกด้วย โดยเฉพาะหากเป็นระบบเปิดก็จะมีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากยิ่งขึ้น ตามลำดับในขณะที่การพิจารณาเชิงระบบจะมีความแตกต่างไปจากแนวคิดหรือการพิจารณาในรูปแบบอื่น ๆ ที่ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ที่จะนำไปสู่การตรวจสอบพิจารณาระบบโดยละเอียด สำหรับการพัฒนาระบบที่ศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นหลักการที่ดี และเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ปัจจัยเบื้องต้นของระบบการทำงานวิจัย

ปัจจัยเบื้องต้นของระบบการทำงานวิจัยนับได้เป็นส่วนที่มีความสำคัญยิ่งที่จะก่อให้เกิดการดำเนินการเป็นแนวทางนำไปสู่การทำงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มบุคลากรหลักที่มีภาระหน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับการทำวิจัย พร้อมกับการใช้งานวิจัยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาสถาบัน รวมถึงการพัฒนาสังคมในบริบทที่ความพร้อมและแตกต่างกันออกไป ปัจจัยที่นำมากำหนดเป็นปัจจัยเบื้องต้นของระบบการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลเนื้อหาสาระของปัจจัยที่เกี่ยวข้องจากการศึกษาทฤษฎีทางด้านการทำงานวิจัย จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สนใจศึกษาทางด้านการวิจัยโดยตรง โดยเฉพาะจากหน่วยงานทางด้านการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และกระทรวงศึกษาธิการ

ประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ คือ คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร องค์กรวิจัยและหน่วยงานสนับสนุน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย

อาจารย์มีหน้าที่หลักที่สำคัญ คือ การสอนและการวิจัย หน้าที่สอนนับได้ว่าเป็นหน้าที่หลักคู่กับสถานศึกษาทุกแห่ง และคุณภาพของครู อาจารย์ เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงคุณภาพของสถาบันการศึกษา ตลอดจนคุณภาพของผู้เรียนในสถาบันการศึกษานั้น ๆ ด้วย ส่วนการวิจัยนั้นเป็นการผลิตผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้ ซึ่งความสามารถด้านนี้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงระดับความสมบูรณ์ของสถาบันอุดมศึกษา (สายหยุด จาปาทอง. 2529 : 5) โดยบทบาทของอาจารย์ในฐานะนักวิจัย จะมีลักษณะเป็นผู้บุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ ศึกษารวบรวมแนวความคิด ทฤษฎี เหตุผลต่าง ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการนำมาเป็นประโยชน์ในการถ่ายทอดความคิด รวมไปถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในสังคม ดังนั้นคุณลักษณะทางการวิจัยของอาจารย์จึงหมายถึง พฤติกรรม ลักษณะท่าที อุปนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ ความรู้ ทักษะและทัศนคติทางการวิจัยนั่นเอง ซึ่งหากพิจารณาถึงคุณลักษณะที่สำคัญของนักวิจัยที่ดีแล้วสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ด้านความรู้สึกและอารมณ์ (Emotion Drive)

นักวิจัยที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย ดังที่ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2535 : 15) กล่าวไว้ คือ

1. เป็นผู้มีความสนใจอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา
2. เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการแสวงหาความรู้ หรือการทำการศึกษาวิจัย
3. เป็นผู้ที่มีความสุขเพลิดเพลินต่องานวิจัยที่สร้างสรรคสิ่งใหม่ ๆ มีความสุขภายในอันเกิดจากผลงานมากกว่าที่จะมีความสุขอันเกิดจากวัตถุ หรือสิ่งภายนอก และมีความสุขถ้างานที่ทำมีประโยชน์ต่อผู้อื่น ๆ
4. เป็นผู้ที่มีจิตใจดี และมีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้อื่นได้ดี
5. เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานวิจัย

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านรู้สึกและอารมณ์นี้ นพรัตน์ ฐาติวรรณกุล (2529 : 146 - 147) ได้ศึกษาสมรรถภาพนักวิจัยของครูศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2526 และ 2527 ตามการรับรู้ของตนเอง พบว่า กลุ่มครูศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่า มีสมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอารมณ์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายสมรรถภาพ ทั้ง 21 รายการ พบว่ามหาบัณฑิตรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่า มีสมรรถภาพที่จัดอยู่ในระดับสูงมากอยู่ 3 รายการ คือ เต็มใจส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ และไม่อ้างความคิดของผู้อื่นว่าเป็นของตน ส่วนการรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่า มีสมรรถภาพอยู่ในระดับสูง คือ ตระหนักในความสำคัญและคุณค่าของการวิจัย มีศรัทธาต่อการวิจัย มีเหตุผล ไม่เชื่อสิ่งได้ง่าย ๆ กล่าวพากษ์วิจารณ์เรื่องต่าง ๆ ด้วยหลักเหตุผล ช่างสังเกตอย่างมีระบบ ยอมรับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ของผู้อื่น ซื่อสัตย์และมีน้ำใจเป็นกลาง ไม่อคติ มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่ออธิบายข้อปัญหา มีความอยากรู้อยากเห็น มีความรับผิดชอบ ต่อผลสำเร็จของงาน มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชอบศึกษาค้นคว้าทดลองอยู่เสมอ มีความคิดอิสระและริเริ่มสร้างสรรค์ นิยมใช้สารสนเทศเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ มีความละเอียดรอบคอบ ทำงานเป็นระบบ ไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มตัวอย่าง และไม่เปิดเผยข้อมูลที่รวบรวมมาได้เพื่อให้สนับสนุนผลการวิจัยที่ตนคาดหวังไว้

ด้านความรู้ (Knowledge)

ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการวิจัยนั้นมักจะต้องเป็นผู้ที่มีลักษณะเด่น ๆ ทางด้านความรู้ตามที่พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2535 : 15 - 16) ระบุไว้ คือ

1. เป็นผู้ที่มีความสามารถด้านการวิเคราะห์ คือ สามารถวิเคราะห์คัดเลือกงานวิจัย และความรู้จากเอกสารต่าง ๆ ที่ต้องการได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็ว รวมถึงสามารถเลือกใช้ผลงานวิจัยได้อย่างถูกต้อง

2. เป็นคนทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถวางแผนในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป็นผู้มีความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย ได้แก่ การมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะวิธีการทางสถิติ ซึ่งจะเอื้ออำนวยต่อการทำวิจัยได้เป็นอย่างดี

4. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการเชิงวิพากษ์วิจารณ์ และพยากรณ์คำตอบได้ดี

5. เป็นผู้มีความสามารถในการเชิงสังเคราะห์ คือ สามารถนำสิ่งที่ได้ฝึกงาน และข้อค้นพบมาเขียนสรุปรายงานให้อ่านเข้าใจได้ง่ายและชัดเจน

6. เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

นอกจากนี้เทียมจันทร์ พานิชย์พลินไชย (ม.ป.ป. : 20 - 21) ให้ข้อสังเกตว่า หากจะให้ให้นักวิจัยเป็นผู้ที่มีความพร้อมทางด้านความรู้แล้ว นักวิจัยควรมีคุณลักษณะทางด้านความรู้เพิ่มเติมอีก 2 ประการคือ

7. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถที่จะใช้กระบวนการทดลองที่เหมาะสมกับสภาพปัญหา และมีความสามารถในการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนตรวจทบทวนในการทดลอง

8. เป็นผู้มีความสามารถในการหมวดความคิด หรือสรุปผลข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านความรู้ความสามารถ นพรัตน์ ชูชาติวรรณกุล (2529 : 148 - 150) พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบุว่า สอดคล้องกันว่า มีสมรรถภาพนักวิจัยด้านความรู้ความสามารถโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถภาพตามการรับรู้อยู่ในระดับสูงมี 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่วิจัย และด้านความรู้ความสามารถในการวางแผนดำเนินการและประเมินโครงการวิจัย ส่วนสมรรถภาพที่พบอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย และด้านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัย ไพโรจน์ แสงจันทร์ (2527 : 229) ได้ศึกษาสภาพการวิจัย และความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่แม้จะผ่านการทำงานวิจัยในระหว่างการศึกษามาแล้วก็ตาม แต่อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง มองเห็นว่า ความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัยเป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยกันเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ตัวอาจารย์เองเห็นว่า ความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัยที่ตนเองศึกษามายังไม่เพียงพอกับการทำวิจัยได้ ประกอบกับอาจารย์

ที่จบการศึกษามาส่วนใหญ่อาจจะไม่ได้ทำการวิจัยเมื่อกลับมาปฏิบัติงาน จึงทำให้ความรู้ที่ได้ศึกษามาขาดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความไม่สนใจ และคิดว่าตนเองยังมีความรู้ในด้านนี้น้อย

ด้านการตัดสินใจ (Decision Making)

นักวิจัยควรมีความสามารถในการตัดสินใจและบังคับตนเองในด้านต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ดังที่ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2535 : 16) กล่าวไว้ คือ

1. กล้าคิด กล้าตัดสินใจ
2. มีความรอบคอบในการตัดสินใจ และใช้เหตุผลในการตัดสินใจ
3. เป็นคนมีเหตุผล และเชื่อมั่นในหลักของเหตุและผล
4. เป็นคนที่สามารถประเมินฐานะ และศักยภาพของตนเอง
5. เป็นคนมีความเชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งเชื่อมั่นในผลงานของตัวเอง
6. เป็นคนมีความขยันและอดทนต่อการแสวงหาความรู้ เป็นคนที่มีความใจกว้าง

ยอมรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่นที่มีต่อผลงานวิจัยของตนเองทั้งทางบวกและลบ

7. เป็นคนที่มีความสามารถในการควบคุมตนเองให้กระทำตามหลักวิชาที่ศึกษาม

และมีความยุติธรรม

8. เป็นคนที่มีความหวังที่จะได้เห็นผลงานวิจัยอยู่เสมอ
9. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการประเมินสิ่งต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

ไพศาล หวังพานิช (2530 : 27 - 28) ให้ความเห็นไว้ว่า สมรรถภาพด้านการตัดสินใจนั้น นักวิจัยควรมีคุณสมบัติเพิ่มเติมอีก คือ

10. เป็นคนที่ต่อมตน รอบคอบ สุภาพต่อคนทั่วไป ไม่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ

แต่ใช้ปัญญาที่รอบคอบ ในการตัดสินใจทุก ๆ อย่าง

11. เป็นคนที่มีแรงศรัทธาในปัญหา และมีวิสัยทัศน์ในทางวิทยาศาสตร์
12. เป็นคนที่มีความคิดที่เป็นอิสระ และนำตนไปในทางที่ดีงาม
13. เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ

อย่างไรก็ตามจะพบว่า คุณลักษณะทางการวิจัยที่อาจารย์ หรือนักวิจัยที่จะมีในการนำไปสู่การทำงานวิจัยที่ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพนั้นโดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่สอดคล้องกับคุณลักษณะ

กระจำจ้งช้ดในหน้าท้และเป้าหมายของสถาปน พร้อมกักระตุ้นให้มีความค้ดใจใหม่ ๆ มีการสนับสนุน
 ล้่งประค้ชฐ์ใหม่และการศ้กษาทดลอง ช้่งการศ้กษาเก้ยวกับการสนับสนุนของผู้บรหารต่อการก้จต้งาน
 การว้จยในการว้จยคร้้งน้ ประกอบค้้วย การกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการว้จย การ
 พัฒนาการว้จย การสนับสนุนเงินทูลอุดหนุนการว้จย และการส่งเสริมการท้าว้จย
 ช้่งรายละเอ้ยดค้ต่อไปน้

การกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการว้จย

นโยบายการว้จยถ้ือได้ว้เป็นแผนงานท้เป็นแนวทาง หรือข้อกำหนดท้วางไว้เพ้ให้
 องค์การหรือผู้ท้เก้ยวข้องในการท้าว้จยได้ปฏิบัติงานด้านการว้จยอย่างถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจน
 เป็นประโยชน้กับฝ่ายบรหารในการท้จะส่งเสริม และสนับสนุน ระคมทรวพยาการและความร่วมมือด้านการ
 การว้จยจากแหล่งต้ง ๆ มาเก้ื้อหนุน เพ้ให้เกิดผลค้ดของการว้จยท้สมบูรณ์ ช้่งการกำหนด
 นโยบายอันหมายรวมถึงการกำหนดนโยบายด้านการว้จยค้้วยนั้น จะต้องพิจารณาถึงล้่งท้เก้ยวข้อง
 ท้จะเป็นประโยชน้ต่อการวางแผนทางของการกำหนดเป็นนโยบาย ช้่งท้ ประชุม รอดประเสริฐ
 (2533 : 17 - 20) ได้กล่าวถึง ปัจจยท้จะนำมาช้ในการพิจารณาเพ้การกำหนดนโยบาย
 จำแนกได้เป็น 2 ประเภท ค้ือ (1) ปัจจยท้เป็นองค์ประกอบท้พื้นฐาน (Fundamental Factors)
 หมายถึง ล้่งต้ง ๆ ท้ผู้ท้หน้าท้ในการกำหนดนโยบายจะต้องค้นง้ถึงอยู่ตลอดเวลา เพราะหาก
 ไม่ค้นง้ถึงแล้วนโยบายท้กำหนดช้ขึ้นจะเป็นนโยบายท้ไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือเป็นนโยบายท้ขาด
 ความถูกต้องสมบูรณ์ อันจะเป็นสาเหตุท้ก่อให้เก้ดปัญหาหรืออุปสรรคต่อการปฏิบัติท้้นนโยบายนั้น
 บวรจุส้เป้าหมาย ได้แก่ ปัจจยเก้ยวกับผลประโยชน้ ปัจจยท้เก้ยวกับผู้กำหนดนโยบาย ว้ช้การ หรือ
 กระบวนการในการค้เนินนโยบาย ตลอดจนปัจจยท้เก้ยวกับข้อมูลและเอกสารต้ง ๆ (2) ปัจจย
 ท้เป็นล้่งแวดล้อม (Environmental Factors) หมายถึง ล้่งแวดล้อมในล้่งค้มท้ผู้กำหนดนโยบาย
 จะต้องค้นง้ถึง เพราะล้่งแวดล้อมในล้่งค้มมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายเป็นอย่างมากท้้ง
 โดยตรงและโดยอ้อม ได้แก่ ปัจจยทางการเม้ืองและวัฒนธรรมทางการเม้ือง ปัจจยทางเศรษฐกิจ
 ปัจจยทางล้่งค้ม และปัจจยทางภูมิศาสตร์และประว้ดศ้าสตร์ ในขณะท้ฟรายค้ร์ช (Friedrich.
 1963 : 79) กล่าวว่า นโยบายม้้องค้้ประกอบท้สำคัญอย่างน้อย 3 ประการ ค้ือ เป้าหมายของ
 ล้่งท้ต้องการกระทำ ว้ถ้ทางการค้เนินงาน และปัจจยสนับสนุนการกระทำตามนโยบายท้ได้

กำหนดไว้ และการกำหนดนโยบายเพื่อการใดก็ตามจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ วัตถุประสงค์ขององค์การหรือหน่วยงาน ความต้องการของคนส่วนใหญ่ เหตุผลและความเป็นไปได้ และความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติ (ประชุม รอดประเสริฐ. 2533 : 26 - 27)

การกำหนดนโยบายการวิจัยนั้น วิเชียร เกตุสิงห์ และคนอื่น ๆ (2536 : 31) กล่าวไว้ในส่วนของการบริหารงานวิจัยจากการศึกษาสภาพของการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย ได้แก่ ควรมีการวางแผนงานในการทำวิจัยให้มีความต่อเนื่อง กล่าวคือ ควรกำหนดประเด็นปัญหาที่ควรดำเนินการวิจัยให้มีลักษณะที่เชื่อมโยง และเสริมเติมเต็มกัน อันจะทำให้ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นสามารถแสดงสภาพปัญหาได้ครบทุกมิติ และมีความลุ่มลึกเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาาระบบการศึกษาให้ก้าวหน้าได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนั้น วิลลก กิมทวีพย์ (2532 : 23) ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการสร้างความเชื่อถือแก่ผู้ตัดสินใจหรือผู้กำหนดนโยบาย ได้แก่ การให้หลาย ๆ ฝ่ายโดยเฉพาะผู้ที่จะมีผลงานวิจัยมีส่วนร่วมในการกำหนดเรื่องและแนวทางการวิจัย ประกอบกับการวางแผนและทิศทางของการวิจัยให้ชัดเจน รวมทั้งกำหนดเรื่องที่จะวิจัยและช่วงเวลาการวิจัยให้ชัดเจนด้วย และลีปพนนท์ เกตุทัต (2528 : 4) ได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องการวิจัย การพัฒนานโยบาย และการวางแผนการศึกษาว่า แผน นโยบาย และการวิจัยที่เป็นประโยชน์จะต้องเป็นแผน นโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

อย่างไรก็ตามนโยบายการวิจัยที่ได้กำหนดขึ้นในระดับต่าง ๆ จะมีการนำไปสู่การปฏิบัติจริง ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษามากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความเห็นคุณค่าในความสำคัญของนโยบายของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งที่แตกต่างกันไป ซึ่งการพิจารณาถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ใช้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นต่อการตระหนักในคุณค่า และให้ความสำคัญกับนโยบายที่จะต้องนำมาใช้ในการบริหารงานสถาบันอุดมศึกษา ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2533 : 102) ระบุถึงอำนาจหน้าที่ของอธิการบดีคือ บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยและดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน ดังที่ เหม ทองชัย (2536 : 48) กล่าวถึง คุณสมบัติและบทบาทที่จำเป็นสำหรับรองอธิการฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยครูว่าคือ ดำเนินการกำหนดนโยบายและแนวทาง

การพัฒนางานด้านวิชาการของวิทยาลัย สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน โครงการ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ด้านวิชาการกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับส่งเสริมและสนับสนุน ให้หน่วยงาน ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้วางแผนพัฒนาทางด้านการวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

การบริหารงานมีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่ต้องการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ กำหนดไว้ โดยมีปัจจัยพื้นฐานในการบริหารที่สำคัญ คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการจัดการ ปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมานี้ในวงการบริหารยอมรับว่า เงินเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่จะนำไปสู่การ ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานวิจัยก็เช่นเดียวกันเงินทุนอุดหนุนการวิจัยนับได้ว่า มีความสำคัญต่อการทำวิจัยให้ประสบผลสำเร็จ อันเนื่องมาจากการดำเนินการวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ ย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้นเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญมากในการจูงใจให้อาจารย์ทำงานวิจัย (จุมพล สวัสดิการ. 2520 : 236) ส่วนเงินทุนอุดหนุนการวิจัยนั้นจัดได้ว่าเป็นสวัสดิการและ ผลประโยชน์เกื้อกูลของมหาวิทยาลัย ที่จัดให้กับบุคลากร 3 สาย คือ สาย ก. เป็นกลุ่มที่ปฏิบัติงาน วิชาการโดยตรง สาย ข. ทำหน้าที่ช่วยงานวิชาการและงานวิชาการเฉพาะเรื่อง และสาย ค. ทำหน้าที่ในงานบริหารและงานธุรการ โดยข้าราชการทั้งหมดดังกล่าวจะได้รับผลประโยชน์เกื้อกูล จากเงินอุดหนุนประเภทเพื่อส่งเสริมงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ เงินทุนอุดหนุนการวิจัย เงินอุดหนุนการแต่งตำรา และเงินอุดหนุนเพื่อซื้อหนังสือวิชาการ โดยผลประโยชน์เกื้อกูลประเภท ที่จัดเพื่อเป็นสวัสดิการเหล่านี้ จะมีอยู่มากน้อยต่างกัน ในแต่ละมหาวิทยาลัย (เพ็ญศรี วายวานนท์. 2531 : 233 - 234) ผู้บริหารจึงควรยึดหลักในการจัดสวัสดิการด้วยความเสมอภาค หลักแห่ง ประโยชน์ หลักแห่งการจูงใจ หลักแห่งการตอบสนองความต้องการแห่งประสิทธิภาพ หลักแห่งการ ประหยัด หลักแห่งการบำรุงขวัญและกำลังใจ หลักแห่งความสะอาด หลักแห่งงบประมาณ และหลัก แห่งความยุติธรรม (วิญญู สาธ. 2517 : 388 - 389) ในส่วนของกรมการฝึกหัดครูการ จัดสรรงบประมาณ และเงินอุดหนุนการวิจัยของกรมการฝึกหัดครูในแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2540 - 2554) ระบุว่า กรมการฝึกหัดครูจะส่งเสริมบุคลากรในสถาบันราชภัฏ ให้มีศักยภาพในการทำวิจัยในระดับสูงและเข้าสู่ระดับนานาชาติ ด้วยการจัดหาเงินทุนจากแหล่ง ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ พร้อมกับกำหนดมาตรการจัดหางบประมาณโดยเพิ่มงบประมาณ

เพื่อการวิจัยให้สูงขึ้น ตลอดจนให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการวิจัยขึ้นในสถาบันราชภัฏแต่ละแห่ง (กรมการฝึกหัดครู. 2537 : 11)

การจัดสรรงบประมาณสำหรับการทำวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านมารัฐบาลได้มีการจัดสรรงบประมาณไว้ในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่เป็นการเพียงพอ ดังนั้นเพื่อเป็นการสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนวิจัยแก่อาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการหรือองค์การจัดหาทุนอุดหนุนการวิจัยจากบุคคลและแหล่งเงินทุนภายนอกเพื่อนำมาสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์ ดังที่ เฉลียว บุรีภักดี และสมใจ จิตพิทักษ์ (2531 : 27) ได้กล่าวถึงแนวทางของการพัฒนางานวิจัยในมหาวิทยาลัยว่าคือ หน่วยงานวิจัยควรมีการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งทุนวิจัยต่าง ๆ ซึ่งอาจารย์สามารถเสนอโครงการขอทุนมาทำวิจัยได้ แหล่งทุนอาจมีหลายประเภท เช่น ทุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ทุนจากมูลนิธิต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ ตลอดจนทุนจากบริษัทห้างร้านหรือบุคคลต่าง ๆ นอกจากนั้นหน่วยงานดังกล่าวอาจทำหน้าที่เสาะแสวงหาเงินทุนจากแหล่งทุนโดยตรง เพื่อนำมาจัดสรรให้อาจารย์ทำวิจัยตามแผนงานวิจัยหรือประมวลหัวข้อที่ควรทำวิจัยซึ่งสถาบันได้กำหนดไว้ และหากพิจารณาถึงสิ่งที่ควรปรับปรุงหรือข้อบกพร่องของการบริหารงานวิจัยทางการศึกษาในอดีตนั้น วิเชียร เกตุสิงห์ (2536 : 32) เห็นว่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยของประเทศให้มากขึ้น รวมทั้งมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยทางการศึกษาอีกด้วย

อย่างไรก็ตามเรื่องแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย และรายละเอียดของการสนับสนุนเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์การวิจัยได้มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาได้รับทราบอย่างทั่วถึง รวมถึงการใช้ประโยชน์จากแหล่งเงินอุดหนุนการวิจัยเหล่านั้น ตลอดจนกลยุทธในการขอทุนอุดหนุนการวิจัยที่จะช่วยให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในการได้รับทุน โดยสิ่งที่ผู้ขอทุนอุดหนุนการวิจัยควรมีความสนใจในการขอทุนอุดหนุนการวิจัย จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ (2524 : 114) แสดงความคิดเห็นไว้ คือ

1. ความสนใจของเจ้าของทุน บางครั้งการประกาศทุนวิจัยมิได้ให้รายละเอียดแก่ผู้ขอทุนมากนัก ผู้ขอทุนควรขวนขวายศึกษาประวัติความเป็นมา เป้าหมาย และความต้องการของทุน เพื่อเสนอโครงการได้ตรงตามความสนใจของผู้ให้ทุน

2. ความในใจพิเศษของผู้ให้ทุนที่แฝงอยู่ อาจได้มาจากการไต่ถามผู้เกี่ยวข้องซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเสนอโครงการวิจัยอย่างยิ่ง
3. จำนวนเงินของผู้แทนท้องถิ่นของแหล่งทุนต่างประเทศ ที่สามารถอนุมัติได้โดยข้อมูลนี้ จะช่วยให้การพิจารณาที่สามารถทำได้ในระดับท้องถิ่นไม่ต้องเสนอไปยังสำนักงานใหญ่ที่อยู่ต่างประเทศ
4. ชื่อผู้ใช้อ้างอิง ควรเป็นผู้ที่ผู้ให้ทุนรู้จักและยอมรับจะเพิ่มคุณค่าแก่โครงการวิจัยใน ขณะที่การอ้างชื่อผู้ที่ไม่เหมาะสม เช่น อ้างถึงผู้ที่เจ้าของทุนไม่รู้จักหรือไม่ชอบด้วยเหตุผลใดก็ตาม จะมีผลในทางลบ
5. โครงการวิจัยควรมีเนื้อหาสาระกระชับ ไม่ให้รายละเอียดที่มากเกินไปโดยส่วนที่เป็นรายละเอียดมากและไม่จำเป็นต้องอ่านควรวางไว้ในภาคผนวก
6. ประวัติการทำงานของผู้วิจัยมีความสำคัญมากในการขอทุนแต่ละครั้ง เพราะการสร้าง ความเชื่อถือเป็นสิ่งสำคัญ

การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย

บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษามีหลายประเภท แต่บุคลากรที่มีความสำคัญมากที่สุดและเป็นบุคลากรหลักของสถาบัน คือ อาจารย์ การพัฒนาอาจารย์รวมถึงการตระหนักในการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์นั้น สืบเนื่องมาจากอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องทำงานอยู่ในสถาบันเป็นระยะเวลานาน ไม่ค่อยมีโอกาสที่จะได้โยกย้ายเปลี่ยนงาน จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงสมรรถภาพในการทำงาน (Guff. 1975 : 9) ซึ่งการพัฒนาอาจารย์ หมายถึง การช่วยเหลือให้อาจารย์ได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ มีทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งปรับปรุงเจตคติต่อองค์การและงานให้ทันต่อเหตุการณ์ทางด้านการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของอาจารย์ให้ดีขึ้น (รัตน สุขปรีดี. 2528 : 19) ในขณะที่ยังมีการถกเถียงกันว่าการวิจัยเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นบทบาทหน้าที่อีกประการหนึ่งของผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติ การพัฒนาอาจารย์ ด้านการวิจัยจึงเป็นอีกส่วนหนึ่งที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และทักษะทางการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ภาระอื่น ๆ ของสถาบัน รวมทั้งเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมอีกด้วย

การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัยนั้น ได้มีผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการวิจัยหลายท่านแสดงความ
คิดเห็นไว้ เช่น ไพโรจน์ แสงจันทร์ (2527 : 267 - 268) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนา
อาจารย์ด้านการวิจัย เพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะทำงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. แนวทางการเพิ่มจำนวนนักวิจัยและคุณภาพการวิจัย

1.1 จัดวางแผนพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลและสภาพ
เกี่ยวกับบุคลากรด้านการวิจัยในปัจจุบัน และแนวโน้มการทํางานวิจัยในอนาคต โดยวางแผนเป้าหมาย
และโครงการในเชิงจำนวนและคุณภาพ

1.2 สร้างหัวหน้าทีมในการทํางานวิจัย โดยสนับสนุนให้อาจารย์ซึ่งมีศักยภาพด้าน
การวิจัยอยู่แล้ว ได้ทํางานวิจัยร่วมกับอาจารย์อื่น ๆ หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นทั้งนี้เพื่อให้อาจารย์
ที่มีประสบการณ์น้อย ได้เพิ่มประสบการณ์ในการทํางานวิจัยมากขึ้น

1.3 จัดการฝึกอบรมความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัย ทั้งในระดับทฤษฎีและฝึกปฏิบัติ
อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยเน้นให้เหมาะสมกับทิศทางการวิจัย

2. แนวทางการส่งเสริมเจตคติด้านการวิจัยของอาจารย์

2.1 จัดให้มีงานในกลุ่มอาจารย์ซึ่งอาจเป็นกลุ่มวิชาการนอกรูปแบบ โดยส่งเสริม
ให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดมโนพลังพหุที่จะเป็นแรงผลักดันให้มีการวิจัย
เกิดขึ้น

2.2 จัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อเสนอผลงานวิจัยโดยเปิดโอกาสให้มีการวิพากษ์
วิจารณ์ทางเสริมสร้าง

2.3 ปรับปรุงระเบียบวิธีการใช้ผลงานวิจัย ประกอบการพิจารณาความดีความชอบ
หรือตำแหน่งทางวิชาการ เพื่อให้เกิดผลต่อความตั้งใจที่จะทํางานวิจัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2.4 จัดให้มีรางวัลหรือยกย่องอาจารย์ที่มีผลงานวิจัยดีเด่น และควรเผยแพร่ไปใน
ระดับกว้าง

เจสสิว บุวิภักติ และสมใจ จิตพิทักษ์ (2531 : 27) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทาง
การพัฒนางานวิจัยในส่วนที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย คือ

1. เปิดสอนรายวิชาเทคนิคการทํางานวิจัยสำหรับอาจารย์

2. จัดสัมมนาหรือการประชุมปฏิบัติการระยะสั้นประมาณ 2 สัปดาห์ เพื่อฝึกหัดปฏิบัติการเขียนโครงการวิจัย หรือฝึกหัดเทคนิควิธีเฉพาะสำหรับการทำวิจัย

3. เผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับเทคนิควิธีการทำวิจัยให้อาจารย์อย่างทั่วถึง โดยการแจกฟรีหรือจำหน่ายในราคาลดพิเศษ ตลอดจนการจัดสรรเงินสนับสนุนเพื่อเป็นค่าลงทะเบียนสำหรับอาจารย์ผู้ไปเข้าสัมมนาเกี่ยวกับการทำวิจัยนอกสถาบัน

4. เชิญวิทยากรมาบรรยายให้อาจารย์ฟังเกี่ยวกับเทคนิควิธีการเกี่ยวกับการทำวิจัยเป็นระยะ ๆ ซึ่งจะเป็นแนวทางช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของอาจารย์ในด้านนี้ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

กิจกรรมการพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย จะสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม และมีคุณค่าได้นั้นส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับ การดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบซึ่งสามารถนำแนวความคิดเชิงระบบ (Systems Approach) มาปรับประยุกต์ใช้กับกระบวนการพัฒนาอาจารย์ได้เป็นอย่างดี ดังที่ ชวนพิศ นรเดชาเนม (2525 : 47 - 48) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาอาจารย์ไว้ดังนี้

1. ความต้องการ (Need) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาอาจารย์ อาจารย์เองต้องเป็นผู้ที่ต้องการ และตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลง อาจเกิดขึ้นโดยการอ่านตำราข้อมูล ผลงานวิจัยต่าง ๆ หรือมาจากนโยบายของผู้บริหาร ในฐานะผู้บริหารต้องหาวิธีการที่ทำให้อาจารย์ทุกคนสนใจต่อการพัฒนาตนเอง เนื่องจากในทุกสถาบันยังมีอาจารย์ที่ขาดความกระตือรือร้นที่จะปรับปรุงตนเองหรือยึดมั่นอยู่กับวิธีการและความคิดเดิม ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเจตคติของอาจารย์เหล่านี้ด้วย

2. การวินิจฉัยและการวิเคราะห์ (Diagnosis and Analysis) เป็นการพิจารณาข้อบกพร่องทางกายภาพ สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่ควรแก้ไข โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะ ขั้นตอนนี้อาจใช้วิธีสำรวจความต้องการของอาจารย์โดยอาจจัดทำเป็นแบบสอบถาม จัดประชุมสัมมนาให้อาจารย์แสดงความคิดเห็น พูดคุย สนทนา ตั้งคณะกรรมการขึ้นเป็นตัวแทนของอาจารย์เพื่อพิจารณาถึงความต้องการของอาจารย์โดยส่วนรวม

3. การพัฒนา (Development) เป็นขั้นตอนแสวงหากลวิธีที่ช่วยแก้ไขปรับปรุงด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของอาจารย์ มีวิธีการคือ อาจดำเนินการพัฒนาโดยตรง โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งผลโดยตรงต่อการทำงานของอาจารย์ ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอภิปราย การให้คำปรึกษา การเผยแพร่ข่าวสารในรูปคู่มือ แผ่นปลิว ส่วนการพัฒนาทางอ้อม เช่น การจัด

สภาพแวดล้อมให้เป็นวิชาการ และการบริการความสะดวกต่าง ๆ ให้กับอาจารย์ เช่น การพิมพ์เอกสาร การจัดหาหนังสือ การให้บริการอุปกรณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้การเปิดโอกาสให้อาจารย์มีเวลาพัก หรือลดชั่วโมงสอนลงก็จะช่วยให้อาจารย์มีเวลาปรับปรุงการสอนและการวิจัยให้ดีขึ้น

4. ความเป็นไปได้ (Validation) ดูความเป็นไปได้ของโครงการ โดยมีการวิจัย ศึกษาทดลองจริง (Pilot Study) ถ้าพบข้อบกพร่องก็ทำการค้นคว้า แก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้โครงการสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี

5. การนำไปใช้ (Implementation) นำเอาโครงการไปปฏิบัติโดยเชิญผู้หรือวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านที่ต้องการให้มีการพัฒนา เพื่อนำมาฝึกอบรมในเรื่องที่ผู้จัดทำโครงการไม่สามารถกระทำได้หรือขาดประสบการณ์

6. การประเมินผล (Evaluation) การประเมินผลโครงการที่ทำว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยนำเอาข้อมูลต่าง ๆ มาพิจารณาอย่างมีเกณฑ์ และควรมีการประเมินผลทุกระยะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป

จากแนวความคิดดังกล่าวนี้พบว่า สอดคล้องกับแนวความคิดของสมชอบ ไชยเวช (2523 : 1 - 4) ซึ่งได้กล่าวถึงการสนับสนุนการพัฒนาคณาจารย์เชิงระบบไว้เช่นกัน โดยเน้นว่า อาจารย์เป็นองค์ประกอบ (Subsystem) ที่สำคัญของการศึกษาที่ทำให้ผลผลิต (Output) คือ ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ ความสามารถ เป็นไปตามเป้าหมายของระบบ การพัฒนาองค์ประกอบที่สำคัญต่าง ๆ โดยยึดเป้าหมาย (Goal) หรือคุณค่า (Value) ของผลผลิตที่ต้องการเป็นหลัก จึงนับเป็นเรื่องจำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้ระบบการทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่องค์ประกอบต่าง ๆ มิได้ทำหน้าที่เป็นอิสระ หากแต่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในระบบอย่างใกล้ชิด จึงจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งหมดที่สำคัญของระบบไปพร้อมกัน เพื่อจุดประสงค์ที่จะหาจุดอ่อนหรือปัญหาในความสัมพันธ์ระหว่างกันพิจารณาเลือกปัญหาที่ต้องดำเนินการแก้ไขก่อนหลัง และหาทางที่ดีที่สุด เพื่อวางแผนพัฒนาแก้ไขปรับปรุงต่อไป

การส่งเสริมการทำวิจัย

การส่งเสริมการทำวิจัยเป็นกลยุทธ์ในการบริหารงานวิจัยอย่างหนึ่งที่นำไปสู่การช่วยให้ผู้วิจัยได้พึงพอใจและประสบผลสำเร็จต่อการทำวิจัยที่ฝ่ายบริหารงานวิจัยพึงได้ตระหนัก และสร้าง

แนวทางที่จะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการท้าววิจัยอย่างจริงจัง และเพื่อให้เข้าใจถึงแนวทาง การส่งเสริมการวิจัยที่ชัดเจน ผู้วิจัยขอกล่าวถึงความหมายการส่งเสริมดังนี้ คือ การส่งเสริม หมายถึง การช่วยเหลือให้คำแนะนำ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ ความเจริญ ก้าวหน้า ความเข้าใจ ความร่วมมือ การฝึกปฏิบัติ รวมทั้งการกระตุ้น การปรับปรุงการทำงาน และปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งขึ้น (Cory. 1951 : 258) การส่งเสริมยังหมายถึง การเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์ เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานสามารถ ปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น (วัฒนา สุตรสุวรรณ. ม.ป.ป. : 51) การส่งเสริม การวิจัยจึงเป็นการช่วยเหลือให้คำแนะนำ และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้จะปฏิบัติการวิจัยเกิด ความเข้าใจและมั่นใจสำหรับการท้าววิจัย พร้อมกับสมารถที่จะท้าววิจัยได้ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายที่วางไว้

แผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2540 - 2554) ในส่วนของกรมการฝึกหัดครู ด้านการวิจัยได้กล่าวถึงการส่งเสริมการวิจัยว่าคือ ส่งเสริมการประสานความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานทั้งภายในประเทศ และระดับนานาชาติในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร และข้อความรู้ ตลอดจนเทคนิควิธีวิจัย จัดตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อการวิจัยในส่วนกลาง ท้าหน้าที่จัดหางบประมาณ รวบรวมข้อมูลข่าวสาร จัดหาเงินอุดหนุน ประสานงานให้เกิดการวิจัยและแลกเปลี่ยนนักวิจัยทั้ง ในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ให้มีการประชุมเพื่อการเผยแพร่ผลงานวิจัย และพิจารณา ประเด็นที่ควรวิจัยในทวรอบ ๆ 2 ปี ตลอดจนพัฒนาสำนักวิจัยให้มิตบทบาทในการประสานงาน พัฒนา งานวิจัยภายในสถาบันราชภัฏแต่ละแห่งได้อย่างจริงจัง (กรมการฝึกหัดครู. 2537 : 11 - 12)

เจลิยว บุรีภักดี และสมใจ จิตพิทักษ์ (2531 : 27 - 28) กล่าวถึงแนวทางการ ส่งเสริมการวิจัย ได้แก่ การจัดให้มีคณะที่ปรึกษาด้านเทคนิค ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น ต่อการท้าววิจัย เช่น การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการออกแบบการท้าววิจัย การ จัดหาเครื่องมือ การส่งตัวอย่าง การใช้เครื่องจักรกลในการประมวลข้อมูล การเขียนเรียบเรียง รายงานการท้าววิจัย และการจัดพิมพ์ผลงานวิจัย สำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัยนั้นจะต้องมีการ อำนวยความสะดวกในการจัดพิมพ์ผลงานวิจัยของอาจารย์ โดยจัดให้มีกองทุนสนับสนุนการพิมพ์ ตลอดจนบุคลากรช่วยเหลือการพิมพ์ การพิสูจน์อักษร การออกแบบรูปเล่ม ตลอดจนการจัดจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อแบ่งเบาภาระงานด้านการลงทุน และด้านธุรการของอาจารย์ผู้ท้าววิจัยให้เหลือน้อยที่สุด

นอกจากนั้นอีกมิติหนึ่งของการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ ได้แก่ การจัดประชุมเชิงวิชาการ เป็นระยะ ๆ หรือปีละครั้ง ซึ่งรวมถึงการจัดนิทรรศการเพื่อแสดงผลงานด้านต่าง ๆ ที่อาจารย์ ทำสำเร็จแล้ว หรือกำลังดำเนินการเพื่อกระตุ้นให้เกิดบรรยากาศการวิจัยในสถาบันเอง หรือเพื่อให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้อย่างกว้างขวาง

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2533 : 2 - 4) ได้สรุปความคิดเห็นของนักวิจัย นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ผู้สอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ที่เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาเรื่อง เส้นทางใหม่ของการ วิจัยพัฒนา เมื่อวันที่ 11 - 13 กันยายน 2533 ณ โรงแรมลพบุรีอันน์ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา และส่งเสริมการวิจัยที่สำคัญคือ

1. สนับสนุนให้ผู้ประสานงานวิจัย การรวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิจัยในทุกกระดับ รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อกำหนดนโยบาย วางแผน และแก้ปัญหาการศึกษาของชาติอย่างกว้างขวาง
2. จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัย โดยการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการ ที่ปรึกษาการวิจัยในระดับจังหวัด ในแต่ละจังหวัดให้มีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ประสานที่ชัดเจน ทั้งในด้านการระดมทุน และความร่วมมือขอความร่วมมือกันเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของแต่ละท้องถิ่น
3. สร้างความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยงานต่อหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร หรือข้อมูลทางการวิจัยการศึกษาอาจมีหน่วยงานที่ รับผิดชอบโดยตรง ที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ระหว่างผู้ทำการวิจัยกับผู้นำผลของการวิจัย ไปใช้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง
4. สร้างระบบการประสานงานของเครือข่ายการวิจัยที่ชัดเจนโดยพิจารณาถึงปัญหา อุปสรรค และความต้องการทั้งในระดับปฏิบัติ และระดับบริหารในแต่ละหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค
5. ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกับการวิจัยทางการศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการ เผยแพร่งานวิจัยทางการศึกษา ไปถึงผู้ใช้อย่างทั่วถึง และต้องคำนึงถึงการจัดทำรูปแบบที่เข้าใจง่าย และมีแนวทางการนำไปใช้ที่ชัดเจน เหมาะสมกับการนำไปใช้ในสายงานต่าง ๆ เช่น นักบริหาร นักวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่สอน เป็นต้น

3. องค์กรวิจัยและหน่วยงานสนับสนุน

การบริหารงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงควรมีองค์การสำหรับการบริหารงานวิจัยโดยเฉพาะ การจัดตั้งฝ่ายวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นการแสดงถึงเจตนารมณ์ของสถาบันที่ให้ความสำคัญกับงานวิจัย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวิจัยโดยตรง ในการศึกษาให้ความสนใจและเข้าใจปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่องานวิจัยอย่างจริงจัง ขณะเดียวกันก็เข้าใจงานบริหารซึ่งมีรูปแบบของการจัดเป็นลักษณะขององค์กรที่นำไปสู่การส่งเสริม และพัฒนางานวิจัยได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ให้ปฏิบัติงานวิจัยเป็นหน้าที่พิเศษเฉพาะของหน่วยงาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดผลงานวิจัยขึ้นมาในสาขาวิชาการเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง หรือเพื่อค้นคว้าวิจัยในปัญหาเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งอาจคาบเกี่ยวในหลายสาขาวิชา (2) เพื่อให้เป็นหน่วยบริการงานวิจัยของคณาจารย์ทั่วไป โดยองค์กรหรือหน่วยงานวิจัยนี้ต้องจัดหาอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัยต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนั้นในสถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีหน่วยงานพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเชื่อมต่อการทำงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพอีกด้วยเช่นกัน

องค์กรบริหารงานวิจัยในสายงานวิจัย

องค์กรบริหารงานวิจัยนั้น จรัส สุวรรณเวลา (2534 : 89 - 93) กล่าวว่า ประกอบด้วย องค์การที่สำคัญตามลำดับ เริ่มจากองค์กรกลางของสถาบัน องค์การตามสาขาวิชา และองค์การตามสหสาขาวิชา

องค์กรกลางของสถาบัน

องค์กรในระดับสูงสุดของสถาบันทางด้านวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการวิจัยซึ่งทำหน้าที่พิจารณา กำหนด และทบทวนนโยบายตลอดจนวัตถุประสงค์ของการวิจัยของสถาบัน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว กำหนดกลวิธีและแผนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการวิจัย พิจารณาระเบียบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะเป็เครื่องมือในการบริหารงานวิจัย ตลอดจนควบคุม ประเมินผล และติดตาม การดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ส่วนองค์ประกอบของคณะกรรมการในส่วนของมหาวิทยาลัยจะมีอธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยเป็นรองประธาน มีผู้อำนวยการ

สถาบันวิจัยและคณบดีเป็นกรรมการ ซึ่งเป็นหน่วยสร้างงานวิจัยตามปัญหาและตามสาขาที่จะต้อง
 ประสานนโยบายในระดับมหาวิทยาลัย แต่เพื่อมิให้ห้องคี่ที่ประชุมใหญ่เกินไปอาจใช้วิธีการ
 หมุนเวียนกันปฏิบัติหน้าที่ได้ นอกจากนั้นองค์กรกลางยังประกอบด้วย คณะกรรมการประสานงานวิจัย
 ทำหน้าที่ประสานงานเชื่อมโยงการวิจัยระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ภายในสถาบัน เป็นศูนย์รวม
 ของการบริหารนโยบาย วัตถุประสงค์ แผนงานและโครงสร้างส่วนรวมของสถาบันในส่วนที่
 เกี่ยวข้องกับคณะวิชาและสถาบัน เพื่อให้นำไปพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม ในขณะที่
 เดียวกันจะเป็นศูนย์กลางของการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นในการดำเนินงานของฝ่ายวิจัยและ
 หน่วยงานต่าง ๆ ด้านการวิจัยในสถาบัน

องค์กรตามสาขาวิชา

ในการพัฒนางานวิจัยในคณะวิชาและสถาบันให้ดำเนินการไปด้วยดี ความมืองค์กร
 ที่รับผิดชอบภายในคณะวิชาดังนี้

คณะกรรมการวิจัยในคณะวิชา มีหน้าที่จัดนโยบาย และแผนงานวิจัยของคณะวิชา
 ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานของสถาบัน ประสานงานวิจัยภายในคณะวิชาและนอกคณะวิชา
 จัดสรรทุนวิจัยและทรัพยากรอื่น ๆ ที่เป็นส่วนรวมของคณะวิชา ตลอดจนติดตามผล นอกจากนั้นยังมี
 หน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการวิจัย และสร้างบรรยากาศการวิจัยภายในคณะวิชาอีกด้วย

คณะวิชาใหญ่อมืองค์กรเพื่อการจัดการและ/หรือประสานงานภายในคณะวิชา ที่มี
 ชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น สถาบันวิจัยและพัฒนา สำนักวิจัย หรืออื่น ๆ ที่เป็นองค์กรภายในสำนักงาน
 คณบดีฝ่ายวิจัย เพื่อเป็นตัวจักรในการประสานงานการวิจัยของคณะวิชา และขณะเดียวกันก็มีหน้าที่
 เป็นผู้แสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อการวิจัยอีกด้วย นอกจากนั้นการวิจัยเฉพาะเรื่องของคณะวิชาอาจ
 ทำได้ในรูปของหน่วยงานวิจัยที่มีชื่อเรียกต่างกันในลักษณะขององค์กรถาวร เช่น ศูนย์วิจัยสาขากิจ
 ในคณะรัฐศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือศูนย์วิจัยอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันเทคโนโลยี
 พระจอมเกล้าวิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รวมทั้งยังมีรูปแบบองค์กรที่มิถาวรซึ่งยุติได้เมื่อ
 ภารกิจเฉพาะเสร็จสิ้นเพื่อปฏิบัติการกิจเฉพาะ เช่น โครงการร่วมระหว่างภาควิชาที่อาจบริหาร
 ในรูปคณะกรรมการร่วม โครงการของภาควิชาใดภาควิชาหนึ่งซึ่งมีผู้ทำการวิจัยเป็นกลุ่ม โดยมี
 หัวหน้าโครงการเป็นผู้บริหาร พร้อมกับขึ้นตรงต่อหัวหน้าภาควิชา

องค์กรตามสหสาขาวิชา

สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีรูปแบบที่สามารถสร้างองค์กรเพื่อสนองความจำเป็นทางวิชาการ ในด้านที่กำลังเป็นเรื่องสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาจะเป็นการวิจัยลักษณะสหสาขาวิชา ซึ่งต้องสร้างองค์กรเพื่อบริหารให้เกิดขึ้น แต่องค์กรในรูปของสถาบันวิจัยมีขั้นตอนในการจัดตั้งที่ยุ่งยาก และต้องใช้เวลาอันยาวนานซึ่งอาจไม่ทันต่อความเร่งด่วน สถาบันจึงต้องมิกสโมเดลที่สามารถปรับได้ตามความจำเป็น เพื่อให้เกิดองค์กรในลักษณะที่จะมาบริหารงานวิจัยสหสาขาวิชาได้ทันต่อสภาพการณ์ ด้วยการจัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานภายในก่อนแล้วจึงปรับเข้าสู่ระบบตามความพร้อมภายหลัง หรือบางองค์กรอาจเกิดขึ้นชั่วคราวเพื่อศึกษาวิจัยจนมีผลต่อการแก้ปัญหาตามเป้าหมายแล้วจึงยุติ ตัวอย่างเช่น สถาบันวิจัย เป็นองค์กรเพื่อการวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชาตามปัญหาที่ดั่งขึ้น มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชา สถาบันจะผลิตผลงานวิจัยที่มีความต่อเนื่องเป็นระยะยาวจึงจำเป็นต้องสร้างความพร้อมของตนเองขึ้นทั้งในด้านบุคลากร อุปกรณ์การวิจัย และเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการวิจัยเพื่อดึงดูดบุคลากรที่มีคุณภาพ ขณะเดียวกันสถาบันจะต้องมีความคล่องตัวในการวางนโยบายและแผนงานตามขอบเขตของสถาบัน ซึ่งงานบริหารของสถาบันจะแตกต่างจากงานบริหารของคณะวิชา เพราะเป็นงานที่มีลักษณะเปลี่ยนไปได้ตามระยะเวลา ต้องอาศัยความคล่องตัวในการปฏิบัติแก้ปัญหาได้ทันทั่วถึง รวมทั้งจะต้องมีการประสานงานที่ดีระหว่างสถาบันและคณะวิชา

องค์กรการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2533 : 11) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งองค์กรที่รับผิดชอบการวิจัยเฉพาะแต่ละด้านให้มากขึ้นทั้งในลักษณะที่เป็นองค์กรของรัฐและองค์กรอิสระ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรวิจัยและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมนั้น สมควรจัดตั้งเป็นสถาบันหรือหน่วยงานวิจัยในสถาบันระดับอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้เพื่อให้สถาบันระดับอุดมศึกษาเหล่านั้นเป็นแหล่งวิชาการและเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาอย่างแท้จริง ส่วนองค์กรการวิจัยในต่างประเทศนั้น กฤษณพงศ์ กีรติกร (2537 : 34 - 57) ให้ข้อสังเกต ถึงการจัดองค์กรการวิจัยในต่างประเทศ เช่น ประเทศเนเธอร์แลนด์ มีองค์กรวิจัยเฉพาะทางในมหาวิทยาลัย ได้แก่ หน่วยงานวิจัยด้าน Microelectronics ที่มีชื่อเสียง คือ DIMES (Delft Institute of Microelectronics and Submicrotechnology) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย Delft และประเทศเบลเยียมมีองค์กรวิจัยเฉพาะทางระดับรัฐ

ได้แก่ หน่วยงานด้าน Microelectronic ที่มีชื่อเสียงคือ Institute of Microelectronics Center (IMEC) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัย Leuven เป็นต้น

หน่วยงานที่เป็นแหล่งจำเป็นพื้นฐานของงานวิจัย

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่จะเกื้อกูลต่อการทำงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพนั้น

สุภางศ์ จันทวานิช (2528 : 48) กล่าวว่า โครงสร้างของหน่วยงานจะต้องมีปัจจัยป้อนเข้าใน ประเด็นต่อไปนี้ คือ มีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานที่ดีและพร้อมที่จะหยิบข้อมูลมาใช้ได้ มีเอกสารและวารณคดี ที่เกี่ยวข้องเพียงพอสำหรับการทำวิจัยแต่ละเรื่อง มีคณะวิจัยที่ได้รับการฝึกอบรมมาแล้ว มีอุปกรณ์ และเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนมีทุนสำหรับการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ แนวความคิดของเชฟเฟอร์ (Shaeffer. 1979 : 10) ที่ว่า การที่จะสร้างบรรยากาศการวิจัย ที่ดีนั้นจะต้องมีปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน ปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ มีข้อมูลพื้นฐาน เพียงพอและเชื่อถือได้ มีเอกสารตำราเพียงพอในการค้นคว้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มีอุปกรณ์เครื่องมือ ที่อำนวยความสะดวกในการวิจัย และมีงบประมาณสำหรับการวิจัย จึงอาจกล่าวได้ว่า หน่วยงานที่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยที่เป็นแหล่งจำเป็นพื้นฐานของการวิจัย ได้แก่ หน่วยงานหรือสถานที่ ดังต่อไปนี้

1. ห้องสมุด การศึกษาวิจัยต้องอาศัยการศึกษาข้อมูลจากความรู้ หรือหลักฐานที่มี อยู่เดิม โดยปัญหาที่สำคัญที่พบในการพัฒนาการวิจัย คือ นักวิจัยมีความรู้ไม่กว้างขวาง และไม่ลึกซึ้ง พอที่จะกำหนดปัญหาที่ควรวิจัย หัวข้อวิจัยจึงมักขาดความคิดริเริ่มที่น่าสนใจ การเรียนการสอนที่ใช้ กระบวนการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ และการแสวงหาความรู้ก็ไม่สามารถทำได้ ขณะที่เมื่อกำหนด หัวข้อปัญหาที่จะทำวิจัยแล้ว นักวิจัยก็มักจะขาดการศึกษารายงานผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผู้ได้ ศึกษาไว้แล้วทั้งในประเทศและระดับสากล ทำให้งานวิจัยขาดความลึกซึ้ง เกิดความซ้ำซ้อนที่ไม่ เหมาะสม รวมถึงความจำเป็นที่ต้องวิเคราะห์วิจารณ์เปรียบเทียบกับที่เคยมีผู้อื่นศึกษาไว้ ซึ่งหาก ขาดไปก็อาจทำให้การแปลผลอาจผิดพลาดหรือแคบไป ไม่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เป็นข้อ ความรู้ใหม่เท่าที่ควร จึงเห็นได้ว่าฐานข้อมูลมีความจำเป็นสำหรับการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง ห้องสมุด จึงเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีเยี่ยมที่มีสิ่งตีพิมพ์ในรูปวารสาร วิชาการหรือหนังสือ ซึ่งนับได้ว่าเป็นฐานข้อมูล มาตรฐานของมหาวิทยาลัยและหากจะพัฒนาให้มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยแล้วจะต้องมีการ

ปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุดก่อน ขณะที่มหาวิทยาลัยบางแห่งที่จัดสร้างขึ้นใหม่ในต่างประเทศได้มีการสร้างห้องสมุดไว้เป็นศูนย์กลางของมหาวิทยาลัย โดยมีคณะวิชาและสถาบันต่าง ๆ ล้อมรอบ ส่วนปัญหาของห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่จำเป็นต้องแก้ไขที่พบ อาทิ ประการแรก นโยบายของมหาวิทยาลัยที่เดิมมุ่งเน้นปฏิบัติการกิจทางด้านการสอนเป็นหลัก ห้องสมุดจึงมีหนังสือ และวารสารเพื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่ หากจะให้ห้องสมุดสนองความต้องการด้านการวิจัย นั้นจะต้องมีนโยบายทางด้านการวิจัยที่ชัดเจนแน่นอน พร้อมกับมีการกระทำตามนโยบายนั้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยการลงทุนที่พอเหมาะ และการใช้เวลาในการสะสมข้อมูล ประการที่สอง ระบบงานการจัดการห้องสมุดไม่ได้รับการกำหนดแผน หรือแนวทางไว้ล่วงหน้า จึงมีความสับสนอยู่ภายในระบบมากพอสมควร กล่าวคือ บางมหาวิทยาลัยอาจจะมีทั้งห้องสมุดระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะวิชา ระดับภาควิชา หรือแม้แต่หน่วยย่อยในแต่ละภาควิชา เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการมีห้องสมุดรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวทั้งมหาวิทยาลัย สำหรับทุกคณะวิชา และภาควิชา นั้นคงจะทำได้สำหรับมหาวิทยาลัยที่เกิดขึ้นใหม่และมีขนาดเล็ก หากไม่สามารถรวมกันได้ทั้งหมดก็อาจแบ่งเป็นสาขาใหญ่ ๆ เช่น วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ หรืออาจจัดเป็นห้องสมุดในแต่ละคณะวิชาก็ได้ ซึ่งเมื่อจะทำการวิจัยจะต้องค้นข้อมูลจากห้องสมุดทั้งในแง่ค้นรายชื่อรายงาน และการหารายงานทั้งฉบับมาศึกษา โดยระบบข้อมูลที่มีจะต้องสามารถสนองความจำเป็นนี้ได้ ซึ่งการบริการค้นหารายชื่อรายงาน ทั้งใน ห้องสมุดเอง และที่ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์รวมทั้งการสื่อสารดาวเทียมจะช่วยนักวิจัยได้มาก นอกจากนั้นยังมีบริการยืมวารสารระหว่างห้องสมุด และบริการถ่ายเอกสารจากต่างประเทศ ในกรณีที่ไม่ใช่เอกสารที่ต้องการภายในประเทศด้วย ส่วนห้องสมุดในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ บางแห่งได้พัฒนาขึ้นโดยให้บริการจากระบบตั้งรับสื่อที่เปลี่ยนจากให้นักวิชาการไปขอใช้บริการไปเป็นระบบรุก คือ จัดในรูปแบบ (Learning House) ที่มีการวิเคราะห์เอกสาร ทั้งวารสาร และ หนังสือใหม่ตามหัวข้อวิชาการต่าง ๆ แล้วแจ้งให้นักวิชาการด้านนั้น ๆ ได้ทราบ โดยสรุปแล้ว หากจะพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งข้อมูลเพื่อการวิจัยที่สมบูรณ์แล้ว ต้องมีการดำเนินการหลายขั้นตอน ตั้งแต่การมีนโยบาย การจัดระบบงานห้องสมุด การลงทุนสร้างสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่เหมาะสม และการลงทุนจัดหาข้อมูลที่เป็นทั้งในรูปวารสาร และแหล่งอ้างอิง (จรัส สุวรรณเวลา และ คนอื่น ๆ. 2534 : 196 - 198) ด้วยเหตุนี้ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา จึงควรวางวัตถุประสงค์

ในการจัดบริการให้ความสะดวกแก่อาจารย์และนิสิตในการเพิ่มพูนความรู้ (Lyle. 1967 : 9)
ดังนี้

1. เลือกและจัดหาวัสดุต่าง ๆ อันมีหนังสือ วารสาร จุลสาร แผนที่ ภาพยนตร์ เครื่องบันทึกเสียง และวัสดุอื่น ๆ ที่สามารถใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนได้ดี
2. จัดและดูแลรักษาวัสดุเหล่านี้เพื่อความสะดวกในการให้บริการแก่อาจารย์ และนิสิตนักศึกษา
3. ช่วยเหลืออาจารย์ นิสิตนักศึกษาในการนำวัสดุเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นรายหมู่
4. ช่วยส่งเสริมพัฒนาทางวิชาการให้แก่อาจารย์ และนิสิตนักศึกษา เพื่อให้สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากวัสดุในห้องสมุด ห้องสมุดนั้น รุย (Rui. 1994 : 139 - 141) ได้ให้ข้อคิดว่า ประเทศจีนได้ให้ความสำคัญกับห้องสมุด โดยได้มีการจัดสร้างห้องสมุดพิเศษ หรือห้องสมุดวิจัยขึ้นโดยเฉพาะ ที่เป็นศูนย์เอกสารและข้อมูลในการให้บริการที่หลากหลาย เช่น บริการปรึกษาข้อมูล การค้นหาข้อมูล การแปลสื่อต่างประเทศ โดยมีลักษณะการบริการและ ค่าเงินงานในรูปแบบของเครือข่ายที่มีการนำผู้เชี่ยวชาญ และเทคโนโลยีมาปรับปรุงพัฒนาห้องสมุดอยู่เสมอ

2. ศูนย์ข้อสนเทศ ข้อมูลที่ต้องใช้ในการวิจัยอาจได้มาจากเอกสาร และหนังสือที่ จัดพิมพ์ไว้อย่างเป็นทางการ แต่ก็ยังพบว่าข้อมูลอีกเป็นจำนวนมากที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการ วิจัย ทั้งที่มิได้จัดพิมพ์อย่างเป็นทางการ หรือเป็นข้อมูลรายละเอียดนอกเหนือจากที่ได้จัดพิมพ์แล้ว ข้อมูลเหล่านี้อาจอยู่ในรูปต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ กล่าวคือได้มาจากการเก็บรวบรวมจาก ธรรมชาติ หรือสภาวะที่ศึกษาโดยตรง หรือข้อมูลทุติยภูมิที่ได้มีการศึกษารวบรวมและจัดทำรายงาน มาแล้วขึ้นหนึ่ง ดังเช่น รายงานของทางราชการที่ตีพิมพ์ในรูปของรายงานไม่ใช่เอกสารทางวิชาการ แต่ก็นำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยได้ รวมทั้งข้อมูลจากทะเบียนต่าง ๆ เช่น ทะเบียนราษฎร์ สำนวนเครือ และระบบข้อมูลของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ดังนั้นหากมีการรวบรวมข้อมูล ดังกล่าวไว้ ณ สถานที่เฉพาะในลักษณะของศูนย์ข้อสนเทศย่อมจะมีประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัย ซึ่ง อาจอยู่ในรูปของพิพิธภัณฑ์ หรือศูนย์รวมวัตถุต่าง ๆ นอกจากจะเป็นที่รวมสิ่งที่จะใช้เป็นวัตถุศึกษาในการวิจัยแล้ว ยังอาจทำหน้าที่เป็นแหล่งอ้างอิงได้ด้วย โดยศูนย์ข้อมูลบางแห่งจะทำหน้าที่หลายอย่าง

ประกอบกันเป็นวงจร เช่น ศูนย์เภสัชสนเทศที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับยา ใช้เป็นแหล่งอ้างอิง เปรียบเทียบเกี่ยวกับยา และอาจให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับยาสำหรับนักวิชาการ นักวิชาชีพ หรือ ประชาชนทั่วไปก็ได้ ดังนั้นรูปแบบของศูนย์เภสัชสนเทศจึงมีรูปแบบที่หลากหลาย ด้วยเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน หากจะพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยวิจัย จำเป็นต้องมีศูนย์ เภสัชสนเทศแต่การพิจารณาเลือกสร้างให้มีความเหมาะสมต่อการดำเนินงานนั้น ควรมีการพิจารณา ถึงขั้นตอนที่สำคัญ เพราะการจัดตั้งและดำเนินการศูนย์เภสัชสนเทศ ต้องสิ้นเปลืองทั้งงบประมาณและ งบดำเนินการมาก จะต้องคอยจัดหา ดูแล และเพิ่มพูนอยู่เสมอ มิฉะนั้นอาจจะล้มสมัยและใช้ ประโยชน์ไม่ได้ จึงต้องเลือกดำเนินการให้ได้ประโยชน์คุ้มกับงบประมาณ และบุคลากรในการ ดำเนินงานทั้งในส่วนของผู้ที่นำข้อมูลที่ นักวิชาการที่จะป้อนข้อมูลและผู้ใช้ข้อมูล ขณะเดียวกัน ระบบของศูนย์เภสัชเทศระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ก็มีความสำคัญต้องระวังการซ้ำซ้อนและสิ้นเปลือง โดยใช่เหตุ จึงควรจะได้มีการประสานงานและใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้วย

3. ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ อุปกรณ์การวิจัย การวิจัยจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือ อุปกรณ์ ซึ่งต้องจัดไว้ในสถานที่เหมาะสม เรียกได้ว่าเป็นห้องปฏิบัติการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ รวมถึงการมีศูนย์เครื่องมือวิจัยในระดับมหาวิทยาลัย โดยในการ ดำเนินงานของศูนย์เครื่องมือวิจัย หัวใจที่สำคัญจะอยู่ที่การให้บริการที่มีเป้าหมายของตนเองไม่ สัมพันธ์กับทิศทางการวิจัยในส่วนอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย ซึ่งการจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงนั้น จำเป็นต้องมีการทำงานที่เป็นระบบ ตลอดจนมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของผู้มารับบริการ พร้อมกับต้องตระหนักอยู่เสมอว่า หากจัดให้มีหน่วยปฏิบัติการวิจัยหรือห้องปฏิบัติการวิจัยแล้ว จะต้องมิอาจารย์หรือกลุ่มบุคลากรของมหาวิทยาลัยรับผิดชอบดูแล โดยเฉพาะ ส่วนเรื่องของ สถานที่และอุปกรณ์การวิจัยนั้น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2533 : 11) ให้นโยบาย ในเรื่องนี้ว่า รัฐพึงส่งเสริมการปรับปรุงองค์กรวิจัย หรือสถาบันวิจัยให้มีอาคารสถานที่ห้อง ปฏิบัติการ ตลอดจนอุปกรณ์การวิจัยที่ทันสมัยและเพียงพอ โดยจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นให้ได้เพียงพอ ที่จะใช้ในการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชาติโดยใช้เงินงบประมาณ นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายใน การวิจัยร้อยละ 2 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสนับสนุนให้มีการวิจัยและพัฒนาการสร้าง อุปกรณ์การวิจัยขึ้นใช้เอง

4. ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์นับเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการวิจัย และมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ปัญหาในการจัดการมีความคล้ายคลึงกับบริการห้องสมุด และ บริการศูนย์เครื่องมือต่างได้กล่าวมาแล้ว สิ่งที่ควรพิจารณาเป็นพิเศษ คือ บุคลากรระดับกลางที่จะช่วยนักวิจัยในสาขาวิชาการต่าง ๆ การพัฒนาอาจารย์ หรือนักวิจัยแต่ละคนให้มีความสามารถในด้านคอมพิวเตอร์เพื่อการดำเนินงานวิจัย ขณะเดียวกันหากโครงการวิจัยมีขนาดใหญ่ หรือความ สลับซับซ้อนมากขึ้น นักวิเคราะห์ข้อมูล นักวิเคราะห์ระบบ หรือนักเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อาจต้องเข้าไปช่วย หรือเข้าไปร่วมในโครงการวิจัยด้วย (จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ . 2534 : 197)

จากสาระสำคัญของปัจจัยเบื้องต้นของระบบการทำงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย ได้ตระหนักในความสำคัญของปัจจัยทั้งสาม อันประกอบด้วย คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร และสภาพของหน่วยงาน มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของอาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงได้มุ่งศึกษาภาวะแวดล้อมของปัจจัยทั้งสามเป็นตัวแปรอิสระ สำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ ในด้านปัจจัยคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัยนั้น ผู้วิจัยจะเน้น การศึกษาคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการส่งผลต่อการทำวิจัยทั้งหมดทั้งทางตรงและทางอ้อมอันครอบคลุม คุณลักษณะด้านความรู้ในระเบียบวิธีการวิจัย ด้านความรู้และอารมณ์และด้านการตัดสินใจที่มี ประโยชน์ต่ออาจารย์ในการควบคุมตนเองให้สามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา โดยทั่วไปแล้ว งานวิจัยที่มีการศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยจะให้ความสำคัญ ศึกษาเฉพาะคุณลักษณะทางด้านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีการวิจัยเท่านั้น ส่วน องค์ประกอบของปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารที่จะนำมาพิจารณาหาความสัมพันธ์กับการทำ วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางการศึกษาที่เกี่ยวกับบทบาทในการบริหารงานวิจัยของ ผู้บริหารงานในสถาบันอุดมศึกษาที่ครอบคลุมบทบาทของผู้บริหารงานวิจัยทุกระดับตั้งแต่ผู้บริหาร ระดับนโยบาย ระดับส่งเสริมและประสานงาน และระดับปฏิบัติที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้อาจารย์ พึงพอใจที่จะทำวิจัย และสามารถทำวิจัยได้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ได้แก่ การกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการวิจัย การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย การสนับสนุน เงินทุนอุดหนุนการวิจัย และการส่งเสริมการวิจัย ในขณะที่ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงานนั้น

ผู้วิจัยจะศึกษาโครงสร้างของหน่วยงานที่เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการทำให้เกิดกิจกรรมทางด้านการวิจัยของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏโดยส่วนใหญ่เป็นหลักในการศึกษาเป็นสำคัญ

กระบวนการของระบบการทำงานวิจัย

กระบวนการของระบบการทำงานวิจัยถือได้ว่าเป็นขั้นตอนของการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดกิจกรรมทางการวิจัยขึ้นในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าส่วนของกระบวนการควรประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 2 ส่วน กล่าวคือ ส่วนที่ 1 เป็นส่วนของปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการส่งผลให้อาจารย์ทำวิจัย ได้แก่ แรงจูงใจ และการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย และส่วนที่ 2 ได้แก่ การทำวิจัย ที่เป็นกิจกรรมที่อาจารย์ได้กระทำขึ้นเพื่อการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคล หรือหมู่คณะ ตามลำดับขั้นตอนของการทำวิจัยโดยทั่วไปตามสาขาวิชาต่าง ๆ โดยองค์ประกอบของแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แรงจูงใจ

การบริหารงานในองค์กรทั้งที่เป็นองค์กรราชการ และองค์กรธุรกิจเอกชนจะต้องอาศัยปัจจัยทางการบริหารหลายอย่างจึงจะประสบผลสำเร็จได้ ในบรรดาปัจจัยดังกล่าวนี้บุคคลากรภายในองค์กรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะบุคลากรเท่านั้นที่จะก่อให้เกิดการผลิตหรือก่อให้เกิดการปฏิบัติงาน แม้ปัจจัยอื่นจะพร้อมเพียงบริบูรณ์เพียงใดถ้าไม่มีบุคลากรหรือบุคลากรไม่มีคุณภาพจะไม่ก่อให้เกิดการผลิตหรือการปฏิบัติงานตามมา อย่างไรก็ตามการที่บุคลากรจะเต็มใจ ตั้งใจ และพอใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ส่วนหนึ่งบุคลากรต้องมีแรงจูงใจเป็นสำคัญ

ความหมายของแรงจูงใจ

ผู้ทรงคุณวุฒิทางจิตวิทยาหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของแรงจูงใจไว้ดังนี้

แรงจูงใจ หมายถึง ความเต็มใจที่จะใช้พลังเพื่อทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งอาจหมายถึง รางวัลซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นตัวเร่งหรือเสริมการทำงานของผู้คน เพื่อให้ไปถึงวัตถุประสงค์ที่มีรางวัลเป็นเป้าหมาย (Beach. 1965 : 379) แรงจูงใจ อาจหมายถึง พลังจิตที่อยู่ในตัวบุคคลแต่ละคน ซึ่งทำหน้าที่เร้าให้บุคคลนั้น ๆ กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมา พลังจิตนี้ เกิดจากการกระตุ้นหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ภายในร่างกายหรือภายนอกร่างกาย (กิตติ ดยัคคานนท์. 2533 : 120) จึงกล่าวได้ว่าแรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่กระตุ้นให้อิทธิพลกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างมีจุดหมายปลายทางซึ่งอาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกก็ได้ โดยแรงจูงใจจะมีลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ คือ (1) ส่งเสริมให้ทำงานสำเร็จ เป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรม (2) กำหนดแนวทางของพฤติกรรมชื่อว่า ควรเป็นไปในรูปใด นำพฤติกรรมให้ตรงทิศทางเพื่อที่จะบรรลุถึงเป้าหมายหรือความสำเร็จความต้องการ (กฤษณา ศักดิ์ศรี. 2530 : 123) นอกจากนี้ แรงจูงใจยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจูงใจ ซึ่งได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทศนคติ และลักษณะนิสัย ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในร่างกายของผู้คน ขณะเดียวกันหากพิจารณาจัดประเภทแรงจูงใจตามที่มาของแรงจูงใจจะแบ่งได้ 2 ประเภท คือ (1) แรงจูงใจทางร่างกาย (Physiological Motive) เป็นแรงจูงใจที่ติดตัวมาแต่กำเนิด มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งเกิดจากความต้องการทางร่างกาย ได้แก่ ความหิว ความกระหาย และความต้องการทางเพศ (2) แรงจูงใจทางสังคม (Social Motive) เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ในสังคม ได้แก่ ความต้องการความรัก ความอบอุ่น และการเป็นที่ยอมรับในสังคม หากแบ่งประเภทของแรงจูงใจตามเหตุผลของเบื้องหลังในการแสดงออกของพฤติกรรมแล้วอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทเช่นกัน คือ (1) แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motive) หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นคุณค่าที่จะกระทำด้วยความเต็มใจ และ (2) แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motive) หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรม เพราะต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มาเร้าจากภายนอก (กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. 2528 : 236)

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลเกิดความเต็มใจในการใช้พลัง และศักยภาพที่มีอยู่ทำงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีเป้าหมาย อันเกิดขึ้นจากการมองเห็นคุณค่าในการกระทำนั้น หรืออาจเกิดขึ้นจากความต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มาเร้าจากภายนอก

ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ที่เป็นมูลเหตุให้เกิดแรงจูงใจในบุคคลนั้น นักจิตวิทยาหลายคนได้เสนอเป็นทฤษฎี ได้แก่

ทฤษฎีความต้องการของแมคเคลแลนด์ (McClelland's Need Theory)

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 43 - 168) จำแนกความต้องการของบุคคลเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Achievement Need) คือ ความต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ตนมุ่งหวัง โดยบุคคลจะมีแรงจูงใจในการทำงานให้บรรลุความสำเร็จ โดยที่เห็นว่าการนั้นไม่ยากเกินไปกว่าความสามารถที่บุคคลนั้นจะกระทำได้

2. ความต้องการความผูกพัน (Affiliation Need) คือ ความต้องการที่จะร่วมมือกัน เป็นความอบอุ่นในมิตรภาพที่มีต่อกัน และยังรวมถึงความรู้สึกต่าง ๆ ที่มีต่อบุคคลอื่นด้วย เช่น ความชอบพอ ความปรารถนาที่จะได้รับการยอมรับนับถือ

3. ความต้องการอำนาจ (Power Need) คือ ความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น รวมถึงการที่บุคคลแสดงออกซึ่งความรู้สึกต่าง ๆ ต่อการมีอิทธิพลเหนือสถานการณ์เหล่านั้นด้วย

ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human Motivation)

มาสโลว์ (Maslow. 1970 : 35 - 47) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษเป็นคนแรกที่ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับแรงจูงใจไว้ และเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลายทฤษฎีดังกล่าวมีสาระดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการและเป็นความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใด ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ ไม่มีวันสิ้นสุด

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจให้เกิดพฤติกรรมอีกต่อไป

3. ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับชั้นตามลำดับความสำคัญ (A Hierarchy of Need) คือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

นอกจากนั้นมาสโลว์ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ไว้เป็น 5 ชั้น คือ

1. ความต้องการทางสรีระ หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียมิได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาดจะกระตุ้นให้คนมีกิจกรรมขนขวายที่จะสนองความต้องการ
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว การบู่เชื้อ ภัยคุกคามจากผู้อื่น และสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง
3. ความต้องการความรักหรือการยอมรับจากผู้อื่น ความต้องการนี้เกิดขึ้นจากการที่มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ดังนั้นจึงต้องการที่จะให้คนอื่นยอมรับตนเข้าเป็นหมู่เป็นพวก หรือรับเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่ม ต้องการได้รับความรัก ความเห็นอกเห็นใจจากเพื่อนร่วมงาน หรือคนอื่น ๆ เป็นต้น
4. ความต้องการให้คนอื่นยกย่องนับถือ ความต้องการนี้ประกอบด้วยความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่า และมีเกียรติ
5. ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริง และพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเอง กล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงจังต่อตนเองปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ ความรู้สึก

ทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's Dual Factor Theory)

เฮิร์ซเบิร์ก และคนอื่น ๆ (Herzberg and others. 1959 : 60 - 63)

ได้สร้างทฤษฎีนี้ขึ้นมา เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลในด้านทำให้เกิด

ความสุขหรือเกิดความทุกข์ในการทำงาน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์วิศวกร และนักบัญชี จำนวน 200 คน จากโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองฟิฟส์เบิร์ก มลรัฐเพนซิลเวเนีย สหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในงานจะไม่เหมือนกับองค์ประกอบที่นำไปสู่ความไม่พึงพอใจในงาน ตลอดจนได้ศึกษาปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจให้คนทำงาน เรียกว่า ปัจจัยกระตุ้น และปัจจัยอาจสร้างความไม่พึงพอใจในงาน เรียกว่า ปัจจัยค้ำจุน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivator Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวงานและความสำเร็จก้าวหน้าในงาน ประกอบด้วย องค์ประกอบซึ่งมีความสำคัญทำให้เกิดความสุขและเกิดความพึงพอใจในงานมี 5 องค์ประกอบ คือ

- 1.1 ความสำเร็จของงาน (Achievement)
- 1.2 การได้รับความยอมรับนับถือ (Recognition)
- 1.3 ลักษณะของงาน (Work Itself)
- 1.4 ความรับผิดชอบ (Responsibility)
- 1.5 ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน (Advancement)

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ทำหน้าที่เป็นตัวป้องกันมิให้คนเกิดความไม่มีความสุข หรือไม่พึงพอใจในงานขึ้นเมื่อคนได้รับการตอบสนองปัจจัยชนิดนี้อย่างเพียงพอ โดยปัจจัยค้ำจุนประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ คือ

- 2.1 เงินเดือน (Salary)
- 2.2 โอกาสที่ได้รับความก้าวหน้า (Possibility of Growth)
- 2.3 ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา (Interpersonal Relations Subordinate)
- 2.4 สถานะของอาชีพ (Status)
- 2.5 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา (Interpersonal Relations Superior)
- 2.6 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Interpersonal Relations Peers)

2.7 การปกครองบังคับบัญชา (Technical Supervision)

2.8 นโยบาย และการบริหารงานของหน่วยงาน (Company Policy and Administration)

2.9 สภาพการทำงาน (Working Conditions)

2.10 ความเป็นอยู่ส่วนตัว (Personal Life)

2.11 ความมั่นคงในงาน (Job Security)

ขณะเดียวกันมิถุนายน สาธิต (2519 : 159 - 160) และสมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 231) ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างขวัญและการจูงใจในการทำงานโดยสรุปไว้ดังนี้

1. สร้างทัศนคติที่ดีในการทำงาน โดยขวัญที่ดีย่อมเกิดจากทัศนคติที่ดีต่อการทำงานของผู้ร่วมงาน ทัศนคติโดยทั่วไป หมายถึง ความรู้สึกหรืออาการที่จะกระทำในทางรับหรือปฏิเสธต่อบุคคล กลุ่มชน สถานการณ์หรือคำนิยามใด ๆ ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นสิ่งสำคัญประการแรกที่ควรจะได้รับ การเสริมสร้างให้มีขึ้นแก่บุคคลในหน่วยงาน

2. กำหนดมาตรฐาน และสร้างเครื่องมือสำหรับวัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงาน เช่น วัดระบบการประเมินผลงาน เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาความดีความชอบ เพราะการสร้างมาตรฐานที่เชื่อถือได้ไว้ใช้ในองค์การเพื่อประโยชน์ดังกล่าวนี้ ย่อมจะสามารถป้องกันความลำเอียงและข้อครหา อันจะเป็นทางนำไปสู่การเสื่อมขวัญในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์การได้

3. เงินเดือนและค่าจ้าง ความสัมพันธ์ที่ไม่ได้ส่วนสัดระหว่างเงินเดือน ค่าจ้างกับงาน จะก่อให้เกิดความไม่พอใจในการทำงาน และจะทำให้ขวัญในการทำงานเสื่อมลง

4. ความพึงพอใจในงานที่ทำ ขวัญจะเกิดขึ้นด้วยความรู้สึกพอใจในงานที่ทำ ถ้างานนั้นได้เปิดโอกาสให้คนได้ใช้ความชำนาญและความคิดริเริ่มของตนเอง ดังนั้นการที่จะมอบหมายงานให้บุคคลใดคนหนึ่ง ควรจะเป็นงานที่เขาพอใจเพื่อจะได้งานที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นวิธีจูงใจในการทำงานที่ดีอีกวิธีหนึ่ง

5. ความเป็นหน่วยหนึ่งของงาน ในองค์การหนึ่ง ๆ ย่อมมีกลุ่มสังคม (Social Group) เกิดขึ้นภายในองค์การ เช่น กลุ่มผู้สนใจในงานอดิเรกต่าง ๆ ผู้ปฏิบัติงานคนหนึ่งอาจจะเข้าสังกัดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เมื่อคนในกลุ่มสามารถรวมกันได้ขวัญของกลุ่มโดยทั่วไป

จะดีขึ้น ถ้าแต่ละกลุ่มย่อยเหล่านี้ผสมกันได้ก็จะทำให้ขวัญของกลุ่มใหญ่ดีขึ้นด้วย และส่งผลถึงขวัญโดยรวมขององค์การด้วย

6. สัมพันธภาพระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา จะเป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้เกิดขวัญขึ้น ควรจะเป็นความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความนับถือซึ่งกันและกัน ผู้บังคับบัญชาไม่พึงเห็นผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นเครื่องจักร หรือเป็นคนเกียจคร้าน ต้องคอยจับผิด บังคับ ลงโทษ แต่เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาจะต้องหาทางจูงใจให้เกิดการทำงานด้วยความสมัครใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา

สิ่งจูงใจที่ส่งเสริมให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน

จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ (2534 : 134 - 138) ให้ความเห็นว่า สิ่งจูงใจที่จะส่งเสริมให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านวิชานั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ สิ่งจูงใจที่เป็นรูปธรรม กับสิ่งจูงใจที่เป็นบรรยากาศหรือนามธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สิ่งจูงใจที่เป็นรูปธรรม

สิ่งจูงใจที่เป็นรูปธรรมเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการของบุคคลได้อย่างชัดเจนที่นำไปสู่การมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนได้รับการยอมรับและยกย่องจากสังคม ได้แก่

1. การเพิ่มรายได้ หมายถึง เงินเดือนประจำและรายได้พิเศษต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่ารายได้จากเงินเดือนสำหรับบุคลากรในระบบราชการนั้นถ้าเทียบกับเอกชนแล้วยังอยู่ในอัตราที่ไม่ก่อให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีนัก ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาควรได้มีการแสวงหารายได้พิเศษที่นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้จากรัฐบาลด้วยการใช้ทรัพยากรทางปัญญาให้มากขึ้น โดยการท้าวใจและบริการทางวิชาการ ถ้ารายได้ของบุคลากรภายในสถาบันมีอัตราใกล้เคียงกับเอกชนแล้วผนวกกับการจัดการที่ดี เชื่อได้ว่าจะมีผลงานวิจัยปรากฏขึ้นตามมาอย่างมีคุณภาพ

2. การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง หมายถึง ความก้าวหน้าในการทำงานโดยพิจารณาจากผลงานที่มีมาตรฐาน ประกอบกับได้มีระเบียบให้ใช้ผลงานวิจัยเป็นคุณสมบัติประการหนึ่ง

ในการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในสถาบันอุดมศึกษา จึงนับได้ว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญต่อการทำวิจัยของอาจารย์

3. การให้รางวัลตอบแทน อาจเป็นเงินหรือการประกาศเกียรติคุณ สำหรับผู้ทำงานดีเด่นเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ เช่น รางวัลงานวิจัยดีเด่น และรางวัลนักวิจัย เป็นต้น

4. การให้ความสำคัญกับงานวิจัยโดยให้น้ำหนักเช่นเดียวกับการะหน้าที่อื่น ๆ เพื่อให้รู้สึกว่าการวิจัย คือ งานประจำตามหน้าที่มีงานพิเศษนอกเหนือจากงานสอนปกติ

5. การให้ทุนเดินทางไปเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิชาการต่างประเทศ เป็นการจูงใจให้มีการผลิตผลงานวิจัยที่ได้มาตรฐานระดับนานาชาติมากขึ้น ทำให้อาจารย์มีโอกาสเข้าไปอยู่ในวงการวิชาการสากลได้

6. การสนับสนุนจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ ทุน ผู้ช่วยวิจัย และปัจจัยอื่น ๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้ผู้ทำวิจัยได้ทำงานอย่างสะดวก รวดเร็ว และได้ผลงานที่ดี

7. การตีพิมพ์ผลงานวิจัยเผยแพร่ในรูปแบบวารสาร หรือ Monograph ตลอดจนการจัดให้ได้เสนอผลงานในการประชุมวิชาการ หากทำให้อย่างสมเกียรติ นับได้ว่าเป็นรางวัลในรูปแบบหนึ่งได้

สิ่งจูงใจที่เป็นบรรยากาศหรือนามธรรม

การสร้างบรรยากาศที่จูงใจ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นสิ่งที่กระทำได้ยากในระยะต้นอาจต้องสร้างความตระหนักถึงความล้มเหลว ความเฉื่อยชาและผลเสียต่าง ๆ ตลอดจนตระหนักในการปรับปรุงหน้าที่ของแต่ละคนให้ดีขึ้น ซึ่งอาจต้องเริ่มที่กลุ่มเล็ก ๆ เพื่อสร้างแกนนำก่อน ให้มากขึ้นเป็นกลุ่มพลัง (Critical Mass) ที่สามารถขยายแนวร่วมจนเกิดการเปลี่ยนแปลงของแนวความคิดรวม โดยการสร้างบรรยากาศจูงใจที่เป็นนามธรรม ได้แก่

1. ค่านิยมพื้นฐานของการยอมรับบทบาทของการวิจัย และความเชื่อที่จะทำให้หน่วยงานของตนดีที่สุด ซึ่งจะเกิดขึ้นอย่างเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ที่ถ่ายทอดกันต่อมา เป็นระยะเวลาอันยาวนานด้วยการกระทำ การมีค่านิยม และอุดมการณ์ร่วมกันจะเป็นผลให้เกิดการสร้าง

วินัยไปในตัว เป็นวินัยที่ทุกคนยอมรับการรับผิดชอบแบบควบคุมตนเอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่จะมุ่งไปสู่การทำวิจัยถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงเรื่องความเชื่อแล้วย่อมมีผลทำให้การปฏิบัติไม่บรรลุผลสำเร็จ

2. การยอมรับในความสำเร็จของงาน แสดงออกมารูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดพิมพ์เผยแพร่ผลงาน การประกาศถึงความสำเร็จเพื่อให้เห็นที่ทราบทั่วไป เป็นต้น สำหรับคนบางคนที่สิ่งจูงใจในรูปของเงินอาจไม่มีความหมายมากนัก แต่การยอมรับในผลงานทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นกำลังใจได้ดีกว่า

3. การให้ข้อมูลข่าวสารถึงความสำเร็จของผลงาน เป็นการส่งเสริมระบบควบคุมภายในและเป็นกลไกต่อต้านความเฉื่อย รวมทั้งเป็นกลไกที่ทำให้อาจารย์รู้สึกถึงความจำเป็นในการใช้การวิจัยเพื่อแก้ปัญหา ในขณะที่เดียวกันการเผยแพร่ผลงานต่อวงการวิชาการและสาธารณะ ถ้าทำให้มากพอจะมีผลกระทบทำให้เกิดค่านิยมต่อผลงานได้

4. การจัดประชุมทางวิชาการ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สร้างบรรยากาศทางวิชาการภายในสถาบันอุดมศึกษา การประชุมทางวิชาการ จะมีระบบการควบคุมดูแลคุณภาพของผลงานไปพร้อม ๆ กับช่วยยกระดับของงานวิจัย ซึ่งการจัดประชุมภายในสถาบันอุดมศึกษานั้น ถือเป็นการลงทุนที่ได้ประโยชน์กับคนจำนวนมาก ผู้ที่ยังไม่มีผลงานที่ได้ระดับก็สามารถร่วมรับฟัง ติดตามความก้าวหน้าของวิชาการ ได้มีโอกาสสัมผัสกับวงการทางวิชาการในระดับที่สูงขึ้นไป นอกจากนั้น การมี Visiting Professor มาประจำสถาบันนับได้ว่าเป็นอีกแนวทางหนึ่งของการเสริมสร้างบรรยากาศภายในให้ผู้มีความรู้จากภายนอกมาช่วยกระตุ้นให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการขึ้น

การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

การทำวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นอาจารย์ที่สอนในสถาบันอุดมศึกษานอกเหนือจากจะมีหน้าที่สอนแล้วยังจะต้องทำงานด้านวิจัยอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากสถาบันมุ่งหวังที่จะให้อาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ประกอบการสอนและพัฒนาสังคม พร้อมกับสร้างผลงานทางวิชาการอย่างแพร่หลาย ก่อให้เกิดความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า และยังเป็นการกระตุ้นให้อาจารย์ได้พัฒนาความรู้เชิงวิชาการในสาขาของตนให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นอีกด้วย จากรายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง อุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ในภาคเหนือครั้งที่ 1 ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2524 : 39) มีข้อคิดเห็นว่า บทบาทที่เหมาะสม

ทางด้านการวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา คือ เป็นผู้กระตือรือร้นในการทำวิจัย รู้จักใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมและประหยัด ตระหนักในความสำคัญของการวิจัย ทำการวิจัยที่จะมีผลต่อการพัฒนาวิชาการ การเรียนการสอนและสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานและเลือกหัวข้อวิจัยให้ทันต่อเหตุการณ์ ส่วนหน้าที่ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูนั้น สายหยุด จำปาทอง (2532 : 23 - 24) มีความเห็นว่าอาจารย์วิทยาลัยครูต้องมีหน้าที่อย่างน้อยที่สุด 3 ประการ ซึ่งจะถือว่าเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาที่สมบูรณ์ คือ ทำหน้าที่สอน บริการวิชาการแก่สังคม และทำหน้าที่วิจัย โดยการวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นการพัฒนาวิชาการ และขยายขอบเขตของวิชาการทั้งด้านลึกและกว้าง ทำให้เกิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ วิธีการใหม่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ที่จะช่วยให้สังคมดีขึ้น จากบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ด้านการวิจัยดังกล่าวข้างต้น อาจารย์จึงควรเป็นผู้ที่มีลักษณะที่จะเอื้อต่อการปฏิบัติงานให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากที่สุด กล่าวคือ เป็นผู้รับผิดชอบต่อตนเอง มีอุดมการณ์สำหรับตนเอง ตื่นตัวและเฝ้าหาความรู้ในสาขาวิชาที่ตนเองสอนอยู่เสมอ (อรุณ ปรีดีติลก. 2523 : 6) อันหมายถึง อาจารย์จะต้องเป็นผู้ที่มีความตระหนักในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ลักษณะของการพัฒนาตนเอง

นักวิชาการหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองไว้ดังนี้ คือ การพัฒนาตนเองของมนุษย์ในองค์การเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่ต้องการระยะเวลาของการเรียนรู้ที่ยาวนาน และไม่ใช่เป็นการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ (Peterson and Tracy. 1979 : 227) ส่วนวัตสัน (Watson. 1979 : 45) ให้ความเห็นว่า การพัฒนาตนเองของบุคคลในองค์การเป็นเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมไปถึงการเรียนรู้ทุกอย่าง รวมทั้งการฝึกอบรมด้วย ลิพพิทท์ (Lippitt. 1976 : 4) มีความเห็นเพิ่มเติมว่าการพัฒนาตนเองของบุคคลในองค์การ นอกจากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้ของคนในองค์การแล้ว ยังรวมถึงการมีวุฒิภาวะมากขึ้น และเติบโตขึ้นซึ่งเป็นผลงานจากประสบการณ์ในชีวิตของเขาและจากการปะทะสังสรรค์กับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกขององค์การ นอกจากนั้นมิลเลอร์ (Miller. 1979 : 55) ซึ่งเป็นอีกผู้หนึ่งที่มีทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้เห็นว่าการเรียนรู้ของบุคคลเมื่อสะสมเป็นความรู้ หรือประสบการณ์มากขึ้นก็ถือว่าบุคคลได้เติบโตขึ้นเรื่อย ๆ และในที่สุดก็กลายเป็นเรื่องของการพัฒนาของแต่ละคนไป ประกอบกับบุคคลจะเรียนรู้

โดยผ่านการกระทำและการใช้ทักษะความสามารถต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดประสบการณ์ ซึ่งจะเป็นบทเรียนสำหรับการปฏิบัติครั้งต่อไปในอนาคต ยิ่งกว่านั้นบุคคลมักจะเรียนรู้ เพราะคิดว่าการเรียนรู้ทำให้อนาคตของตนดีขึ้นกว่าอดีตที่ผ่านมา ในบางครั้งบุคคลจะเรียนรู้ก็ต่อเมื่อกระบวนการเรียนรู้มีความสนุกสนานและทำให้เกิดความพึงพอใจ อย่างไรก็ตามการที่บุคคลจะเรียนรู้ได้ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นจะพึงพอใจหรือต้องการที่จะเรียนรู้มากน้อยเพียงใด

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาตนเองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดขึ้นภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้นั้นอาจถูกจัดขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการอย่างไม่เป็นทางการ โดยตัวบุคคล ผู้สนใจที่จะเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งเมื่อมีการสะสมความรู้ ความสามารถและประสบการณ์มากขึ้นเรื่อย ๆ ก็จะกลายเป็นการได้รับการพัฒนาของแต่ละบุคคลนั่นเอง

กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาตนเองทางการวิจัย

การปฏิบัติงานในภาระหน้าที่ของอาจารย์ให้ประสบความสำเร็จนั้น ส่วนหนึ่งย่อมมาจากอาจารย์ได้มีการพัฒนาตนเอง โดยการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาอาจารย์ที่สถาบันหรือหน่วยงานภายนอกสถาบันจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมถึงแสวงหาแนวทางของการพัฒนาด้วยตนเอง ซึ่งกิจกรรมหรือวิธีการพัฒนาตนเองของอาจารย์ที่สามารถปฏิบัติได้โดยทั่วไปนั้น สดใส อัสววิไล (2524 : 159 - 164) ได้เสนอแนะไว้ คือ การอ่านวารสารและตำรา การค้นคว้า หรือการศึกษาทางด้านวิชาการและวิชาชีพ การทดลองและการวิจัย การเข้าร่วมกิจกรรมของวิทยาลัย การมีส่วนร่วมในการบริหารวิทยาลัยและการลาศึกษาต่อ และวิจิตร วรุตบางกูร (2535 : 356 - 362) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองของอาจารย์สรุปได้ดังนี้ (1) การหาประสบการณ์ใหม่ ได้แก่ การให้อาจารย์ได้สลับเปลี่ยนระหว่างคณะวิชา หรือหน่วยงานอื่นเพื่อหาประสบการณ์แปลกใหม่ (2) การพัฒนาความเชี่ยวชาญ ได้แก่ การให้อาจารย์ได้ทำการวิจัยเสนอผลงานทางวิชาการ การเพิ่มความรู้และทักษะใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน (3) การสนับสนุนให้อาจารย์ได้หาประสบการณ์สอนใหม่ ๆ ในสาขาวิชาของตนหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกัน (4) การบริหาร ได้แก่ การให้คำแนะนำปรึกษาหรือการปฏิสัมพันธ์กับนิสิต การมีส่วนร่วมในชุมชน

การทำงานสำหรับคณะและมหาวิทยาลัย (5) การให้อาจารย์หาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสมัครเรียนวิชาที่เปิดสอนพิเศษ การหาประสบการณ์ทางวัฒนธรรม และการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเสริมที่จะสนับสนุนงานประจำของตน

ส่วนกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยนั้น วิทยาลัยครูจันทระเกษม (2522 : 130 - 131) ได้สรุปผลจากการสัมมนาเชิงวิชาการด้านการวิจัยการศึกษา ดังนี้คือ

1. ควรจัดให้มีการสัมมนาวิชาการด้านวิจัยการศึกษาลดน้อย ๆ เพื่อกระตุ้นให้อาจารย์ตื่นตัวในการทำวิจัย
2. ควรจัดอบรมให้ความรู้ในด้านวิจัยการศึกษาในวิทยาลัยของตน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ มาให้การอบรม
3. ควรส่งเสริมให้อาจารย์ทำการวิจัยเป็นกลุ่มโดยให้ผู้ที่มีความสามารถในการวิจัยรวมอยู่ในกลุ่ม
4. ส่งเสริมให้อาจารย์ได้เข้าเรียนวิชาวิธีวิจัยในมหาวิทยาลัย โดยให้หน่วยกิต และเมื่ออาจารย์ผู้นั้นได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทให้ยกเว้นโดยไม่ต้องเรียนวิชาดังกล่าว
5. ควรจัดให้ศูนย์รวบรวมผลการวิจัย เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการวิจัยแก่อาจารย์วิทยาลัยครูทั่วประเทศ

การทำวิจัย

การทำวิจัยนับได้ว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญในอันที่จะก่อให้เกิดมีผลิตผลของงานวิจัยขึ้น ซึ่งหากพิจารณาถึงระบบการทำงานวิจัยแล้วจะพบว่า การทำวิจัยนั้นจะอยู่ในส่วนของกระบวนการ (Process) ที่เป็นการดำเนินงานของการปฏิบัติการที่ผู้วิจัยได้มีการแสวงหาความรู้เพื่อตอบปัญหาของสิ่งที่ต้องการทราบอย่างแท้จริง รวมทั้งการเอื้ออำนวยให้ผู้วิจัยได้เห็นแนวทางและขอบเขตในการดำเนินงานวิจัยให้เกิดผลดี ขั้นตอนในการทำวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ประมวลจากข้อคิดเห็นของ วรวิวัฒน์ ชินะตระกูล (2535 : 13 - 15) และ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 16 - 17) สรุปได้ว่า ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ การเลือกหัวข้อวิจัยหรือหัวข้อปัญหาการวิจัย การศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การนิยามปัญหา การสร้างเครื่องมือ การจัดกระทำข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดพอสังเขปดังต่อไปนี้

การเลือกหัวข้อวิจัยหรือหัวข้อปัญหาการวิจัย

ผู้วิจัยควรทราบหลักเกณฑ์ในการเลือกหัวข้อปัญหาการวิจัย ประกอบการทำวิจัยด้วย จึงจะทำให้ได้หัวข้อปัญหาวิจัยที่ดีและเหมาะสม ซึ่งเกณฑ์ในการเลือกหัวข้อปัญหาการวิจัยมีดังนี้

1. เลือกปัญหาโดยคำนึงถึงความสนใจของตนเองเป็นที่ตั้ง เพราะความสนใจจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยทำวิจัยได้สำเร็จ

2. เลือกปัญหาที่ตรงกับความสามารถของตนเอง ผู้วิจัยควรที่จะเลือกปัญหาวิจัยที่ตนเองมีพื้นฐานความรู้ เพราะการมีพื้นฐานความรู้จะทำให้ผู้วิจัยมีแนวทางที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้การทำวิจัยนั้นสำเร็จลุล่วงได้อย่างดีและอย่างรวดเร็วด้วย

3. เลือกปัญหาที่มีคุณค่าและเป็นปัญหาใหม่ ๆ เพื่อผลวิจัยที่ได้จะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ อันจะนำไปเสริมสร้างทฤษฎีอีกทั้งยังนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติได้

4. เลือกปัญหาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องของเวลา งบประมาณ และกำลังแรงงานของตน

5. เลือกปัญหาโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่จะเอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย อันได้แก่

5.1 ปัญหานั้นจะได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องมากน้อยแค่ไหน

5.2 ปัญหานั้นมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือไม่ ถ้าไม่มีจะสามารถสร้างขึ้นมาเองได้หรือไม่

5.3 ปัญหานั้นมีแหล่งวิชาการที่จะให้ค้นคว้าหรือไม่

เชิดศักดิ์ โฆวสินธุ์ (2530 : 59 - 60) ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการเตรียมตัวเพื่อเลือกปัญหาการวิจัย ดังนี้

1. สร้างตนเองให้เป็นผู้รู้ในสาขาวิชาเฉพาะที่ตนเองมีความถนัดและมีความสนใจได้แก่

1.1 วิเคราะห์ขอบข่ายของความรู้ในสาขาวิชาที่สนใจ

1.2 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎี ความรู้ในเรื่องนั้นในสาขาวิชานั้น
 1.3 ศึกษาค้นคว้าว่ามีเรื่องใดบ้างที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบ หรือลงสรุป
 เป็นข้อยุติ

1.4 พิจารณาจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องในการอธิบายหรือลงสรุปทฤษฎีนั้น ๆ
 1.5 ศึกษาความขัดแย้ง และความไม่คงเส้นคงวาของเนื้อหาความรู้ หรือ
 ทฤษฎี ทั้งในเชิงอธิบายและขยายความเพื่อการนำไปใช้

2. สร้างทักษะการอ่าน ฟัง อภิปราย และการคิดอย่างพินิจพิจารณา ได้แก่
 2.1 สร้างเจตคติในการที่จะตั้งคำถาม หรือข้อสงสัย ขัดแย้งกับความรู้ที่
 ได้อ่าน ฟังและอภิปราย

2.2 สร้างลักษณะนิสัยในการบันทึกสิ่งที่สงสัย
 2.3 พยายามติดต่อสร้างความสัมพันธ์กับนักวิจัย และผู้รู้ในสาขาวิชาที่
 สนใจนั้น

3. ติดตามแนวความคิด ความรู้ต่าง ๆ จากงานวิจัยที่เป็นปัจจุบันเสมอ ๆ โดยเฉพาะในเรื่องที่สนใจ เพื่อที่จะหาข้อสรุปว่า

3.1 เรื่องนั้นควรยุติการค้นคว้า เพราะได้ข้อสรุปที่เป็นทฤษฎีเด่นชัด และ
 เป็นสากลแล้ว

3.2 เรื่องนั้นควรทำการวิจัยซ้ำหรือไม่ งานวิจัยที่ผ่านมามีข้อบกพร่องใน
 ด้านใดบ้าง

3.3 ควรทำการวิจัยเรื่องนี้ ในสภาพอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากงานวิจัยนั้น
 หรือไม่

4. สรรวจขอบข่ายของเรื่องที่คนรอบข้างไม่พึงพอใจ ซึ่งบางครั้งความไม่พึงพอใจ
 เหล่านี้ อาจจะทำให้เกิดแนวคิดในการวิจัยเพื่อพัฒนาขึ้นซึ่งจะช่วยให้ได้ปัญหาการวิจัยอีกเช่นกัน

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าทฤษฎีจากการอ่านเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะทำให้ผู้วิจัย
 เกิดความคิดต่อเนื่อง มองเห็นลู่ทางการวิจัยดีขึ้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้วิจัยมากมาย เช่น

ทำให้สามารถหาเรื่องทำการวิจัยได้เหมาะสมและเชื่อถือได้ ทำให้สามารถหาเครื่องมือที่ดีที่สุดมาใช้ในการวิจัยได้ ทำให้รู้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างว่า ควรจะเลือกอย่างไร จำนวนเท่าไร และควรรักษาตัวแปรอะไรบ้าง ทำให้รู้วิธีทางสถิติที่จะใช้วิเคราะห์สมมติฐานที่ตั้งไว้ได้อย่างถูกต้อง ทำให้รู้วิธีการดำเนินการวิจัยแบบใดที่ลงทุนลงแรงน้อยที่สุด และได้ผลดีด้วย ตลอดจนทำให้ได้อ่านบทวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลของคนอื่นในสาขาวิชาเดียวกัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 35 - 36)

ในการนี้ที่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อปัญหาของผู้ทำวิจัยมีเป็นจำนวนมาก และมีทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่ผู้วิจัยไม่สามารถศึกษาเอกสารเหล่านี้ได้ครบถ้วน หรือในการนี้ที่สามารถทำได้ แต่ก็ไม่มีความจำเป็น ผู้วิจัยควรพยายามเลือกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด จึงจะเป็นประโยชน์และประหยัดเวลาด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงควรทราบหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเอกสารซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. พิจารณาว่าเอกสารนั้นทันสมัยพอหรือเหมาะที่จะใช้อ้างอิงหรือไม่
2. พิจารณาว่าเอกสารนั้นเป็นเครื่องชี้แนะในการศึกษาข้อมูลของผู้วิจัยได้หรือไม่
3. พิจารณาว่าเอกสารนั้นมีหนังสืออ้างอิงพอที่จะแนะแนวทางในการศึกษาข้อมูลของปัญหาของผู้วิจัยหรือไม่
4. พิจารณาว่าเอกสารนั้นได้เสนอแนวคิดอันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยหรือไม่

บุญชม ศรีสะอาด (2532 : 18) ได้ศึกษาข้อบกพร่องที่พบในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษาในส่วนของการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่า มีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องน้อยเกินไป ไม่พยายามแสวงหาทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรายงานการวิจัย วารสาร หนังสือพิมพ์ หรือสื่ออื่น ๆ ทำให้ขาดรากฐานที่สำคัญทางทฤษฎีและผลงานวิจัย ตลอดจนในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจะศึกษาเฉพาะผลสรุป ไม่ได้ศึกษาวิธีดำเนินการ การวัดค่าตัวแปร และข้อสนเทศที่มีคุณค่าอื่น ๆ ทำให้ทำการวิจัยไม่รัดกุมเพียงพอ

การนิยามปัญหา

การนิยามปัญหา หมายถึง การกำหนดกรอบของปัญหาให้อยู่ในวงจำกัด เพื่อจะได้แยกจากปัญหาที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้ชัดเจนขึ้น ในการวิจัยนั้นต้องการความแจ่มชัดของปัญหาอย่างมาก เพื่อผลที่ตามมาอื่น ๆ สามารถอิงไปสู่เป้าหมายได้ถูกต้อง นอกจากนั้นการนิยามปัญหายังช่วยให้ประเมินได้ว่าจะต้องใช้แรงงานแค่ไหน ต้องใช้เวลา ใช้เงินทอง และอื่น ๆ เท่าใด รวมทั้งยังช่วยให้สามารถหาเครื่องมือที่เหมาะสมไว้แก้ปัญหาได้อีกด้วย ดังนั้นการเขียนนิยามปัญหาจึงประกอบด้วย คำนำหรือภูมิหลังของปัญหา จุดมุ่งหมายของการวิจัย ความสำคัญของการวิจัย ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า นิยามศัพท์เฉพาะ ข้อตกลงเบื้องต้น เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสมมติฐาน ซึ่งแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

3.1 คำนำหรือภูมิหลังของปัญหา การเขียนในส่วนนี้เป็นการเขียนให้ทราบว่ปัญหานั้นมีที่มาอย่างไร มีสภาพการณ์อย่างไร มีความสำคัญอย่างไร ด้วยเหตุผลใดที่ทำให้ผู้วิจัยศึกษาหัวข้อปัญหานั้น ๆ ในการเขียนจะเริ่มจากการเขียนปูพื้น โดยมองปัญหาและวิเคราะห์ปัญหาอย่างกว้าง ๆ ก่อนว่า สภาพทั่วไปของปัญหาเป็นอย่างไร และภายในสภาพที่กล่าวถึงมีปัญหอะไรบ้าง ประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยหยิบยกมาศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างไร การเขียนในช่วงนี้ควรจะได้มีการนำทฤษฎี แนวความคิด และคำกล่าวของผู้ที่เชื่อถือได้ และผู้ที่เป็นที่ยอมรับมากกล่าวไว้ด้วย เพื่อเป็นรากฐานของความเข้าใจในตัวปัญหาที่จะศึกษาอีกทั้งทำให้ผู้อ่านมองเห็นว่าปัญหานั้นมีคุณค่าควรแก่การนำมาศึกษาด้วย นอกจากนี้ควรจะได้หยิบยกงานวิจัยเด่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่จะทำวิจัยมาประกอบด้วย เพื่อให้ผู้วิจัยเองและผู้อ่านได้ทราบว่าม้งานวิจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้อง ที่มีผู้อื่นทำไว้ โดยมีแนวทางในการศึกษาอย่างไร ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างใด และได้ข้อค้นพบอย่างไร งานวิจัยเหล่านี้จะช่วยเสริมให้ผู้วิจัยและผู้อ่านเกิดความมั่นใจในแนวทางที่ผู้วิจัยจะศึกษาหัวข้อปัญหานั้น ๆ และในช่วงหลังจะเป็นการเขียนถึงเหตุผลสำคัญหรือมูลเหตุจูงใจที่ทำให้ผู้วิจัยหยิบยกเอาประเด็นปัญหานั้นมาศึกษา เพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นความจำเป็นของการศึกษาหัวข้อปัญหานั้น ๆ ในการเขียนถึงสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวในหัวข้อภูมิหลังของปัญหานี้ ลักษณะการเขียนจะเป็นการเขียนสรุปย่อแต่มีความชัดเจนและเห็นความสัมพันธ์ต่อเนื่อง เชื่อมโยงกันของทฤษฎี หลักการ ข้อเท็จจริง แนวความคิดของผู้รู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่จะนำมาสู่แนวความคิดของผู้วิจัยที่หยิบยกปัญหาดังกล่าวมาทำวิจัย

3.2 จุดมุ่งหมายของการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของการวิจัย การเขียนในส่วนนี้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการทำวิจัย การเขียนจุดมุ่งหมายของการวิจัยเป็นการแสดงให้ทราบถึงเป้าหมายของผู้วิจัยว่าต้องการศึกษาอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร ศึกษาในแง่มุมใด และศึกษาอย่างไร ลักษณะของการเขียนจุดมุ่งหมายของการวิจัยเป็นการเขียนค่อนข้างชี้เฉพาะเจาะจง เป็นเครื่องชี้ให้ทราบถึงแนวทางในการปฏิบัติจริงตลอดจนผล หรือข้อค้นพบที่จะได้รับ การเขียนจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนจะทำให้ทราบตัวแปรที่ศึกษา ตลอดจนรูปแบบของการวิจัยด้วย ส่วนวิธีการเขียนจุดมุ่งหมายโดยทั่วไป อาจเขียนได้ 2 แนวทางคือ การเขียนในรูปประโยคคำถาม และการเขียนในรูปของประโยคบอกเล่า

3.3 ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า เป็นการเขียนเพื่อแสดงให้ทราบว่าหัวข้อปัญหาที่วิจัยนั้นมีคุณค่าหรือมีความสำคัญอย่างไร การพิจารณาคุณค่า อาจพิจารณาได้ 2 ลักษณะคือ มีคุณค่าในด้านการเพิ่มพูนความรู้ในสาขาวิชานั้น ๆ หรืออาจค้นพบความรู้ใหม่ ๆ อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างทฤษฎี อีกลักษณะหนึ่งคือ มีคุณค่าในทางปฏิบัติซึ่งได้แก่ สามารถนำผลวิจัย หรือข้อค้นพบที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการแก้ปัญหา แก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนการปรับปรุง การปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้ ส่วนวิธีการเขียนความสำคัญของการศึกษาอาจเขียนได้ 2 แนวทาง ดังนี้ (ก) เขียนเป็นประโยคบอกเล่าติดต่อกันไป กล่าวสรุปถึงความสำคัญของการศึกษาทั้งหมด โดยมีความต่อเนื่องระหว่างประโยคต่อประโยค และ (ข) เขียนเป็นประโยคบอกเล่าเป็นข้อ ๆ เรียงตามลำดับหรือประโยคที่ได้รับ โดยมีลำดับสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 78 - 80)

3.4 ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า การเขียนขอบเขตของการศึกษาค้นคว้านี้เปรียบประดุจการกั้นรั้วรอบเฉพาะปัญหาที่ตนเองกระทำอยู่ ซึ่งจะช่วยให้การจำกัดความของปัญหานั้นชัดเจนขึ้น ส่วนมากจะจำกัดกลุ่มตัวอย่าง มวลประชากร ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ควรจะต้องพิจารณา เพื่อให้การรอบของความคิดแก่ผู้อ่านอยู่ในวงจำกัดหรือขอบเขตที่ต้องการ ไม่หลงผิดไปในปัญหาที่กว้าง ๆ

3.5 ข้อตกลงเบื้องต้น ส่วนนี้โดยมากเป็นความจริงที่เป็นพื้นฐานของการวิจัยที่มีที่ผู้วิจัยเขียนขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านยอมรับโดยมิต้องพิสูจน์ เป็นข้อความจริงที่จะต้องยอมรับไว้ก่อนล่วงหน้าในการที่จะเข้าในงานวิจัยฉบับที่อ่านอยู่นั้น (เชิดศักดิ์ ไชวาลินธุ์. 2527 : 41 - 42)

3.6 การนิยามศัพท์ ส่วนนี้เป็นการเขียนเพื่อให้ความหมายของศัพท์เฉพาะแต่ละตัวในงานวิจัยให้กระจ่างแจ้ง เพื่อช่วยให้นักวิจัยอยู่ในกรอบมากยิ่งขึ้น ซึ่งการเขียนนิยามศัพท์เฉพาะอาจเขียนได้ 2 อย่าง คือ (ก) การนิยามแบบทั่วไป เป็นการเขียนนิยามตามความหมายของตัวแปรนั้น อาจจะนิยามตามพจนานุกรม ตามทฤษฎีหรือนิยามตามผู้เชี่ยวชาญก็ได้ เป็นการอธิบายลักษณะอาการที่ทำให้เกิดศัพท์เฉพาะนั้น และ (ข) นิยามปฏิบัติการ เป็นการนิยามที่พยายามบอกหรืออธิบายว่าพฤติกรรม หรือตัวแปรนั้นวัดได้ด้วยอะไร มีคะแนนอยู่ในสเกลใด และเพื่อสะดวกในการทดสอบสมมติฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 27 - 28)

3.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการเขียนถึงสิ่งที่ผู้วิจัยได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ทฤษฎี หลักการ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ แนวความคิดของผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับปัญหาของผู้วิจัย การกล่าวถึงสิ่งเหล่านี้จะช่วยเสริมทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจที่กว้างขวางและแจ่มชัดในหัวข้อปัญหาของผู้วิจัย รวมทั้งมองเห็นแนวทางในการดำเนินการศึกษาหัวข้อปัญหาของผู้วิจัยรวมไปกับผู้วิจัยด้วย การนำเสนอสิ่งที่ค้นคว้าได้จากเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ ผู้วิจัยจะต้องนำมาเขียนเรียบเรียงให้มีความต่อเนื่องกัน และให้สัมพันธ์กับปัญหาของผู้วิจัย โดยจัดลำดับหัวข้อหรือเนื้อเรื่องที่เขียนตามตัวแปรที่ศึกษา และในแต่ละหัวข้อหรือแต่ละเนื้อเรื่องจะต้องจัดเรียงตามลำดับเวลา เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นพัฒนาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหา ข้อสังเกตในที่นี้คือ การเขียนสิ่งที่ค้นคว้าได้จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้ไม่ใช่เป็นการเขียนแยกเอกสารและงานวิจัยออกจากกัน แต่เป็นการเขียนไปพร้อม ๆ กันให้ต่อเนื่องกัน และสัมพันธ์กับตัวแปรที่ศึกษา นอกจากนั้นควรมีการกล่าวสรุปไว้ด้วย เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นความสัมพันธ์ทั้งส่วนที่สอดคล้องและส่วนที่ขัดแย้งกัน และส่วนที่ยังไม่ได้ศึกษาในส่วนนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการตั้งสมมติฐาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2535 : 82 - 83)

3.8 สมมติฐาน เป็นส่วนที่จะอธิบายปัญหาโดยอาจจะคาดเดาสาเหตุที่ปัญหานั้นหรือปรากฏการณ์นั้นเกิดขึ้น หรือคาดผลว่าจะเกิดขึ้นอย่างไรถ้ามีการกระทำอย่างนี้ ซึ่งสมมติฐานนี้จะถูกต้องตามข้อเท็จจริงหรือไม่นั้นยังไม่แน่ เพราะสมมติฐานเป็นแต่เพียงการคาดเดาโดยอาศัยเหตุผลเท่านั้น ยังต้องมีการพิสูจน์โดยอาศัยข้อมูลอีก ส่วนการเขียนสมมติฐานนั้นสามารถเขียนได้ 2 ลักษณะ คือ สมมติฐานเชิงบรรยาย ที่เขียนอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาในลักษณะของ

ภาษาที่ใช้สื่อความหมายตรงกัน และสมมติฐานเชิงสถิติที่เขียนอธิบายข้อเท็จจริงในรูปแบบของ
โครงสร้างทางคณิตศาสตร์

การสร้างเครื่องมือ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยนั้น จะใช้เครื่องมือชนิดใดขึ้นอยู่กับลักษณะ
ของเรื่องที่จะวิจัยว่าเป็นเรื่องแบบใด ต้องการข้อมูลชนิดใด เพราะข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมีอยู่หลาย
ลักษณะ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลก็แบ่งออกเป็นหลายชนิด แต่ละชนิดก็เหมาะกับ
ข้อมูลแต่ละลักษณะ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีหลายประเภท เช่น แบบสอบถาม แบบทดสอบ
แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบวัดต่าง ๆ สำหรับการสร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย จำเป็น
ต้องอาศัยเทคนิคของการวัดและการประเมินผลเข้ามาช่วยตั้งแต่การเลือกรูปแบบของเครื่องมือ
การเลือกวิธีพัฒนา และกำหนดดัชนีคุณภาพ การกำหนดสถานการณ์ของการวัดทางเลือก เกณฑ์การ
ประเมิน และการเลือกวิธีสถิติที่เหมาะสม (รวิวรรณ ชินะตระกูล . 2535 : 14) ขณะเดียวกัน
ในการสร้างเครื่องมือนั้นไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือชนิดใด สิ่งสำคัญที่สุดควรมีสลักยะ 2 ประการ คือ
(ก) ความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายถึง สลักยะที่เมื่อเอาไปวัดแล้ว
ต้องได้ผลคงเส้นคงวาสม่ำเสมอ (ข) ความตรงหรือความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง
สลักยะที่วัดได้ตรงตามที่ต้องการจะวัด เช่น มีเนื้อหาตรง ครอบคลุม วัดได้เท่ากับที่เป็นจริง หรือ
สอดคล้องกับความเป็นจริง วัดแล้วสามารถนำไปทำนายสิ่งอื่นได้ ซึ่งถ้าหากเครื่องมือมี 2 สลักยะ
ดังกล่าวแล้วย่อมเป็นการเพียงพอที่จะนำไปใช้วัดตัวแปรที่ต้องการได้ นอกจากนั้นสลักยะที่ดีของ
เครื่องมือสลักยะอื่น ๆ ที่กล่าวถึงกันเสมอ คือ อำนาจจำแนกซึ่งเป็นเพียงส่วนประกอบที่จะนำไปสู่
สลักยะ 2 ประการที่กล่าวแล้ว โดยในการสร้างเครื่องมือนั้น ถ้าเป็นการสร้างในครั้งแรก มีความ
จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทดลองนำไปใช้โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
มีสลักยะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่จะนำไปใช้จริง ถ้าเป็นไปได้ให้มีจำนวนมากพอสมควร เช่น
ถ้าเป็นแบบสอบถาม แบบทดสอบกลุ่มตัวอย่างไม่ควรน้อยกว่า 100 คน แต่ถ้าเป็นเครื่องมืออื่น ๆ
ที่มีความยุ่งยากในการทดลองอาจใช้จำนวนน้อยลงได้ (วิเชียร เกตุสิงห์ . 2533 : 17 - 18)

การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล หมายถึง กระบวนการทำงานที่ประกอบด้วยกิจกรรม 2 อย่าง คือ การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายผลที่วิเคราะห์ได้ กิจกรรมทั้งสองอย่างนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และจะต้องกระทำไปพร้อม ๆ กัน จึงจะทำให้สามารถลงสรุปผลการวิจัยได้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลต้องอาศัยความรู้เรื่องสถิติอยู่มาก ผู้วิจัยจะต้องใช้สถิติเป็นและสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องถูกต้องสอดคล้องกับระดับข้อมูลผลการวิจัยจึงจะถูกต้อง ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลจะเริ่มจากการนำข้อมูลนั้นมาจัดระเบียบด้วยการแยกประเภทให้เป็นหมวดหมู่ ให้อยู่ในรูปแบบที่อ่านเข้าใจง่ายและสะดวกแก่การวิเคราะห์ในขั้นต่อไป การจัดระเบียบข้อมูลนี้อาจต้องอาศัยความรู้ทางสถิติเบื้องต้นอยู่บ้าง เมื่อจัดระเบียบข้อมูลเรียบร้อยแล้ว สิ่งที่จะต้องกระทำต่อไปคือ การวิเคราะห์จริง ที่จะต้องอาศัยเทคนิคทางสถิติอยู่มาก ดังนั้นความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูลจึงอยู่ที่การเลือกใช้สถิติให้สอดคล้องกับระดับข้อมูลของสมมติฐานแต่ละข้อ และความรอบคอบในการคำนวณค่าสถิติ ซึ่งการเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น วิเชียร เกตุสิงห์ (2533 : 20) กล่าวว่า ต้องมีการพิจารณา 2 สิ่งต่อไปนี้ไปพร้อม ๆ กัน จึงจะทำให้เลือกได้ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพข้อมูล คือ (1) จุดมุ่งหมายของการวิจัยแต่ละข้อว่าในเรื่องที่กำลังจะศึกษาหาวิธีการวิเคราะห์ที่อยู่นั้น ต้องการจะหาอะไร ซึ่งอาจแบ่งประเภทเป็นเพื่อสำรวจสภาพต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบ เพื่อหาความสัมพันธ์ และเพื่อหาสาเหตุ (2) ระดับของการวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจมี 1 ตัวแปร หรือมากกว่า 1 ตัวแปร สำหรับแต่ละข้อ ว่าการวัดหรือข้อมูลที่ได้จากการวัดตัวแปรแต่ละตัวแปรนั้นอยู่ในระดับใด คือ ระดับ 1 เป็นการแบ่งกลุ่มเท่านั้น (Nominal Scale) ระดับ 2 จัดลำดับได้ (Ordinal Scale) ระดับ 3 แบ่งช่วงเท่า ๆ กัน (Interval Scale) และระดับ 4 ช่วงเท่ากัน และมีจุดศูนย์แท้ (Ratio Scale) ดังนั้นหากสามารถทราบข้อมูลในข้อ 1 และข้อ 2 แล้วจะทำให้การเลือกวิธีการทางสถิติมีโอกาสผิดพลาดน้อย ส่วนการแปลผลการวิเคราะห์นั้นถือว่าเป็นขั้นตอนสำคัญมากสำหรับการวิจัยเพราะเป็นการกล่าวถึงข้อความจริงที่ค้นพบ ซึ่งผู้วิจัยจะต้องตระหนักถึงสิ่งเหล่านี้คือ (1) พิจารณาและเข้าใจถูกต้องว่าตัวเลข หรือค่าสถิติที่ได้มานั้นหมายถึงอะไร แสดงถึงสิ่งใดบ้าง จะแปลความหมายว่าอย่างไร (2) พยายามแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ ให้สอดคล้องกับข้อจำกัดของข้อมูลและสถิติและพยายามใช้ภาษาที่ง่าย แจ่มชัด และรัดกุม (3) การแปลผลจะต้องแปลผลอยู่ภายในขอบเขตของข้อมูล จุดมุ่งหมายการวิจัยและประชากรที่ศึกษา (4) ต้องพิจารณาว่า

ผลที่ได้นั้นพาดพิงถึงสิ่งใด การแปลผลในลักษณะใดจึงจะถูกต้อง จะสอดคล้องสนับสนุนหรือคัดค้าน กับสมมติฐานการวิจัย และ (5) พิจารณาคุณภาพของข้อมูลว่ามีความเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด มีขอบเขตจำกัดหรือมีองค์ประกอบใดที่อาจทำให้คลาดเคลื่อนได้บ้าง

ในส่วนของการขั้นตอนการจัดกระทำข้อมูลนี้ อนันต์ ศรีวิสาภา (2530 : 102 - 104) มีความเห็นว่า การจัดกระทำข้อมูลนับได้ว่าเป็นวิธีดำเนินงานที่มีระบบ (System) สามารถนำเครื่องจักรกลมาใช้ดำเนินงานที่มีระบบตามขั้นตอนต่าง ๆ ได้ เพราะเครื่องจักรกลสามารถทำงานได้ถูกต้องและรวดเร็วกว่าใช้คนทำ ในการนำระบบของการจัดกระทำกับข้อมูล ไปใช้กับงานต่าง ๆ ไม่ว่าใหญ่หรือเล็กก็ตาม ย่อมประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ ตัวป้อน (Input) กระบวนการ (Processing) และผลผลิต (Product) ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องเป็น วัฏจักร โดยตัวป้อนข้อมูลที่จะนำไปเข้ากระบวนการจัดกระทำ จะต้องผ่านเข้าทางตัวป้อน ประกอบกับการบันทึก เป็นส่วนสำคัญของตัวป้อนที่สามารถบันทึกข้อมูลในรูปต่าง ๆ ได้หลายแบบ ซึ่งโดยทั่วไปจะบันทึกในลักษณะของตัวเลข หรือตัวอักษร ด้วยวิธีการเจาะรูลงในบัตร ลงในแถบ กระดาษ (Strips of Paper) แถบแม่เหล็ก (Magnetic Tape) หรือบันทึกด้วยวิธีแปลง ข้อมูลให้อยู่ในรูปของภาษาของเครื่อง (Electronic Impluse) ลงบนผิวของโลหะ อย่างไรก็ตาม ก็ติดขอบเขตของการเข้ารหัส (Code) ในการบันทึกข้อมูลนี้จะต้องนำไปใช้กับเครื่องชนิดเดียวกัน ที่สามารถอ่านและมีความหมายเดียวกันด้วย การจัดประเภท (Classifying) ซึ่งเป็นการจัด แบ่งกลุ่มของข้อมูลมีลักษณะเดียวกันเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้มีความหมาย เช่น การจัดแบ่งกลุ่ม ของนักเรียนออกตามเขavn ความถนัด หรืออาชีพผู้ปกครอง เป็นต้น ตามปกติการจัดแบ่งกลุ่มนี้ เกี่ยวข้องกับชนิดของรหัส ซึ่งอาจจะเป็นตัวเลขหรือตัวอักษร หรือตัวเลขผสมอักษร (Alphanumeric) การกำหนดเลขรหัส (Code Number) แก่กลุ่มต่าง ๆ ของข้อมูลนั้นจะต้องไม่เหมือนกัน โดยทั่วไป มักจะกำหนดเลขรหัสของการแบ่งกลุ่มข้อมูลไว้ก่อนการบันทึกเสมอ และหลังจากนั้นข้อมูลก็จะถูก นำไปบันทึกเก็บไว้ในลักษณะภาษาและเครื่องจักร (Machine Language) ต่อไป การจัดกระทำ ข้อมูล อาจแบ่งตามระเบียบวิธีได้ 4 วิธี คือ วิธีการใช้มือและเครื่องกล (Manual and Mechanical) ระบบการใช้มือกับเครื่องอัตโนมัติ (Automatic Feature of Manual Systems) วิธีเครื่องกลไฟฟ้า (Electro Mechanical Data Processing) และวิธี คอมพิวเตอร์ (Electronic Data Processing)

การเขียนรายงานการวิจัย

จุดมุ่งหมายของการเขียนรายงานการวิจัยคือ เพื่อช่วยสื่อสารให้ผู้อ่านได้เข้าใจ และมีความรู้ในการท้าวิจัยที่นักวิจัยได้จัดทำขึ้นอย่างละเอียดและชัดเจนทุกขั้นตอนโดยเขียนให้ครอบคลุมส่วนประกอบเบื้องต้น ตัวรายงาน การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ การวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตลอดจนเอกสารอ้างอิง ซึ่ง สิ่งที่เป็นปัญหาของนักวิจัยหลังจากได้ทำการวิจัยเสร็จสิ้นแล้วก็คือ จะทำอย่างไรให้ผู้อื่นได้ทราบ และมีความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองได้ค้นพบข้อเท็จจริงต่าง ๆ การเขียนรายงานการวิจัยจึงมีบทบาท สำคัญในการท้าวิจัยบางครั้งจะพบว่าผลการวิจัยออกมาอย่างดีมีคุณค่ามากแต่การรายงานไม่ดีขาด ความชัดเจน และใช้ภาษากำกวมทำให้มองเห็นการวิจัยเรื่องนั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีคุณค่า (เชิดศักดิ์ ไชวาลินธุ์. 2527 : 134 - 137)

เทคนิคการเขียนรายงานการวิจัย พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2535 : 213 - 214)

มีความคิดเห็นว่าควรเขียนในลักษณะต่อไปนี้

1. ใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา ไม่กำกวม
2. ใช้ภาษาเขียนไม่ใช่ภาษาพูด เขียนด้วยประโยคกระชับรัด
3. ใช้ประโยคที่เป็นอดีต และเป็นการเขียนรายงานสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว
4. ไม่ควรใช้ภาษาต่างประเทศ ถ้ามีคำไทยใช้แทนอยู่แล้ว
5. ไม่ควรใช้อักษรย่อที่รู้จักกันยังไม่แพร่หลาย ถ้าจำเป็นต้องใช้ก็ควรวงเล็บ

คำเต็มไว้ด้วยโดยทั่วไปนิยมเขียนด้วยคำเต็ม

6. ไม่ใช่สรรพนามบุรุษต่าง ๆ เช่น ฉัน ท่าน เขา ถ้าต้องการแทนตัวเองให้ ใช้คำว่า "ผู้วิจัย" และถ้าต้องการแทนผู้อื่นก็ให้ระบุชื่อ และนามสกุลของผู้นั้น จะไม่ระบุถึงตำแหน่ง หรือค่าน้ำหนัก

7. คำอธิบายในการเขียนรายงานจะต้องถูกต้องตามหลักวิชาโดยมีหลักฐาน ยืนยันหรือมีเอกสารอ้างอิงไม่ควรกล่าวถึงอย่างเลื่อนลอย

8. ควรสะกดคำวันต์ให้ถูกต้อง ตัวสะกดผิดอาจทำให้ความหมายผิด

9. ควรใช้เครื่องหมายวรรคตอน และเครื่องหมายอื่น ๆ ให้ถูกต้อง เพราะ จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

10. ความมีความคงที่ (Consistency) ในการใช้คำศัพท์ต่าง ๆ คือ ถ้าใช้คำใดก็ควรใช้คำนั้นไปโดยตลอดในการเขียนรายงานฉบับนั้น

11. การเขียนตัวเลข ควรเขียนให้เป็นระบบเดียวกันตลอด เช่น ในการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ถ้าใช้ทศนิยม 2 หลักก็ให้ใช้ 2 หลักไปโดยตลอดให้เหมือนกัน และตัวเลขที่บอกจำนวน ถ้ามีเกิน 3 หลัก ควรมีเครื่องหมาย (.) ไว้ด้วย

12. สูตรสถิติต่าง ๆ ถ้าเป็นมาตรฐาน เช่น สูตรในการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่จำเป็นต้องเขียนลงไปในรายงานการวิจัย และไม่ต้องแสดงวิธีคำนวณลงไปด้วย ยกเว้นสูตรที่ไม่ค่อยแพร่หลายนักอาจนำมาเขียนไว้ด้วยก็ได้

13. การเขียนรายงานโดยส่วนรวมทั้งฉบับ ควรมีการลำดับความที่ดี เป็นระบบ มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปอย่างราบรื่น และไม่ใช้สำนวนซ้ำกันในที่ใกล้ ๆ กัน

วิเชียร เกตุสิงห์ (2533 : 20 - 21) มีความเห็นว่า การเขียนรายงานผลการวิจัยนั้น บทที่ค่อนข้างสำคัญและเป็นหัวใจของงานวิจัยก็คือ บทที่ 4 ซึ่งว่าด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียด การเขียนรายงานในบทนี้มีข้อที่ควรนำมาพิจารณา ดังนี้คือ (1) การแสดงตารางสรุปผลการวิเคราะห์ตามด้วยการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ไม่ควรนำตัวเลขที่ปรากฏชัดเจนในตารางมากล่าวซ้ำอีก แต่ควรกล่าวในทำนองแปลผลโดยหลีกเลี่ยงการนำตัวเลขมาลงซ้ำ (2) การกล่าวถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่ม ควรบอกด้วยว่ากลุ่มใดสูงกว่า ต่ำกว่า (3) ตารางที่เป็นรายละเอียดมาก ๆ ควรนำไปไว้ในภาคผนวก แม้การแปลผลการวิเคราะห์จะกล่าวถึงบ้างก็ตาม นอกจากในการนี้จำเป็นต้องแสดงรายละเอียดเพื่อความชัดเจน (4) หากจะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่ควรเสนอความคิดเห็นของผู้เขียนปนเข้าไปด้วย ทางที่ดีควรนำความคิดเห็นไปไว้ในหัวข้ออภิปรายผลการวิจัย และ (5) ในส่วนที่เป็นการวิเคราะห์ควรแสดงด้วยว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ เพื่อให้ชัดเจนว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้นั้นได้ผลสอดคล้องหรือขัดแย้ง

บุญชม ศรีสะอาด (2532 : 20 - 21) ได้ศึกษาข้อบกพร่องที่มักพบในการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในการเขียนรายงาน พบว่า มีข้อบกพร่องโดยทั่วไป เช่น ใช้ภาษาไม่รัดกุมและไม่ชัดเจน เขียนไม่ถูกต้องตามแบบฟอร์ม การจัดระบบหัวข้อไม่ได้มองภาพรวมทั้งระบบทำให้ยากต่อการเข้าใจ ตลอดจนขาดความคงเส้นคงวาในการใช้คำ และข้อบกพร่องที่พบในส่วนอื่น ๆ คือ (ก) ภูมิหลังหรือความเป็นมา เขียนไม่ชัดเจนว่าปัญหาในการวิจัย

คืออะไร เหตุใดผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องนั้น (ข) จุดมุ่งหมายของการวิจัย เขียนไม่ครอบคลุม และไม่ชัดเจน (ค) ความสำคัญของการวิจัย เขียนไม่ชัดเจนและมีกอ้างความสำคัญเกินขอบเขตของผลการวิจัยเรื่องนั้น (ง) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเขียนโดยใช้หัวข้อต่าง ๆ ไม่เหมาะสม บางเรื่องก็ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยอย่างแท้จริง เป็นการเขียนเพื่อให้มีสาระมากเกินไป (จ) การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่ได้จัดระบบการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมาะสมที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจง่ายตอบสนองความมุ่งหมายของการวิจัย (ฉ) การสรุปผลการวิจัย สรุปไม่ชัดเจนและรัดกุมเพียงพอ และ (ช) การอภิปรายผลมักเป็นการสรุปผลวิจัยไม่ได้ อภิปรายอย่างแท้จริง กรณีผลวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานไม่อาจให้เหตุผลที่น่าเชื่อถืออธิบายลักษณะที่เกิดผลดังกล่าวไม่ได้กล่าวถึง ความสำคัญของผลการศึกษาด้านขอบเขตและข้อควรระวังในผลการศึกษา และความจำเป็นสำหรับการวิจัยเพิ่มเติม

สาระสำคัญของกระบวนการระบบการทำงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจและปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องต่อการทำให้อาจารย์พึงพอใจและกระตือรือร้นสนใจที่จะทำวิจัย ซึ่งในส่วนของปัจจัยด้านแรงจูงใจนั้นผู้วิจัยเห็นว่าแรงจูงใจที่ควรจะนำมาใช้กำหนดเป็นปัจจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาคือ ปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยคำจูง ตามทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์กได้สร้างทฤษฎีนี้ขึ้นจากการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหากลุ่มประกอบที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการทำงาน ซึ่งมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับการวิจัยครั้งนี้หากปรับประยุกต์ให้มีความเหมาะสมสำหรับการเป็นตัวแปรในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผลของการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง โดยปัจจัยกระตุ้นที่กำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ความสำเร็จของงาน ลักษณะของงาน และความรับผิดชอบที่มีต่อการทำงาน ปัจจัยคำจูงที่กำหนดเป็นตัวแปรในการวิจัย คือ ความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน เงินเดือนและค่าตอบแทน และโอกาสที่ได้รับความก้าวหน้า ส่วนปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ผู้วิจัยจะศึกษาถึงคุณลักษณะของอาจารย์ที่จะเอื้อต่อการปฏิบัติงานวิจัยให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากที่สุด อันครอบคลุมถึงการเป็นผู้รับผิดชอบตนเอง มีอุดมการณ์เป็นของตนเองด้วยการเป็นผู้ตระหนักในการพัฒนาตนเองด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมทางการวิจัยหรือ/และเป็นสมาชิกวารสารทางวิชาการต่าง ๆ อยู่เสมออย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นการทำวิจัยซึ่งเป็นอีกส่วนหนึ่งที่อยู่ในส่วนกระบวนการของระบบการทำงานวิจัย อันเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดมีผลผลิตของงานวิจัยขึ้น อันประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ

การเลือกหัวข้อวิจัยหรือหัวข้อปัญหาการวิจัย การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การนิยามปัญหา การสร้างเครื่องมือ การจัดกระทำข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย

จึงอาจกล่าวได้ว่างานวิจัยเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาที่มีความสำคัญในการที่จะก่อให้เกิดองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถาบันและประเทศโดยรวม ขณะเดียวกันการที่จะทำให้ผลผลิตของงานวิจัยทางด้านการศึกษานในสถาบันอุดมศึกษามีจำนวน และคุณภาพของงานเพิ่มมากยิ่งขึ้นสู่ระดับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการนั้น ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มองการณ์ไกล ในการวางแผนเพื่อการพัฒนาและสนับสนุนการงานด้านการวิจัยทางด้านการศึกษาให้เกิดขึ้นภายในสถาบันอย่างจริงจังด้วยการจัดภาวะแวดล้อมของสถาบันให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการวิจัย ขณะเดียวกันจะต้องปลูกสร้างจิตสำนึก สร้างมาตรฐานการจริงจังที่จะทำให้อาจารย์ทุ่มเทกำลังกาย ใจ และสติปัญญา ต่อการทํารว้จยทางด้านการศึกษอย่างเต็มที่ สำหรับอาจารย์เอง ควรหมั่นตรวจสอบถึงคุณลักษณะทางการวิจัยที่ตนมีอยู่ตระหนักในการทำหน้าที่ของตนเองทางด้านการวิจัยที่ถือเป็นภารกิจที่จะต้องควบคู่ไปกับหน้าที่อื่น ๆ ที่อยู่ในกรอบความรับผิดชอบที่พึงกระทำพร้อมกับให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพในด้านความรู้ความสามารถทางด้านการวิจัยอยู่เสมอ หากบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาได้ร่วมมือกันอย่างแท้จริงในการให้ความสำคัญกับงานวิจัยทางด้านการศึกษาดังกล่าวแล้ว ก็นับได้ว่าเป็นนิมิตรหมายที่ดีต่อการพัฒนาผลผลิตของงานวิจัยทางด้านการศึกษาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติสืบต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามสาระดังนี้ คือ กำหนดขั้นตอนของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัจจัยที่ศึกษา สภาพการทำวิจัยที่ศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดขั้นตอนของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยโดยสรุป 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี แนวความคิด และผลงานวิจัย จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยนำวิธีเชิงระบบ (Systems Approach) มาประกอบการพิจารณา เพื่อจะได้ปัจจัยที่เป็นส่วนเกี่ยวข้องกับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาอย่างครอบคลุมมากที่สุด ประกอบกับสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์ หรือมีความรู้ ความสามารถทางด้านการวิจัย และ/หรือผู้บริหารงานวิจัยในประเด็นที่ต้องการศึกษาค้นคว้าข้างต้น มาประมวลเป็นเนื้อหาสาระในการสร้างกรอบความคิดของการทำวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 สืบหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจำนวนอาจารย์ที่เคยทำวิจัยหรือกำลังทำวิจัยทางด้านการศึกษา และจำนวนอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในทุกคณะของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร รวมถึงสำรวจงานวิจัยทางด้านการศึกษาในช่วงระยะเวลาระหว่าง 16 ปี กล่าวคือ ระหว่างปี พ.ศ. 2524 - 2539 เพื่อเป็นแนวทางในการค้นหาคำตอบของการวิจัย อนึ่งในการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาหลายลักษณะ อาทิเช่น จากบัญชีรายชื่ออาจารย์ จากแบบสำรวจ จากการบันทึกข้อมูลและเอกสารรายงานการวิจัยที่ปรากฏในสำนักวิจัยของสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานครทุกแห่ง

และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ซึ่งผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการสำรวจข้อมูลตั้งแต่วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2539 ถึงวันที่ 8 มีนาคม 2539

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแนวทางในการค้นหาตอบของการวิจัยโดยการกำหนดเป็นความมุ่งหมายของการวิจัย ที่ครอบคลุมสภาพของปัจจัยที่นำพิจารณาความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาและสภาพของการทำวิจัยทางด้านการศึกษา พร้อมกับสร้างสมมติฐานในการวิจัยเพื่อการนำสถิติวิเคราะห์งานวิจัยมาใช้ในการค้นหาตอบอย่างเหมาะสมตามการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเป็นสำคัญ

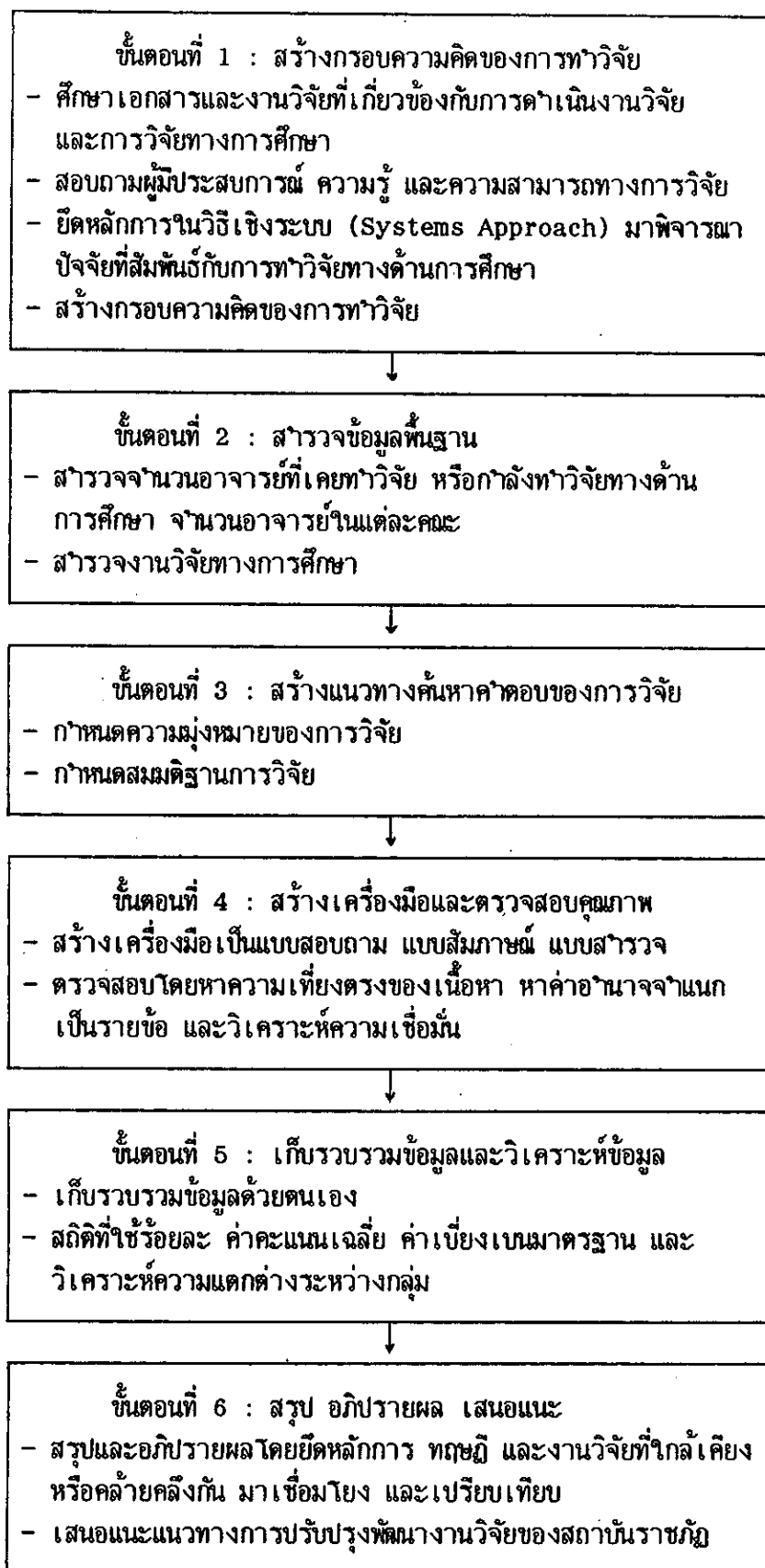
ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือประเภทแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของแต่ละปัจจัย แบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมข้อความที่สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ ตลอดจนแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารงานวิจัยของสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา และแบบสำรวจสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาจากการศึกษาเอกสารรายงานการวิจัยที่ทำสำเร็จแล้วและมีปรากฏอยู่ตามหน่วยงานวิจัยของสถาบันราชภัฏ พร้อมกับตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยการหาความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา

ขั้นตอนที่ 5 เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาที่เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (Discriminant Analysis)

ขั้นตอนที่ 6 นำข้อมูลที่ผ่านมาการวิเคราะห์มาสรุปและอภิปรายผลตามหลักวิชาโดยการแสวงหาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมาแสดงเปรียบเทียบ เพื่อความชัดเจนของผลงานวิจัยที่ค้นพบ ตลอดจนนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาแสดงข้อคิดเห็นในการเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนางานด้านการวิจัยแก่สถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการ

กำหนดแนวทางของนโยบายการทําวิจัยทางด้านการศึกษา การบริหารงานวิจัยทั้งในแง่ของการพัฒนา
อาจารย์ด้านการวิจัย การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการวิจัย รวมทั้งการสร้างมาตรการการจูงใจ
ให้อาจารย์รักศรัทธาที่จะทํางานวิจัยทางด้านการศึกษา พร้อมกับการขยายผลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์
ต่อการพัฒนางานวิจัยทางด้านวิชาต่าง ๆ ของสถาบันราชภัฏในเขตอื่นต่อไป

วิธีดำเนินงานวิจัยทั้ง 6 ขั้นตอนได้แสดงไว้ในแผนภาพประกอบ 3 ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทํางานทางด้านการศึกษาของ อาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 219 คน และ อาจารย์ จำนวน 1,583 คน รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 1,802 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. ผู้บริหารสังกัดสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sample) ได้กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับนโยบาย จำนวน 6 คน ผู้บริหารระดับส่งเสริมและประสานงาน จำนวน 6 คน และผู้บริหารระดับปฏิบัติ จำนวน 18 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 คน
2. อาจารย์สังกัดสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของเครจจ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) แล้วใช้วิธีเทียบสัดส่วนจำแนกตามคณะและสถาบันราชภัฏสังกัดในเขต กรุงเทพมหานครแต่ละแห่ง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 325 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์จากแผนกคณะและสถาบันวิจัยในเขตกรุงเทพมหานคร

คณะวิชา	ครูศาสตร์		วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		วิทยาการจัดการ		เกษตรและอุตสาหกรรม		อุตสาหกรรมวิทยาศาสตร์		ศิลปกรรมศาสตร์		รวม
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
สถาบันราชภัฏ															
ธนบุรี	40	18	48	7	63	9	19	3	-	-	-	-	-	170	37
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	50	26	73	10	93	12	42	5	-	-	-	-	-	258	53
สวนดุสิต	79	29	74	10	73	10	45	7	-	-	-	11	2	282	58
สวนสุนันทา	69	25	69	10	83	12	26	4	-	-	-	-	-	247	51
จันทราเกษม	61	31	103	12	95	12	38	4	21	5	-	-	-	318	64
พระนคร	61	31	79	10	86	11	31	4	-	-	51	-	-	308	62
รวม	360	160	446	59	493	66	201	27	21	5	51	11	2	1,583	325

สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม
แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ

1. แบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการวิจัยและพัฒนา
ของชาติ และระดับอุดมศึกษา สภาพการวิจัยของประเทศ สภาพการวิจัยทางการศึกษา การบริหาร
งานวิจัย การดำเนินงานวิจัยของสำนักงานสภาพัฒนาการวิจัย คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย
แรงจูงใจ คุณลักษณะหรือสมรรถภาพของผู้บริหารงานวิจัย ตลอดจนการพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัย

1.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)
จากการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของล้วน สายยศ และอังคณา
สายยศ (2528 : 156 - 159) และพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2535 : 114 - 115)

1.3 ประมวลข้อมูลที่ได้นำมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัย
ทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร โดยยึดข้อมูลจากข้อ 1.1
และข้อ 1.2 เป็นแนวทาง พร้อมกับตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามให้มีข้อคำถามครอบคลุม
ปัจจัยที่นำมาพิจารณาหาความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา เพื่อความชัดเจนและถูกต้อง
ในระดับหนึ่ง

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธาน และกรรมการที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์ พร้อมกับขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้าน
การบริหารงานวิจัย ด้านทดสอบและวิจัยการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผลการวิจัย ตลอดจนด้าน
วิจัยพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ พิจารณาแบบสอบถามให้มีความครอบคลุมและชัดเจน พร้อม
ทั้งตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity)

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา
ปรับแก้ไขทั้งด้านภาษาและความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้
กับอาจารย์สถาบันราชภัฏที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

1.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาภายหลังจากทดลองใช้แล้ว และเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาตรวจสอบให้คะแนนตามน้ำหนักตัวเลือกที่ได้กำหนดไว้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้วยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูง และร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำ โดยใช้ t-test (Edward. 1957 : 152) เลือกข้อคำถามที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.62 ถึง 8.73 เป็นข้อคำถามที่นำมาใช้ในการวิจัย ได้ข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดจำนวน 75 ข้อ แล้ววิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach. 1971 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .8225 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัยเท่ากับ .9065 ด้านการสนับสนุนของผู้บริหารเท่ากับ .9272 ด้านสภาพของหน่วยงานเท่ากับ .8324 ด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยเท่ากับ .7801 และด้านความพึงพอใจในการทำงานเท่ากับ .9029

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมข้อความให้ผู้ตอบสามารถตอบตามสภาพที่เป็นจริงของตน และการทำวิจัยทางด้านการศึกษา

ตอนที่ 2 - 6 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) สอบถามเกี่ยวกับสภาพเป็นจริงของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย จำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร จำนวน 16 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 5 ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 6 ปัจจัยด้านความพึงพอใจในการทำงาน จำนวน 19 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนในส่วนของการสอบถามเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางการศึกษา ผู้วิจัยกำหนดค่าลำดับคะแนนตามช่องที่ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย / ตั้งแต่ 1 ถึง 5 คะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เป็นจริงมากที่สุด หรือพึงพอใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เป็นจริงมาก หรือพึงพอใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง เป็นจริงปานกลาง หรือพึงพอใจปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เป็นจริงน้อย หรือพึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เป็นจริงน้อยที่สุด ไม่เป็นจริง หรือพึงพอใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบกำหนดดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.55 - 5.00 หมายถึง เป็นจริงมากที่สุด หรือพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.55 - 4.54 หมายถึง เป็นจริงมาก หรือพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.55 - 3.54 หมายถึง เป็นจริงปานกลาง หรือพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.55 - 2.54 หมายถึง เป็นจริงน้อย หรือพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.54 หมายถึง เป็นจริงน้อยที่สุด ไม่เป็นจริง หรือ

พึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 7 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากตอนที่ 2 - 6 เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร สภาพของหน่วยงาน การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย แรงจูงใจ และการทําวิจัยทางการศึกษา

2. แบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ของวิเชียร เกตุสิงห์ (2530 : 87 - 89) และบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2534 : 61 - 66)

2.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามข้อ 1.1 แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับข้อความถามในแบบสอบถาม และความมุ่งหมายของการวิจัย พร้อมกับตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ให้ข้อความถามครอบคลุมรายละเอียด

ของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา และสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษา เพื่อความชัดเจนและถูกต้องในระดับหนึ่ง

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์พร้อมกับขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามข้อ 1.4 พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง
ทางด้านเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ (Content Validity)

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

ลักษณะของแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)
สัมภาษณ์ผู้บริหาร มีสาระเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาและสภาพการทำ
วิจัยทางด้านการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลมาประกอบกับผลที่ได้จากแบบสอบถามและหลักวิชาสำหรับ
นำมาอภิปรายผล

3. แบบสำรวจ

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสำรวจของ ล้วน สายยศ และยงค์ณา สายยศ
(2528 : 137) และวิเชียร เกตุสิงห์ (2530 : 94 - 95)

3.2 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามงาน
วิจัยในสถาบันอุดมศึกษา การศึกษาสภาพการวิจัยทางการศึกษา รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีประเมินผล
งานทางวิชาการ และการประเมินผลงานวิจัย

3.3 ประมวลข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยทางด้านการ
ศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร โดยยึดข้อมูลจากข้อ 3.1 และ 3.2
เป็นแนวทาง พร้อมกับตรวจสอบข้อคำถามและคำตอบให้มีความครอบคลุมในสิ่งที่ต้องการศึกษา
เพื่อความชัดเจนและถูกต้องในระดับหนึ่ง

3.4 นำแบบสำรวจที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์ พร้อมกับขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามข้อ 1.4 พิจารณาตรวจสอบความ
เที่ยงตรงทางด้านเนื้อหาของแบบสำรวจ (Content Validity)

3.5 นำแบบสำรวจไปปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

ลักษณะของแบบสำรวจ

แบบสำรวจที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบสำรวจสภาพการ
ทำวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณ และแบบสำรวจสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาเชิงคุณภาพ
มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมข้อความ ที่มุ่งเก็บรวบรวมข้อมูล
จากรายงานวิจัยแต่ละฉบับ ในประเด็นที่ครอบคลุมสภาพการทำวิจัยทางการศึกษา 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของงานวิจัย ตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัย ตามระเบียบวิธีวิจัย และ
ตอนที่ 3 ลักษณะของงานวิจัยทางการศึกษา ซึ่งการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยทาง
การศึกษาจากแบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้อาจได้ข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับ
สภาพการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร อันจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนด
นโยบาย วางแผน และจัดทำงานวิจัยทางการศึกษาให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการ
เสริมสร้างการปฏิบัติการกิจของสถาบันราชภัฏให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ปัจจัยที่ศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ
เขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่เป็นปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการของระบบการ
ทำงานวิจัยทางการศึกษา ครอบคลุมแต่ละส่วน ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้าน
การสนับสนุนผู้บริหาร และปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน

1.1 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย

1.1.1 การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย

1.1.1.1 การตระหนักในคุณค่าและกระตือรือร้นที่จะทำวิจัย

การตัดสินใจ

1.1.1.2 การวิพากษ์ด้วยหลักเหตุผล ความรอบคอบใน

1.1.1.3 การทำผลงานวิชาการให้ถูกต้องตามหลักวิชา

1.1.2 ความรู้ทางการวิจัย

1.1.2.1 ความรู้ ความสามารถในการระเบียบวิธีวิจัย

1.1.2.2 ความรู้ ความสามารถในการเทคนิคที่เกี่ยวกับการทำวิจัย

1.2 ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน

1.2.1 การจัดบริการ เอกสาร ตำรา รายงานวิจัย

1.2.1.1 ความพอเพียง ความทันสมัย

1.2.1.2 ความสะดวกในการใช้ตำรา เอกสาร รายงานวิจัย

1.2.2 การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย

1.2.2.1 ความพอเพียง และความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์

1.2.3 ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้า เป็นงานวิจัย

1.2.3.1 จัดสถานที่เฉพาะให้ค้นคว้า เป็นงานวิจัย

1.2.3.2 จัดสภาพแวดล้อมของสถานที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย

1.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร

1.3.1 การกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการวิจัย

1.3.1.1 กำหนดและสร้างความเข้าใจในนโยบายวิจัย

1.3.1.2 ส่งเสริมให้คณะและภาควิชาจัดทำโครงการวิจัย

1.3.2 การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

1.3.2.1 การแสวงหาและตั้งงบประมาณสนับสนุนการวิจัย

1.3.2.2 ประสานให้ระบบจ่ายเงินทุนเป็นไปอย่างคล่องตัว

1.3.3 การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย

1.3.3.1 การสำรวจความต้องการในการพัฒนาทักษะ

ทางการวิจัย

1.3.3.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัย

1.3.4 การส่งเสริมการทำวิจัย

1.3.4.1 การจัดผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษางานวิจัย

1.3.4.2 การจัดเวลาให้ทำวิจัย

1.3.4.3 การแจ้งข่าวเกี่ยวกับเอกสารผลงานวิจัย

2. ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย และการทำวิจัยทางด้านการศึกษา

2.1 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ

2.1.1 ปัจจัยกระตุ้น

2.1.1.1 ความสำเร็จ และลักษณะของงาน

2.1.1.2 ความรับผิดชอบที่มีต่อการทำงาน

2.1.2 ปัจจัยคำจุน

2.1.2.1 ความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน

2.1.2.2 เงินเดือน ค่าตอบแทน และโอกาสก้าวหน้าในงาน

2.2 ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

2.2.1 การเข้าร่วมฝึกอบรมและสัมมนาวิจัย

2.2.2 การติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย

2.2.3 การศึกษาดูงานวิจัย

2.2.4 การร่วมทำโครงการวิจัย

สภาพการทำวิจัยที่ศึกษา

กรอบความคิดตามหลักวิชาที่นำมาศึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษา ได้จำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาจากแบบสอบถาม และแบบสำรวจ

1. การศึกษาสภาพการทำวิจัยจากแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพของอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัย ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งทางการบริหาร ประสบการณ์ในการทำวิจัย คณะที่สังกัด

1.2 พฤติกรรมที่คาดหวังด้านการวิจัยของอาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย ประกอบด้วย การทำวิจัยในอนาคต เหตุผลของการไม่ทำวิจัย เหตุผลของการทำวิจัย และประเภทของงานวิจัย ที่สนใจทำ

1.3 พฤติกรรมทางด้านการวิจัยของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย ประกอบด้วย จำนวน เรื่องที่ทำ ระยะเวลา เนื้อหาของงานวิจัย ปัญหาที่ประสบในการทำวิจัย ความสำเร็จของการ ทำวิจัย การนำผลงานไปใช้ประโยชน์ และการเผยแพร่ผลงานวิจัย

2. การศึกษาสภาพการทำวิจัยจากแบบสำรวจ

2.1 แบบสำรวจงานวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่

2.1.1 สถานภาพทั่วไปของงานวิจัย ประกอบด้วย ชื่อเรื่องวิจัย ชื่อผู้วิจัย ปีที่วิจัย

2.1.2 การดำเนินงานวิจัย ตามระเบียบวิธีการวิจัย ประกอบด้วย สภาพ ปัญหา สมมติฐานของการวิจัย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ การเขียนรายงานวิจัย

2.1.3 ลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ประเภทของงานวิจัย ระดับการศึกษาที่วิจัย สมมติฐานของการวิจัย สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเลือก กลุ่มตัวอย่าง ชนิดของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะของ โครงการวิจัย ประโยชน์ของงานวิจัย แหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

2.2 แบบสำรวจงานวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่

2.2.1 สถานภาพทั่วไปของงานวิจัยประกอบด้วย ชื่อเรื่องวิจัย ชื่อผู้วิจัย ปีที่วิจัย

2.2.2 การดำเนินงานวิจัย ตามระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย บทนำ สมมติฐานของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือและการ ตรวจสอบคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานวิจัย

2.2.3 ลักษณะของงานวิจัย ประกอบด้วย ประเภทของงานวิจัย ระดับ การศึกษาที่วิจัย รูปแบบการเขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การเลือกบุคคลหรือกลุ่มตัวอย่าง วิธีการ

เก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงาน ลักษณะของ
โครงการวิจัย ประโยชน์ของงานวิจัย แหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นักหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ส่งถึงอธิการบดีสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา สถาบันราชภัฏจันทรเกษม และสถาบันราชภัฏพระนคร เพื่อขอความ
อนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร แจกแบบสอบถามอาจารย์ และศึกษาเอกสารรายงานการวิจัย
ทางด้านการศึกษาที่ปรากฏอยู่ในสำนักวิจัยของสถาบันราชภัฏแต่ละแห่งดังกล่าว และนักหนังสือ
แนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยส่งถึงผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู สำนักงานสภาสถาบัน
ราชภัฏ เพื่อขอความอนุเคราะห์ศึกษาเอกสารรายงานวิจัยทางด้านการศึกษิตตามเอกสารที่ปรากฏ
ในฝ่ายส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย

2. ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักวิจัยและเลขานุการคณะของสถาบันราชภัฏ
ตามข้อ 1 แจกแบบสอบถามให้กับอาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะเกษตรและอุตสาหกรรม
คณะอุตสาหกรรมศึกษาและคณะศิลปกรรมศาสตร์ แล้วเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน
แบบสอบถามที่แจกทั้งสิ้น จำนวน 325 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 279 ฉบับ ในจำนวนนี้เป็น
แบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 5 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน
274 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.31 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3. สัมภาษณ์ผู้บริหารของสถาบันราชภัฏ จำนวน 30 คน และบันทึกข้อมูลที่ได้จาก
การสัมภาษณ์ลงในแบบสัมภาษณ์

4. ศึกษาเอกสารรายงานวิจัยทางด้านการศึกษาที่สำนักวิจัยสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพ
มหานคร และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ โดยพิจารณาสาระของการดำเนินงานวิจัยตามแบบสำรวจ

งานวิจัยที่ได้สร้างขึ้น และบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในแบบสำรวจงานวิจัย ซึ่งเอกสารรายงานวิจัยที่ศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งหมด 78 เล่ม เป็นเอกสารรายงานวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 75 เล่ม และเอกสารรายงานวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 3 เล่ม

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ และแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ และเติมข้อความโดยการแจกแจงความถี่ตามสภาพที่เป็นจริงของแต่ละข้อคำถาม แล้วนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 - 6 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ กล่าวคือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (Discriminant Analysis)
3. แบบสอบถามตอนที่ 7 เป็นแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์ นำมาพิจารณาข้อคิดเห็นพร้อมกับจำแนกให้เป็นหมวดหมู่ แล้วจัดเรียงตามลำดับความถี่
4. แบบสำรวจสภาพการทำงานวิจัยทางการศึกษา นำมาพิจารณาแจกแจงความถี่ตามสภาพที่เป็นจริงของแต่ละข้อคำถาม แล้วนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการของระบบการทำงานวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้าน

การพัฒนาค้นเองของอาจารย์ทางการวิจัย โดยคำนวณจากสถิติค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Best. 1981 : 225, 230) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้

2. วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 2 เพื่อศึกษาสภาพการทํางานวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร โดยแจกแจงความถี่และคำนวณจากสถิติค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายข้อ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทํางานวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร และตามสมมติฐานของการวิจัย คือ ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการของระบบการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร สภาพของหน่วยงาน แรงจูงใจ และการพัฒนาค้นเองของอาจารย์ทางการวิจัยมีความสัมพันธ์กับการทํางานวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ โดยคำนวณจากสถิติการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (Discriminant Analysis) (Nie and others. 1975 : 435)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพภาพของอาจารย์ ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการของระบบการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศาของอาจารย์ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย โดยแยกพิจารณา ดังนี้

1.1 คิดค่าร้อยละสภาพภาพของอาจารย์ที่เคยทําวิจัยและไม่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษา

1.2 คิดค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานในปัจจัยแต่ละด้านและรวม 5 ด้านตามเกณฑ์การพิจารณาความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้กำหนดไว้

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร โดยแยกพิจารณา ดังนี้

2.1 คิดค่าร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศาของอาจารย์ที่เคยทําวิจัยและไม่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษาศาจากแบบสอบถาม

2.2 คิดค่าร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศาเชิงปริมาณและแจกแจงความถี่ของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศาเชิงคุณภาพจากแบบสำรวจรายงานวิจัย

ตอนที่ 3 เป็นการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร โดยแยกพิจารณา ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศา

3.2 วิเคราะห์การจำแนกกลุ่มเพื่อสร้างสมการทำนายปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศา

3.3 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแต่ละปัจจัยกับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา

3.4 วิเคราะห์การจำแนกกลุ่มเพื่อสร้างสมการทำนายตัวแปรในแต่ละปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา

ตอนที่ 4 เป็นการสรุปความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ และสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏ จากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับนโยบาย ระดับส่งเสริมและประสานงาน และระดับปฏิบัติ

ตอนที่ 5 เป็นการสรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของอาจารย์เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ และสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษา จากแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอคำย่อและสัญลักษณ์ที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบความเข้าใจและแปลผลตรงกัน ดังนี้

CHAR	แทน	ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย
SUP	แทน	ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร
OFF	แทน	ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน
MOT	แทน	ปัจจัยด้านแรงจูงใจ
DEL	แทน	ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย
X ₁	แทน	การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย
X ₂	แทน	ความรู้ทางการวิจัย
X ₃	แทน	การกำหนดและให้ความสำคัญนโยบายการวิจัย
X ₄	แทน	การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนวิจัย
X ₅	แทน	การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย
X ₆	แทน	การส่งเสริมการทำวิจัย

X ₇	แทน	การจัดบริการเอกสาร ตำรา รายงานการวิจัย
X ₈	แทน	การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย
X ₉	แทน	ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้าและเขียนรายงานวิจัย
X ₁₀	แทน	ปัจจัยกระตุ้น
X ₁₁	แทน	ปัจจัยคำจูง
X ₁₂	แทน	การเข้าร่วมประชุม สัมมนา และฝึกอบรมวิจัย
X ₁₃	แทน	การศึกษาดูงานวิจัย
X ₁₄	แทน	การติดตามข่าวสาร และผลงานวิจัย
X ₁₅	แทน	การร่วมทำโครงการวิจัย
Y	แทน	สภาพการทำวิจัย
X	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
λ	แทน	Eigenvalue
R _c	แทน	Canonical Correlation
χ^2	แทน	Chi-Square
A	แทน	Wilk's Lambda
df	แทน	degree of freedom

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสถานภาพของอาจารย์และความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1.1 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้าน

การศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษา

จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ						
ชาย	19	6.94	57	20.80	76	27.74
หญิง	47	17.15	151	55.11	198	72.26
2. อายุ						
ต่ำกว่า 30 ปี	—	—	5	1.82	5	1.82
30 - 40 ปี	8	2.92	13	4.74	21	7.66
41 - 50 ปี	35	12.78	136	49.64	171	62.42
51 - 60 ปี	23	8.39	54	19.71	77	28.10
3. ระดับการศึกษาสูงสุด						
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	1	0.37	23	8.39	24	8.76
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	56	20.44	173	63.14	229	83.58
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	9	3.28	12	4.38	21	7.66

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่งทางวิชาการสูงสุด						
อาจารย์	24	8.76	154	56.20	178	64.96
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	34	12.42	51	18.61	85	31.03
รองศาสตราจารย์	8	2.92	3	1.09	11	4.01
ศาสตราจารย์	-	-	-	-	-	-
5. ตำแหน่งทางการบริหาร						
ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทาง การบริหาร	43	15.70	162	59.12	205	74.82
ดำรงตำแหน่งทาง การบริหาร	23	8.39	46	16.79	69	25.18
6. ประสบการณ์ในการทำวิจัย						
ไม่มีประสบการณ์	-	-	40	14.59	40	14.59
มีประสบการณ์	66	24.09	168	61.32	234	85.41
เคยทำวิจัยเป็น รายบุคคล	40	10.23	18	4.60	58	14.83
เคยทำวิจัยเป็น หมู่คณะ	31	7.93	21	5.37	52	13.30
เคยเป็นที่ปรึกษา งานวิจัย	28	7.16	25	6.39	53	13.55

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพ	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคยทำวิทยานิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์	57	14.58	138	35.29	195	49.87
เคยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการวิจัย	18	4.60	9	2.31	27	6.91
อื่น ๆ เช่น เคยเป็น คณะกรรมการสอบ ปริญญานิพนธ์หรือ วิทยานิพนธ์	4	1.02	2	0.52	6	1.54
7. คณะที่สังกัด						
ครุศาสตร์	42	15.33	98	35.76	140	51.09
วิทยาการจัดการ	3	1.09	18	6.57	21	7.66
ศิลปกรรมศาสตร์	1	0.36	1	0.36	2	0.72
อุตสาหกรรมศึกษา	2	0.72	2	0.72	4	1.44
มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	8	2.92	42	15.36	50	18.28
เกษตรและอุตสาหกรรม	2	0.72	3	1.10	5	1.82
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	8	2.92	44	16.07	52	18.99

จากตาราง 2 แสดงว่า อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามของสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยอาจารย์มีสภาพการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษา ดังนี้

อาจารย์ที่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีสถานภาพที่แตกต่างกัน คือ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 6.94) เพศหญิง (ร้อยละ 17.15) มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี (ร้อยละ 2.92) 41 - 50 ปี (ร้อยละ 12.78) และ 51 - 60 ปี (ร้อยละ 8.39) จบการศึกษาวุฒิสถาบันระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 0.37) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 20.44) และปริญญาเอกหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 3.28) ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในตำแหน่งอาจารย์ (ร้อยละ 8.76) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ร้อยละ 12.42) และรองศาสตราจารย์ (ร้อยละ 2.92) ดำรงตำแหน่งทางบริหาร (ร้อยละ 8.39) ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางบริหาร (ร้อยละ 15.70) มีประสบการณ์ในการทำวิจัย (ร้อยละ 24.09) ส่วนคณะที่สังกัดคือ คณะครุศาสตร์ (ร้อยละ 15.33) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 2.92) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 2.92) คณะวิทยาการจัดการ (ร้อยละ 1.09) เป็นต้น

อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีสถานภาพที่แตกต่างกัน คือ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 20.80) เพศหญิง (ร้อยละ 55.11) มีอายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 1.82) 30 - 40 ปี (ร้อยละ 4.74) 41 - 50 ปี (ร้อยละ 49.64) และ 51 - 60 ปี (ร้อยละ 19.71) จบการศึกษาวุฒิสถาบันระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 8.39) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 63.14) และปริญญาเอกหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 4.38) ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในตำแหน่งอาจารย์ (ร้อยละ 56.20) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ร้อยละ 18.61) และรองศาสตราจารย์ (ร้อยละ 1.09) ดำรงตำแหน่งทางบริหาร (ร้อยละ 16.79) ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางบริหาร (ร้อยละ 59.12) มีประสบการณ์ในการทำวิจัย (ร้อยละ 61.32) ไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย (ร้อยละ 14.59) ส่วนคณะที่สังกัด คือ คณะครุศาสตร์ (ร้อยละ 35.76) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 16.07) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 15.36) คณะวิทยาการจัดการ (ร้อยละ 6.57) เป็นต้น

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยแต่ละด้านและรวม 5 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ด้านสภาพของหน่วยงาน ด้านแรงจูงใจ และด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษา เป็นรายด้านและรวม 5 ด้าน

ปัจจัย	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66			อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208			รวมทั้งหมด N = 274		
	$\bar{X}$	S	แปลความ หมาย	$\bar{X}$	S	แปลความ หมาย	$\bar{X}$	S	แปลความ หมาย
ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ทางการวิจัย									
การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อ การทำวิจัย	4.15	0.46	มาก	3.85	0.43	มาก	3.92	0.45	มาก
ความรู้ทางการวิจัย	3.78	0.48	มาก	3.27	0.53	ปานกลาง	3.40	0.56	ปานกลาง
รวมเฉพาะด้าน	3.96	0.40	มาก	3.56	0.42	มาก	3.65	0.45	มาก
ด้านการสนับสนุนของ ผู้บริหาร									
การกำหนดนโยบายและ ให้ความสำคัญกับการ ทำวิจัย	3.12	0.92	ปานกลาง	2.96	0.66	ปานกลาง	3.00	0.73	ปานกลาง
การสนับสนุนเงินทุน อุดหนุนการวิจัย	3.08	0.91	ปานกลาง	2.93	0.65	ปานกลาง	2.96	0.72	ปานกลาง

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัย	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66			อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208			รวมทั้งหมด N = 274		
	$\bar{X}$	S	แปลความ หมาย	$\bar{X}$	S	แปลความ หมาย	$\bar{X}$	S	แปลความ หมาย
การพัฒนาอาจารย์ทาง การวิจัย	3.11	0.92	ปานกลาง	3.09	0.68	ปานกลาง	3.09	0.75	ปานกลาง
การส่งเสริมการทำวิจัย	2.56	0.77	ปานกลาง	2.59	0.63	ปานกลาง	2.59	0.66	ปานกลาง
รวมเฉพาะด้าน	2.97	0.77	ปานกลาง	2.89	0.55	ปานกลาง	2.90	0.61	ปานกลาง
ด้านสภาพของหน่วยงาน การจัดบริการเอกสาร									
คำว่า รายงานวิจัย	2.71	0.66	ปานกลาง	2.74	0.63	ปานกลาง	2.73	0.63	ปานกลาง
การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์									
ประกอบการทำวิจัย	2.14	0.90	น้อย	2.33	0.72	น้อย	2.29	0.77	น้อย
ความเหมาะสมของ สถานที่ค้นคว้าและ เขียนรายงานวิจัย	2.34	1.04	น้อย	2.35	0.81	น้อย	2.35	0.77	น้อย
รวมเฉพาะด้าน	2.40	0.76	น้อย	2.47	0.61	น้อย	2.45	0.65	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัย	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66			อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208			รวมทั้งหมด N = 274		
	$\bar{X}$	S	แปลความ หมาย	$\bar{X}$	S	แปลความ หมาย	$\bar{X}$	S	แปลความ หมาย
ด้านแรงจูงใจ									
ปัจจัยกระตุ้น	3.49	0.56	ปานกลาง	3.43	0.51	ปานกลาง	3.44	0.52	ปานกลาง
ปัจจัยค้ำจุน	3.12	0.58	ปานกลาง	3.10	0.52	ปานกลาง	3.10	0.54	ปานกลาง
รวมเฉพาะด้าน	3.31	0.52	ปานกลาง	3.26	0.43	ปานกลาง	3.27	0.45	ปานกลาง
ด้านการพัฒนาตนเองของ อาจารย์ทางการวิจัย									
การเข้าร่วมประชุม สัมมนา และฝึกอบรม วิจัย	2.88	0.83	ปานกลาง	2.47	0.77	น้อย	2.57	0.80	ปานกลาง
การศึกษาดูงานวิจัย	2.94	0.85	ปานกลาง	2.47	0.76	น้อย	2.58	0.81	ปานกลาง
ติดตามข่าวสารและ ผลงานวิจัย	2.45	0.95	น้อย	1.98	0.77	น้อย	2.09	0.84	น้อย
การร่วมทำโครงการวิจัย	2.14	0.96	น้อย	1.81	0.83	น้อย	1.89	0.87	น้อย
รวมเฉพาะด้าน	2.61	0.71	ปานกลาง	2.18	0.61	น้อย	2.28	0.66	น้อย
รวมห้าด้าน	3.20	0.43	ปานกลาง	3.02	0.31	ปานกลาง	3.06	0.35	ปานกลาง

ตาราง 3 แสดงว่าอาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพฯ มีความคิดเห็นต่อสภาพเป็นจริงของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษา ดังนี้

อาจารย์โดยรวมทั้งหมดที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาว่า มีสภาพของปัจจัยโดยส่วนรวมห้าด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, $S = 0.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ($\bar{X} = 3.65$, $S = 0.45$) มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ($\bar{X} = 2.90$, $S = 0.61$) และปัจจัยด้านแรงจูงใจ ($\bar{X} = 3.27$, $S = 0.45$) ส่วนปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ($\bar{X} = 2.45$, $S = 0.65$) และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ($\bar{X} = 2.28$, $S = 0.66$) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อยพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย ($\bar{X} = 3.92$, $S = 0.45$) มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย ($\bar{X} = 2.29$, $S = 0.77$) ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้าและเขียนรายงานวิจัย ($\bar{X} = 2.35$, $S = 0.77$) ติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย ($\bar{X} = 2.09$, $S = 0.84$) และการร่วมทำโครงการวิจัย ($\bar{X} = 1.89$, $S = 0.87$) ส่วนปัจจัยย่อยอื่น ๆ มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่เคยทำวิจัยมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาว่า มีสภาพของปัจจัยโดยส่วนรวมห้าด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, $S = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ($\bar{X} = 3.96$, $S = 0.40$) มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ($\bar{X} = 2.97$, $S = 0.77$) ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ($\bar{X} = 3.31$, $S = 0.52$) และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ($\bar{X} = 2.61$, $S = 0.71$) ส่วนปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ($\bar{X} = 2.40$, $S = 0.76$) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อยพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย ($\bar{X} = 4.15$, $S = 0.46$) และความรู้ทางการวิจัย

($\bar{X} = 3.78$, $S = 0.48$) ปัจจัยมีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย ($\bar{X} = 2.14$, $S = 0.90$) ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้าและเขียนรายงานวิจัย ($\bar{X} = 2.34$, $S = 1.04$) การติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย ($\bar{X} = 2.45$, $S = 0.95$) และร่วมทำโครงการวิจัย ($\bar{X} = 2.14$, $S = 0.96$) ส่วนปัจจัยย่อยอื่น ๆ มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษามีสภาพของปัจจัยโดยรวมห้าด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, $S = 0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยมีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ($\bar{X} = 3.56$, $S = 0.42$) มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ($\bar{X} = 2.89$, $S = 0.55$) และปัจจัยด้านแรงจูงใจ ($\bar{X} = 3.26$, $S = 0.43$) ส่วนปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ($\bar{X} = 2.47$, $S = 0.61$) และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ($\bar{X} = 2.18$, $S = 0.61$) นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อยพบว่า ปัจจัยมีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยในระดับมาก คือ การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย ($\bar{X} = 3.85$, $S = 0.43$) ปัจจัยมีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย ($\bar{X} = 2.33$, $S = 0.72$) ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้า และเขียนรายงานวิจัย ($\bar{X} = 2.35$, $S = 0.81$) การเข้าร่วมประชุม สัมมนา และฝึกอบรมวิจัย ($\bar{X} = 2.47$, $S = 0.77$) การศึกษาดูงานวิจัย ($\bar{X} = 2.47$, $S = 0.76$) ติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย ($\bar{X} = 1.98$, $S = 0.77$) และการร่วมทำโครงการวิจัย ($\bar{X} = 1.81$, $S = 0.83$) ส่วนปัจจัยย่อยอื่น ๆ มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร จากแบบสอบถามและแบบสำรวจงานวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

2.1 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์

ที่ไม่เคยทำวิจัยจากแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อการทำวิจัย ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของสภาพการท่ววิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ที่ไม่เคยท่ววิจัย
จากแบบสอบถาม จำแนกตามความคิดเห็นที่มีต่อการท่ววิจัย

ความคิดเห็นต่อการท่ววิจัย	ความถี่	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การท่ววิจัยทางด้านการศึกษาในอนาคต		
คิดว่าจะไม่ท่ววิจัย	118	56.73
คิดว่าจะท่ววิจัย	56	26.92
ไม่ได้ระบุ	34	16.35
รวม	208	100.00
2. เหตุผลของผู้ที่คิดว่าจะไม่ท่ววิจัย		
สนใจท่ววิจัยสาขาอื่น	24	14.72
ไม่มีเวลาเพียงพอ	41	25.15
ไม่มีความจำเป็นที่จะนำผลงานวิจัยมาใช้	18	11.04
ขั้นตอนของการท่ววิจัยยุ่งยาก	22	13.50
ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาทางการวิจัย	30	18.40
ไม่มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	9	5.52
อื่น ๆ เช่น ใกล้เคียงอายุราชการ	5	3.08
ไม่อยากทำ ไม่ชำนาญเพียงพอ		
ไม่ได้ระบุ	14	8.59
รวม	163	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อการทำวิจัย	ความถี่	
	จำนวน	ร้อยละ
3. เหตุผลของผู้คิดว่าจะทำวิจัย		
สนองความใฝ่รู้	22	17.32
ขอตำแหน่งทางวิชาการ	27	21.25
สนับสนุนความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	19	14.96
พัฒนาหลักสูตรในโปรแกรมวิชาที่สอน	23	18.12
ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	36	28.35
รวม	127	100.00
4. ลักษณะโครงการวิจัยที่ผู้คิดว่าจะทำวิจัยสนใจทำ		
เป็นรายบุคคล	31	55.36
เป็นหมู่คณะ	18	32.14
เป็นรายบุคคลและหมู่คณะ	4	7.14
ไม่ได้ระบุ	3	5.36
รวม	56	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครที่ไม่เคยทำวิจัย ทางด้านการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการทำวิจัย ดังนี้ คิดว่าในอนาคตจะไม่ทำวิจัย (ร้อยละ 56.73) เหตุผลที่สำคัญที่ไม่คิดจะทำวิจัย ได้แก่ ไม่มีเวลาเพียงพอ (ร้อยละ 25.15) ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาทางการวิจัย (ร้อยละ 18.40) สนใจทำวิจัยสาขาอื่น ๆ (ร้อยละ 14.72) ส่วนที่คิดว่าจะทำวิจัย (ร้อยละ 26.92) มาจากเหตุผลที่สำคัญ ได้แก่ จะนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ 28.35) ขอดำเนินทางวิชาการ (ร้อยละ 21.25) พัฒนาหลักสูตรในโปรแกรมวิชาที่สอน (ร้อยละ 18.12) และโครงการวิจัยที่สนใจทำ คือ งานวิจัยรายบุคคล (ร้อยละ 55.36) รองลงมา คือ ทำวิจัยเป็นหมู่คณะ (ร้อยละ 32.14)

2.2 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ที่เคยทำวิจัยหรือ/และกำลังทำวิจัยทางด้านการศึกษา เป็นรายบุคคลหรือหมู่คณะจากแบบสอบถาม ดังแสดงในตาราง 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 และ 12 ตามลำดับ

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของสภาพการทํางานวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ที่เคยทํางานวิจัย
เป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนผลงานวิจัยที่ทําเสร็จสิ้นแล้ว

จำนวนผลงานวิจัยที่ทําเสร็จสิ้นแล้ว	งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
1. มีผลงานวิจัย จำนวน 1 เรื่อง	28 54.90	17 47.22
2. มีผลงานวิจัย จำนวน 2 เรื่อง	16 31.38	11 30.56
3. มีผลงานวิจัย จำนวน 3 เรื่อง	4 7.84	4 11.11
4. มีผลงานวิจัย จำนวน 4 เรื่อง	2 3.92	4 11.11
5. มีผลงานวิจัย จำนวนมากกว่า 4 เรื่อง	1 1.96	- -
รวม	51 100.00	36 100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏนครราชสีมา มีสภาพการทํางานวิจัยทางด้านการศึกษาคำนวณตามผลงานวิจัยที่ทําเสร็จสิ้นแล้ว คือ ทํางานวิจัยรายบุคคลเสร็จสิ้นแล้วจำนวน 1 เรื่อง มากที่สุด คือ 28 ราย (ร้อยละ 54.90) รองลงมา ได้แก่ จำนวน 2 เรื่อง 16 ราย (ร้อยละ 31.38) ส่วนงานวิจัยหมู่คณะที่ทําเสร็จสิ้นแล้วจำนวน 1 เรื่อง 17 ราย (ร้อยละ 47.22) รองลงมา ได้แก่ จำนวน 2 เรื่อง 11 ราย (ร้อยละ 30.56) จำนวน 3 เรื่อง 4 ราย (ร้อยละ 11.11) และจำนวน 4 เรื่อง 4 ราย (ร้อยละ 11.11)

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศีกษาของอาจารย์ที่เคยทําวิจัย
เป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาของการทําวิจัย

ระยะเวลาของการทําวิจัย	งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
1. ใช้ระยะเวลา ต่ำกว่า 1 ปี	5 5.21	4 7.14
2. ใช้ระยะเวลา 1 ปี	52 54.17	29 51.79
3. ใช้ระยะเวลา 2 ปี	15 15.63	12 21.42
4. ใช้ระยะเวลา 3 ปี	6 6.25	1 1.79
5. ใช้ระยะเวลา 4 ปี	4 4.16	5 8.93
6. ใช้ระยะเวลามากกว่า 4 ปี	2 2.08	- -
7. ไม่ได้ระบุ	12 12.50	5 8.93
รวม	96 100.00	56 100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีสภาพการทําวิจัยทางด้านการศีกษาจำแนกตามระยะเวลาของการทําวิจัย ดังนี้ งานวิจัยรายบุคคลอาจารย์ใช้ระยะเวลาในการทําวิจัยต่อ 1 เรื่อง โดยใช้เวลา 1 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 54.17) รองลงมา ได้แก่ ใช้ระยะเวลา 2 ปี (ร้อยละ 15.63) ใช้ระยะเวลา 3 ปี (ร้อยละ 6.25) ส่วนที่ใช้ระยะเวลามากกว่า 4 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือ (ร้อยละ 2.08) งานวิจัยหมู่คณะอาจารย์ใช้เวลาในการทําวิจัยต่อ 1 เรื่องโดยใช้เวลา 1 ปี (ร้อยละ 51.79) รองลงมา ได้แก่ ใช้ระยะเวลา 2 ปี (ร้อยละ 21.42) ใช้ระยะเวลา 4 ปี (ร้อยละ 8.93) ใช้ระยะเวลาดำกว่า 1 ปี (ร้อยละ 7.14) และใช้เวลา 3 ปี น้อยที่สุด (ร้อยละ 1.79)

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของสภาพการทํางานวิจัยทางด้านการศึกษากองอาจารย์ที่เคยทํางานวิจัย
และกําลังทํางานวิจัยเป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามเนื้อหาของงานวิจัย

เนื้อหาของงานวิจัย	งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
1. หลักสูตร	9 9.09	7 11.67
2. การเรียนการสอน	42 42.43	24 40.00
3. การบริหาร	9 9.09	8 13.34
4. การวัดผลและประเมินผล	7 7.07	3 5.00
5. จิตวิทยาและการแนะแนว	14 14.14	5 8.33
6. เทคโนโลยีการศึกษา	4 4.04	2 3.33
7. อื่น ๆ เช่น จริยธรรมในอาชีพครู สมรรถภาพของ อาจารย์	8 8.08	7 11.67
8. ไม่ได้ระบุ	6 6.06	4 6.66
รวม	99 100.00	60 100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีสภาพการทํางานวิจัยทางด้านการศึกษากำแนกตามเนื้อหาของงานวิจัย ดังนี้ งานวิจัยรายบุคคลมีเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนมากที่สุด (ร้อยละ 42.43) รองลงมา ได้แก่ จิตวิทยาและการแนะแนว (ร้อยละ 14.14) ส่วนงานวิจัยหมู่คณะมีเนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนมากที่สุด (ร้อยละ 40.00) รองลงมา ได้แก่ การบริหาร (ร้อยละ 13.34) หลักสูตรและการเรียนการสอน (ร้อยละ 11.67) จิตวิทยาและการแนะแนว (ร้อยละ 8.33)

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของสภาพการทํางานทางด้านการศีกษาของอาจารย์ที่เคยทํางาน
และกําส่งทํางานเป็นหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามหน้าที่ที่ทํางาน

หน้าที่ที่ทํางาน	งานวิจัยหมู่คณะ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. หัวหน้าโครงการ	16	26.67
2. ผู้ร่วมงาน	40	66.66
3. ไม่ได้ระบุ	4	6.67
รวม	60	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีสภาพการทํางาน
เป็นหมู่คณะทํางานที่ เป็นผู้ร่วมงานเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.66) และทํางานที่ เป็นหัวหน้าโครงการ
(ร้อยละ 26.67)

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของสภาพการทํางานทางด้านการศึกษาของอาจารย์ที่เคยทํางาน
และกําลังทํางานเป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามปัญหาที่ประสบในการ
ทํางาน

ปัญหาที่ประสบในการทํางาน	งานวิจัยรายบุคคล		งานวิจัยหมู่คณะ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขาดความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัย	4	5.56	1	2.08
2. ไม่มีเวลาทํางานวิจัย	27	37.50	19	39.58
3. ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง	10	13.89	7	14.58
4. งบประมาณไม่เพียงพอ	20	27.78	9	18.75
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทํางานวิจัย	8	11.11	8	16.67
6. เกิดความขัดแย้งในคณะทํางานวิจัย	-	-	1	2.08
7. ขาดนักวิจัยที่เชี่ยวชาญบางสาขา	-	-	1	2.08
8. อื่น ๆ เช่น สุขภาพไม่ดี งบประมาณล่าช้า คณะทํางานขาดความรับผิดชอบ	3	4.16	2	4.18
รวม	72	100.00	48	100.00

จากตาราง 9 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีสภาพการทํางาน
ทางด้านการศึกษาจํานกตามปัญหาที่ประสบในการทํางานวิจัย ดังนี้ การทํางานวิจัยรายบุคคลมีปัญหา
ไม่มีเวลาทํางานวิจัยมากที่สุด (ร้อยละ 37.50) รองลงมา ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ (ร้อยละ
27.78) ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 13.39) ส่วนการทํางานวิจัยเป็นหมู่คณะ

มีปัญหาไม่มีเวลาทำวิจัยมากที่สุด (ร้อยละ 39.58) รองลงมาได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ (ร้อยละ 18.75) และขาดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย (ร้อยละ 16.67)

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย เป็นรายบุคคล หมู่คณะ และกำลังทำวิจัยอยู่จากแบบสอบถาม จำแนกตามความสำเร็จของการทำวิจัย

ความสำเร็จของการทำวิจัย	งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
1. ความสำเร็จของการทำวิจัยที่ผ่านมา		
1.1 สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	30 58.82	23 63.88
1.2 ไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	18 35.30	9 25.00
1.3 ไม่ได้ระบุ	3 5.88	4 11.12
รวม	51 100.00	36 100.00
2. ความสำเร็จของการทำวิจัยที่กำลังทำอยู่		
2.1 คาดว่าจะสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	1 33.34	3 75.00
2.2 คาดว่าจะไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	2 66.66	1 25.00
รวม	3 100.00	4 100.00

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษাজำแนกตามความสำเร็จของการทำวิจัย ดังนี้ การทำงานวิจัยรายบุคคลที่ผ่านมา สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 58.82) การทำวิจัยหมู่คณะสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

(ร้อยละ 63.88) ส่วนความสำเร็จของการทำงานวิจัยที่กำลังทำอยู่ สำหรับงานวิจัยรายบุคคล อาจารย์คาดว่าจะสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 33.34) ในขณะที่งานวิจัยหมู่คณะคาดว่าจะสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด (ร้อยละ 75.00)

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของสภาพการทํารว้จยทางด้านการศึษาของอาจารย์ที่เคยทํารว้จยเป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
1. มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	42 82.36	27 75.00
2. ไม่มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	6 11.76	5 13.89
3. ไม่ได้ระบุ	3 5.88	4 11.11
รวม	51 100.00	36 100.00

จากตาราง 11 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีสภาพการทํารว้จยทางด้านการศึษาจำแนกตามการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้ งานวิจัยรายบุคคลเป็นงานวิจัยที่มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (ร้อยละ 82.36) ส่วนงานวิจัยหมู่คณะมีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (ร้อยละ 75.00)

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษานักเรียนของอาจารย์ที่เคยทำวิจัย
เป็นรายบุคคลและหมู่คณะจากแบบสอบถาม จำแนกตามการเผยแพร่ผลงานวิจัย

การเผยแพร่ผลงานวิจัย	งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
1. มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย	37 72.55	27 75.00
2. ไม่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย	10 19.61	6 16.67
3. ไม่ได้ระบุ	4 7.84	3 8.33
รวม	51 100.00	36 100.00
4. รูปแบบของการเผยแพร่ผลงานวิจัย		
4.1 จัดพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ	13 19.70	10 19.23
4.2 เผยแพร่ทางสื่อมวลชน	3 4.55	2 3.85
4.3 จัดพิมพ์เป็นเอกสารโรเนียวแจก	10 15.15	6 11.54
4.4 นำผลงานวิจัยเสนอในการประชุมวิชาการ	17 25.75	14 26.92
4.5 จัดพิมพ์รายงานวิจัยส่งให้ตามห้องสมุดหรือ สำนักวิทยบริการ สถาบันต่าง ๆ	23 34.85	20 38.46
รวม	66 100.00	52 100.00

จากตาราง 12 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีสภาพการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษานักเรียนจำแนกตามการเผยแพร่ผลงานวิจัย ดังนี้ งานวิจัยรายบุคคลมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย (ร้อยละ 72.55) ด้วยรูปแบบ คือ จัดพิมพ์รายงานวิจัยส่งให้ตามห้องสมุดหรือสำนักวิทยบริการสถาบันต่าง ๆ (ร้อยละ 34.85) นำผลงานวิจัยเสนอในการประชุมวิชาการ

(ร้อยละ 25.75) ส่วนงานวิจัยหมู่คณะอาจารย์มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย (ร้อยละ 75.00) โดยจัดพิมพ์รายงานวิจัยส่งให้ตามห้องสมุดหรือสำนักวิทยบริการสถาบันต่าง ๆ (ร้อยละ 38.46) นำผลงานวิจัยเสนอในการประชุมวิชาการ (ร้อยละ 26.92) และจัดพิมพ์ในวารสารวิชาการ (ร้อยละ 19.23)

2.3 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณของอาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาเอกสารรายงานการวิจัยเชิงปริมาณ จำนวน 75 เรื่อง ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครอบคลุมทั้งขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยและลักษณะเฉพาะของงานวิจัย จากแบบสำรวจงานวิจัย ดังแสดงในตาราง 13 - 26 ตามลำดับ

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของสภาพการทํางานวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามการปฏิบัติตามระเบียบวิธีวิจัย

รายการ	เอกสารรายงานวิจัยเชิงปริมาณ N = 75			
	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สภาพปัญหา สภาพปัญหาหรือความเป็นมาที่มีการนำหลักการ ทฤษฎีหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องมารองรับ	58	77.34	17	22.66
2. สมมติฐานของการวิจัย มีการกำหนดสมมติฐาน	32	42.66	43	57.34
3. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง 3.1 ระบุประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	72	96.00	3	4.00
3.2 กำหนดแนวทางการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	62	82.66	13	17.34
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 4.1 ประมวลความรู้โดยการอ้างอิง หลักการ และทฤษฎี	73	97.33	2	2.66
4.2 ศึกษาเอกสารครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา	47	62.66	28	37.34

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	เอกสารรายงานวิจัยเชิงปริมาณ N = 75			
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ				
5.1 มีการระบุเครื่องมือ และการตรวจสอบ คุณภาพ	74	98.67	1	1.34
5.2 เป็นผู้สร้างเครื่องมือเอง	71	94.66	4	5.34
5.3 มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน	60	80.00	15	20.20
5.4 ระบุวิธีตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	66	88.00	9	12.00
6. การวิเคราะห์ข้อมูล				
6.1 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของการวิจัย	43	57.33	32	42.67
6.2 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับ สมมติฐานของการวิจัย	5	6.66	70	93.34
6.3 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย	27	36.00	48	64.00
6.4 ระบุการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์	59	78.66	16	21.34
6.5 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	75	100.00	-	-

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	เอกสารรายงานวิจัยเชิงปริมาณ N = 75			
	ปฏิบัติ		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ				
7.1 การสรุปผลเป็นไปตามผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75	100.00	-	-
7.2 เสนอข้อสรุปในรูปของการยอมรับ หรือ ปฏิเสธสมมติฐาน	32	42.66	43	57.34
7.3 มีการอภิปรายผล	67	89.34	8	10.66
7.4 นำข้อเท็จจริงจากทฤษฎีและผลงานวิจัยในลักษณะใกล้เคียงกันมาเปรียบเทียบประกอบการอภิปรายผล	34	50.75	33	49.25
8. การเขียนรายงานวิจัย				
8.1 มีการอ้างอิงหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73	97.33	2	2.66
4.2 รูปแบบการอ้างอิงของการเขียนรายงานวิจัยมีความคงที่	56	76.72	17	23.28

ตาราง 13 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณตามระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้ สภาพปัญหาหรือความเป็นมาของการนำหลักการทฤษฎีหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องมารองรับ (จำนวน 58 เรื่อง, ร้อยละ 77.34) มีการกำหนดสมมติฐาน (จำนวน 32 เรื่อง, ร้อยละ 42.66) ระบุประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (จำนวน 72 เรื่อง, ร้อยละ 96.00) กำหนดแนวทางการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (จำนวน 62 เรื่อง, ร้อยละ 82.66) ประมวลความรู้ในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการอ้างอิง หลักการ ทฤษฎี (จำนวน 73 เรื่อง, ร้อยละ 97.33) ศึกษาเอกสารครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา (จำนวน 47 เรื่อง, ร้อยละ 62.66) มีการระบุและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย (จำนวน 74 เรื่อง, ร้อยละ 98.67) เป็นผู้สร้างเครื่องมือเอง (จำนวน 71 เรื่อง, ร้อยละ 94.66) มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน (จำนวน 60 เรื่อง, ร้อยละ 80.00) และระบุวิธีตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ (จำนวน 66 เรื่อง, ร้อยละ 88.00)

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นอาจารย์ได้แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย (จำนวน 43 เรื่อง, ร้อยละ 57.33) สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย (จำนวน 5 เรื่อง, ร้อยละ 6.66) ตลอดจนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและสมมติฐานการวิจัย (จำนวน 27 เรื่อง, ร้อยละ 36.00) นอกจากนี้ระบุการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ (จำนวน 59 เรื่อง, ร้อยละ 78.66) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล (จำนวน 75 เรื่อง, ร้อยละ 100.00) สำหรับขั้นตอนของการสรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ ได้สรุปผลเป็นไปตามผลของการวิเคราะห์ข้อมูล (จำนวน 75 เรื่อง, ร้อยละ 100.00) เสนอข้อสรุปในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน (จำนวน 32 เรื่อง, ร้อยละ 42.66) มีการอภิปรายผล (จำนวน 67 เรื่อง, ร้อยละ 89.34) และนำข้อเท็จจริงจากทฤษฎีและผลงานวิจัยในลักษณะใกล้เคียงกันมาเปรียบเทียบประกอบการอภิปรายผล (จำนวน 34 เรื่อง, ร้อยละ 50.57) ในขณะที่การเขียนรายงานวิจัย มีการอ้างอิงหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (จำนวน 73 เรื่อง, ร้อยละ 97.33) และรูปแบบการอ้างอิงของการเขียนรายงานมีความคงที่ (จำนวน 56 เรื่อง, ร้อยละ 76.72)

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ
งานวิจัย จำแนกตามประเภทของงานวิจัย

ประเภทของงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. งานวิจัยเชิงทดลอง	16	21.34
2. งานวิจัยเชิงสำรวจ	59	78.66
3. การวิจัยการศึกษาย้อนหลัง	-	-
รวม	75	100.00

จากตาราง 14 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามประเภทของงานวิจัยซึ่งพิจารณาจากลักษณะการศึกษาตัวแปรแล้ว อาจารย์มีการทำวิจัยเชิงสำรวจมากที่สุด (จำนวน 59 เรื่อง, ร้อยละ 78.66) รองลงมาได้แก่ งานวิจัยเชิงทดลอง (จำนวน 16 เรื่อง, ร้อยละ 21.34) ส่วนงานวิจัยการศึกษาย้อนหลังไม่มีการนำมาใช้ในการทำวิจัย

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ
งานวิจัย จำแนกตามระดับการศึกษาที่วิจัย

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ก่อนประถมศึกษา	-	-
2. ประถมศึกษา	10	13.33
3. มัธยมศึกษา	4	5.34
4. อุดมศึกษา	61	81.33
รวม	75	100.00

จากตาราง 15 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทําวิจัย
ทางการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามระดับการศึกษาที่วิจัย ระดับอุดมศึกษามากที่สุด (จำนวน
61 เรื่อง, ร้อยละ 81.33) รองลงมา ได้แก่ ระดับประถมศึกษา (จำนวน 10 เรื่อง, ร้อยละ
13.33) และระดับมัธยมศึกษา (จำนวน 4 เรื่อง, ร้อยละ 5.34) ส่วนระดับก่อนประถมศึกษา
ไม่มีการนำมาทําวิจัย

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามประเภทของสมมติฐานการวิจัย

ประเภทของสมมติฐานการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. แบบมีทิศทาง	6	18.75
2. แบบไม่มีทิศทาง	14	43.75
3. แบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง	4	12.50
4. แบบบรรยายสรุปผล	3	10.38
5. แบบบรรยายสรุปผลและมีทิศทาง	1	2.12
6. แบบบรรยายสรุปผลและไม่มีทิศทาง	4	12.50
รวม	32	100.00

จากตาราง 16 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามประเภทของสมมติฐานการวิจัย โดยกำหนดสมมติฐานแบบไม่มีทิศทางมากที่สุด (จำนวน 14 เรื่อง, ร้อยละ 43.75) รองลงมา ได้แก่ แบบมีทิศทาง (จำนวน 6 เรื่อง, ร้อยละ 18.75) แบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง (จำนวน 4 เรื่อง, ร้อยละ 12.50) ส่วนแบบบรรยายสรุปผลและมีทิศทางเป็นแบบที่มีการกำหนดน้อยที่สุด (จำนวน 1 เรื่อง, ร้อยละ 2.12)

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาระดับปริญญาจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามสถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. ครู-อาจารย์	38	33.33
2. ผู้บริหาร	17	14.91
3. นักศึกษา	37	32.46
4. นักเรียน	8	7.02
5. อื่น ๆ เช่น ผู้ปกครองนักเรียน นักบรรณารักษ์ ผู้ทรง คุณวุฒิทางการศึกษา ประชาชน	14	12.28
รวม	114	100.00

จากตาราง 17 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทําวิจัยทางด้านการศึกษาระดับปริญญาจำแนกตามสถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นครู-อาจารย์ มากที่สุด (ร้อยละ 33.33) รองลงมา ได้แก่ นักศึกษา (ร้อยละ 32.46) และผู้บริหาร (ร้อยละ 14.91) ส่วนที่กํหนดศึกษาน้อยที่สุด คือ นักเรียน (ร้อยละ 7.02)

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาระดับปริญญาจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามขนาดประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 50 คน	7	9.33
2. 51 - 100 คน	8	10.66
3. 101 - 150 คน	6	8.00
4. 151 - 200 คน	1	1.33
5. 201 - 250 คน	3	4.00
6. มากกว่า 250 คน	49	65.35
7. ไม่ได้ระบุ	1	1.33
รวม	75	100.00

จากตาราง 18 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทําวิจัยทางด้านการศึกษาระดับปริญญาจำแนกตามขนาดประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากกว่า 250 คนมากที่สุด (จำนวน 49 เรื่อง, ร้อยละ 65.35) รองลงมา ได้แก่ จำนวน 51- 100 คน (จำนวน 8 เรื่อง, ร้อยละ 10.66) จำนวนน้อยกว่า 50 คน (จำนวน 7 เรื่อง, ร้อยละ 9.33)

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. สุ่มอย่างง่าย	33	53.23
2. สุ่มอย่างมีระบบ	-	-
3. สุ่มแบบแบ่งชั้น	14	22.58
4. สุ่มแบบกลุ่ม	4	6.45
5. ไม่ได้ระบุ	11	17.74
รวม	62	100.00

จากตาราง 19 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่ายมากที่สุด (จำนวน 33 เรื่อง, ร้อยละ 53.23) รองลงมา ได้แก่ สุ่มแบบแบ่งชั้น (จำนวน 14 เรื่อง, ร้อยละ 22.58) และสุ่มแบบกลุ่ม (จำนวน 4 เรื่อง, ร้อยละ 6.45)

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาระดับปริญญาจากแบบสำรวจ
งานวิจัย จำแนกตามชนิดของเครื่องมือวิจัย

ชนิดของเครื่องมือวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. แบบสอบถาม	62	68.88
2. แบบทดสอบ	13	14.45
3. แบบสำรวจ	2	2.22
4. แบบสัมภาษณ์	3	3.33
5. อื่น ๆ เช่น แบบฝึกหัดเสริมการอ่าน บทเรียนโปรแกรม แบบการเขียนรายงาน	10	11.12
รวม	90	100.00

จากตาราง 20 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำวิจัยทางด้านการศึกษาระดับปริญญาจำแนกตามชนิดของเครื่องมือวิจัย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัยมากที่สุด (ร้อยละ 68.88) รองลงมา ได้แก่ แบบทดสอบ (ร้อยละ 14.45) เครื่องมือชนิดอื่น ๆ เช่น บทเรียนโปรแกรม แบบฝึกหัดเสริมการอ่าน (ร้อยละ 11.12) แบบสัมภาษณ์ (ร้อยละ 3.33) ส่วนแบบสำรวจมีการนำมาใช้ในการวิจัยน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.22)

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามวิธีตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

วิธีตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. หาความยาก (Difficulty)	6	5.40
2. หาอำนาจจำแนก (Discrimination)	9	8.41
3. หาความเที่ยงตรง (Validity)		
3.1 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง	2	1.87
3.2 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา	55	51.40
4. หาความเชื่อมั่น (Reliability)		
4.1 แบบของคูเตอร์-ริชาร์ดสัน	7	6.54
4.2 แบบของครอนบัก	21	19.50
4.3 แบบแบ่งครึ่ง	3	2.90
4.4 ไม่ได้ระบุ	4	3.74
รวม	107	100.00

จากตาราง 21 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามวิธีตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหามากที่สุด (ร้อยละ 51.40) รองลงมา ได้แก่ หาความเชื่อมั่นแบบของครอนบัก (ร้อยละ 19.50) หาอำนาจจำแนก (ร้อยละ 8.41) และหาความเชื่อมั่นแบบของคูเตอร์-ริชาร์ดสัน (ร้อยละ 6.54) ส่วนการหาความเที่ยงตรงตามโครงสร้างมีการนำมาใช้น้อยที่สุด (ร้อยละ 1.87)

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง	43	57.33
2. ให้ผู้ตอบส่งกลับมาทางไปรษณีย์	12	16.00
3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและให้ผู้ตอบส่งกลับมาทางไปรษณีย์	13	17.33
4. อื่น ๆ เช่น ผู้ประสานงานเก็บรวบรวมจัดส่งมาให้ นักศึกษาผู้ช่วยงานวิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล	7	9.34
รวม	75	100.00

จากตาราง 22 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอาจารย์ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองมากที่สุด (จำนวน 43 เรื่อง, ร้อยละ 57.33) รองลงมา ได้แก่ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและให้ผู้ตอบส่งกลับมาทางไปรษณีย์ (จำนวน 13 เรื่อง, ร้อยละ 17.33) ให้ผู้ตอบส่งกลับมาทางไปรษณีย์ (จำนวน 12 เรื่อง, ร้อยละ 16.00) ส่วนวิธีการอื่น ๆ เช่น นักศึกษาผู้ช่วยงานวิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นวิธีการที่นำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 7 เรื่อง, ร้อยละ 9.34)

ตาราง 23 จำนวนและร้อยละของสภาพการทํางานวิจัยทางด้านการศึกษาระดับปริญญาโทจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามชนิดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ชนิดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. สถิติพรรณนา		
1.1 ค่าร้อยละ	26	10.44
1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย	64	25.70
1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	53	21.29
1.4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เช่น แบบเพียร์สัน แบบพหุคูณ	13	5.22
1.5 การวิเคราะห์องค์ประกอบ	5	2.01
รวม	161	64.66
2. สถิติอนุมาน		
2.1 ทดสอบด้วยสถิติที	36	14.47
2.2 ทดสอบด้วยสถิติซี	1	0.40
2.3 ทดสอบด้วยสถิติเอฟ	13	5.22
2.4 ทดสอบด้วยไคสแควร์	14	5.62
2.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว	5	2.01
2.6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง	8	3.21
2.7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม	2	0.80
2.8 การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของนิวแมนคูลส์	-	-
2.9 การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ	8	3.21
2.10 การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของดูเกี	1	0.40

ตาราง 23 (ต่อ)

ชนิดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	88	35.34
รวมทั้งหมด	249	100.00

จากตาราง 23 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามชนิดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่อาจารย์นำมาใช้ส่วนใหญ่เป็นสถิติพรรณนา (ร้อยละ 64.66) หากพิจารณาในรายละเอียด สถิติค่าคะแนนเฉลี่ยมีการนำมาใช้มากที่สุด (ร้อยละ 25.70) รองลงมา ได้แก่ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ร้อยละ 21.29) ส่วนสถิติอนุมาณการทดสอบด้วยสถิติที มีการนำมาใช้มากที่สุด (ร้อยละ 14.47) สถิติที่มีการนำมาใช้น้อย คือ ทดสอบด้วยสถิติซี (ร้อยละ 0.40) และการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของคูกี (ร้อยละ 0.40)

ตาราง 24 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจ
งานวิจัย จำแนกตามลักษณะของโครงการวิจัย

ลักษณะของโครงการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. งานวิจัยรายบุคคล	63	84.00
2. งานวิจัยหมู่คณะ	12	16.00
รวม	75	100.00

จากตาราง 24 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามลักษณะของโครงการวิจัย ในลักษณะเป็นรายบุคคล (จำนวน 63 เรื่อง, ร้อยละ 84.00) และลักษณะเป็นหมู่คณะ (จำนวน 12 เรื่อง, ร้อยละ 16.00)

ตาราง 25 จำนวนและร้อยละของสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามประโยชน์ของงานวิจัย

ประโยชน์ของงานวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. พัฒนาคุณลักษณะนักศึกษา	5	5.98
2. ปรับปรุงรูปแบบและวิธีการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	6	6.94
3. วางแผนกำหนดนโยบายและการบริหารสถาบัน	16	18.43
4. พัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	37	42.25
5. เสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดฝึกอบรม	4	4.83
6. พัฒนางานกิจการนักศึกษา	10	11.76
7. พัฒนาสมรรถภาพของผู้บริหาร	1	1.28
8. พัฒนาคุณลักษณะอาจารย์ที่พึงประสงค์	2	2.55
9. อื่น ๆ เช่น พัฒนากิจกรรมการวิจัย ปรับปรุงการดำเนินงานของห้องสมุด กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพ	5	5.98
รวม	82	100.00

จากตาราง 25 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการทำวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามประโยชน์ของงานวิจัย ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด (ร้อยละ 42.25) รองลงมาได้แก่ วางแผนกำหนดนโยบายและการบริหารสถาบัน (ร้อยละ 18.43) พัฒนางานกิจการนักศึกษา (ร้อยละ 11.76) ส่วนประโยชน์ของงานวิจัยเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของผู้บริหารมีการทำวิจัยน้อยที่สุด (ร้อยละ 1.28)

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละของสภาพการท่วิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณจากแบบสำรวจงานวิจัย จำแนกตามแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

แหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย	จำนวน	ร้อยละ
1. สถาบันราชภัฏที่สังกัด	17	22.67
2. สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ	53	70.67
3. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	1	1.32
4. ส่วนตัว	2	2.67
5. ไม่ได้ระบุ	2	2.67
รวม	75	100.00

จากตาราง 26 แสดงว่า อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีการท่วิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณจำแนกตามแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย โดยได้รับเงินทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักสภาสถาบันราชภัฏมากที่สุด (จำนวน 53 เรื่อง, ร้อยละ 70.67) รองลงมา ได้แก่ สถาบันราชภัฏที่สังกัด (จำนวน 17 เรื่อง, ร้อยละ 22.67) ส่วนสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่อาจารย์ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยน้อยที่สุด (จำนวน 1 เรื่อง, ร้อยละ 1.32)

2.4 สภาพการท่วิจัยทางการศึกษาเชิงคุณภาพของอาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาเอกสารรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 3 เรื่อง ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเชิงพรรณนา จากการพิจารณาการแจกแจงความถี่ของการดำเนินงานวิจัย ตามระเบียบวิธีวิจัยและลักษณะของงานวิจัยจากแบบสำรวจงานวิจัยดังต่อไปนี้

2.4.1 การปฏิบัติตามขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัย อาจารย์สถาบันราชภัฏ
เขตกรุงเทพมหานครมีการดำเนินงานวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงคุณภาพ ดังนี้

มีการปฏิบัติตามขั้นตอนครบทุกเรื่อง (ร้อยละ 100) ดังนี้คือ

มีการนำหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมารองรับ

ระบุกลุ่มตัวอย่างหรือหน่วยของการวิจัยที่ศึกษา

กำหนดแนวทางของการเลือกกลุ่มตัวอย่างหรือหน่วยของ

การวิจัยที่ศึกษา

มีการกล่าวถึงทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สร้างเครื่องมือด้วยตนเอง

อธิบายหรือตีความหมายข้อมูลโดยใช้หลักเหตุผล

รูปแบบการอ้างอิงของการเขียนรายงานมีความคงที่

มีการปฏิบัติตามขั้นตอน 2 เรื่อง (ร้อยละ 66.66) ดังนี้คือ

แสดงถึงประวัติหรือวิวัฒนาการของเรื่องที่ศึกษา

มีการปฏิบัติตามขั้นตอน 1 เรื่อง (ร้อยละ 33.34) ดังนี้คือ

การกำหนดสมมติฐานของการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

2.4.2 ลักษณะของงานวิจัย อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร

มีการดำเนินงานวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงคุณภาพ ดังนี้

2.4.2.1 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการ

วิจัยจำแนกตามประเภทของงานวิจัย ดังนี้ ศึกษาเชิงคุณภาพประเภทศึกษารายกรณี 2 เรื่อง คิดเป็น
ร้อยละ 66.66 และประเภทการศึกษาประวัติศาสตร์ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.34

2.4.2.2 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการ

วิจัยจำแนกตามระดับการศึกษาที่วิจัย พบว่า เป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 60.00 ระดับ
ประถมศึกษา ร้อยละ 20.00 และระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 20.00

2.4.2.3 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการ

วิจัยจำแนกตามรูปแบบการเขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้ เขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยใช้รูปแบบ

การนำด้วยชื่อผู้แต่ง 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 66.66 ใช้รูปแบบการนำด้วยชื่อผู้แต่งและใช้เนื้อเรื่องนำ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.34

2.4.2.4 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการวิจัยจำแนกตามวิธีเลือกบุคคลหรือตัวอย่างในการศึกษา ดังนี้ เลือกบุคคลหรือตัวอย่างแบบหลายกลุ่มหรือหลายมิติ 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 66.66 ใช้วิธีการเลือกแบบสโนว์บอลล์ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.34

2.4.2.5 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการวิจัยจำแนกตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ร้อยละ 27.28 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สอบถามความคิดเห็น และอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ อย่างละร้อยละ 18.18 รวมทั้งบันทึกประวัติชีวิตบุคคล และการสังเกต อย่างละร้อยละ 9.09

2.4.2.6 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการวิจัยจำแนกตามชนิดของเครื่องมือวิจัย ดังนี้ ใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ ร้อยละ 30.00 แบบสอบถาม และแบบวิเคราะห์เอกสาร อย่างละร้อยละ 20.20 ตลอดจนแบบสังเกต แบบบันทึก และเครื่องบันทึกเสียง อย่างละร้อยละ 10.10

2.4.2.7 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการวิจัยจำแนกตามประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ใช้เครื่องมือเป็นแผนภาพ แผนภูมิ ตารางรายการ และการจัดประเภทของความคิด หรือความเชื่อ อย่างละร้อยละ 25.00

2.4.2.8 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการวิจัยจำแนกตามลักษณะการเขียนรายงานวิจัย ดังนี้ เขียนรายงานวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00

2.4.2.9 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการวิจัยจำแนกตามลักษณะของโครงการวิจัย ดังนี้ ทำวิจัยเป็นรายบุคคล 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 66.66 และเป็นหมู่คณะ 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.34

2.4.2.10 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการวิจัยจำแนกตามประโยชน์ของงานวิจัย ดังนี้ ผลงานวิจัยมีประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา

ให้เหมาะสมกับพื้นที่ พัฒนางานแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา นำกระบวนการทางการศึกษาที่ค้นพบมาใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีให้เหมาะสม อย่างละร้อยละ 20.00

2.4.2.11 อาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครดำเนินการวิจัยจำแนกตามแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย พบว่า ได้รับเงินทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 66.66 และสถาบันราชภัฏที่สังกัด 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.34

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

3.1 คำสัมภาษณ์ที่สัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร สภาพของหน่วยงาน แรงจูงใจ และการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยกับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา ดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา

ปัจจัย						Y
	CHAR	SUP	OFF	MOT	DEL	(การทำวิจัย)
CHAR	1.000	-.093	-.104	.131	.269**	-.388**
SUP		1.000	.722**	.519**	.388**	-.044
OFF			1.000	.481**	.473**	.051
MOT				1.000	.350**	-.039
DEL					1.000	-.273**
Y (การทำวิจัย)						1.000

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 แสดงว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย (CHAR) ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร (SUP) ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน (OFF) ปัจจัยด้านแรงจูงใจ (MOT) และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย (DEL) มีความสัมพันธ์ระหว่างกันโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ระหว่าง - .104 ถึง .722 ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ระหว่าง - .388 ถึง .051 โดยปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร และปัจจัยด้านแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา ส่วนปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัยและปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยทางด้านการศึกษามีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยในสมการจำแนกกลุ่มที่เป็นตัวทำนายการท่วิจัยทางด้านการศึกษ ของอาจารย์ และสัดส่วนในการทำนายการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยท่วิจัยและไม่เคยท่วิจัยทางด้านการศึกษ จากสมการจำแนกกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 28 และตาราง 29

ตาราง 28 ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มของแต่ละปัจจัย

ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่ม	
	คะแนนมาตรฐาน	คะแนนดิบ
CHAR คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย	.72805	.82184
SUP การสนับสนุนของผู้บริหาร	.45450	.41686
OFF สภาพของหน่วยงาน	-.57724	-.92858
MOT แรงจูงใจ	-.18157	-.21043
DEL การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย	.59372	.10430

λ	R_c	A	χ^2	df	α
0.2691	0.4605	0.7880	64.225	5	.001

จากตาราง 28 จากสมการจำแนกกลุ่มเพื่อศึกษาค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มและสัดส่วนของความแปรปรวนในการทำนายปัจจัยที่สัมพันธ์กับการท่วิจัยทางด้านการศึกษ ของอาจารย์โดยปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย พบว่า มีค่าสหสัมพันธ์แบบคานอนิคอล เท่ากับ 0.4605 มีค่า Wilk's Lambda เท่ากับ 0.7880, χ^2 เท่ากับ 64.225 แสดงว่าปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย มีอำนาจในการจำแนกกลุ่มได้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักในการจำแนกกลุ่มของแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์

ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน และปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีน้ำหนักในการจำแนกกลุ่มสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงอาจกล่าวได้ว่าปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยสามารถทำนายพฤติกรรมการทำงานวิจัยของอาจารย์ได้ โดยสามารถจำแนกสภาพการทำงานวิจัยของอาจารย์เป็นกลุ่มที่ทำวิจัยและไม่ทำวิจัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 29 สัดส่วนในการทำนายการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษาจากสมการจำแนกกลุ่ม

กลุ่มของอาจารย์ตามสถานภาพความเป็นจริง	จำนวน	กลุ่มอาจารย์จากสมการจำแนกกลุ่ม	
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
กลุ่มที่ 1 อาจารย์ที่เคยทำวิจัย	66	48 (72.7%)	18 (27.3%)
กลุ่มที่ 2 อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย	208	56 (26.9%)	152 (73.1%)

ร้อยละในการทำนายได้ถูกต้อง 72.99%

จากตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวดังนี้แสดงให้เห็นว่า การนำปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยมาทำนายความต้องการทำวิจัยหรือไม่ทำวิจัยทางด้านการศึกษานี้ของอาจารย์ทั้งสองกลุ่ม โดยใช้สมการจำแนกกลุ่มนั้น พบว่า มีโอกาสถูกต้องร้อยละ 72.99% แสดงว่า ปัจจัยแต่ละปัจจัยมีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษานี้ของอาจารย์ แต่การที่จะตัดสินใจว่าอาจารย์ต้องการที่จะทำวิจัยทาง

ด้านการศึกษาเพราะปัจจัยเหล่านี้จริงหรือไม่ จำเป็นต้องพิจารณาอย่างระมัดระวัง เพราะยังมีโอกาสที่จะผิดพลาดได้ร้อยละ 27 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่คะแนนการทํานายของคนที่อยู่ระหว่างรอยต่อของค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทํานาย (Centroid) ของทั้งสองกลุ่มซึ่งพบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทํานายแต่ละกลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 อาจารย์ที่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทํานาย เท่ากับ .91755 ส่วนกลุ่มที่ 2 อาจารย์ที่ไม่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทํานาย เท่ากับ -.29114

3.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแต่ละปัจจัยกับการทําวิจัยทางด้านการศึกษา ดังแสดงในตาราง 30

ตาราง 30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแต่ละปัจจัยกับการทวิจวิทยา

ปัจจัย ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	Y (การทวิจ)
X ₁	1.000	.541**	.024	-.044	.014	-.142	-.098	-.148	-.042	.209**	.038	.043	.140	.026	.129	-.284**
X ₂		1.000	-.025	-.097	-.052	-.144	-.052	-.092	-.059	.188*	.002	.196*	.392**	.271**	.190*	-.380**
X ₃			1.000	.666**	.542**	.529**	.387**	.392**	.447**	.267**	.420**	.292**	.104**	.287**	.206**	-.094
X ₄				1.000	.701**	.664**	.536**	.466**	.460**	.277**	.427**	.254**	.092	.307**	.181*	-.090
X ₅					1.000	.690**	.527**	.414**	.453**	.363**	.419**	.314**	.186*	.336**	.199**	-.011
X ₆						1.000	.790**	.629**	.588**	.324**	.472**	.329**	.180*	.430**	.320**	.021
X ₇							1.000	.628**	.554**	.343**	.448**	.388**	.245**	.390**	.311**	.019
X ₈								1.000	.617**	.167*	.423**	.285**	.159*	.408**	.337**	.110
X ₉									1.000	.224**	.441**	.367**	.231**	.343**	.345**	.003
X ₁₀										1.000	.461**	.174*	.175*	.218**	.132	-.052
X ₁₁											1.000	.260**	.244**	.328**	.347**	-.018
X ₁₂												1.000	.533**	.505**	.458**	-.216**
X ₁₃													1.000	.560**	.404**	-.247**
X ₁₄														1.000	.546**	-.242**
X ₁₅															1.000	-.164*
Y (การทวิจ)																1.000

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 30 แสดงว่า ตัวแปรในปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง $- .148$ ถึง $.790$ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในปัจจัยต่าง ๆ กับการทำวิจัยทางการศึกษาก่อนการวิจัย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง $- .380$ ถึง $.110$ ปรากฏดังนี้

ตัวแปรในปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ การส่งเสริมการทำวิจัย การจัดการบริการเอกสาร ตำรา รายงานวิจัย การจัดการบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้าและเขียนรายงานวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำวิจัยทางการศึกษาก่อนการวิจัย ส่วนการกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการวิจัย การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย ปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัยทางการศึกษาก่อนการวิจัยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนการตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เกี่ยวกับการทำวิจัย ความรู้ทางการวิจัย การเข้าร่วมประชุมสัมมนาและฝึกอบรมวิจัย การศึกษาดูงานวิจัย การติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย มีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัยทางการศึกษาก่อนการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ และการร่วมทำโครงการวิจัยมีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัยทางการศึกษาก่อนการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$

3.4 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในแต่ละปัจจัยในสมการจำแนกกลุ่มที่เป็นตัวทำนายการทำวิจัยทางการศึกษาก่อนการวิจัย และสัดส่วนในการทำนายการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทำวิจัย และไม่เคยทำวิจัยทางการศึกษาจากสมการจำแนกกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 31 และ 32

ตาราง 31 ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มของตัวแปรในแต่ละปัจจัย

ตัวแปรในแต่ละปัจจัย		ค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่ม			
		คะแนนมาตรฐาน	คะแนนดิบ		
X ₁	การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย	.29760	.75907		
X ₂	ความรู้ทางการวิจัย	.50258	.80325		
X ₃	การกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการวิจัย	.08884	.30589		
X ₄	การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย	.54761	.18949		
X ₅	การพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัย	-.34748	-.11601		
X ₆	การส่งเสริมการทำวิจัย	.07901	.19779		
X ₇	การจัดบริการเอกสาร ตำรา รายงานการวิจัย	-.09349	-.29440		
X ₈	การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย	-.52489	-.22908		
X ₉	ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้าและเขียนรายงานวิจัย	.02350	.13485		
X ₁₀	ปัจจัยกระตุ้น	-.13455	-.28787		
X ₁₁	ปัจจัยค้ำจุน	-.04375	-.80865		
X ₁₂	การเข้าร่วมประชุม สัมมนา และฝึกอบรมวิจัย	.25293	.10756		
X ₁₃	การศึกษาฐานวิจัย	.06822	.43551		
X ₁₄	การติดตามข่าวสาร และผลงานวิจัย	.38161	.23325		
X ₁₅	การร่วมทำโครงการวิจัย	.03377	.19562		
λ	R _c	A	χ^2	df	α
.3293	.4977	.7523	75.284	15	.001

จากตาราง 31 จากสมการจำแนกกลุ่มเพื่อศึกษาค่าสัมประสิทธิ์จำแนกกลุ่มและสัดส่วนของความแปรปรวนในการทำนายตัวแปรในแต่ละปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษา โดยตัวแปรทั้ง 15 ตัวแปร พบว่ามีค่าสหสัมพันธ์แบบคาโนนิคอลเท่ากับ .4977 มีค่า Wilk's Lambda เท่ากับ .7523, X^2 เท่ากับ 75.284 แสดงว่าตัวแปรในแต่ละปัจจัยมีอำนาจในการจำแนกกลุ่มได้ และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักในการจำแนกกลุ่มของตัวแปรในแต่ละปัจจัย พบว่าการสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย การจัดบริการเอกสาร ตำรา รายงานวิจัย ความรู้ทางการวิจัย การติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย และการพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัย เป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักในการจำแนกกลุ่มสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงอาจกล่าวได้ว่า ตัวแปรทั้ง 15 ตัวแปรสามารถทำนายพฤติกรรมการทำวิจัยของอาจารย์ได้ โดยสามารถจำแนกสภาพการทำวิจัยของอาจารย์เป็นกลุ่มที่ทำวิจัยและไม่ทำวิจัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 32 สัดส่วนในการทำนายการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษาจากสมการจำแนกกลุ่ม

กลุ่มของอาจารย์ตามสภาพความเป็นจริง	จำนวน	กลุ่มอาจารย์จากสมการจำแนกกลุ่ม	
		กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
กลุ่มที่ 1 อาจารย์ที่เคยทำวิจัย	66	49 (74.2%)	17 (25.8%)
กลุ่มที่ 2 อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย	208	43 (20.7%)	165 (79.3%)

ร้อยละในการทำนายได้ถูกต้อง 78.10%

จากตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การนำตัวแปรในปัจจุบันทั้ง 15 ตัวแปรมาทำนายความต้องการทำวิจัยหรือไม่ทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ทั้งสองกลุ่มโดยใช้สมการจำแนกกลุ่มนั้นพบว่า มีโอกาสถูกต้องร้อยละ 78.10% แสดงว่า ตัวแปรแต่ละตัวแปรมีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์แต่การที่จะตัดสินใจว่าอาจารย์ต้องการที่จะทำวิจัยเพราะปัจจัยเหล่านั้นจริงหรือไม่จำเป็นต้องพิจารณาอย่างระมัดระวัง เพราะยังมีโอกาสที่จะผิดพลาดได้ร้อยละ 22 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่คะแนนการทำนายของคนที่อยู่ระหว่างรอยต่อของค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทำนาย (Centroid) ของทั้งสองกลุ่มซึ่งพบว่ามีค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทำนายแต่ละกลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 อาจารย์ที่เคยทำวิจัยทางการศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทำนาย เท่ากับ 1.01494 ส่วนกลุ่มที่ 2 อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยทางการศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการทำนาย เท่ากับ - .32205

ตอนที่ 4 สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารระดับนโยบาย ระดับส่งเสริมและประสานงาน และระดับปฏิบัติเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ และสภาพการทำวิจัยทางการศึกษา จากการสัมภาษณ์ (ตาราง 38 - 44 ภาคผนวก ค.) ดังนี้

1. การสนับสนุนงานวิจัย ผู้บริหารทุกระดับส่วนใหญ่ มีการดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ได้รับทราบและเข้าใจนโยบายการวิจัย แผนงานหรือโครงการวิจัยของคณะหรือภาควิชา โดยการจัดทำเอกสารชี้แจง ติดประกาศประชาสัมพันธ์ และแจ้งในที่ประชุมให้อาจารย์ได้รับทราบ ส่วนที่ผู้บริหารระดับปฏิบัติเห็นว่า ผู้บริหารยังให้ความสำคัญดำเนินการน้อย คือ สนับสนุนด้านเงินทุนอุดหนุนวิจัย ส่งเสริมหรือให้การช่วยเหลือต่อการทำวิจัยและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยภายในสถาบัน อนึ่งหากพิจารณาถึงการปฏิบัติของผู้บริหารระดับนโยบายพบว่า ผู้บริหารได้ตระหนักต่อความสำคัญในการกำกับดูแล เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ปรวิชาและวัตถุประสงค์ของสถาบัน ส่วนผู้บริหารระดับส่งเสริมและประสานงานได้สนับสนุนให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย ติดตามประเมินผลโครงการวิจัยเพื่อแสวงหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยแก่อาจารย์

2. คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่กระตือรือร้นสนใจที่จะทำวิจัยอาจเป็นเพราะไม่มีเวลาเพียงพอต่อการทำวิจัย

เนื่องจากมีจำนวนชั่วโมงสอนมาก ต้องทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน ขาดวิสัยทัศน์ของการเฟ้นหาความรู้และมีอายุค่อนข้างมาก ในด้านของการให้ความสำคัญกับคุณค่าของงานวิจัยอาจารย์ได้ให้ความสำคัญพอสมควรตั่งจะเห็นได้จากอาจารย์สนใจเข้าร่วมฟังการเสนอผลงานวิจัยที่นำเสนอเสร็จสิ้นแล้ว รวมทั้งมีการนำผลงานวิจัยมาใช้ในการประกอบการสอน ส่วนด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะทางการวิจัยของอาจารย์ผู้บริหารเห็นว่าอาจารย์มีความสามารถทางวิจัยในระดับหนึ่งที่สามารถจะหาวิจัยได้ประสบความสำเร็จจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกที่ผ่านมา

3. สภาพของหน่วยงาน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าสภาพของหน่วยงานโดยส่วนใหญ่ ยังมีความเหมาะสมไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมให้อาจารย์หาวิจัยได้ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรนัก กล่าวคือ เอกสาร ตำรา รายงานวิจัยทางด้านการศึกษา ขาดความทันสมัย ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จะเอื้ออำนวยต่อการหาวิจัย สถานที่ทำงานมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการหาวิจัย ไม่มีห้องปฏิบัติการวิจัยเป็นสัดส่วนแก่อาจารย์ผู้หาวิจัยโดยเฉพาะ ขาดหน่วยงานจัดบริการค้นคว้าระบบข้อมูลแบบเครือข่ายทั้งภายในและต่างประเทศซึ่งนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนางานวิจัย รวมทั้งบุคลากรที่จะมาทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานการวิจัยมีจำนวนไม่เพียงพอ

4. แรงจูงใจของอาจารย์ต่อการหาวิจัย ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าหากจะทำให้อาจารย์เกิดความพึงพอใจที่จะหาวิจัยนั้นจะต้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการหาวิจัยในแต่ละโครงการให้มีจำนวนเพียงพอ รวมทั้งแสวงหาแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัยจากภายนอกมาสนับสนุนการหาวิจัยเพื่ออาจารย์จะได้มีโอกาสหาวิจัยอย่างทั่วถึง ให้กำลังใจ ยกย่องและชมเชยอาจารย์ผู้หาวิจัยได้ประสบผลสำเร็จในรูปแบบต่าง ๆ อาทิเช่น ประกาศเกียรติคุณยกย่องในเอกสารข่าวประชาสัมพันธ์ ประกาศยกย่องชมเชยในที่ประชุม จัดทำโล่เกียรติยศมอบให้ นอกจากนั้นการทำผลงานวิจัยควรเป็นส่วนหนึ่งที่มาใช้ในการประกอบการพิจารณาความดีความชอบของอาจารย์ด้วย

5. การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยแตกต่างกัน คือ ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์สนใจเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์มาก โดยพิจารณาจากอาจารย์สมัครเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทั้งภายในและนอกสถาบัน มาขอรับคำปรึกษาการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ สนใจเยี่ยมเอกสารตำราทางการวิจัย

ส่วนที่เห็นว่าอาจารย์สนใจเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์น้อย อาจเนื่องมาจากงบประมาณที่จัดสรรให้อาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ การเข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานภายนอกมักประสบกับปัญหาในเรื่องของการเดินทางที่ต้องเสียเวลามาก นอกจากนี้อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุค่อนข้างมากและไม่ค่อยคุ้นเคยกับงานวิจัย

6. สภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าผลงานวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏยังมีจำนวนน้อย และไม่มีหลากหลายทางด้านเนื้อหาสาระที่จะนำมาใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาภารกิจของสถาบันและสังคม เนื้อหาสาระของงานวิจัยส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ขาดผลงานวิจัยที่เน้นความเป็นสากลและท้องถิ่น คุณภาพของผลงานวิจัยยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก โดยเฉพาะคุณภาพของผลงานวิจัยที่ทำในระหว่างการปฏิบัติราชการ การทําวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการทําวิจัยเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ ตลอดจนผลงานที่ทำเสร็จสิ้นแล้วไม่มีการนำไปเผยแพร่เพื่อการใช้ประโยชน์โดยรวม

7. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานวิจัยทางด้านการศึกษา ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าสถาบันควรส่งเสริมให้มีการจัดหรือกำหนดเวลาให้อาจารย์มีเวลาเพียงพอต่อการทําวิจัยอย่างเต็มที่และเป็นเวลาที่ปราศจากการปฏิบัติภารกิจด้านอื่นอย่างแท้จริง ผู้บริหารเองจะต้องให้การสนับสนุนภารกิจด้านการวิจัยของสถาบันอย่างจริงจังด้วยการกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนพร้อมกับการชี้แจงให้อาจารย์ได้รับทราบว่างานวิจัยเป็นภารกิจหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาที่อาจารย์จำเป็นต้องปฏิบัติเป็นภาระงานอีกด้านหนึ่งด้วย จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการวิจัยให้มีจำนวนเพียงพอ และสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายในขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยแต่ละโครงการ รวมทั้งควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคุณภาพงานวิจัยของอาจารย์โดยกำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่แน่นอนและชัดเจน พร้อมทั้งแจ้งเกณฑ์ให้อาจารย์ได้รับทราบอย่างทั่วถึง ซึ่งการดำเนินงานวิจัยจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 5 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของอาจารย์เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ และสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษา จากแบบสอบถาม (ตาราง 45 ภาคผนวก ฅ) ดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย อาจารย์มีความคิดเห็นว่าด้านความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ทางการวิจัยตามการรับรู้ของตนเองแล้ว อาจารย์สามารถทำ

วิจัยทางด้านการศึกษาค้นคว้าประสบความสำเร็จปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ส่วนคุณลักษณะทางการวิจัยที่อาจารย์ต้องการได้รับการพัฒนา คือ ความรู้ด้านเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ ความรู้ด้านสถิติที่เป็นพื้นฐานการวิจัย ความรู้ด้านเทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ และความรู้ลึกและอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย

2. ด้านการสนับสนุนของผู้บริหารต่อการทำวิจัย อาจารย์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการทำวิจัยส่วนใหญ่ปานกลาง สำหรับสิ่งที่อาจารย์ต้องการให้ผู้บริหารช่วยเหลือต่อการทำวิจัย คือ จัดเวลาให้อาจารย์มีโอกาสดำเนินการวิจัยอย่างชัดเจนด้วยการลดภาระกิจในด้านการสอนให้มีจำนวนชั่วโมงสอนน้อยลง รวมถึงลดภาระกิจด้านอื่น สนับสนุนด้านเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้มีจำนวนเพียงพอต่อการทำวิจัย ตลอดจนจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านสภาพของหน่วยงาน อาจารย์มีความคิดเห็นว่าวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เอกสาร ตำรา และรายงานวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยมีจำนวนน้อยมาก เอกสารที่มีอยู่ส่วนใหญ่จะเป็นเอกสารเก่าไม่ทันสมัย จึงควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัยดังกล่าวมาเก็บไว้ในสำนักวิทยบริการ สำนักวิจัย หรือคณะให้มีจำนวนเพิ่มมากยิ่งขึ้น และมีการแสวงหามาเพิ่มเติมอยู่เสมอโดยเฉพาะเอกสารภาษาอังกฤษ จัดระบบสืบค้นข้อมูลแบบเครือข่ายไว้บริการ ตลอดจนควรมีการจัดสถานที่เฉพาะสำหรับอาจารย์ทำวิจัย

4. ด้านแรงจูงใจ อาจารย์มีความคิดเห็นว่าแรงจูงใจที่สำคัญที่จะทำให้อาจารย์เกิดความพึงพอใจในการทำวิจัย คือ ผลงานวิจัยได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ เงินทุนอุดหนุนวิจัยมีจำนวนเพียงพอ มีความอิสระในการทำวิจัยอย่างเต็มที่ ได้รับการยอมรับและยกย่องจากสถาบัน ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย และมีค่าตอบแทนในการทำวิจัย

5. ด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางกรวิจัย อาจารย์มีความคิดเห็นว่ากิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยที่อาจารย์สนใจจะปฏิบัติและมีส่วนสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ของสถาบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด คือ การอ่านวารสารการวิจัย ร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการวิจัย เข้าอบรมปฏิบัติการวิจัย และร่วมทำโครงการวิจัย ส่วนสิ่งที่ปัญหาหรืออุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองของอาจารย์ ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ ขาดผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษางานวิจัย มีอายุค่อนข้างมาก ตลอดจนขาดทักษะทางด้านการอ่านเอกสารภาษาต่างประเทศ

6. สภาพการท้าวิจัยทางการศึกษา อาจารย์มีความคิดเห็นว่าจำนวนผลงานวิจัยที่อาจารย์ได้ทำในระหว่างปฏิบัติราชการ ยังมีจำนวนน้อยและไม่มีความหลากหลายในเนื้อหาสาระของงานวิจัยทางการศึกษา ประเภทของผลงานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยเฉพาะการสำรวจทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างมากกว่างานวิจัยเชิงทดลอง นอกจากนั้นผลงานวิจัยยังมีลักษณะที่ซ้ำซ้อนกัน ตลอดจนผลงานวิจัยที่จัดทำขึ้นจะเป็นเพื่อการนำมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น ขอดำเนินทางวิชาการ ประกอบความก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่านำมาใช้เพื่อประโยชน์ต่อภาระงานที่รับผิดชอบ หรือพัฒนาสถาบัน

7. ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงพัฒนาการท้าวิจัยทางการศึกษา อาจารย์มีความคิดเห็นว่าควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้อาจารย์ได้มีโอกาสท้าวิจัยเป็นหมู่คณะ ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนต่อการท้าวิจัยอย่างจริงจังผลักดันให้มีการเผยแพร่และนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ สำนักวิจัยควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการท้าวิจัยอย่างเต็มที่ ตลอดจนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยให้ได้มาตรฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการของระบบการทำงานวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย
2. เพื่อศึกษาสภาพการทําวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการจําแนกจำนวนทั้งสิ้น 1,802 คน ได้แก่ ผู้บริหาร และอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 จำนวนทั้งหมด 355 คน จําแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 30 คน และอาจารย์จำนวน 325 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจงานวิจัย

1. แบบสอบถาม สำหรับอาจารย์แบ่งออกเป็น 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ และเติมข้อความที่ผู้ตอบสามารถตอบตามสถานการณ์ที่เป็นจริงของตน และการทำวิจัยทางด้านการศึกษ

ตอนที่ 2 - 6 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สอบถามเกี่ยวกับสภาพเป็นจริงของปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษ คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

ตอนที่ 7 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากตอนที่ 2 - 6

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับนโยบาย ระดับส่งเสริมและประสานงานระดับปฏิบัติมีสาระเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษ และสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษ

ของอาจารย์สถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

3. แบบสำรวจ เป็นแบบสำรวจสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและเติมข้อความ มีสาระครอบคลุมสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษ 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของงานวิจัย ตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย และตอนที่ 3 ลักษณะของงานวิจัยทางการศึกษ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดด้วยตนเอง แบบสอบถามอาจารย์ที่แจกทั้งสิ้น จำนวน 325 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 279 ฉบับ ในจำนวนนี้เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 5 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 274 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.31 ของแบบสอบถามทั้งหมด สัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 30 คน ตลอดจนศึกษาเอกสารรายงานวิจัยทางด้านการศึกษเชิงปริมาณ จำนวน 75 เล่ม และเอกสารรายงานวิจัยทางด้านการศึกษเชิงคุณภาพ จำนวน 3 เล่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการของระบบการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย โดยพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

2. ศึกษาสภาพการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขต กรุงเทพมหานคร จากแบบสอบถามและแบบสำรวจงานวิจัยโดยพิจารณาจากการแจกแจงความถี่ และคำนวณจากสถิติค่าร้อยละ

3. ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร และตามสมมติฐานของการวิจัย คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย การสนับสนุนของผู้บริหาร สภาพของหน่วยงาน แรงจูงใจ และการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยมีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์โดยพิจารณาจากสถิติการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม (Discriminant Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสถานภาพของอาจารย์และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษา พบว่า

1.1 อาจารย์ที่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษา มีสถานภาพที่แตกต่างกันคือ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 6.94) เพศหญิง (ร้อยละ 17.15) มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี (ร้อยละ 2.92) 41 - 50 ปี (ร้อยละ 12.78) และ 51 - 60 ปี (ร้อยละ 8.39) จบการศึกษาวุฒิ

สูงสุดระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 0.37) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 20.44) และปริญญาเอกหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 3.28) ตำแหน่งทางวิชาการในตำแหน่งอาจารย์ (ร้อยละ 8.76) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ร้อยละ 12.42) และรองศาสตราจารย์ (ร้อยละ 2.92) ตำแหน่งทางการบริหาร (ร้อยละ 8.39) ไม่ได้ตำแหน่งทางการบริหาร (ร้อยละ 15.70) มีประสบการณ์ในการทํางานวิจัย (ร้อยละ 24.09) ส่วนคณะที่สังกัด คือ คณะครุศาสตร์ (ร้อยละ 15.33) คณะมนุษยศาสตร์และสังคม (ร้อยละ 2.92) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 2.92) คณะวิทยาการจัดการ (ร้อยละ 1.09) เป็นต้น

1.2 อาจารย์ที่ไม่เคยทํางานวิจัยทางการศึกษา มีสถานภาพที่แตกต่างกัน คือ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 20.80) เพศหญิง (ร้อยละ 55.11) มีอายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 1.82) 30 - 40 ปี (ร้อยละ 4.74) 41 - 50 ปี (ร้อยละ 49.64) และ 51 - 60 ปี (ร้อยละ 19.71) จบการศึกษาระดับสูงสุดระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 8.39) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 63.14) และปริญญาเอกหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 4.38) ตำแหน่งทางวิชาการในตำแหน่งอาจารย์ (ร้อยละ 56.20) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ร้อยละ 18.61) และรองศาสตราจารย์ (ร้อยละ 1.09) ตำแหน่งทางการบริหาร (ร้อยละ 16.79) ไม่ได้ตำแหน่งทางการบริหาร (ร้อยละ 59.12) มีประสบการณ์ในการทํางานวิจัย (ร้อยละ 61.32) ไม่มีประสบการณ์ในการทํางานวิจัย (ร้อยละ 14.59) ส่วนคณะที่สังกัด คือ คณะครุศาสตร์ (ร้อยละ 35.76) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 16.07) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 15.36) คณะวิทยาการจัดการ (ร้อยละ 6.57) เป็นต้น

1.3 อาจารย์โดยรวมทั้งหมดที่เคยทํางานวิจัยและไม่เคยทํางานวิจัยมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทํางานวิจัยทางการศึกษาว่า มีสภาพของปัจจัยโดยรวมห้าด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทํางานวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย มีสภาพส่งเสริมต่อการทํางานวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร และปัจจัยด้านแรงจูงใจ ส่วนปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทํางานวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อยพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทํางานวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทํางานวิจัย มีสภาพ

ส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้าและเขียนรายงานวิจัย ติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย และการร่วมทำโครงการวิจัย ส่วนปัจจัยย่อยอื่น ๆ มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 อาจารย์ที่เคยทำวิจัยมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาว่า มีสภาพของปัจจัยโดยรวมห้าด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านแรงจูง และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ส่วนปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อยพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ การตัดสินใจ ความรู้สึกและอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย และความรู้ทางการวิจัย ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยในระดับน้อย คือ การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้าและเขียนรายงานวิจัย การติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย และร่วมทำโครงการวิจัย ส่วนปัจจัยย่อยอื่น ๆ มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาว่า มีสภาพของปัจจัยโดยรวมห้าด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัยมีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร และปัจจัยด้านแรงจูงใจ ส่วนปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อยพบว่า ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย ปัจจัยที่มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้า และเขียนรายงานวิจัย การเข้าร่วมประชุม สัมมนา และการฝึกอบรมวิจัย การศึกษางานวิจัย ติดตามข่าวสารและผลงานวิจัย และการร่วมทำโครงการวิจัย ส่วนปัจจัยย่อยอื่น ๆ มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการศึกษาสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏ เขต กรุงเทพมหานคร จากแบบสอบถามและแบบสำรวจงานวิจัย พบว่า

2.1 สภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาพิจารณาจากแบบสอบถามจำแนกตามกลุ่มของอาจารย์ที่ไม่เคยทําวิจัยและอาจารย์ที่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษา พบว่า

2.1.1 อาจารย์ที่ไม่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษามีความคิดเห็นว่า ในอนาคตข้างหน้าคิดว่าจะไม่ทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาซึ่งมีจำนวนร้อยละที่สูงกว่าอาจารย์ที่คิดว่าจะทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษา ด้วยเหตุผลที่สำคัญ ได้แก่ ไม่มีเวลาเพียงพอ ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาทางการวิจัย สนใจทําวิจัยสาขาอื่น ส่วนที่คิดว่าจะทําวิจัยมาจากเหตุผล คือ จะนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขอดำเนินทางวิชาการ พัฒนาหลักสูตรในโปรแกรมวิชาที่สอน และโครงการวิจัยที่สนใจทำ คือ งานวิจัยรายบุคคล

2.1.2 อาจารย์ที่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาได้มีการทําวิจัยเป็นรายบุคคลและหมู่คณะ ซึ่งสภาพของผลงานวิจัยที่ทำส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่เหมือนกัน และพบมากที่สุด คือ มีการทําวิจัย จำนวน 1 เรื่อง ใช้ระยะเวลาในการทําวิจัย 1 ปี เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน ปัญหาที่ประสบในการทําวิจัย คือ ไม่มีเวลาทําวิจัย งบประมาณไม่เพียงพอ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง นอกจากนั้นการทําวิจัยส่วนใหญ่สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย ส่วนสภาพของผลงานวิจัยที่แตกต่างกัน คือ อาจารย์ที่กําลังทําวิจัยอยู่เป็นหมู่คณะมีความคาดหวังว่าจะสามารถทําวิจัยสำเร็จมากกว่าอาจารย์ผู้ทําวิจัยรายบุคคล ส่วนหน้าที่ในการทําวิจัยหมู่คณะอาจารย์จะทำหน้าที่เป็นผู้ร่วมงานมากกว่าหัวหน้าโครงการ

2.2 สภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาพิจารณาจากแบบสำรวจงานวิจัย

เชิงปริมาณและแบบสำรวจงานวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า

2.2.1 งานวิจัยทางด้านการศึกษาศึกษาเชิงปริมาณ จากการศึกษารายงานวิจัย 75 เรื่อง อาจารย์มีการดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัย โดยสรุปที่สำคัญ ได้แก่ มีการระบุและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย เขียนรายงานวิจัยโดยอ้างอิงหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ระบุประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นผู้สร้างเครื่องมือเอง ส่วนการ

ดำเนินงานวิจัยที่อาจารย์ปฏิบัติค่อนข้างน้อย คือ นำข้อเท็จจริงจากทฤษฎีและผลงานวิจัยในลักษณะใกล้เคียงกันมาเปรียบเทียบประกอบการอภิปรายผล และมีการกำหนดสมมติฐานของการวิจัย สำหรับลักษณะของงานวิจัยที่พบส่วนใหญ่ คือ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างเป็นครู-อาจารย์ มีขนาดของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 250 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ใช้วิธีตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ลักษณะของโครงการวิจัยเป็นแบบรายบุคคล ประโยชน์ของงานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนสำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

2.2.2 งานวิจัยทางการศึกษาเชิงคุณภาพ จากการศึกษารายงานวิจัย

3 เรื่อง อาจารย์มีการดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัย โดยสรุปที่สำคัญ ได้แก่ บทนำมีการนำหลักการ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมารองรับ กำหนดแนวทางของการเลือกกลุ่มตัวอย่างหรือหน่วยการวิจัยที่ศึกษา สร้างเครื่องมือการวิจัยด้วยตนเอง ส่วนการดำเนินงานวิจัยที่อาจารย์ปฏิบัติค่อนข้างน้อย คือ มีการกำหนดสมมติฐานของการวิจัย และมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย สำหรับลักษณะของงานวิจัยที่พบส่วนใหญ่ คือ เป็นงานวิจัยการศึกษาระดับอุดมศึกษา เขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยการนำด้วยชื่อผู้แต่ง ใช้วิธีการเลือกบุคคลหรือตัวอย่างแบบหลายกลุ่มหรือหลายมิติ รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ชนิดของเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ ประเภทของเครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แผนภาพ แผนภูมิ ตารางรายการ ลักษณะการเขียนรายงานวิจัยใช้แบบพรรณนาวิเคราะห์ ลักษณะของโครงการวิจัยเป็นแบบรายบุคคล ประโยชน์ของงานวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา พัฒนางานแนะแนวและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ปรับปรุงรูปแบบการฝึกหัดครู ตลอดจนสำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร และตามสมมติของการวิจัยที่ตั้งไว้ พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของ

อาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย มีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ โดยปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารและปัจจัยด้านแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัย ส่วนปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย มีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งปัจจัยทั้งห้าดังกล่าวสามารถทำนายพฤติกรรมการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ได้ โดยมีสัดส่วนในการทำนายได้ถูกต้อง ร้อยละ 72.99 ส่วนการพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อย พบว่า

3.1 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การตัดสินใจ ความรู้สึก และอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย ความรู้ทางการวิจัย การเข้าร่วมประชุมสัมมนาและฝึกอบรมวิจัย การศึกษาดูงานวิจัย การติดตามข่าวสารและผลงานวิจัยมีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการร่วมทำโครงการวิจัยมีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การส่งเสริมการทำวิจัย การจัดบริการเอกสาร ตำรา รายงานวิจัย การจัดบริการวัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย ความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้าและเขียนรายงานวิจัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำวิจัย ส่วนการกำหนดและให้ความสำคัญกับนโยบายการวิจัย การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย การพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัย ปัจจัยกระตุ้นและปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์ทางลบกับการทำวิจัย

4. สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ และสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษา ผลการสัมภาษณ์ พบว่า

4.1 การสนับสนุนงานวิจัย ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ได้รับทราบและเข้าใจในนโยบายการวิจัย แผนงานหรือโครงการวิจัยของคณะหรือภาควิชาโดยการจัดทำเอกสารชี้แจง ติดประกาศประชาสัมพันธ์ และแจ้งให้ทราบในที่ประชุม ส่วนที่ผู้บริหารให้ความสำคัญ

ดำเนินการน้อย คือ สนับสนุนด้านเงินทุนอุดหนุนการวิจัย ส่งเสริมหรือทำการช่วยเหลือต่อการทำวิจัย และการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยภายในสถาบัน

4.2 คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่กระตือรือร้นสนใจที่จะทำวิจัย อาจเป็นเพราะไม่มีเวลาเพียงพอต่อการทำวิจัย ขาดวิสัยทัศน์ของการเฝ้าหาความรู้ และมีอายุค่อนข้างมาก ส่วนด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะทางการวิจัยของอาจารย์พบว่า อาจารย์มีความสามารถทางการวิจัยในระดับหนึ่งที่สามารถจะทำวิจัยได้ประสบความสำเร็จ จากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

4.3 สภาพของหน่วยงาน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าสภาพของหน่วยงานขาดความเหมาะสมต่อการส่งเสริมให้อาจารย์ทำวิจัยได้ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร กล่าวคือ เอกสาร ตำรา รายงานวิจัยทางด้านการศึกษ ขาดความทันสมัย วิสตุอุปกรณ์ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ ประกอบการทำวิจัย สถานที่ทำงานมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย ขาดหน่วยงานจัดบริการระบบข้อมูล แบบเครือข่ายทั้งภายในและต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรที่จะมาทำหน้าที่ในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่อการกิจด้านการวิจัยมีจำนวนไม่เพียงพอ

4.4 แรงจูงใจของอาจารย์ต่อการทำวิจัย ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าหากจะทำให้ อาจารย์เกิดความพึงพอใจที่จะทำวิจัยนั้นจะต้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในแต่ละ โครงการให้มีจำนวนเพียงพอ ให้กำลังใจ ยกย่องและชมเชยอาจารย์ผู้ทำวิจัยได้ประสบความสำเร็จ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ประกาศเกียรติคุณยกย่อง จัดทำโล่เกียรติยศมอบให้ นอกจากนั้นการทำ ผลงานวิจัยควรเป็นส่วนหนึ่งที่น่ามาประกอบพิจารณาความดีความชอบของอาจารย์ด้วย

4.5 การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์มากโดยพิจารณาจากอาจารย์สมัครเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ ทั้งภายในและนอกสถาบัน มาขอรับคำปรึกษาการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ สนใจมีเอกสาร ตำราทาง การวิจัย และมีผู้บริหารบางส่วนเห็นว่าอาจารย์สนใจเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์น้อย อาจเนื่อง มาจากงบประมาณที่จัดสรรให้อาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ อาจารย์มีอายุค่อนข้างมาก และไม่คุ้นเคย กับงานวิจัย

4.6 สภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าผลงานวิจัยทาง ด้านการศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏยังมีจำนวนน้อย และไม่มีหลากหลายทางด้านเนื้อหา

สวาระที่จะนำมาใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาภารกิจของสถาบันและสังคม โดยเฉพาะขาดผลงานวิจัย ที่เน้นความเป็นสากล และท้องถิ่น คุณภาพของผลงานวิจัยยังไม่น่าพอใจนักโดยเฉพาะคุณภาพ ของผลงานวิจัยที่ทำในระหว่างปฏิบัติราชการ การทำวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการทำวิจัยเชิงปริมาณ มากกว่าคุณภาพ

4.7 ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานวิจัยทางด้านการศึกษา ผู้บริหารมีความคิดเห็น ว่าสถาบันควรส่งเสริมให้มีการจัดหรือกำหนดเวลาให้อาจารย์มีเวลาเพียงพอต่อการทำวิจัยอย่าง ชัดเจน ผู้บริหารให้การสนับสนุนภารกิจด้านการวิจัยของสถาบันอย่างจริงจังด้วยการสร้างความ ตระหนักแก่อาจารย์ว่าจำเป็นต้องปฏิบัติเป็นภาระงานอีกด้านหนึ่ง จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุน โครงการวิจัยให้มีจำนวนเพียงพอ ตลอดจนแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคุณภาพงานวิจัยโดยกำหนด เป็นเกณฑ์มาตรฐานที่แน่นอน และชัดเจนพร้อมกับแจ้งให้อาจารย์ได้รับทราบอย่างทั่วถึง

5. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของอาจารย์เกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ และ สภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษา ผลการสอบถาม พบว่า

5.1 ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย อาจารย์มีความคิดเห็นว่าด้านความรู้อ ความสามารถและประสบการณ์ทางการวิจัยตามการรับรู้ของตนเองแล้ว อาจารย์สามารถทำวิจัย ทางด้านการศึกษได้ประสบความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ส่วนคุณลักษณะทางการ วิจัยที่อาจารย์ต้องการได้รับการพัฒนา คือ ความรู้ด้านเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ ความรู้ด้านสถิติ ที่เป็นพื้นฐานการวิจัย และความรู้ด้านเทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ

5.2 ด้านการสนับสนุนของผู้บริหารต่อการทำวิจัย อาจารย์มีความคิดเห็นว่าผู้บริหาร ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ส่วนสิ่งที่อาจารย์ต้องการให้ผู้บริหาร ช่วยเหลือต่อการทำวิจัย คือ จัดเวลาให้อาจารย์มีโอกาสได้ทำวิจัยอย่างเต็มที่ ด้วยการลดภารกิจ ในด้านการสอนให้มีจำนวนชั่วโมงน้อยลง รวมถึงลดภารกิจด้านอื่น สนับสนุนด้านเงินทุนอุดหนุนการ วิจัยให้มีจำนวนเพียงพอต่อการทำวิจัย ตลอดจนจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

5.3 ด้านสภาพของหน่วยงาน อาจารย์มีความคิดเห็นว่า วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เอกสาร ตำราและรายงานวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยมีจำนวนน้อยมาก เอกสารที่มีอยู่ ส่วนใหญ่เป็นเอกสารเก่าไม่ทันสมัย ควรแสวงหาเอกสาร ตำราภาษาอังกฤษมาบริการให้อาจารย์

ได้ค้นคว้าศึกษาบ้าง รวมทั้งควรจัดบริการระบบสืบค้นข้อมูลแบบเครือข่าย ตลอดจนจัดสถานที่เฉพาะสำหรับอาจารย์ผู้ทำวิจัย

5.4 ด้านแรงจูงใจ อาจารย์มีความคิดเห็นว่าแรงจูงใจที่สำคัญที่จะทำให้อาจารย์เกิดความพึงพอใจในการทำวิจัย คือ ผลงานวิจัยได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ เงินทุนอุดหนุนวิจัยมีจำนวนเพียงพอ มีความอิสระในการทำวิจัยอย่างเต็มที่ ได้รับการยอมรับและยกย่องจากสถาบัน ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย รวมถึงมีค่าตอบแทนในการทำวิจัย

5.5 ด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย อาจารย์มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยที่อาจารย์สนใจจะปฏิบัติ คือ การอ่านวารสารการวิจัย ร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการวิจัย เข้าอบรมปฏิบัติการวิจัย และร่วมทำโครงการวิจัย ส่วนสิ่งเป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ ขาดผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษางานวิจัย มีอายุค่อนข้างมาก ตลอดจนขาดทักษะทางด้านการอ่านเอกสารภาษาต่างประเทศ

5.6 สภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษา อาจารย์มีความคิดเห็นว่าจำนวนผลงานวิจัยที่อาจารย์ได้ทำในระหว่างปฏิบัติราชการยังมีจำนวนน้อยและไม่มีความหลากหลายในเนื้อหาสาระของงานวิจัยทางด้านการศึกษา ประเภทของผลงานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ผลงานวิจัยส่วนใหญ่ยังมีลักษณะที่ซ้ำซ้อนกัน ตลอดจนผลงานวิจัยที่จัดทำขึ้นจะเป็นเพื่อการนำมาใช้ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่านำมาใช้เพื่อพัฒนางานของสถาบัน

5.7 ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงพัฒนาการทำวิจัยทางด้านการศึกษา อาจารย์มีความคิดเห็นว่า ควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้อาจารย์ได้มีโอกาสทำวิจัยเป็นหมู่คณะ ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนต่อการทำวิจัยอย่างจริงจังผลักดันให้มีการเผยแพร่ และนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ สำนักวิจัยควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัยอย่างเต็มที่ ตลอดจนควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยให้ได้มาตรฐาน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาครั้งนี้ว่าครั้งนั้นนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการพิจารณาผลการศึกษาสถานภาพของอาจารย์ และความคิดเห็นของอาจารย์
ต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษ ปรากฏผลว่า

1.1 สถานภาพของอาจารย์ อาจารย์ที่เคยทําวิจัยและไม่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษามีสถานภาพที่เหมือนกัน คือ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่สังกัดคณะครุศาสตร์เป็นผู้ที่จบการศึกษาจากหลักสูตรทางศึกษาศาสตร์ หรือ ครุศาสตร์โดยตรง ซึ่งมีเพศหญิงสนใจศึกษามากกว่าเพศชาย ประกอบกับจากการสำรวจบัญชีรายชื่อข้าราชการครูของคณะครุศาสตร์สังกัดสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 พบว่า มีจำนวนอาจารย์เพศหญิงมากกว่าอาจารย์เพศชาย สำหรับการมีอายุระหว่าง 41 - 50 ปีนั้น อาจเนื่องมาจากการศึกษาสถานภาพของอาจารย์จากรายงานวิจัยเรื่องสภาพการวิจัยและความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลางพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในระหว่าง 36 - 40 ปี รองลงมาคืออายุอยู่ในระหว่าง 31 - 35 ปี (ไพโรจน์ แสงจันทร์. 2527 : 225) เมื่อระยะเวลาผ่านไป ข้าราชการครูที่สอบบรรจุเข้ารับราชการในกรมการฝึกหัดครูในรุ่นที่ใกล้เคียงกันทั่วประเทศก็จะมีอายุเพิ่มมากขึ้นตามสัดส่วนอยู่ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามดังกล่าว ส่วนในประเด็นที่ว่าอาจารย์มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปีไม่ค่อยให้ความสนใจในการทําวิจัยนั้น คงสืบเนื่องมาจากอายุเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีส่วนให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงานได้ กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติงานอายุระหว่าง 25 - 34 ปี และอายุระหว่าง 45 - 58 ปี จะมีความพึงพอใจในการทำงานน้อยกว่ากลุ่มอายุอื่น (Ghiselli and Brown. 1955 : 54) และหากพิจารณาถึงอายุในกลุ่มเดียวกันที่สนใจต่อการทําวิจัยนั้น น่าจะเป็นเพราะจากการศึกษาสถานภาพของการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทยของวิเชียร เกตุสิงห์ (2536 : 35) พบว่า ผู้ที่ทําวิจัยทางการศึกษาส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี ส่วนการมีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท อาจมาจากสาเหตุที่ว่าในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา สถาบันราชภัฏได้ส่งเสริมให้อาจารย์ ซึ่งเดิมมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีไปศึกษาต่อในระดับ

ปริญญาโทเป็นจำนวนมาก และการรับอาจารย์ใหม่ก็นำวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่ เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาแก่นักศึกษาและบุคลากรประจำการ ประกอบกับการวางแผนเพื่อเตรียมจัดการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นของสถาบันราชภัฏในโอกาสภายหน้า หากพิจารณาถึงวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมีผลเอื้ออำนวยต่อการทำวิจัยแล้วพบว่า มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิเชียร เกตุสิงห์ (2536 : 35) คือ นักวิจัยทางการศึกษาจะจบการศึกษาในระดับปริญญาโทเกือบ 2 ใน 3 ของนักวิจัยทั้งหมด ในส่วนของอาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยแต่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารซึ่งมีจำนวนร้อยละสูงกว่าอาจารย์ที่เคยทำวิจัย น่าจะเป็นเพราะการปฏิบัติภาระหน้าที่ของอาจารย์สถาบันราชภัฏนั้น อาจารย์จะต้องทำหน้าที่อื่นด้วย ซึ่งอาจไม่ใช่ตำแหน่งทางการบริหาร อันเนื่องมาจากโครงสร้างของการบริหารสถาบันจะไม่ได้มีการกำหนดตำแหน่งงานเฉพาะไว้ กล่าวคือ ไม่มีการแบ่งแยกงานระหว่างสายวิชาการ สายสนับสนุนการสอน และสายบริการอย่างชัดเจน ดังเช่นอาจารย์สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ประกอบกับบุคลากรที่เป็นข้าราชการพลเรือนมีจำนวนไม่เพียงพอ จึงทำให้อาจารย์สถาบันราชภัฏต้องปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ที่แตกต่างกันของอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัย ทางด้านการศึกษา พบว่า อาจารย์ที่เคยทำวิจัยจะมีตำแหน่งทางวิชาการสูงกว่าอาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ส่วนใหญ่ได้ผ่านการทำวิจัยเพื่อประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการหรือเพื่อพัฒนางานตามภาระหน้าที่มาแล้ว จึงทำให้มีประสบการณ์ทางการวิจัยอันเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้อาจารย์เกิดความมั่นใจที่จะทำวิจัยได้ประสบผลสำเร็จ เพราะความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัยจะเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการทำวิจัยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจารย์เองเห็นว่าความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัยที่ศึกษามานั้นยังไม่เพียงพอต่อการทำวิจัยต้องอาศัยทักษะจากการทำวิจัยด้วย ประกอบกับการมีตำแหน่งทางวิชาการก็เป็นส่วนที่ทำให้อาจารย์เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ดังเช่น อาจารย์อุตสาหกรรรมศึกษา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์มีความพึงพอใจในการทำงานเป็นอันดับหนึ่ง (พรรณราย อ่ำประชา. 2537 : 114)

1.2 ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย อาจารย์ที่เคยทำวิจัย และ ไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนหนึ่งจากการสัมภาษณ์ว่า

อาจารย์มีความรู้ ความสามารถ และทักษะทางการวิจัยอยู่ในระดับมาก อันอาจเนื่องมาจาก อาจารย์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เคยผ่านการศึกษาในรายวิชาการแบบวิธีวิจัยและสถิติเพื่อการวิจัยระหว่างการศึกษามหาวิทยาลัยมาแล้ว รวมถึงส่วนใหญ่ได้มีการฝึกปฏิบัติเพื่อการทําวิจัยจริงในส่วนของการทําวิทยานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์

เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อย ปรากฏว่าอาจารย์ที่ไม่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความรู้ทางการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง คงเป็นเพราะการศึกษามหาวิทยาลัยระดับปริญญาโทจะมีการศึกษารายวิชาการแบบวิธีวิจัยเพียง 1 รายวิชาเท่านั้นเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการทําวิทยานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ จึงทําให้ความรู้ทางการวิจัยของอาจารย์ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการทําวิจัย ประกอบกับอาจารย์ที่จบการศึกษามมาแล้ว ส่วนใหญ่อาจมิได้ทําวิจัยเมื่อกลับมาปฏิบัติงานทันที ดังนั้นจึงทําให้ความรู้ที่ได้ศึกษามาขาดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง อันส่งผลต่อความไม่มั่นใจในความรู้ความสามารถทางการวิจัยที่ตนเองมีอยู่ว่าจะปฏิบัติงานวิจัยได้ประสบความสำเร็จดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของอาจารย์จากการตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการว่า สามารถทําวิจัยทางด้านการศึกษาระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ และในลักษณะที่ใกล้เคียงกันนี้ อานวย ถาวร (2526 : 59) ศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคกลาง พบว่า อาจารย์มีปัญหาด้านความรู้ทางการวิจัย โดยส่วนรวมและเป็นรายข้อ อาจารย์มีปัญหาด้านความรู้ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามลำดับคือ ขาดความรู้ทางสถิติสำหรับการวิจัย ขาดความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือที่จะใช้ทำการวิจัย ขาดความรู้ความสามารถในการเลือกหัวข้อหรือปัญหาที่จะทําวิจัย และขาดความรู้ความสามารถในการเขียนรายงานวิจัย นอกจากนั้นอาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันต่อปัจจัยด้านการตัดสินใจ ความรู้สึกและอารมณ์ที่เอื้อต่อการทําวิจัยว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นผลจากอาจารย์ได้ตระหนักถึงคุณลักษณะของอาจารย์ที่ดีที่จะต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะทางด้านวิชาการและด้านจิตใจ มีความสนใจในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อก่อให้เกิดคุณลักษณะของอาจารย์อย่างแท้จริง (ปรีชา เศรษฐีธร. 2530 : 8 - 9)

1.3 ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร อาจารย์ที่เคยทําวิจัย และไม่เคยทําวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารโดยส่วนรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์ จากการตอบแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุที่ผู้บริหารในสถาบันราชภัฏได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาด้านการสอนว่าเป็นภารกิจหลักของสถาบันที่จะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษาที่เป็นผลผลิตของสถาบันให้มีคุณภาพได้มาตรฐานทัดเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ซึ่งแท้จริงแล้วการบริหารงานวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องครอบคลุมถึงการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม (Amara Raksasataya. 1978 : 15) ที่ผู้บริหารสถาบันราชภัฏควรปฏิบัติอย่างครอบคลุม อันจะส่งผลดีต่อการเกื้อหนุนการดำเนินงานซึ่งกันและกันที่จะช่วยให้มาตรฐานทางวิชาการของสถาบันมีคุณภาพตามมา นอกจากนั้นคงเป็นเพราะผู้บริหารของสถาบันบางท่านยังขาดความเข้าใจที่แจ่มชัด ถึงความจำเป็นในการบริหารงานวิชาการในส่วนที่จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ดังเช่นมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนางานวิจัยของสถาบันส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์มีโอกาสดำเนินการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สิ่งอำนวยความสะดวกในการวิจัยแก่อาจารย์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ได้มีโอกาสได้ใช้ความรู้ความสามารถที่ตนเองมีอยู่อย่างเต็มที่ ตลอดจนส่งเสริมให้คณะวิชาและภาควิชาได้วางแผนพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ (เหม ทองชัย. 2536 : 49 - 50)

เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อย ปรากฏว่า อาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นต่อบางปัจจัยย่อยทั้ง 4 ปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ ปัจจัยด้านการกำหนดนโยบาย และให้ความสำคัญกับการทำวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์และผู้บริหารบางส่วนเห็นว่าการให้การสนับสนุนทางด้านนโยบายและให้ความสำคัญกับการทำงานวิจัยของอาจารย์เพิ่มมากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของอาจารย์จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด คือ ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนต่อการทำวิจัยอย่างจริงจังและจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บริหารบางส่วนจากการสัมภาษณ์ว่า ผู้บริหารจะต้องให้การสนับสนุนภารกิจด้านการวิจัยอย่างจริงจังด้วยการกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน นอกจากนั้นถึงแม้ว่าสถาบันราชภัฏหลายแห่งจะมีการกำหนดนโยบายวิจัยแต่การดำเนินการต่าง ๆ ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากร และการวางระเบียบอาจไม่สอดคล้องกับนโยบายก็จะทำให้เกิดข้อจำกัดในการนำนโยบายไป

ปฏิบัติจริงได้ (จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ. 2534 : 55) สำหรับการสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัย ซึ่งกรณีนี้ อาจารย์อาจเห็นว่าเงินทุนอุดหนุนการวิจัยมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการทำวิจัยซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอาจารย์จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดในส่วนของสิ่งที่ต้องการให้ผู้บริหารช่วยเหลือต่อการทำวิจัย คือ สนับสนุนด้านเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้มีจำนวนเพียงพอต่อการทำวิจัย และเป็นไปอย่างทั่วถึงโดยไม่มีการกำหนดโควตาของการได้รับเงินทุนเป็นเกณฑ์ในการสมัครขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยของอาจารย์แต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อจัดทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ สังกัดกรมการฝึกหัดครู พบว่า งบประมาณที่ช่วยสนับสนุนการจัดผลทางวิชาการมีขอบเขตจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการของอาจารย์ (หาญ รังสิมันต์. 2536 : 108) ส่วนการพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัยนั้นน่าจะเป็นเพราะ อาจารย์ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ด้านการวิจัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น รวมทั้งความมุ่งเน้นพัฒนาอาจารย์ในเนื้อหาสาระของระเบียบวิธีวิจัยอย่างหลากหลาย จากวิทยากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากหน่วยงานภายนอก ตลอดจนสนับสนุนให้อาจารย์ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางการวิจัยโดยร่วมทำโครงการวิจัยและศึกษาคูงานวิจัยในต่างประเทศ และอีกประการหนึ่ง คือ การส่งเสริมการทำวิจัย จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า พบว่า ข้อที่แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษางานวิจัยแก่อาจารย์นั้นเป็นปัจจัยอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ประกอบกับจากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า อาจารย์ต้องการให้ผู้บริหารจัดการเวลาให้อาจารย์มีโอกาสได้ทำวิจัยอย่างเต็มที่ ซึ่งทั้งสองส่วนนี้นับได้ว่ามีความสำคัญต่อการที่จะทำให้อาจารย์สามารถทำวิจัยได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่พึงปรารถนา

1.4 ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน อาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อบริษัทสภาพของหน่วยงาน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย คงสืบเนื่องมาจากอาจารย์โดยส่วนใหญ่คงเห็นว่าปัจจัยด้านนี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการที่จะทำให้เกิดพลังแนวคิดของการได้มาซึ่งความชัดเจนของปัญหาในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย รวมถึงเทคนิคและกระบวนการของการวิจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จของการได้มาซึ่งผลผลิตของงานวิจัยที่เป็นรูปเล่มสมบูรณ์ ซึ่งที่ผ่านมาอันอาจกล่าวได้ว่าสถาบันราชภัฏยังได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้น้อยมาก ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของอาจารย์จากแบบสอบถามปลายเปิดว่า เอกสาร ตำรา และ

วัสดุอุปกรณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยของสถาบันมีจำนวนไม่เพียงพอ เอกสารที่มีอยู่ส่วนใหญ่จะเป็นเอกสารที่เก่าไม่ทันสมัย ควรมีการแสวงหาเอกสารมาจัดบริการไว้ในสำนักวิทยบริการ สำนักวิจัย หรือคณะเพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะเอกสารภาษาต่างประเทศ รวมทั้งการจัดบริการระบบสืบค้นข้อมูลแบบเครือข่าย ตลอดจนปรับปรุงสถานที่ทำงานให้มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับที่สุภางศ์ จันทวานิช (2528 : 48) ให้เห็นว่า หน่วยงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพต้องประกอบด้วยปัจจัยนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ มีศูนย์ข้อมูลพื้นฐานที่ดีและพร้อมที่จะหยิบข้อมูลมาใช้ได้ มีเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้องเพียงพอสำหรับการทำวิจัยแต่ละเรื่อง ตลอดจนมีอุปกรณ์และเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อย ปรากฏว่า อาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการจัดบริการเอกสาร ตำรา และรายงานวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีระดับของสภาพปัจจัยสูงกว่าอีก 2 ปัจจัย กล่าวคือ ปัจจัยด้านการจัดบริการวัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการทำวิจัยและปัจจัยด้านความเหมาะสมของสถานที่ค้นคว้า และเขียนรายงานวิจัย ซึ่งมีสภาพของปัจจัยอยู่ในระดับน้อย อันอาจเป็นผลมาจากเอกสารและตำราทางด้านการศึกษานในสถาบันราชภัฏมโหฬสมควรวที่อาจารย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อการค้นคว้าประกอบการทำวิจัยได้ประสบผลสำเร็จ อันเนื่องมาจากหลักสูตรโปรแกรมวิชาการศึกษาเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนมาเป็นระยะยาวนานมากกว่าหลักสูตรวิชาชีพอื่น ทางสถาบันจึงได้จัดหาหนังสือทางด้านการศึกษามาไว้บริการที่สำนักวิทยบริการ สำนักวิจัย และโดยเฉพาะคณะครุศาสตร์ของสถาบันราชภัฏบางแห่ง จะมีการถ่ายสำเนารายงานวิจัยทางด้านการศึกษาซึ่งเป็นปริญานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งมาเก็บไว้ในห้องสมุดหรือห้องปฏิบัติการวิชาชีพของคณะเพื่อให้อาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการที่เข้ามารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการในสถาบันได้ใช้ค้นคว้าประกอบการทำผลงานวิชาการ นอกจากนั้นสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 6 แห่ง ถือได้ว่ามีความได้เปรียบสถาบันราชภัฏอื่นในส่วนที่มีทำเลที่ตั้งของสถาบันอยู่ใกล้กับแหล่งวิทยาการสำหรับการค้นคว้าข้อมูลในการทำวิจัยจากหน่วยงานของรัฐ เอกชน และสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่มีข้อมูลพร้อมทั้งในระบบเครือข่าย จึงอาจกล่าวได้ว่าปัจจัยด้านเอกสาร ตำรา และรายงานวิจัยไม่ถือว่าเป็นปัญหามากนักสำหรับอาจารย์ที่มีความมุ่งมั่นจะศึกษาค้นคว้าทำผลงานวิจัยจริง ๆ

1.5 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ อาจารย์ที่เคยทำวิจัย และไม่เคยทำวิจัยทางด้าน

การศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านแรงจูงใจโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์อุตสาหกรรมศึกษาในสภวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ พบว่า อาจารย์มีความพึงพอใจในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง (พรมณราย อ่ำประชา. 2537 : 114) ในกรณีนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการทำวิจัยทางด้านการศึกษามาก มีทัศนคติที่ไม่ค่อยดีต่อการทำงานและงานวิจัยเท่าที่ควรนัก อันสืบเนื่องมาจากต้องรับผิดชอบ ปริมาณงานที่ค่อนข้างมาก กล่าวคือ อาจารย์บางภาควิชาในคณะครุศาสตร์มีจำนวนน้อยแต่ต้องไป สอนหมวดวิชาพื้นฐานในสาขาวิชาอื่น ๆ ทุกระดับชั้นและทุกโปรแกรมวิชานอกเหนือจากที่ต้องสอน ในสาขาวิชาการศึกษาซึ่งเป็นสาขาวิชาที่คณะครุศาสตร์รับผิดชอบอยู่ (หาญ รังสิมันต์. 2536 : 114) นอกจากนั้นในระหว่างช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อน อาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์ยังต้องทำหน้าที่ เป็นแกนกลางในการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในนามของสำนักงานสภา สถาบันราชภัฏร่วมกับหน่วยงานผู้ใช้ครู คือ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่จะต้องดำเนินการด้วยการเตรียมสถานที่ ฝึกอบรม เป็นวิทยากร เตรียมสื่อประกอบการฝึกอบรม ประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม ตลอดจน ประสานงานเพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปอย่างราบรื่น

เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อย ปรากฏว่า อาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นต่อ ปัจจัยย่อยทั้ง 2 ปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัจจัยค่าจ้างซึ่ง อาจจะเป็นเพราะจากการพิจารณา ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อปัจจัยค่าจ้างเป็นรายข้อ (ตาราง 37 ภาคผนวก ฎ) พบว่า อาจารย์มี ความคิดเห็นต่อการทำผลงานวิจัยมีส่วนต่อการนำมาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบอยู่ใน ระดับน้อย ซึ่งมีผลน้อยมากต่อการนำไปสู่การได้มาซึ่งการปรับขึ้นเงินเดือนเป็นค่าตอบแทนรวมทั้ง การพิจารณาให้มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงยิ่งขึ้นในอันจะส่งผลให้อาจารย์เกิด ความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก กล่าวคือ ปัจจัยค่าจ้าง เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานโดยทำหน้าที่เป็นตัวป้องกันมิให้คนเกิดความไม่ เป็นสุข หรือไม่พึงพอใจในงานขึ้นเมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองปัจจัยชนิดนี้เพียงพอ ได้แก่

เงินเดือน โอกาสที่ได้รับความก้าวหน้าและความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Herzberg and others. 1959 : 60 - 63) ส่วนปัจจัยกระตุ้น อาจเป็นเพราะภาระงานที่อาจารย์รับผิดชอบอยู่นั้นไม่ท้าทายหรือน่าสนใจไม่ได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ ตลอดจนไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ปฏิบัติอยู่จึงทำให้อาจารย์รู้สึกเบื่อหน่าย ท้อถอยไม่มีกำลังใจที่จะปฏิบัติงาน รวมไปถึงไม่มีกำลังใจที่จะผลิตผลงานวิจัยที่จะนำมาใช้ปรับปรุงพัฒนางานในหน้าที่

1.6 ปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยโดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย ส่วนอาจารย์ที่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยดังกล่าวโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะเป็นเพราะอาจารย์ที่เคยทำวิจัยเห็นว่าการพัฒนาตนเองทางการวิจัยจะเป็นส่วนสำคัญที่มีความจำเป็นต่อการเสริมสร้างศักยภาพของอาจารย์เองให้มีความรู้ความสามารถทางการวิจัยที่ตีพร้อมอยู่เสมอ ซึ่งผู้ที่ประสบความสำเร็จในการวิจัยนั้นจะต้องเป็นผู้มีความรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ มีความรู้ความสามารถในการค้นหา เลือกและใช้ความรู้จากผลงานวิจัยที่ผ่านมาได้อย่างรวดเร็ว มีความสามารถในการวิพากษ์ทางวิทยาศาสตร์ มีความรู้และทักษะในการใช้เครื่องมือวิจัย ตลอดจนมีความรู้และทักษะในวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (เทียมจันทร์พานิชย์ผลินไชย. ม.ป.ป. : 20) จึงจะทำให้อาจารย์มีประสบการณ์และเกิดทักษะในการทำวิจัยในรูปแบบที่หลากหลายเป็นการเพิ่มแนวทางเลือกที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตผลงานวิจัยมากยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อย ปรากฏว่า อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยย่อยทั้ง 4 ปัจจัยอยู่ในระดับน้อย กล่าวคือ การเข้าร่วมประชุมสัมมนา และฝึกอบรมวิจัยและการศึกษาดูงานวิจัย ซึ่งความคิดเห็นของอาจารย์ต่อสภาพของทั้งสองปัจจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาความต้องการและการได้โอกาสในการพัฒนาตนเองของอาจารย์วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยอีสานใต้ พบว่า การได้โอกาสในการพัฒนาตนเองของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยโดยเรียงตามลำดับได้แก่ การศึกษาดูงาน ฝึกอบรมในต่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ (เสริมพงศ์ หงส์พันธุ์. 2538 : 14) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะงบประมาณที่จัดไว้ให้อาจารย์แต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองนั้นมีย่อยจำกัดประกอบกับไม่มีการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์ในแต่ละด้านอย่างชัดเจนเพื่อให้อาจารย์ได้เตรียมพร้อม

สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งอาจารย์อาจไม่ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสที่จะได้รับในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตนเองทางการวิจัยด้านการศึกษาโดยเฉพาะอาจารย์สังกัดคณะอื่น ๆ ส่วนการติดตามข่าวสารและผลงานวิจัยนั้น อาจเนื่องมาจากอาจารย์เห็นว่ารายวิชาที่สอนอยู่ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำผลงานวิจัยมาใช้ประกอบหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพราะทำการสอนมาเป็นระยะเวลานานรวมทั้งเชื่อมั่นว่ามีประสบการณ์ในการสอนเพียงพอ ตลอดจนมีอายุค่อนข้างมากความกระตือรือร้นที่จะพัฒนางานในวิชาชีพจึงมีน้อย ส่วนการเข้าร่วมทำโครงการวิจัยนั้น คงเป็นเพราะผู้บริหารของสถาบันขาดการส่งเสริมให้อาจารย์ในแต่ละคณะหรือภาควิชาได้มีการทำวิจัยเป็นหมู่คณะโดยให้อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการวิจัยเป็นหัวหน้าโครงการเพื่อช่วยเหลืออาจารย์โดยทั่วไปได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทางการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องซึ่งจะมีผลดีต่อการทำให้อาจารย์เกิดความคุ้นเคยต่อการทำงานทางด้านการวิจัยเป็นอย่างดี ซึ่งวิธีการนี้นับได้ว่าเป็นส่วนที่มีบทบาทสำคัญมากต่อการผลักดันให้อาจารย์ได้ร่วมทำโครงการวิจัยอย่างจริงจัง

2. จากการพิจารณาผลการศึกษาสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นจากแบบสอบถามและแบบสำรวจงานวิจัย ปรากฏผลดังนี้

2.1 สภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาจากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์

ปรากฏว่า อาจารย์ที่เคยทำวิจัยเป็นรายบุคคลและหมู่คณะส่วนใหญ่จะมีลักษณะของการทำวิจัยที่พบมากที่สุด คือ มีการทำวิจัย 1 เรื่อง 1 ระยะเวลาทำวิจัย 1 ปี ทำวิจัยสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด คงเป็นเพราะการทำผลงานวิจัยของอาจารย์อาจเพื่อนำมาใช้ปรับปรุงพัฒนางานที่เป็นปัญหาต้องรีบแก้ไข ประกอบการขอตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งอาจารย์ผู้ทำวิจัยเองได้ตระหนักถึงความพยายามที่จะต้องดำเนินงานวิจัยตามขั้นตอนของระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้เป็นสำคัญ ส่วนในกรณีที่มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่นั้น น่าจะมาเหตุผลที่ว่าอาจารย์ผู้ทำวิจัยได้นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ตามความสำคัญของการวิจัยที่ได้กำหนดขึ้น และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยไปสู่ผู้เกี่ยวข้องในลักษณะต่าง ๆ เช่น จัดพิมพ์รายงานวิจัยส่งให้ตามห้องสมุดสถาบันต่าง ๆ จัดพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ และเผยแพร่ทางสื่อมวลชน ส่วนสภาพของการทำวิจัยที่แตกต่างกัน คือ งานวิจัยที่กำลังทำอยู่จะเป็นงานวิจัยหมู่คณะมากกว่างานวิจัยรายบุคคล คงเป็นเพราะการทำวิจัยเป็นหมู่คณะจะเป็นแนวทางของการทำวิจัยที่จะช่วยลดข้อจำกัดในเรื่องต่าง ๆ ที่อาจารย์ประสบอยู่

ให้สามารถทำผลงานวิจัยได้ ได้แก่ การไม่มีเวลาในการทำวิจัยที่จะต้องรับผิดชอบโครงการวิจัยทั้งหมด การขาดความรู้ในด้านเทคนิคการวิจัย และการไม่มีความรู้ครอบคลุมในเนื้อหาสาระของเรื่องที่วิจัย เป็นต้น ซึ่งนับได้ว่าเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้อาจารย์ประสบผลสำเร็จในการทำวิจัยและมีโอกาสพัฒนาศักยภาพตนเองทางการวิจัยอยู่เสมอ

2.2 สภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษากจากแบบสำรวจงานวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพของอาจารย์สถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

2.2.1 สภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณโดยส่วนใหญ่อาจารย์ได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนของการวิจัย กล่าวคือ กำหนดสภาพปัญหาหรือความเป็นมาโดยมีการนำหลักการ ทฤษฎี หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องมารองรับ ระบุประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้สร้างเครื่องมือเอง และมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ได้ตระหนักถึงความสมบูรณ์ของงานวิจัยจะต้องประกอบด้วยโครงร่างพื้นฐานของขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยที่พึงจะมีเพื่อเป็นแนวทางของการดำเนินงานวิจัยให้เป็นไปอย่างมีทิศทางและบรรลุผลสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ส่วนอาจารย์ได้ปฏิบัติอยู่ค่อนข้างน้อยในการดำเนินงานตามขั้นตอนการวิจัย คือ มีการกำหนดสมมติฐานของการวิจัย อาจเป็นผลมาจากอาจารย์ขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องของการตั้งสมมติฐานของการวิจัย ซึ่งจะต้องมีการศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากจึงจะทำให้ทราบทฤษฎีและผลงานวิจัยในประเด็นต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดความเข้าใจและเกิดแนวความคิดที่จะทำให้สามารถตั้งสมมติฐานได้ ประกอบกับการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยจะต้องอาศัยวิธีการสถิติเข้ามาช่วยสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นเรื่องที่สร้างความหนักใจให้กับอาจารย์ผู้ทำวิจัยเป็นส่วนใหญ่ ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของอาจารย์จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดว่า ด้านคุณลักษณะทางการวิจัยที่อาจารย์สถาบันราชภัฏต้องการได้รับการพัฒนา คือ ความรู้ด้านสถิติที่เป็นพื้นฐานการวิจัยซึ่งมีความถี่สูงเป็นลำดับที่สอง ส่วนการนำข้อเท็จจริงจากทฤษฎี และผลงานวิจัยในลักษณะใกล้เคียงกันมาเปรียบเทียบ ประกอบการอภิปรายผลอาจารย์ได้ปฏิบัติค่อนข้างน้อยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษาทั่วประเทศ พบว่า นักวิจัยที่ทำวิจัยไม่ค่อยมีการอภิปรายผลการวิจัย หรือถ้ามีก็อภิปรายน้อยเกินไป รวมถึงขาดการเชื่อมโยงเชิงเหตุผลหรือกล่าวอย่าง

เลื่อนลอย (วิเชียร เกตุสิงห์ และคนอื่น ๆ. 2536 : 37 - 38) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การอภิปรายผลเป็นส่วนสำคัญของการเขียนรายงานวิจัยที่ค่อนข้างยากที่ผู้วิจัยจะต้องอภิปรายผล ในลักษณะที่สร้างสรรค์ ซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตของการวิจัยและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี รวมถึงการประยุกต์ทฤษฎีทางการศึกษาต่าง ๆ เข้าไว้ด้วย คำนึงถึงจุด อ่อนของวิธีดำเนินการวิจัย ตลอดจนมีการทบทวนแนวคิดในการวิจัยขอบเขตของการวิจัยเพื่อนำ ไปสู่การเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยอื่น ๆ ต่อไปด้วย (สาวิตรี ทองธวัช และสมิตรา อังวัฒนกุล. 2527 : 296 - 297)

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของงานวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณที่พบส่วนใหญ่จะมีลักษณะ ที่สำคัญ ดังเช่น เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจมากกว่างานวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับที่วิเชียร เกตุสิงห์ และคนอื่น ๆ (2536 : 16) พบว่า งานวิจัยทางการศึกษาจะเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีสัดส่วน 3 ใน 4 ของงานวิจัยทั้งหมด และส่วนใหญ่ไม่ใช่วิทยานิพนธ์ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะ งานวิจัยเชิงสำรวจเป็นงานวิจัยที่อาจารย์ส่วนใหญ่คุ้นเคยมีขั้นตอนของการวิจัยไม่ยุ่งยาก กล่าวคือ เป็นการศึกษาสภาพภาพของปรากฏการณ์ปัจจุบันให้กระจ่างชัด เป็นสิ่งที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เกี่ยวข้องกับความเชื่อ แนวคิด ทัศนคติ กระบวนการที่กำลังดำเนินอยู่ เป็นการทำนายผลลักษณะ ของผลที่เกิดขึ้น ตลอดจนแนวโน้มหรือความเปลี่ยนแปลงที่กำลังพัฒนาอยู่ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2527 : 137 - 140) ส่วนลักษณะของงานวิจัยที่คล้ายคลึงกันและมีผู้ทำวิจัยส่วนใหญ่อีกประการหนึ่ง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ามีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยเป็นแบบพื้นฐานง่ายและสะดวกต่อผู้ทำวิจัย ได้แก่ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือของงานวิจัยเป็นแบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา รวมทั้งใช้สถิติค่าคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบน มาตรฐาน อาจเนื่องจากอาจารย์ผู้ที่เคยทำวิจัยทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบการศึกษาจาก สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มิใช่สาขาวิจัยโดยตรงหรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย จึงทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัยเบื้องต้นเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถทำวิจัยในระดับสูงที่จะต้องอาศัย กระบวนการวิเคราะห์แบบลุ่มลึกได้ สำหรับประโยชน์ของงานวิจัยเพื่อพัฒนาทางหลักสูตรและ การเรียนการสอนนั้น อาจมาจากสาเหตุอาจารย์ผู้ทำวิจัยเองได้ประสบกับปัญหาของการดำเนินงาน ด้านการสอนที่เป็นภารกิจหลักที่จะต้องมีการปฏิบัติอยู่เสมอในชีวิตประจำวัน ประกอบกับอาจารย์จะมี

ความลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอนมากกว่าเนื้อหาทางด้านอื่น ๆ ซึ่งหากทำวิจัยแล้วจะต้องมีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและสอบถามผู้มีประสบการณ์ในเรื่องที่จะทำพอสมควรจึงจะสามารถทำวิจัยได้อย่างถูกต้องและชัดเจน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้วิจัยส่วนใหญ่ระบุว่าสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏเป็นแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัยส่วนใหญ่ อาจเป็นเพราะการพัฒนางานวิจัยของสถาบันราชภัฏได้เริ่มจากสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดได้ให้การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนการวิจัยแก่อาจารย์อย่างต่อเนื่องตลอดมาตั้งแต่มีการกำหนดภารกิจด้านการวิจัยในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 เป็นต้นมา ประกอบกับมีการประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ได้รับทราบ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัยที่อาจารย์สามารถสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการทำโครงการวิจัยได้สะดวก และรวดเร็วเนื่องจากเป็นหน่วยงานต้นสังกัดอีกด้วย

2.2.2 สภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยส่วนใหญ่อาจารย์ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยที่เป็นรูปแบบทั่วไป กล่าวคือ บทนำมีการนำหลักการ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมารองรับ กำหนดแนวทางของการเลือกกลุ่มตัวอย่างหรือหน่วยของการวิจัยที่ศึกษา ตลอดจนสร้างเครื่องมือการวิจัยด้วยตนเอง อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้ทำวิจัยได้ตระหนักถึงคุณภาพของผลงานวิจัยเชิงคุณภาพที่จะต้องมีส่วนเกื้อหนุนการปฏิบัติตามระเบียบวิธีวิจัยที่ชัดเจน เพื่อเป็นการลดข้อบกพร่องที่จะเกิดขึ้นได้ในการทำวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องของดำเนินการวิจัยโดยปราศจากหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ไม่นำทฤษฎีหรือหลักการทางวิชาการเป็นตัวชี้นำ ตลอดจนเป้าหมายของการวิจัยถูกกำหนดไว้อย่างกว้าง รวมทั้งได้คำนึงถึงการปรับขั้นตอนของการวิจัยเชิงคุณภาพให้เป็นระบบยิ่งขึ้นตั้งแต่การวิจัยเชิงปริมาณที่ประกอบด้วย การกำหนดปัญหาและตั้งจุดประสงค์ของการวิจัย ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง ตั้งสมมติฐาน กำหนดวิธีการและขั้นตอนของการวิจัย มีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ และมีการสรุปผลและนำผลไปใช้ (พรชัย ศรีประไพ. 2537 : 202 - 203) ส่วนอาจารย์ได้ปฏิบัติอยู่ค่อนข้างน้อยในการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย คือ มีการกำหนดสมมติฐานของการวิจัย คงมาจากสาเหตุที่อาจารย์ผู้ทำวิจัยคิดว่าการทำวิจัยลักษณะนี้ไม่สามารถนำวิธีการทางสถิติมาช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลได้จึงไม่จำเป็นต้องตั้งสมมติฐานดังเช่นกับงานวิจัยเชิงปริมาณที่มีการนำค่าสถิติมาใช้ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ประกอบกับงานวิจัยเชิงคุณภาพจะเริ่มต้นจากปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยมีแนวคิดทางทฤษฎีอย่าง

กว้าง ๆ สนับสนุนบ้างเท่านั้น เมื่อเริ่มเก็บข้อมูลบางประการแล้วจึงจะค่อยสร้างสมมติฐาน การวิจัยจำลองขึ้นมาเพื่อกำหนดแนวทางและเป้าหมายการศึกษาให้เด่นชัดขึ้น ในการมี การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยค่อนข้างน้อย เป็นเพราะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพส่วนใหญ่จะเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตที่ผู้ทำวิจัยเห็นว่าตนเองเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ศึกษาเป็นอย่างดี ขณะเดียวกันวิธีการสัมภาษณ์ก็จะเป็นแบบแนวสื่อกที่ผู้สัมภาษณ์จะต้องปรับกลยุทธ์อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้สัมพันธ์กับสถานการณ์อย่างเหมาะสม ตลอดจนหน่วยวิจัยที่ศึกษาที่จะมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไปเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นการยากที่จะกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือวิจัยให้แน่ชัด ดังเช่นงานวิจัยเชิงปริมาณ

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของงานวิจัยทางด้านการศึกษาเชิงคุณภาพที่พบส่วนใหญ่จะมีลักษณะที่สำคัญ ดังเช่น เป็นการวิจัยการศึกษากาณ และใช้วิธีการเลือกบุคคลหรือตัวอย่างแบบหลายกลุ่มหรือหลายมิติ ซึ่งอาจเห็นว่าการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการศึกษาความจริงโดยการพิจารณาปรากฏการณ์จากสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงในทุกมิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์กับสภาพแวดล้อม โดยวิธีนี้จะสนใจศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติชีวิต โลกทรรศน์ ความรู้สึกนึกคิด ฯลฯ ของบุคคลในสังคมที่ศึกษาเพิ่มเติมจากข้อมูลอื่น ๆ ที่ใช้ในเชิงปริมาณ จึงเหมาะที่จะศึกษาเฉพาะเรื่องหรือเฉพาะหน่วยของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือของชุมชนใดชุมชนหนึ่งมากกว่าที่จะศึกษากับชุมชนหรือสังคมขนาดใหญ่ (เชิดศักดิ์ โฉวสินธุ์. 2527 : 130) สำหรับประเภทของเครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แผนภาพ แผนภูมิ ตารางรายการ รวมถึงลักษณะการเขียนรายงานวิจัยจะใช้แบบพรรณนาวิเคราะห์เป็นส่วนใหญ่ นั่น อาจเป็นเพราะลักษณะของข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นจะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการให้ความคิดเห็นและการอธิบายมากกว่าจะกำหนดเป็นตัวเลข ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดจากเอกสาร สื่อประเภทวัสดุอุปกรณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาประกอบเพื่อนำรายละเอียดแต่ละส่วนมาประมวลด้วยกันในการตีความหมายของข้อมูลที่จะทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งที่ต้องการศึกษาเหล่านั้น ในขณะที่การเขียนรายงานก็ต้องอาศัยการสังเคราะห์เชื่อมโยงระหว่างความหมายของข้อมูล และความรู้ทางทฤษฎีของผู้วิจัยในการที่จะอธิบายโครงสร้างรายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของเหตุการณ์โดยเน้นหนักในความเป็นไปได้ของเหตุการณ์และความสอดคล้องกับหลักการทางตรรกวิทยาเชิงอุปมานเสมอ

3. จากการพิจารณาผลการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของ อาจารย์สถาบันราชภัฏ ปรากฏว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยมีความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ ประกอบกับปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยดังกล่าวสามารถทำนาย พฤติกรรมการทำวิจัยของอาจารย์โดยมีสัดส่วนในการทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 72.99 ที่เป็นเช่นนี้อาจสืบเนื่องมาจากปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัยนั้น คือพร ดิลกโกมล (2534 : 34) เห็นว่า ผู้ที่จะเป็นนักวิจัยที่ดีและมีคุณภาพควรมีสมรรถภาพหลักที่สำคัญ 2 ด้านด้วยกัน คือ สมรรถภาพด้านจิตอาารมณ์ และสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ และเชิงปฏิบัติ ขณะที่ จารึก อัจฉารินทร์ (2529 : 95 - 98) พบว่า ตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพของนักวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ ความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัย ทักษะคติเชิงวิทยาศาสตร์และลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการวิจัย ความสามารถในการเลือกและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนความสามารถในการดำเนินการวิจัย ส่วนปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร น่าจะมาจากสาเหตุที่ว่าถึงแม้องค์กรใดก็ตามจะมีองค์ประกอบสำคัญในการบริหารงานที่สมบูรณ์พร้อม อันได้แก่ บุคคลหรือบุคลากร เงินทุนหรืองบประมาณ ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์อาคาร และสถานที่ แต่หากผู้บริหารในองค์กรไม่มีการจัดการหรือเทคนิคในการบริหารที่ดี การดำเนินงานที่เป็นเป้าหมายสูงสุดขององค์กรก็ไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการได้ โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้บริหารมีหน้าที่สำคัญ คือ รับผิดชอบในการดูแลการใช้ทรัพยากรของสถาบันให้เป็นตามนโยบายที่กำหนดไว้ ใช้ประโยชน์ของสถานศึกษาไปในทิศทางที่จะให้การสอน การศึกษาหาความรู้ การวิจัย และการบริการสังคมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น รวมทั้งสร้างและสนับสนุนสภาพการทำงานในสถาบัน (Baca and Stein. 1983 : 251 - 256)

ส่วนปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งเนื่องจากการวิจัยนั้นจะต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์เพียงพอที่ผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ค้นคว้า วิเคราะห์และดำเนินการอย่างละเอียดถี่ถ้วนต้องมีเอกสารในการค้นคว้าอยู่ตามห้องสมุดต่าง ๆ รวมทั้งมีสถานที่ทำงานและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น เครื่องคำนวณ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ ตู้เก็บ

เอกสาร ตลอดจนการบริการที่ได้รับจากธุรการซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญมากที่จะทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและมีคุณภาพ (ไพโรจน์ แสงจันทร์. 2527 : 27; อ้างอิงมาจาก สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และคนอื่น ๆ. 2523 : 187) ในกรณีของปัจจัยด้านแรงจูงใจคงสืบเนื่องมาจากองค์ประกอบที่สร้างความพึงพอใจในการทำงานตามทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์กเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัย โดยปัจจัยด้านลักษณะของงาน ความสำเร็จของงาน ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเกณฑ์ (การทำและไม่ทำวิจัย) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน สภาพการทำงาน นโยบายและการบริหาร การปกครองบังคับบัญชา เงินที่ได้รับและการได้รับความยอมรับนับถือ มีค่าความสัมพันธ์กับเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์. 2532 : 40) ส่วนปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย น่าจะเป็นเพราะถึงแม้ว่าอาจารย์จะมีคุณลักษณะทางการวิจัยในส่วนของการมีความรู้ทางด้านระเบียบวิธีวิจัยจากการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกมาบ้างแล้วก็ตาม แต่เมื่อกลับมาปฏิบัติราชการไม่ได้มีการแสวงหาโอกาสเพื่อพัฒนาตนเองทางการวิจัยอยู่เสมอก็ย่อมจะมีผลกระทบต่อศักยภาพในการผลิตผลงานวิจัยให้เกิดสัมฤทธิ์ผลมากที่สุดได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้า เรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร มีดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์โดยส่วนรวมมีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยย่อยพบว่า อาจารย์ที่เคยทำวิจัยมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความรู้ทางการวิจัยอยู่ในระดับมากแต่อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยมีความคิดเห็นต่อปัจจัยดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการส่งเสริมและเผยแพร่งานวิจัยในระดับสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏควรได้พิจารณาถึงการกำหนดเนื้อหาสาระที่จะส่งเสริม คุณลักษณะของอาจารย์ด้านความรู้ความสามารถทางการวิจัยลงใน

นโยบายและแผนการดำเนินงานในระดับสำนักงานที่ชัดเจน เพื่อให้สถาบันราชภัฏแต่ละแห่งได้ยึดถือปฏิบัติเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณลักษณะการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพที่เป็นเทคนิควิธีการวิจัยใหม่ ๆ เพื่อความเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของความก้าวหน้าทางวิทยาการวิจัยที่อาจารย์พึงได้รับการพัฒนา นอกจากนั้นสถาบันราชภัฏที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัดในระดับที่อยู่ใกล้ชิดกับอาจารย์ ควรยึดถือแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะทางการวิจัยโดยพิจารณาจากแนวนโยบายของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และความต้องการของอาจารย์ภายในสถาบันหรือกลุ่มสถาบันราชภัฏด้วย ส่วนคุณลักษณะที่ควรพัฒนาให้แก่อาจารย์ เพื่อลดข้อบกพร่องที่พบจากการวิจัย คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับสถิติพื้นฐานและขั้นสูง การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย เนื้อหาสาระของศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ การใช้ภาษาอังกฤษกับการทำวิจัย การสืบค้นหาข้อมูลพื้นฐานทางการวิจัย การวางแผนดำเนินการและประเมินโครงการวิจัยทางการศึกษา ตลอดจนการเขียนรายงานวิจัย

2. ด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหารโดยส่วนรวมว่ามีการส่งเสริมการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏที่เป็นหน่วยงานกลางควรมีการประสานงานให้สถาบันราชภัฏแต่ละแห่งได้มีการจัดทำนโยบายและแผนงานการดำเนินงานวิจัยทางด้านการศึกษาเฉพาะอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ด้วยการพิจารณาถึงการทำวิจัยที่หลากหลายครบทุกมิติอย่างลึกซึ้งโดยคำนึงถึงการพัฒนากระบวนการศึกษาให้สอดคล้องกับความเป็นท้องถิ่นและสากลอย่างกลมกลืน นอกจากนั้นควรมีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่าย ระบบของเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้เป็นไปอย่างคล่องตัว และควรจัดสรรเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้กับอาจารย์ในรูปแบบของเงินทุนอุดหนุนทั่วไปเพื่อให้สะดวกต่อการทำวิจัยของอาจารย์มากยิ่งขึ้น ส่วนสถาบันราชภัฏควรมีการกำหนดนโยบายและการสร้างความตระหนักให้อาจารย์ได้เห็นความสำคัญของการทำวิจัยที่เป็นภาระหน้าที่พึงปฏิบัติ จัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยคำนึงถึงการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนางานในหน้าที่ของอาจารย์อย่างแท้จริง และจัดในช่วงระยะเวลาที่อาจารย์ส่วนใหญ่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างสะดวก นอกจากนั้นควรจัดเวลาให้อาจารย์ได้มีโอกาสนในการทำวิจัย และให้

ความอิสระในการทำวิจัยอย่างเต็มที่ จัดตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยมากขึ้น ตลอดจนแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถาบัน เป็นที่ปรึกษางานวิจัยแก่อาจารย์ ขณะเดียวกันผู้บริหารจะต้องดูแลและพิจารณาโทษแก่อาจารย์ที่ใช้เวลาการทำงานไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

3. ด้านสภาพของหน่วยงาน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน โดยรวมว่ามีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏควรมีการปรับปรุงหน่วยงานวิจัยระดับสำนักงานให้สามารถเป็นองค์กรวิจัยส่วนกลางที่สถาบันราชภัฏแต่ละแห่งสามารถพึ่งพิงได้ทั้งในด้านวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษา และการจัดทำโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอเงินทุนอุดหนุนการวิจัย ตลอดจนจัดบริการสืบค้นข้อมูลในระบบเครือข่าย นอกจากนั้นควรเพิ่มจำนวนบุคลากรที่จะมาทำงานในองค์กรวิจัยให้มีจำนวนเพิ่มมากยิ่งขึ้น และผู้ที่ทำหน้าที่ในองค์กรวิจัยควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางเทคนิควิธีการวิจัย รวมทั้งมีความเข้าใจในการดำเนินงานวิจัยในฐานะเป็นผู้สร้างสรรค์ บุกเบิก และสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์สถาบันราชภัฏ และสถาบันราชภัฏควรมีการจัดหาเอกสาร ตำรา วารสาร และรายงานวิจัยทางการศึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมาไว้บริการในสำนักวิทยบริการ สำนักวิจัย หรือที่คณะครุศาสตร์ให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการทำวิจัย ได้แก่ เครื่องถ่ายภาพเอกสาร โทรสาร เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องพิมพ์ดีด รวมทั้งจัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยอำนวยความสะดวกเฉพาะ นอกจากนั้นควรจัดบริการระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของสถาบัน จัดบริการสืบค้นหาข้อมูลโดยระบบเครือข่ายระหว่างหน่วยงานรัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการยืมเอกสารและตำราระหว่างหน่วยงานหรือสถาบันอีกด้วย

4. ด้านแรงจูงใจ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านแรงจูงใจโดยรวมมีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏควรพิจารณาจัดสรรเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้กับอาจารย์อย่างทั่วถึง โดยอาจจะพยายามแสวงหาแหล่งเงินทุนจากภายนอกมาสนับสนุน

ต่อการวิจัยเพื่อให้อาจารย์เกิดทัศนคติที่ดีต่อการทำวิจัย นอกจากนั้นควรมีผลงานวิจัยของอาจารย์
 ผู้ได้รับเงินทุนมาเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาภาระ
 หน้าที่ของสถาบันราชภัฏต่อไป รวมทั้งประสานงานไปยังสถาบันราชภัฏทุกแห่งให้ถือเป็นนโยบาย
 ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ที่ทำวิจัยทั้งในด้านการให้ข้อมูลพื้นฐาน
 ประกอบการทำวิจัย และให้ความร่วมมือในการออกแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กับผู้ทำวิจัย
 โดยถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบปฏิบัติ และผู้บริหารสถาบันราชภัฏควรมีการนำผลงานวิจัยมา
 ประกอบการพิจารณาความดีความชอบของอาจารย์ สนับสนุนงบประมาณการทำวิจัยแต่ละโครงการ
 ให้มีจำนวนเพียงพอ มอบหมายงานให้อาจารย์รับผิดชอบอย่างเหมาะสม สร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้
 เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน ให้กำลังใจ ยกย่อง และชมเชยในความสามารถของอาจารย์ผู้ทำวิจัย
 ได้ประสบผลสำเร็จในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ประกาศเกียรติคุณในเอกสารข่าวประชาสัมพันธ์
 ประกาศยกย่องชมเชยในที่ประชุม จัดทำโล่เกียรติยศมอบให้ ตลอดจนนำผลงานวิจัยที่ทำเสร็จสิ้น
 แล้วเผยแพร่ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาภารกิจของสถาบันและสังคมอย่างจริงจัง

5. ด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เคยทำวิจัย
 ทางด้านการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยโดยรวมว่า
 มีสภาพส่งเสริมต่อการทำวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษา
 มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยจึง
 เสนอแนะว่า สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏควรได้สร้างโอกาสให้อาจารย์สามารถพัฒนาตนเองทาง
 การวิจัยได้ด้วยตนเองตามความพร้อมที่พึงจะมี โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการวิจัยระดับสำนักงาน
 สภาสถาบันราชภัฏที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษาทั้งจากภายในและภายนอก
 สำนักงานสร้างชุดพัฒนาคุณลักษณะทางการวิจัยทางด้านการศึกษาสำหรับอาจารย์ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น
 ชุดใหญ่และชุดย่อย ที่สถาบันราชภัฏจะได้นำไปขยายผลเพื่อให้อาจารย์ในสถาบันได้ขอยืมใช้อย่าง
 ทั่วถึง ส่วนสถาบันราชภัฏโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านวิจัยควรจัดทำจุลสารข่าวเผยแพร่เกี่ยวกับ
 ผลงานวิจัยทางด้านการศึกษาที่จัดทำโดยอาจารย์สถาบันราชภัฏและอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาอื่น
 ตลอดจนและข่าวเกี่ยวกับเทคนิควิธีวิจัยทางด้านการศึกษาใหม่ ๆ ให้อาจารย์ได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง
 และทั่วถึง นอกจากนั้นสถาบันราชภัฏควรจัดทำวิทัศน์เกี่ยวกับการให้ความรู้ทางการวิจัยทาง
 ด้านการศึกษาอันเป็นสื่อที่จะช่วยให้อาจารย์ได้รับการพัฒนาตนเองทางการวิจัยอีกทางหนึ่งด้วย

6. ด้านสภาพการทำงานวิจัยทางด้านการศึกษ ผลการวิจัยพบว่า การทำวิจัยทางด้านการศึกษ ของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาสาระของงานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีลักษณะของงานวิจัยเป็นรายบุคคล ตลอดจนคุณภาพของผลงานวิจัยยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า สำนักงานสถาบันราชภัฏและสถาบันราชภัฏซึ่งเป็นแหล่งอุดหนุนเงินทุนวิจัยของอาจารย์สถาบันราชภัฏเบื้องต้น ควรกำหนดให้อาจารย์ได้ทำวิจัยในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อตรวจสอบสภาวะแวดล้อมทางการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท รูปแบบการจัดการศึกษาสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในอนาคต วิจัยและพัฒนาประสิทธิภาพทางการศึกษา การบริหารการศึกษาที่เอื้ออำนวยต่อการจัดเครือข่ายการเรียนรู้ การกระจายโอกาสการศึกษาแก่กลุ่มด้อยโอกาส การพัฒนาเทคนิควิจัย การวัดผลและประเมินผล ตลอดจนการสร้างความร่วมมือกับท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการศึกษา ส่วนประเภทของงานวิจัยควรมีการวิจัยครอบคลุมทั้งงานวิจัยเชิงปฏิบัติ เชิงพัฒนา เชิงนโยบาย และในอนาคต โดยการสนับสนุนให้อาจารย์มีโอกาสทำวิจัยเป็นหมู่คณะ เพิ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นอาจารย์ได้ทำวิจัยทางด้านการศึกษอย่างทั่วถึง นอกจากนั้นเพื่อให้งานวิจัยทางด้านการศึกษ ของอาจารย์สถาบันราชภัฏมีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคม สำนักงานสถาบันราชภัฏ กลุ่มสถาบันราชภัฏ รวมทั้งสถาบันราชภัฏควรได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นตรวจสอบคุณภาพของผลงานวิจัยก่อนมีการเผยแพร่ ซึ่งทั้งนี้จะต้องแจ้งเกณฑ์การทำวิจัยที่ได้มาตรฐานให้อาจารย์ผู้ทำวิจัยได้รับทราบอย่างทั่วถึงเพื่อการปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่การทำวิจัยต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษ ของอาจารย์สถาบันราชภัฏในกลุ่มสถาบันราชภัฏอื่น หรือโดยรวมที่สังกัดสำนักงานสถาบันราชภัฏทั้งหมด
2. ควรสร้างชุดการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับเสริมสร้างคุณลักษณะทางการวิจัยด้านการศึกษ สำหรับอาจารย์สถาบันราชภัฏ

3. ควรพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะทางการวิจัยด้านการศึกษาสำหรับ
อาจารย์สถาบันราชภัฏและบุคลากรประจำการ
4. ควรสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏด้วยวิธี
อภิวิเคราะห์งานวิจัยในเนื้อหาสาระของงานวิจัยลักษณะเดียวกันในทุกระดับการศึกษา
5. ควรศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มของการวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์
สถาบันราชภัฏในอนาคต
6. ควรศึกษาแนวทางในการเพิ่มคุณภาพงานวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์
สถาบันราชภัฏ
7. ควรศึกษาการนำผลงานวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏไปใช้
ประโยชน์ในการพัฒนางานบริหาร และการจัดการศึกษาในทุกระดับการศึกษา
8. ควรศึกษารูปแบบการจัดองค์กรและการบริหารงานวิจัยในสถาบันราชภัฏ
9. ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ของ
อาจารย์สังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- การฝึกหัดครู, กรม. แผนพัฒนาการศึกษาระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2540 - 2554). กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู, 2537.
- _____. หลักสูตรวิทยาลัยครู ฉบับปรับปรุง 2536 สาขาวิชาการศึกษา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2536.
- กฤษดา กฤตทอง และคนอื่น ๆ. แนวโน้มของการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู, ม.ป.ป.
- กฤษณพงศ์ กีรติกร. "ตัวอย่างรูปแบบการสนับสนุนการทํารว้จยและพัฒนาในภาคเอกชนของ ประเทศเยอรมันนี เบเลเยียม และเนเธอร์แลนด์," การศึกษาแห่งชาติ. 28(8) : 53 - 57; ธันวาคม 2536 - มกราคม 2537.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2530.
- กิตติ ดยัคคานนท์. นักบริหารทันสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บัคเตอร์ฟลาย, 2533.
- คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. "นโยบายและแนวทางการวิจัยและพัฒนาของชาติ," ห้องสมุด. 34(4) : 1 - 13; ตุลาคม - ธันวาคม 2533.
- _____. นโยบาย และแนวทางการวิจัยและพัฒนาของชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2534.
- ควรรชิต มาลัยวงศ์. "การออกแบบระบบงานโดยวิธี Structured Analysis," คอมพิวเตอร์ สาร. 12(55) : 24 - 29; มกราคม - กุมภาพันธ์ 2528.
- จรัส สุวรรณเวลา และคนอื่น ๆ. บนเส้นทางมหาวิทยาลัยวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- จันทร์เกษม, วิทยาลัยครู. สรุปผลการสัมมนาวิชาการศึกษาด้านการวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูจันทร์เกษม, 2522.

จารึก อาจาวรินทร์. การวิเคราะห์ตัวประกอบสมรรถภาพของนักวิจัยทางการศึกษา.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

จิตราภา กุศลบุตร. "การดำเนินงานวิจัยในวิทยาลัยครู," ใน การดำเนินงานวิจัยในวิทยาลัยครู และสรุปผลงานวิจัยที่นำเสนอในการจัดประชุมระดับนานาชาติ ฉลองครบรอบ 100 ปี

การฝึกหัดครูไทย. หน้า 3 - 12. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2535.

จุมพล สวัสดิยากร. หลักและวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ, 2533.

เจลิยว บุริภักดี และสมใจ จิตพิทักษ์. "มหาวิทยาลัยกับการะงานด้านการค้นคว้าวิจัย," ศรีนครินทร์วิไลวิจัยและพัฒนา. 1(2) : 14 - 30; เมษายน 2531.

ชินภัทร ภูมิรัตน์. "ประเด็นการวิจัยในอนาคต," ใน วิจัยทัศน์ศึกษาศาสตร์ในทศวรรษหน้า. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.

ชุติมา สัจจานันท์. "กรมการฝึกหัดครูกับงานส่งเสริมงานวิจัย," ใน วันคล้ายวันสถาปนา กรมการฝึกหัดครู. หน้า 74 - 83. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2529.

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2527.

_____. "ความคิดพื้นฐานในการวิจัยทางการศึกษา," การวัดผลการศึกษา. 9(26) : 57 - 68; กันยายน - ธันวาคม 2530.

โชติ เพชรชิน. วิธีการแสวงหาข้อเท็จจริงเชิงปริมาณและคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. รายงานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง อุดมศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ในภาคเหนือ ครั้งที่ 1 เรื่องบทบาทของภาควิชา. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2524.

ชวนพิศ นรเดชนนท์. การเสนอโครงการพัฒนาคณาจารย์เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน : การศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

เทพพนม เมืองแมน. และสวึง สุวรรณ. พดติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

เทียมจันทร์ พานิชย์ฉนวนไชย. วิจัยการศึกษาเบื้องต้น. พิษณุโลก : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, ม.ป.ป.

นิตา สะเพียรชัย. "ปรัชญา และความมุ่งหมายของการสอนวิทยาศาสตร์," ใน อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ รองศาสตราจารย์ นิตา สะเพียรชัย. หน้า 69 - 74. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527.

นิเชต สุนทรพิทักษ์. "แนวทางการพัฒนาวิทยาลัยครูตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)," สารประชาสัมพันธ์ กรมการฝึกหัดครู. 1(3) : 1 - 2; สิงหาคม 2534.

นพรัตน์ ชูชาติวรรณกุล. สมรรถภาพนักวิจัยของครูศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2526 และ 2527 ตามการรับรู้ของตนเอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.

บุญชม ศรีสะอาด. "ข้อบกพร่องที่มักพบในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา," ศรีนครินทรวิโรฒวิจัย และพัฒนา. 1(1) : 18 - 21; ธันวาคม 2532.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. นครปฐม : คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.

บุญเรียง ขจรศิลป์. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

ประจักษ์ บุญอารีย์. "วิทยาลัยครูในสังคมอุดมศึกษาในอนาคต," อูรูปริทัศน์. 19 : 46 - 49; มกราคม - มีนาคม 2537.

ประทุม รอดประเสริฐ. การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2528.

_____. นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2533.

ปรีชา เศรษฐบุตร. การบริหารเพื่อพัฒนาและองค์ประกอบบางประการ. ปทุมธานี : วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์, 2530.

แผนงาน, กอง. โครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกรมการฝึกหัดครู ประจำปีงบประมาณ 2521 - 2537. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2537.

พจน์ สะเพียรชัย. "การอุดมศึกษาไทยในอนาคต," ศรีนครินทร์วิไลวิจัยและพัฒนา. 7(2) : 2 - 11; เมษายน 2537.

_____. "แนวทางในการเพิ่มคุณภาพของการวิจัยและการประเมินผลทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน," ในเอกสารโครงการอบรมวิจัยปฏิบัติการครั้งที่ 9 เรื่องการนำผลวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพในโรงเรียน. หน้า 109 - 201. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2528.

พทธี ศิริบรรณพิทักษ์. "การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา," วิจัยการศึกษา. 11(4) : 21 - 25; เมษายน - พฤษภาคม 2531.

พรชัย ศรีประไพ. "การวิจัยเชิงคุณภาพ," ในรวมบทความด้านการศึกษาทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. หน้า 200 - 211. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัยและวางแผน สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

พรรณราย ทวีพะระภา. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

พรรณราย อัมระชา. ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์อุตสาหกรรมศึกษาในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

"พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. 2533," ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 107. ตอนที่ 131. ฉบับพิเศษ. หน้า 102 - 103. 29 กรกฎาคม 2533.

"พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538," ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 112. ตอนที่ 4 ก. หน้า 1 - 26. 24 มกราคม 2538.

พรเพ็ญ ปฏิสัมพันธ์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทํางานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

- พนม พงษ์ไพบูลย์. "การวิจัยการศึกษาในประเทศไทย," ในรวมบทความที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา (เล่ม 2). หน้า 1 - 6. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.
- พลสัมพันธ์ โพธิ์ศรีทอง. รายงานการวิจัยเอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องทศวรรษของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู, 2535.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- พิทยา สายชู และคนอื่น ๆ. "สภาพการวิจัยทางการศึกษาของประเทศไทย," ข่าวสารวิจัยการศึกษา. 6(6) : 23 - 34; สิงหาคม - กันยายน 2526.
- พิศิษฐ์ คัมภวนิช. "การประเมินงานวิจัยทางการศึกษา," ในรวมบทความด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เล่มที่ 1. หน้า 1 - 6. กรุงเทพฯ : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- เพ็ญศรี วายวานนท์. "ผลประโยชน์เกื้อกูลของข้าราชการมหาวิทยาลัย," ในการบริหารมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. หน้า 233 - 234. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2531.
- ไพศาล หวังพานิช. วิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ไพโรจน์ แสงจันทร์. สภาพการวิจัยและความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อุดสาเนา.
- ไพสิน ผ่องใส. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ปิญญ์ สาธร. การบริหารบุคคล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.
- _____. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และเป้าหมายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547). กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2533.

- รวีวรรณ ชินะตระกูล. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.
- รัตน สุทธิปริสดี. การพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- เรืองอุไร ศรีนิลทา. ระเบียบวิธีวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2535.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร
จำกัด, 2528.
- วัฒนา สุตรสุวรรณ. ลับ - เฉพาะผู้เป็นหรือกำลังจะเป็นผู้บังคับบัญชา. กรุงเทพฯ : ไทย
อนุเคราะห์ไทย, ม.ป.ป.
- วัลลภ กันทรพิชัย. "การวิจัยการศึกษาในเอเชียและแปซิฟิก," การวิจัยทางการศึกษา.
19(4) : 18 - 29; ตุลาคม - ธันวาคม 2532.
- วิจัยการศึกษา, กอง. เส้นทางใหม่ของการวิจัยพัฒนา. กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษา
กรมวิชาการ, 2533.
- วิจิตร วรุดบางอร. ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา อธิการบดี คณบดี หัวหน้าภาควิชา. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- วิจิตร ศรีสอาน. "ความพยายามหารูปแบบที่เหมาะสมในอดีตหรือปัจจุบัน," ใน รายงานการ
สัมมนาเรื่องรูปแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคต. หน้า 39 - 98. กรุงเทพฯ
: กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2525.
- วิจิตร ลินลิริ. การอุดมศึกษาเชิงรุก. กรุงเทพฯ : เม็ดทรายพริ้นติ้ง, 2534.
- วิชา เพชรเกษม. "ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงวิทยาลัยครูเป็นสถาบันราชภัฏ,"
วิจัยการศึกษา. 5(255) : 56 - 57; มีนาคม 2538.
- วิเชียร เกตุสิงห์. "แนวคิดบางประการเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ ของการวิจัย," วิจัยการศึกษา.
3(3) : 12 - 21; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2533.
- _____. "สถานภาพของการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย," วิจัยการศึกษา.
16(6) : 21 - 26; สิงหาคม - กันยายน 2536.

- วิเชียร เกตุสิงห์ และคนอื่น ๆ. รายงานวิจัยเรื่องสถานการณ์ของการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2536.
- วีรวัดณ์ กาญจนดุล. "ขอบข่ายทางทฤษฎีของแนวคิดเรื่อง 'ระบบ' และการตัดสินใจ," พัฒนบริหารศาสตร์. 27(4) : 601 - 617; ตุลาคม 2530.
- สลักชัย ทรรพนนท์. ยุทธศาสตร์เร่งรัดในการพัฒนาคุณภาพผลผลิตของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2535.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. การบริหารสำนักงานแบบใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา, 2531.
- ศิวพร ศิลกโกล. ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยของครูอังกษระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- อัศลาเนา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.
- สดิสา อัสววิไล. "การพัฒนาคณาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," ใน เอกสารประกอบ การอภิปรายเรื่องการพัฒนาการสอนในระดับอุดมศึกษา. หน้า 152 - 171. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สมชอบ ไชยเวช. การวางแผนพัฒนาคณาจารย์และแนวคิดการศึกษาต่างประเทศในคุรุสภา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตพระนครเหนือ, 2523.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2523.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. "การวิจัยเชิงบรรยาย," ใน การวิจัยทางการศึกษาและวิธีการสำหรับนักวิจัย. หน้า 136 - 163. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- _____. "วิจัยอย่างไรจึงจะได้งานวิจัยที่มีคุณภาพสูง," ใน รวมบทความด้านการวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เล่มที่ 1. หน้า 50 - 54. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัยและวางแผน สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สายหยุด จันทาทอง. การฝึกหัดครูไทย : อดีต ปัจจุบันและอนาคต. กรุงเทพฯ : อักษรไทย, 2532.

- สายหยุด จำปาทอง. "แนวคิดในการพัฒนาวิทยาลัยครู." ในเอกสารประกอบการพิจารณาในการดำเนินงานการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2529.
- สำลี ทองธิว และสุมิตรา อังวัฒนกุล. "การเสนอผลงานวิจัย," ในการวิจัยทางการศึกษา หลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย. หน้า 291 - 317. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ลีปนันท เกตุทัต. "การวิจัย การพัฒนานโยบาย และการวางแผนการศึกษา," ในรวมบทความที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา เล่ม 1. หน้า 4 - 5. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2528.
- สุภางค์ จันทวานิช. "บรรยากาศที่เกื้อกูลต่อการวิจัยทางการศึกษา," ในรวมบทความที่เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา. หน้า 47 - 50. กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2528.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- เสวิมพงศ์ หงส์พันธ์. "ความต้องการและการได้โอกาสในการพัฒนาตนเองของอาจารย์วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยอีสานใต้," วิจัยการศึกษา. 18(5) : 12 - 15; มิถุนายน - กรกฎาคม 2538.
- หาญ รังสิมันต์. ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาเพื่อจัดทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ สังกัดกรมการฝึกหัดครู. ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อุดลำนเา.
- เหม ทองชัย. "คุณสมบัติและบทบาทที่จำเป็นสำหรับรองอธิการฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยครู," วิชาการ - อุดมศึกษา. 2(3) : 42 - 53; พฤษภาคม - สิงหาคม 2536.
- อนันต์ เกตุวงศ์. หลักและเทคนิคของการวางแผน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- อนันต์ ศรีวิสาภา. "การจัดกระทำกับข้อมูล," สารานุกรมศึกษาศาสตร์. 7 : 100 - 105; กรกฎาคม - พฤศจิกายน 2530.
- _____. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2527.

อนุกรรมการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ระดับ

อุดมศึกษา, คณะ. "สรุปสาระสำคัญจากการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ระดับอุดมศึกษา," การศึกษาแห่งชาติ. 28(2) :

58 - 87; ธันวาคม 2536 - มกราคม 2537.

อรุณ วิจิตรดิกล. "แนวทางการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ในวิทยาลัยครู," ในเอกสารการสัมมนา

อาจารย์ผู้สอนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ. หน้า 6 - 7. กรุงเทพฯ :

วิทยาลัยครูพระนคร, 2523.

อำนวย ถาวร. ปัญหาและความต้องการด้านการวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูภาคกลาง.

ปริชญานีพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,

2526. ชัดสำเนา.

อุทุมพร จามรมาน. "แนวโน้มทางการวิจัยการศึกษาในอนาคต," ใน นิตยสารศึกษาศาสตร์ใน

ทศวรรษหน้า. หน้า 81 - 83. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.

Amara Raksasataya. "Socio-economic Needs and Problems : Challenge to

Higer Education in South East Asia," in Higher Education and

Social Commitment. p. 15 - 23. Singapore : Religious Institute

of Higher Education and Development, 1978.

Baca, Carlota M. and Ronald H. Stein. Ethical Principles, Practices,

and Problems in Higher Education. Illinois : Charles C. Thomas

Publisher, 1983.

Beach, Dale S. Personnel : Management People at Work. New York : The

Macmillan, Co., 1965.

Best, John W. Research in Education. New Jersey : Prentice-Hall, Inc.,

1981.

Bird, Barbara J. and David N. Allen. "Faculty Entrepreneurship in

Research University Environments," The Journal of Higher

Education. 60(5) : 583 - 595; September/October, 1989.

- Blake, Mouton and Williams. The Academic Administrator Grid. San Francisco : Jossey - Bass, Inc., Publishers, 1981.
- Churchman, West C. The Systems Approach. New York : Dell Publishing, 1969.
- Cory, Durward. Incentives in the Inservice Education of Teacher. North Central Central Association Quarterly, 25 April, 1951.
- Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed., New York : Harper & Row, 1971.
- Edward, Allens Louis. Technique of Attitude Scale Construction. New York : Appleton Century Crafts, 1957.
- Emmert, Mark A. and Michael M. Crow. "The Cooperative University Research Laboratory," The Journal of Higher Education. 60(4) : 408 - 422; July/August, 1989.
- Friedrich, Carl J. Man and His Government. New York : McGraw-Hill, 1963.
- Ghiselli, Edwin E. and Charence W. Brown. Personnel and Industrial Psychology. 2nd ed. New York : McGaw-Hill, 1955.
- Gibson and others. Organizations : Behavior, Structure, Process. 4th ed. Plano, Texas : Business Publication, Inc., 1982.
- Guff, Jerry G. Toward Faculty Renewal. California : Jessey - Base, 1975.
- Hicks, Herbert G. The Management of Organization : A Systems and Human Resources Approach. New York : MaGraw-Hill Book Co., 1972.
- Herzberg, F. and others. The Motivation to Work. New York : John Wiley and Sons, 1959.

- Kahn, Alfred J. Theory and Practice of Social Planning. New York :
Russell Sage Foundation, 1969.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for
Research Activitives," Journal of Educational and Psychological
Measurement. 30(3) : 607 - 610; Autumn, 1970.
- Lippitt, Gordon L. "Criteria for Evaluating Human Resources Development,"
Training and Development Journal. 30 : 4; October, 1976.
- Lyle, Guy. The Administration of College Library. New York : H. W.
Wilson Company, 1967.
- Maslow, Abrahsm Harold. Motivation and Personality. 2nd ed. New
York : Harper and Row, 1970.
- McClland, David C. The Achieving Society. Englewood Cliff, N. J. :
Princeton Van Nostrend, 1961.
- Miller, Donald E. Working With People : Human Resources Management in
Action. Massachusetts : CBI Publishing Company, Inc., 1979.
- Moomaw, Edmund W. "Participatory Leadership Stategy," In Leadership
Roles of Chief Academic Officers. San Francisco : Jossey -
Bass, Inc., 1984.
- Nie, Norman H. and others. SPSS (Statistical Package for The Social
Sciences). 2nd ed. New York : McGraw-Hill Book Company, 1975.
- Peterson, Richard B. and Lane Tracy. Systematic Management of Human
Resources. Massachusetts : Addison-Wesley Publishing Company,
1979.
- Rui, Chen. "The Special Libraries and Information Services in China,"
Special Libraries. 85(3) : 139 - 141; Summer, 1994.

Scott, William G. Organization Theory Homewood. Illinois : Richard D. Irwin Inc., 1967.

Shaeffer, Sheldon F. Increasing National Capacity for Education Research : Issue Dynamic and Alternatives Prepared for the Research Review and Advisory Group. Ottawa : International Development Research Centre, 1979.

Sowell, Evelyn J. Research Methods in Education. Belmont : Wadsworth, 1982.

Stogdill, Ralph M. Handbook of Leadership : A Survey of Theory and Research. New York : The Press, A Division of Mcmillan Publishing Co., 1974.

Watson, Charles E. Management Development Through Training. Massachusetts : Addison-Wesley Publishing Company, 1979.

Wortman, Max S. and others. Emerging Concepts in Management. 2nd. ed. New York : Macmillan, 1975.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานประกอบการทำปริญญานิพนธ์

ที่ ทม 1007/0668

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุมนวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

24 มกราคม 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวสัจจวรรณ ทรรพพสุ เป็นนิสิตระดับปริญญาเอก
สาขาการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะมาติดต่อขอ
ความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของ
อาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ขอสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจำนวน
อาจารย์ที่เคยทำวิจัยหรือกำลังทำวิจัยทางการศึกษาจากทุกคณะ ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์
2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

17 มิถุนายน 2539

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสำรวจงานวิจัย 2 ชุด แบบสอบถาม 1 ชุด และแบบสัมภาษณ์ 3 ชุด

ข้าพเจ้า นางสาวสัจจวรรณ ทรรพวุฒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัย ทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสำรวจสภาพ การทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ สอบถามอาจารย์และสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัย ที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ ข้าพเจ้าใคร่ขอความ อนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตรวจแก้ไขเพิ่มเติมสาระในแบบสำรวจ แบบสอบถาม และแบบ สัมภาษณ์ที่แนบมาพร้อมนี้ เพื่อความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ในการวิจัย ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอความอนุเคราะห์ในครั้งนี้ด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสัจจวรรณ ทรรพวุฒ)

นิสิตปริญญาเอก สาขาการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ค.

หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำปริญญานิพนธ์

ที่ ทม 1007/3122

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

5 กรกฎาคม 2539

เรื่อง ขออนุญาตออกรายการ

เรียน ผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะครู

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวสัจจวรรณ ทรรพาส เป็นนิสิตระดับปริญญาเอก
สาขาการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะมาติดต่อขอ
ความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของ
อาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร"

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่	ประธาน
รศ.ดร.สมสรวร วงษ์อยู่	กรรมการ
ดร.สมสุข อีระพิศตร	กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอขออนุญาตออกรายการ คือ ขอสำรวจสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์
สถาบันราชภัฏ จากเอกสารรายงานวิจัยในฝ่ายส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย ในระหว่างเดือน
กรกฎาคม 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 กรกฎาคม 2539

เรื่อง ขออนุญาตออกรางวัล

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวสัจจวรรณ ทรรพสุ เป็นนิสิตระดับปริญญาเอก
สาขาการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้กำลังอยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ และมีความประสงค์จะมาติดต่อขอ
ความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของ
อาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร"

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ ประธาน

รศ.ดร.สมสรวง วงษ์อ่อน้อย กรรมการ

ดร.สมสุข อีระพิจิตร กรรมการ

สิ่งที่นิติกรขออนุญาตออกรางวัล คือ ขอสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษา
ของอาจารย์ ขอให้อาจารย์ในสถาบันราชภัฏ ตอบแบบสอบถาม และขอศึกษารายงานการวิจัยทาง
ด้านการศึกษานักวิจัย ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2539 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำ
วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวศิริญา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ภาคผนวก ง.

หนังสือขอความอนุเคราะห์จัดแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 เขตคลองเตย กทม.10110

16 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์สถาบันราชภัฏ

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวสัจจวรรณ ทรรพสุ นิสิตปริญญาเอก สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังศึกษาวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัย ทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร" ผลการวิจัยนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการเกื้อหนุนให้อาจารย์สถาบันราชภัฏ ทำวิจัยทางด้านการศึกษามีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีคุณภาพเป็นที่น่าสนใจเพื่อการนำ ไปใช้พัฒนาภารกิจของสถาบัน

การตอบแบบสอบถามของอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามด้วยจริงใจทุกข้อ คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และจะไม่กระทบกระเทือนต่อผู้ใดทั้งสิ้น ข้าพเจ้าหวังว่าจะ ได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสัจจวรรณ ทรรพสุ)

หมายเหตุ กรุณาส่งแบบสอบถามคืนที่ ภายในวันที่

ภาคผนวก จ.

แบบสอบถามอาจารย์

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร
มหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับสภาพการทำวิจัยและปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร จึงขอความกรุณาท่านตอบตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

แบบสอบถามแบ่งเป็น 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และเติมข้อความที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของท่านและการทำวิจัยทางการศึกษา

ตอนที่ 2 - 6 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่นำมาพิจารณาความสัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษา

ตอนที่ 7 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิด (Open Ended) ให้โอกาสท่านแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในแบบสอบถามตอนที่ 1 - 6

การทำวิจัยทางการศึกษา หมายถึง การทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตร การเรียนการสอน การบริหาร จิตวิทยาและการแนะแนวเทคโนโลยีทางการศึกษา การวัดผลและประเมินผล กิจกรรมนักศึกษา สมรรถภาพของอาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา เป็นต้น ที่อาจารย์แต่ละคนจะวิชาได้สนใจศึกษาค้นคว้าในระหว่างปฏิบัติราชการ

ตอนที่ 1 โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหน้าข้อความหรือเติมข้อความที่ตรงกับสถานการณ์ของท่าน และการทำวิจัยของท่าน

1. เพศ

☐ หญิง

☐ ชาย

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30 - 40 ปี

☐ 41 - 50 ปี

☐ 51 - 60 ปี

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

☐ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า

☐ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

☐ อื่น ๆ (ระบุ)

4. ตำแหน่งทางวิชาการสูงสุด

☐ อาจารย์

☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

☐ รองศาสตราจารย์

☐ ศาสตราจารย์

5. ตำแหน่งทางการบริหาร

☐ ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร

☐ ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร

6. ประสบการณ์ในการทำวิจัย

☐ ไม่มีประสบการณ์

☐ มีประสบการณ์ โดยมีในด้านต่อไปนี้

☐ เคยทำวิจัยเป็นรายบุคคล

☐ เคยทำวิจัยเป็นหมู่คณะ

☐ เคยเป็นที่ปรึกษางานวิจัย

☐ เคยทำวิทยานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์

☐ เคยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจัย

☐ อื่น ๆ (ระบุ)

8.2 [] เคยทำวิจัย หรือ/และกำลังทำวิจัยทางด้านการศึกษาโดยทำเป็นรายบุคคลหรือ
หมู่คณะในประเด็นต่อไปนี้หรือไม่

งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
1. งานวิจัยที่ทำเสร็จสิ้นแล้ว [] ไม่มี [] มี และท่านได้ดำเนินการอย่างไร ในสภาวะต่อไปนี้ 1.1 ได้ทำวิจัยทั้งหมด เรื่อง เรื่องที่ 1 ก. ใช้ระยะเวลา ปี ข. เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ [] หลักสูตร [] การเรียนการสอน [] การบริหาร [] การวัดและประเมินผล [] จิตวิทยาและการแนะแนว [] เทคโนโลยีการศึกษา [] อื่น ๆ เรื่องที่ 2 ก. ใช้ระยะเวลา ปี ข. เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องที่...ก. ใช้ระยะเวลา ปี ข. เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ 	1. งานวิจัยที่ทำเสร็จสิ้นแล้ว [] ไม่มี [] มี และท่านได้ดำเนินการอย่างไร ในสภาวะต่อไปนี้ 1.1 ได้ทำวิจัยทั้งหมด เรื่อง เรื่องที่ 1 ก. ใช้ระยะเวลา ปี ข. ทำหน้าที่เป็น [] หัวหน้าโครงการ [] ผู้ร่วมงาน ค. เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ [] หลักสูตร [] การเรียนการสอน [] การบริหาร [] การวัดและประเมินผล [] จิตวิทยาและการแนะแนว [] เทคโนโลยีการศึกษา [] อื่น ๆ เรื่องที่ 2 ก. ใช้ระยะเวลา ปี ข. ทำหน้าที่เป็น [] หัวหน้าโครงการ [] ผู้ร่วมงาน

งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
1.2 ปัญหาที่ท่านประสบในการทำวิจัย ได้แก่	ค. เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ
☐ ขาดความรู้ด้านเทคนิควิธีวิจัย	
☐ ไม่มีเวลาทำวิจัย	เรื่องที่...ก. ใช้ระยะเวลา ปี
☐ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจาก	ข. ทำหน้าที่เป็น
ผู้เกี่ยวข้อง	
☐ งบประมาณไม่เพียงพอ	ค. เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ
☐ ขาดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการ	
ทำวิจัย	1.2 ปัญหาที่คณะทำงานประสบในการทำวิจัย
☐ อื่น ๆ	ได้แก่
1.3 ความสำเร็จของการทำวิจัยที่ผ่านมา	☐ ไม่มีเวลาทำวิจัย
☐ สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	☐ เกิดความขัดแย้งในคณะทำงาน
☐ ไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	วิจัย
1.4 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	☐ ขาดนักวิจัยที่เชี่ยวชาญบางสาขา
☐ มีการนำผลงานวิจัยไปใช้	☐ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจาก
ประโยชน์	ผู้เกี่ยวข้อง
☐ ไม่มีการนำผลงานวิจัยไปใช้	☐ งบประมาณไม่เพียงพอ
ประโยชน์	☐ ขาดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการ
☐ อื่น ๆ	ทำวิจัย
1.5 การเผยแพร่ผลงานวิจัย	☐ อื่น ๆ
☐ ไม่ได้เผยแพร่	1.3 ความสำเร็จของการทำวิจัยที่ผ่านมา
☐ ได้เผยแพร่ในรูปแบบดังนี้	☐ สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด
☐ จัดพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร	☐ ไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด
วิชาการ	

งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
☐ เผยแพร่ทางสื่อมวลชน ☐ จัดพิมพ์เป็นเอกสารโรเนียว แจก ☐ นำผลงานวิจัยเสนอในการ ประชุมวิชาการ ☐ จัดพิมพ์รายงานวิจัยส่งให้ ตามห้องสมุดหรือสำนักวิทย บริการสถาบันต่าง ๆ ☐ อื่น ๆ	1.4 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ☐ มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์ ☐ ไม่มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ ประโยชน์ ☐ อื่น ๆ 1.5 การเผยแพร่ผลงานวิจัย ☐ ไม่ได้เผยแพร่ ☐ ได้เผยแพร่ในรูปแบบดังนี้ ☐ จัดพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร วิชาการ ☐ เผยแพร่ทางสื่อมวลชน ☐ จัดพิมพ์เป็นเอกสารโรเนียว แจก ☐ นำผลงานวิจัยเสนอในการ ประชุมวิชาการ ☐ จัดพิมพ์รายงานวิจัยส่งให้ ตามห้องสมุดหรือสำนักวิทย บริการสถาบันต่าง ๆ ☐ อื่น ๆ
2. งานวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ☐ ไม่มี ☐ มี และท่านได้ดำเนินการอย่างไร ในสาระต่อไปนี้ 2.1 กำลังทำวิจัยอยู่ จำนวน เรื่อง เรื่องที่ 1 เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องที่ ... เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ 2.2 ปัญหาที่ท่านประสบในการทำวิจัยคือ 2.3 ท่านคิดว่าจะสามารถทำวิจัยได้สำเร็จ ตามกำหนดหรือไม่	2. งานวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ☐ ไม่มี

งานวิจัยรายบุคคล	งานวิจัยหมู่คณะ
☐ สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ☐ ไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด	☐ มี และท่านได้ดำเนินการอย่างไร ในสาระต่อไปนี้ 2.1 กำลังทำวิจัยอยู่ จำนวน เรื่อง เรื่องที่ 1 เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องที่ ... เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวกับ 2.2 ปัญหาที่ท่านประสบในการทำวิจัยคือ 2.3 ท่านคิดว่าจะสามารถทำวิจัยได้สำเร็จ ตามกำหนดหรือไม่ ☐ สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ☐ ไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. ท่านเป็นผู้มีความสนใจใฝ่ศึกษาหาความรู้ในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
2. หากท่านพบสิ่งใดที่ยังหาคำตอบไม่ได้ท่านจะรีบไปค้นคว้าหรือสอบถามผู้รู้ทันที
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
3. ท่านเป็นผู้มุ่งหวังต้องการงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จทันตามกำหนด
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
4. ความคิดเห็นของผู้อื่นมีความสำคัญต่อการทำงานของท่านเสมอ
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
5. ท่านมักใช้ความละเอียดรอบคอบในการตัดสินใจทุกครั้ง
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
6. การวิพากษ์เรื่องใด ๆ ของท่านจะอยู่บนพื้นฐานของการมีเหตุและผล
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
7. ท่านรู้สึกมีความสุขทุกครั้งที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
8. การทำผลงานวิชาการของท่านจะยึดถือการปฏิบัติตามหลักวิชา
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
9. ท่านเห็นว่าการทวิจยมีคุณค่าต่อการพัฒนางานในหน้าที่อย่างยิ่ง
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
10. การเขียนบรรยายปรากฏการณ์ที่ท่านสนใจให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างแจ่มชัดเป็นสิ่งที่ท่านถนัด
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
11. ท่านเป็นผู้หนึ่งที่สามารถสรุปหลักการจากข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมมาได้
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง
12. การศึกษาสถานการณ์ที่ซับซ้อนท่านมักพิจารณาหลายแง่มุมก่อนที่จะสรุปถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบ
☐ จริงที่สุด ☐ จริง ☐ ค่อนข้างจริง ☐ ค่อนข้างไม่จริง ☐ ไม่จริง

ตอนที่ 3 - 6 ตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงและความพึงพอใจ
ของท่านในปัจจุบันแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ตอนที่ 3 การสนับสนุนของผู้บริหาร

ผู้บริหารในสถาบันของท่านได้สนับสนุน หรือช่วยเหลือต่อการทำวิจัยทางด้านการศึกษา
ของอาจารย์ในประเด็นต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	สภาพความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
1. กำหนดนโยบายส่งเสริมการวิจัยตามสาขาวิชา					
2. ส่งเสริมให้คณะวิชามีการกำหนดแผนงาน การวิจัย					
3. ส่งเสริมให้ภาควิชา มีการกำหนดโครงการวิจัย ในแต่ละปีงบประมาณ					
4. จัดประชุมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการกิจ การวิจัยและนโยบายการวิจัยของสถาบันให้ อาจารย์ทราบอย่างทั่วถึง					
5. ส่งเสริมให้มีการตั้งงบประมาณสนับสนุนการ ทำวิจัย					
6. จัดตั้งคณะกรรมการจัดหาเงินอุดหนุนการทำวิจัย จากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก					
7. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ ระบบจ่ายเงินอุดหนุนการวิจัยเป็นไปอย่าง คล่องตัว					
8. สนับสนุนให้มีเงินสำรองการทำวิจัยให้อาจารย์มี					

ข้อความ	สภาพความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
9. สนับสนุนให้มีการสำรวจความต้องการของ อาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางการวิจัย					
10. ส่งเสริมให้มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนา ทักษะในการทำวิจัยแก่อาจารย์					
11. ส่งเสริมให้อาจารย์เข้ารับการอบรมเพื่อ เพิ่มพูนความรู้และทักษะใหม่ในการทำวิจัย					
12. สนับสนุนให้มีการส่งอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาทักษะทางการวิจัยอย่างทั่วถึง					
13. แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษางานวิจัยแก่ อาจารย์					
14. ส่งเสริมให้อาจารย์มีเวลาสำหรับการทำวิจัย					
15. จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ ต่อที่ประชุม					
16. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ได้รับ ทราบเมื่อมีตำรา วารสารหรือเทคโนโลยี ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย					

ตอนที่ 4 สภาพของหน่วยงาน

สถาบันของท่านได้สนับสนุน และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกช่วยเหลือต่อการทำวิจัย
ทางด้านการศึกษาศาสตร์ของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	สภาพความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
1. จัดตำราและเอกสารทางการศึกษาไว้ให้ค้นคว้า					
2. ตำราและเอกสารมีความทันสมัย					
3. จัดรายงานวิจัยทางการศึกษาที่จัดทำโดย สถาบันราชภัฏไว้ให้ค้นคว้า					
4. จัดบทความหรือรายงานการวิจัยทางการศึกษาจาก สถาบันอุดมศึกษาอื่นไว้ให้ค้นคว้า					
5. อำนวยความสะดวกในการยืมตำรา เอกสาร และรายงานการวิจัยทางการศึกษา					
6. จัดหน่วยพิมพ์ให้บริการสำหรับพิมพ์งานวิจัย					
7. จัดบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ใช้วิเคราะห์ ข้อมูล					
8. อำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์และ เครื่องมือต่าง ๆ					
9. จัดสถานที่เฉพาะให้อาจารย์ค้นคว้าเขียน รายงานวิจัย					
10. สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานให้เอื้อ อำนวยแก่การทำวิจัย					

ตอนที่ 5 การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

ท่านได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยทางด้านการศึกษาด้านต่อไปนี้น้อยเพียงใด

ข้อความ	สภาพความเป็นจริง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เคย
1. เข้าร่วมอบรมปฏิบัติการวิจัย					
2. เข้าร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทาง การวิจัย					
3. เข้าร่วมประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัย					
4. อ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัยภาษาไทย					
5. อ่านวารสารเกี่ยวกับการวิจัยภาษาต่างประเทศ					
6. ศึกษาผลงานหน่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อการ ทำวิจัยภายในสถาบัน					
7. ศึกษาผลงานวิจัยที่หน่วยงานภายนอก					
8. ร่วมทำโครงการวิจัยภายในกลุ่มสถาบันราชภัฏ เดียวกัน					
9. ร่วมทำโครงการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก ..					

ตอนที่ 6 ความพึงพอใจในการทำงาน

ท่านมีความพึงพอใจในการทำงาน ในประเด็นต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การทำผลงานวิจัยประกอบการสอนเป็นสิ่งที่ท่านพึงพอใจ					
2. งานในหน้าที่ของท่านทำให้ท่านได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่					
3. งานที่ท่านทำเป็นงานที่ท้าทายและน่าสนใจ					
4. ท่านพึงพอใจต่อการได้รับมอบหมายให้ทำงานที่สำคัญของสถาบัน					
5. ปริมาณงานที่ท่านทำเหมาะสมกับความรับผิดชอบ					
6. ท่านรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำอย่างเต็มที่					
7. งานที่ท่านทำสำเร็จตรงตามเป้าหมาย					
8. ผลงานของท่านได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาภาระงานของสถาบัน					
9. งานที่ท่านทำได้รับผลตอบแทนตามที่ต้องการ					
10. ผู้ที่ทำวิจัยมักได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน					
11. ผู้บังคับบัญชาให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ผู้ทำวิจัย					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12. เมื่อท่านมีปัญหาสามารถปรึกษาเพื่อน ร่วมงานได้					
13. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของสถาบันอำนวยความสะดวกแก่ท่านในการทำงาน	/				
14. การทำผลงานวิจัยมีส่วนต่อการพิจารณา ความดีความชอบในการทำงานของท่าน ..					
15. เงินอุดหนุนการวิจัยในแต่ละโครงการมี ความเพียงพอ					
16. เงินประจำตำแหน่งทางวิชาการมีความ เหมาะสม					
17. การทำผลงานวิจัยมีโอกาสต่อการขอ ตำแหน่งทางวิชาการ					
18. อาจารย์ทุกคนมีโอกาสก้าวหน้าในงานที่ทำ อย่างเท่าเทียมกัน					
19. ท่านพอใจในความก้าวหน้าที่เกิดจากการ ทำงานของท่าน					

ตอนที่ 7 ขอความกรุณาท่านแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการทำวิจัยทางการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานดังต่อไปนี้

7.1 คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย

7.1.1 ท่านคิดว่าความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทางการวิจัยที่ท่านมีอยู่จะช่วยให้ท่านทำวิจัยทางการศึกษาประสบผลสำเร็จเพียงไร

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย

7.1.2 ท่านต้องการที่จะพัฒนาคุณลักษณะทางการวิจัยด้านใดบ้าง

☐ ความรู้ลึกและอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย

☐ ความรู้ด้านเทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ

☐ ความรู้ด้านเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ

☐ ความรู้ด้านสถิติที่เป็นพื้นฐานการวิจัย

☐ อื่น ๆ

7.2 การสนับสนุนของผู้บริหารต่อการทำวิจัย

7.2.1 ท่านเห็นว่าผู้บริหารในสถาบันของท่านให้ความสำคัญกับการทำวิจัยเพียงใด

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย

7.2.2 ท่านต้องการให้ผู้บริหารช่วยเหลือต่อการทำวิจัยในเรื่องใดบ้าง

.....
.....

7.3 สภาพของหน่วยงานที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย

ท่านเห็นว่าข้อ 7.3.1 - 7.3.3 มีความเหมาะสมต่อการทำวิจัยเพียงไร และท่านมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาอย่างไรบ้าง

7.3.1 เอกสาร ตำรา ประกอบการทำวิจัย
.....

7.3.2 วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการวิจัย
.....

7.3.3 สถานที่ทำวิจัย

.....

7.4 ความพึงพอใจในการทำวิจัย

ท่านเห็นว่าข้อใดเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่จะทำให้ท่านเกิดความพึงพอใจในการทำวิจัย

- ☐ มีความอิสระในการทำวิจัยอย่างเต็มที่
- ☐ ผลงานวิจัยได้รับการนำไปใช้ประโยชน์
- ☐ เงินทุนอุดหนุนวิจัยมีจำนวนเพียงพอ
- ☐ ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย
- ☐ ได้รับการยอมรับและยกย่องจากสถาบัน
- ☐ มีค่าตอบแทนในการทำวิจัย
- ☐ อื่น ๆ

7.5 การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

7.5.1 ขอให้ท่านใส่หมายเลขเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย (ลำดับที่ 1 - 4)

ในกิจกรรมที่ท่านสนใจปฏิบัติจริง ๆ

- อ่านวารสารการวิจัย ลำดับที่
- เข้าอบรมปฏิบัติการวิจัย ลำดับที่
- ร่วมทำโครงการวิจัย ลำดับที่
- ร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการวิจัย ลำดับที่

7.5.2 ท่านพบปัญหา/อุปสรรคอะไรบ้างในการพัฒนาตนเองทางการวิจัย

.....

.....

.....

.....

7.6 สภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศงอาจารย์สถาบันราชภัฏ

7.6.1 ท่านคิดว่าผลงานวิจัยทางด้านการศึกษาศงอาจารย์สถาบันราชภัฏ มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการวิจัยสถาบันเพียงใด

.....

.....

.....

7.6.2 ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงพัฒนาการทําวิจัยทางด้านการศึกษาศงอาจารย์สถาบันราชภัฏให้มีคุณภาพได้มาตรฐานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ภาคผนวก จ.

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับนโยบาย ระดับส่งเสริมและประสานงานและระดับปฏิบัติ

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ

เขตกรุงเทพมหานคร

(สำหรับผู้บริหารระดับนโยบาย)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ - นามสกุล (ระบุตำแหน่งทางวิชาการด้วยหากมี)
- 1.2 ตำแหน่งทางการบริหารในปัจจุบัน
- 1.2.1 ☐ อธิการบดี
- 1.2.2 ☐ รองอธิการบดี ระบุฝ่าย
- 1.3 สถาบันราชภัฏที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของอธิการบดีหรือรองอธิการบดีผู้รับผิดชอบงานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในบทบาทของผู้นำและผู้ให้การสนับสนุนต่อการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ รวมถึงความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ในด้านการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ทางการวิจัยตามประเด็นของข้อคำถามต่อไปนี้

1. การสนับสนุนการทำวิจัยทางด้านการศึกษา

- 1.1 ท่านได้มีบทบาทต่อการกำหนดนโยบายหรือ/และแนวทางการพัฒนางานวิจัยของสถาบัน

หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง (โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา)

.....

.....

.....

1.2 ท่านได้มีการดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ได้รับทราบหรือเข้าใจในการปฏิบัติงานการวิจัย
นโยบายการวิจัย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการทำวิจัย
ของอาจารย์หรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในกรณีที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.3 ท่านได้มีวิธีการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้คณะหรือภาควิชามีการกำหนดแผนงานหรือ
โครงการวิจัยหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในกรณีที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.4 ท่านได้มีการดำเนินการเพื่อเป็นการสนับสนุนทางด้านเงินทุนอุดหนุนการวิจัยแก่อาจารย์
ในสถาบันหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในกรณีที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.5 ท่านได้มีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางด้านวิจัยในสถาบันของท่าน
รวมถึงมีการสนับสนุนให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.6 ท่านได้มีการส่งเสริมหรือทำการช่วยเหลือในด้านต่อไปนี้ เช่น จัดผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา
งานวิจัย จัดเวลาให้อาจารย์ได้มีโอกาสทำวิจัย ยำนวยความสะดวกในการประสานงาน
วิจัยกับหน่วยงานภายนอก ให้อาจารย์สามารถทำการวิจัยได้ประสบความสำเร็จอย่าง
ราบรื่นหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.7 ท่านได้มีการกำกับดูแลเพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน กฎ
ระเบียบ ข้อบังคับ ปรชาญา และวัตถุประสงค์ของสถาบันหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นข้อคำถามต่อไปนี้

2.1 ท่านเห็นว่าอาจารย์ในสถาบันของท่านเป็นผู้ที่ทำให้ความสำคัญกับคุณค่าของงานวิจัย กระตือรือร้นสนใจที่จะทำวิจัย หรือให้การสนับสนุนต่อการทำวิจัยหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านเห็นว่าอาจารย์ในสถาบันของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการวิจัยอันเป็นผลที่จะทำให้การทำวิจัยทางด้านการศึกษได้ประสพผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

.....

3. สภาพของหน่วยงาน

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นข้อคำถามต่อไปนี้

ท่านเห็นว่าในสถาบันของท่านในหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดของสถาบัน คณะ ภาควิชา หรือสำนักวิจัย มีเอกสาร ตำรา รายงานการวิจัย วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ทำงานของอาจารย์มีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานวิจัยทางด้านการศึกษามากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

4. แรงจูงใจ

ท่านได้มีแนวทางสร้างแรงจูงใจที่จะทำให้อาจารย์เกิดความพึงพอใจต่อการทำวิจัยหรือไม่

[] มี

[] ไม่มี

ในกรณีที่ไม่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

5. การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นคำถามต่อไปนี้

ท่านเห็นว่าอาจารย์ในสถาบันของท่านเป็นผู้มีความกระตือรือร้นสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา
อาจารย์ทางด้านการวิจัย รวมถึง ติดตามความเคลื่อนไหวทางการวิจัยหรือไม่

.....

.....

.....

.....

6. สภาพการทำวิจัยทางการศึกษา

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นคำถามต่อไปนี้

6.1 ท่านเห็นว่าการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันของท่านในด้านต่อไปนี้

เช่น สาขาวิชาที่วิจัย ประเภทของงานวิจัย เนื้อหาที่วิจัย การดำเนินงานวิจัยตาม

ระเบียบวิธีวิจัย จำนวนผลงานวิจัย มีความเหมาะสมต่อการพัฒนางานตามบทบาทหน้าที่
ของสถาบันมากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

6.2 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานวิจัยทางด้านการศึกษาของสถาบัน
ให้มีคุณภาพที่ได้มาตรฐานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์

วัน เวลา ที่สัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ

เขตกรุงเทพมหานคร

(สำหรับผู้บริหารระดับสูง เสริมและประสานงาน)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

1.1 ชื่อ - นามสกุล (ระบุตำแหน่งทางวิชาการด้วยหากมี)

1.2 สถาบันราชภัฏที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของผู้ช่วยการสำนักวิจัยเกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมและประสานงานทางด้านการวิจัย รวมถึงความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ในด้านการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ทางด้านการวิจัยตามประเด็นของคำถามต่อไปนี้

1. การสนับสนุนการทำวิจัยทางการศึกษา

1.1 ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหรือ/และแนวทางการพัฒนางานวิจัยของสถาบันหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง (โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา)

.....

1.2 ท่านได้มีการดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ในแต่ละคณะและภาควิชาได้รับทราบหรือเข้าใจ

ในนโยบายการวิจัย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการทำวิจัยของอาจารย์หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.3 ท่านได้มีการส่งเสริมหรือประสานงานให้คณะหรือภาควิชา มีการกำหนดแผนงานหรือ
โครงการวิจัยหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.4 ท่านได้มีการดำเนินการ เพื่อเป็นการสนับสนุนด้าน เงินทุนอุดหนุนวิจัยแก่อาจารย์ในสถาบัน
หรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

1.5 ท่านได้มีการส่งเสริมหรือประสานงานเพื่อให้สํานักวิจัยได้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์
ทางด้านวิจัยหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในการนี้ที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

1.6 ท่านได้มีการส่งเสริมหรือทำการช่วยเหลือในด้านต่อไปนี้ เช่น จัดผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา
 งานวิจัย อำนวยความสะดวกในการประสานงานวิจัย แจ้งให้อาจารย์ทราบเกี่ยวกับแหล่ง
 เงินทุนอุดหนุนการวิจัย ตำราและวารสารใหม่ ๆ เพื่อให้อาจารย์สามารถทำการวิจัยได้
 ประสบความสำเร็จอย่างราบรื่นหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในการนี้ที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

1.7 ท่านได้มีการส่งเสริมหรือประสานงานให้สำนักวิจัยมีบทบาทในการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่
 น่าสนใจหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในการนี้ที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

1.9 ท่านได้มีการส่งเสริมให้สำนักวิจัยได้ติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย เพื่อแสวงหา
 แนวทางในการให้ความช่วยเหลือ หรือพัฒนางานวิจัยของสถาบันให้มีความสมบูรณ์
 หรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นข้อคำถามต่อไปนี้

2.1 ท่านเห็นว่าอาจารย์ในสถาบันของท่านเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับคุณค่าของงานวิจัย กระตือรือร้น สนใจที่จะทำวิจัย หรือให้การสนับสนุนต่อการทำวิจัยหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านเห็นว่าอาจารย์ในสถาบันของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพในการวิจัยอันเป็นผลที่จะทำให้เกิดการวิจัยทางด้านการศึกษได้ประสพผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

3. สภาพของหน่วยงาน

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นข้อคำถามต่อไปนี้

ท่านเห็นว่าในสำนักวิจัยมีเอกสาร ตำรา ข้อมูลพื้นฐาน ตลอดจน วัสดุอุปกรณ์และสถานที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัยทางด้านการศึกษของอาจารย์มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. แรงจูงใจ

ท่านมีแนวทางสร้างแรงจูงใจที่จะทำให้อาจารย์เกิดความพึงพอใจต่อการทำวิจัยหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นข้อคำถามต่อไปนี้

ท่านเห็นว่าอาจารย์ในสถาบันของท่านเป็นผู้มีความกระตือรือร้นสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา
อาจารย์ทางด้านการวิจัย รวมถึง ติดตามความเคลื่อนไหวทางการวิจัยหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. สภาพการทําวิจัยทางการศึกษา

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นคำถามต่อไปนี้

ท่านเห็นว่าการทําวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันของท่านในด้านต่อไปนี้ เช่น
สาขาวิชาที่ทําวิจัย ประเภทของงานวิจัย เนื้อหาที่วิจัย การดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย
จำนวนผลงานวิจัย มีความเหมาะสมต่อการพัฒนางานตามบทบาทหน้าที่ของสถาบันมากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.2 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานวิจัยทางด้านการศึกษาของสถาบัน
ให้มีคุณภาพที่ได้มาตรฐานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์

วัน เวลา ที่สัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ

เขตกรุงเทพมหานคร

(สำหรับผู้บริหารระดับปฏิบัติ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ - นามสกุล (ระบุตำแหน่งทางวิชาการด้วยหากมี)
- 1.2 ตำแหน่งทางการบริหารในปัจจุบัน
 - 1.2.1 ☐ คณบดี สังกัดคณะ
 - 1.2.2 ☐ หัวหน้าภาควิชา สังกัดภาควิชา
- 1.3 สถาบันราชภัฏที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของคณบดีหรือหัวหน้าภาควิชาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในบทบาทของผู้นำและผู้ให้การสนับสนุนต่อการทำวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ในคณะหรือภาควิชา รวมถึงความคิดเห็นที่มีต่ออาจารย์ในด้านการปฏิบัติบทบาทหน้าที่ทางด้านการวิจัยตามประเด็นของข้อคำถามต่อไปนี้

1. การสนับสนุนการทำวิจัยทางด้านการศึกษา

1.1 ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหรือ/และแนวทางการพัฒนางานวิจัยของสถาบันหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง (โดยเฉพาะทางด้านการศึกษา)

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านได้มีวิธีการ กระตุ้น หรือส่งเสริมให้อาจารย์ในคณะ หรือภาควิชาได้เห็นความ
สำคัญของการจัดทำแผนและโครงการวิจัย รวมถึงการร่วมมือในการจัดทำแผน หรือ
โครงการวิจัยหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.3 ท่านได้มีการดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ในคณะหรือภาควิชาของท่านได้รับทราบ หรือ
เข้าใจในนโยบายการวิจัย แผนงาน หรือโครงการวิจัยของคณะหรือภาควิชาหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.4 ท่านได้มีการดำเนินการเพื่อเป็นการสนับสนุนด้านเงินทุนอุดหนุนวิจัยแก่อาจารย์ในคณะ
หรือภาควิชาของท่านหรือไม่

☐ มี ☐ ไม่มี

ในกรณีที่มีท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

1.5 ท่านได้มีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางด้านวิจัยในคณะหรือ

ภาควิชาของท่าน รวมถึงมีการสนับสนุนให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทาง
การวิจัยหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

1.6 ท่านได้มีการส่งเสริมหรือทำการช่วยเหลือในด้านต่อไปนี้ เช่น จัดผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา
งานวิจัย จัดเวลาให้อาจารย์มีโอกาสดำเนินงานวิจัย อำนวยความสะดวกในการประสานงานวิจัย
กับหน่วยงานภายนอกเพื่อให้อาจารย์ในคณะหรือภาควิชาของท่านสามารถทำการวิจัย
ได้ประสบความสำเร็จอย่างราบรื่นหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

ในกรณีที่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นข้อคำถามต่อไปนี้

2.1 ท่านเห็นว่าอาจารย์ในคณะหรือภาควิชาของท่านเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับคุณค่าของ
งานวิจัย กระตือรือร้นสนใจที่จะทำวิจัย หรือให้การสนับสนุนต่อการทำวิจัยหรือไม่

2.2 ท่านเห็นว่าอาจารย์ในคณะหรือภาควิชาของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และ
ประสบการณ์ในการวิจัยอันเป็นผลที่จะทำให้การทววิจัยทางด้านการศึกษได้ประสพผล
สำเร็จมากขึ้นหรือไม่เพียงใด

3. สภาพของหน่วยงาน

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นข้อคำถามต่อไปนี้

ท่านเห็นว่าในคณะ หรือภาควิชาของท่าน มีเอกสาร ตำรา วัสดุอุปกรณ์ และสถานที่ทำงานของอาจารย์มีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานวิจัยทางด้านการศึกษามากน้อยเพียงใด

4. แรงจูงใจ

ท่านได้มีแนวทางสร้างแรงจูงใจที่จะทำให้อาจารย์ในคณะหรือภาควิชาของท่านเกิดความ
พึงพอใจต่อการทํางานหรือไม่

[13]

[] ไม่มี

ในการนี้พี่ท่านได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

5. การพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นข้อคำถามต่อไปนี้

ท่านเห็นว่าอาจารย์ในคณะหรือภาควิชาของท่านเป็นผู้มีความกระตือรือร้นสนใจที่จะเข้าร่วม
กิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัย รวมถึง ติดตามความเคลื่อนไหวทางการวิจัยหรือไม่

6. สภาพการทำวิจัยทางการศึกษา

โปรดตอบคำถาม พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบในประเด็นคำถามต่อไปนี้

6.1 ท่านเห็นว่าการทำงานวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในคณะหรือภาควิชาของท่าน

ในด้านต่อไปนี้ เช่น สาขาวิชาที่ทำวิจัย เนื้อหาของงานวิจัย ประเภทของงานวิจัย การ
ดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย จำนวนผลงานวิจัย มีความเหมาะสมต่อการพัฒนา
งานตามบทบาทหน้าที่ของสถาบันมากน้อยเพียงใด

6.2 ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานวิจัยทางการศึกษาของคณะ
หรือภาควิชาให้มีคุณภาพที่ได้มาตรฐานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์

วัน เวลาที่สัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์

ภาคผนวก ข.

แบบสำรวจสภาพการทํางานทางด้านการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

แบบสำรวจ

สภาพการทํารว้จยทางด้ำนการศีกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

(สำหรับงานวิจัยเชิงปริมาณ)

การสำรวจสภาพการทํารว้จยทางด้ำนการศีกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏ จากเอกสาร รายงานการวิจัยที่ปรากฏในแต่ละสถาบัน และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏนั้น ผู้วิจัยจะทำการพิจารณา รายงานการวิจัยแต่ละฉบับโดยพิจารณาจำแนกออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป ของงานวิจัย ตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย และตอนที่ 3 เป็นลักษณะของงานวิจัย ตามแบบฟอร์มเดิมข้อความ และตรวจสอบรายการดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของงานวิจัย

- 1.1 ชื่อเรื่องวิจัย
-
-
- 1.2 ชื่อผู้วิจัย
- 1.3 ปีที่วิจัย
- 1.4 สถาบันราชภัฏที่สังกัด

ตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย

รายการ	ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
1. สภาพปัญหา		
สภาพปัญหาหรือความเป็นมามีการนำหลักการหรือทฤษฎีมารองรับ		
2. สมมติฐานของการวิจัย		
มีการกำหนดสมมติฐาน		

รายการ	ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		
3.1 ประมวลความรู้โดยการอ้างอิงหลักการหรือทฤษฎี		
3.2 การศึกษาเอกสารครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา		
4. เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ		
4.1 เป็นผู้สร้างเครื่องมือเอง		
4.2 มีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน		
4.3 ระบุการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ		
5. การวิเคราะห์ข้อมูล		
5.1 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย		
5.2 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย		
5.3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์		
5.4 ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล		
6. สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ		
6.1 การสรุปเป็นไปตามผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
6.2 เสนอข้อสรุปในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน		
6.3 นำข้อเท็จจริงจากทฤษฎีและผลงานวิจัยในลักษณะใกล้เคียงกันมาเปรียบเทียบประกอบการอภิปราย		
7. การเขียนรายงาน		
รูปแบบการอ้างอิงของการเขียนรายงานวิจัยมีความคงที่		

ตอนที่ 3 ลักษณะของงานวิจัย พิจารณาตามรายละเอียดดังนี้

3.1 ประเภทของงานวิจัย

☐ เชิงทดลอง	☐ เชิงสำรวจ
☐ การศึกษาย้อนหลัง	

3.2 ระดับการศึกษาที่วิจัย

☐ ก่อนประถมศึกษา	☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษา	☐ อุดมศึกษา
☐ การศึกษาพิเศษ	☐ การศึกษานอกระบบ
☐ อื่น ๆ	

3.3 สมมติฐานที่กำหนดในการวิจัย

☐ แบบมีทิศทาง	☐ แบบบรรยายสรุปผล
☐ แบบไม่มีทิศทาง	☐ อื่น ๆ

3.4 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

☐ ครู อาจารย์	☐ ผู้บริหาร
☐ นักศึกษา	☐ นักเรียน
☐ อื่น ๆ	

3.5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

☐ น้อยกว่า 50 คน	☐ 51 - 100 คน
☐ 101 - 150 คน	☐ 151-200 คน
☐ 201 - 250 คน	☐ มากกว่า 250 คน

3.6 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

☐ สุ่มอย่างง่าย	☐ สุ่มอย่างมีระบบ
☐ สุ่มแบบแบ่งชั้น	☐ สุ่มแบบกลุ่ม
☐ อื่น ๆ	

3.7 ชนิดของเครื่องมือ

☐ แบบสอบถาม	☐ แบบทดสอบ
☐ แบบสังเกต	☐ แบบวัดทัศนคติ
☐ แบบสัมภาษณ์	☐ อื่น ๆ

3.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล

☐ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง	☐ ให้ผู้ตอบส่งกลับมาทางไปรษณีย์
☐ อื่น ๆ	

3.9 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.9.1 สถิติพรรณนา

☐ ค่าร้อยละ	☐ ค่าเฉลี่ย
☐ Standard Score	☐ T-Score
☐ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	☐ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
☐ อื่น ๆ	

3.9.2 สถิติอนุมาน

☐ การทดสอบด้วยสถิติที
☐ การทดสอบด้วยสถิติเอฟ
☐ ไคสแควร์
☐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
☐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม
☐ การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ
☐ การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีนิวแมน - คูลส์
☐ อื่น ๆ

3.10 ลักษณะของโครงการวิจัย

☐ วิทยานิพนธ์
☐ ทุนวิจัย

3.11 ประโยชน์ของงานวิจัย

- ☐ พัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ☐ วางแผนนโยบายและการบริหารสถาบัน
- ☐ พัฒนาคุณลักษณะนักศึกษา
- ☐ อื่น ๆ

3.12 แหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

- ☐ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ
- ☐ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
- ☐ สถาบันราชภัฏที่สังกัด
- ☐ ส่วนตัว
- ☐ อื่น ๆ

แบบสำรวจ

สภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษ ของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร
(สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพ)

การสำรวจสภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษ ของอาจารย์สถาบันราชภัฏ จากเอกสาร
รายงานการวิจัยที่ปรากฏในแต่ละสถาบัน และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏนั้น ผู้วิจัยจะทำการพิจารณา
รายงานการวิจัยแต่ละฉบับโดยพิจารณาจำแนกออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป
ของงานวิจัย ตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย และตอนที่ 3 เป็นลักษณะของงานวิจัย
ตามแบบฟอร์มเติมข้อความ และตรวจสอบรายการดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของงานวิจัย

- 1.1 ชื่อเรื่องวิจัย
-
-
- 1.2 ชื่อผู้วิจัย
- 1.3 ปีที่วิจัย
- 1.4 สถาบันราชภัฏที่สังกัด

ตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย

รายการ	ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
1. บทนำ		
มีการนำหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมารองรับ		
2. สมมติฐานของการวิจัย		
มีการกำหนดสมมติฐาน		

รายการ	ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง		
3.1 ระบุกลุ่มตัวอย่างหรือหน่วยของการวิจัยที่ศึกษาชัดเจน		
3.2 กำหนดแนวทางของการเลือกกลุ่มตัวอย่างหรือหน่วยของการวิจัยที่ศึกษา		
4. บรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง		
4.1 แสดงถึงประวัติหรือวิวัฒนาการของเรื่องที่ศึกษา		
4.2 มีการกล่าวถึงทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง		
5. เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ		
5.1 เป็นผู้สร้างเครื่องมือเอง		
5.2 มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ		
6. วิเคราะห์ข้อมูล		
อธิบายหรือตีความหมายข้อมูลโดยใช้หลักเหตุผลเชิงอุปมาน		
7. การเขียนรายงาน		
รูปแบบการอ้างอิงของการเขียนรายงานมีความคงที่		

ตอนที่ 3 ลักษณะของงานวิจัย พิจารณารายละเอียดดังนี้

3.1 ประเภทของงานวิจัย

☐ การศึกษารายกรณี

☐ การศึกษาประวัติศาสตร์

☐ การศึกษาพัฒนาการ

☐ อื่น ๆ

3.2 ระดับการศึกษาที่วิจัย

☐ ก่อนประถมศึกษา	☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษา	☐ อุดมศึกษา
☐ การศึกษาพิเศษ	☐ การศึกษานอกระบบ
☐ อื่น ๆ	

3.3 รูปแบบการเขียนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

- ☐ เขียนโดยการนำด้วยชื่อผู้แต่ง
- ☐ เขียนโดยการใช้นิพนธ์ชื่อเรื่องนำ

3.4 การเลือกบุคคลหรือตัวอย่างในการศึกษา

- ☐ การเลือกตัวอย่างแบบสโนว์บอลล์
- ☐ การเลือกตัวอย่างแบบหลายกลุ่มหรือหลายมิติ

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

☐ บันทึกประวัติชีวิตบุคคล	☐ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
☐ การสัมภาษณ์	☐ การสังเกต
☐ การสอบถามความคิดเห็น	☐ อื่น ๆ

3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

☐ แบบสัมภาษณ์	☐ แบบสังเกต
☐ แบบสอบถาม	☐ แบบบันทึก
☐ เครื่องบันทึกเสียง	☐ อื่น ๆ

3.7 เครื่องมือที่ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล

☐ แผนที่	☐ แผนภูมิ
☐ แผนภาพ	☐ ตารางรายการ
☐ การจัดประเภทของคำ ความคิด หรือความเชื่อ	
☐ เครือข่ายของเหตุผล	

3.8 การเขียนรายงาน

☐ แบบพรรณนา☐ แบบพรรณนาวิเคราะห์

3.9 ลักษณะของโครงการวิจัย

☐ รายบุคคล☐ หมู่คณะ

3.10 ประโยชน์ของงานวิจัย ได้แก่

.....

.....

3.11 แหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย

☐ สำนักสภาสถาบันราชภัฏ☐ สถาบันราชภัฏที่สังกัด☐ อื่น ๆ

ภาคผนวก ข.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโขะ สังกัดภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.วัลลภ กันทรพยัม สังกัดกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา สังกัดหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
สภาสถาบันราชภัฏ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ติลก บุญเรืองรอด สังกัดฝ่ายวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏ
สวนสุนันทา
5. รองศาสตราจารย์ ดร.พจน์จิต อินทสุวรรณ สังกัดสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
6. รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ สังกัดภาควิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
7. รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์ สังกัดสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
8. ดร.สุชาติ สี่ตระกูล สังกัดภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย

ภาคผนวก ญ.

รายชื่องานวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

ระหว่างปี พ.ศ. 2524 - 2539

รายงานวิจัยทางด้านการศึกษาศาจารย์ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
1	2524	สมรรถวิสัยของอาจารย์วิทยาลัยครู	นายชวลิต บัวสรวง และคณะ	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
2	2524	ขวัญในการปฏิบัติงานของอาจารย์วิทยาลัยครู บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	นายไพฑูรย์ ธรรมแสง และคณะ	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
3	2525	สาระสำคัญของเนื้อหาวิชาชีววิทยาระดับ ปริญญาตรี	นายกฤษดา กรุดทอง	สวนสุนันทา
4	2525	การสร้างแบบฝึกหัดเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่านระดับ ประถมศึกษา	นางพวงเส็ก ยุติระ	พระนคร
5	2525	การศึกษาผลการนำความรู้วิชาเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา (ศึกษา 361) ที่เรียนในวิทยาลัยครูไปใช้ปรับปรุงการเรียน การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาของครูและ บุคลากรทางการศึกษาประจำการในชุมชน เขตกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และ นนทบุรี พ.ศ. 2525	นายสุชาติ โพธิวิทย์	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
6	2526	ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของ การอบรมครูประจำการโปรแกรมพัฒนา สมรรถภาพครูสอนการประถมศึกษาใน วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง	นางทัศนีย์ ศุภเมธี	ธนบุรี

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
7	2526	อิทธิพลของรูปแบบการสอนการคิดเชิงตรรก ที่มีต่อความสามารถในการระลึกแบบจัด ประเภท	นางเอื้อมพร เชียรหิรัญ	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
8	2526	การสำรวจปัญหาและความต้องการในการ เปิดสอนวิชาเอก-โทสหกรณ์ในวิทยาลัยครู ในเขตกรุงเทพมหานคร	นางสมใจ ฤทธิสนธิ	สวนดุสิต
9	2526	ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของ การอบรมครูประจำการโปรแกรมพัฒนา สมรรถภาพครูสอนการประถมศึกษาใน วิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง	นางทัศนีย์ ศุภเมธี	ธนบุรี
10	2527	การศึกษาวิธีการรับนักศึกษาครูโดยเปรียบ เทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ เข้าเรียนโดยวิธีการคัดเลือก และวิธีการ สอบคัดเลือกในสถาบันฝึกหัดครู	นางพัชนี วรกวิน และจุรีรัตน์ วังน	จันทร์เกษม
11	2527	วิวัฒนาการของการฝึกหัดครูในต่างประเทศ	กลุ่มวิทยาลัยครู นครหลวง	สถาบันราชภัฏ กลุ่มรัตนโกสินทร์
12	2527	การทดลองใช้เกมและของเล่นช่วยในการ สอนวิชาคณิตศาสตร์	น.ส. ปราณี วิชุล	พระนคร
13	2527	การสร้างชุดการสอนวิชาจริยศึกษาในระดับ อนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521	นางสาวจิตรา ทับแสง	พระนคร

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
14	2527	ความเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมสำหรับครูของ นักศึกษาวิทยาลัยครูในประเทศไทย ปีการศึกษา 2526	นางประดับ นิลพงา	สวนสุนันทา
15	2528	องค์ประกอบและเกณฑ์การพิจารณาความดี ความชอบของอาจารย์วิทยาลัยครู	นางทิพวรรณ ยุทธโยธิน	ธนบุรี
16	2528	การสำรวจสภาพภาพการทำงานของผู้สำเร็จ การศึกษาจากโรงเรียนการเรือนพระนคร/ วิทยาลัยครูสวนดุสิต	น.ส. ชื่นอารมณ์ ภาระพุดิ	สวนดุสิต
17	2529	สมรรถภาพทางวิชาชีพครูและทัศนคติต่อวิชา วิชาชีพครูของนักศึกษาที่เข้าศึกษาโดยการ คัดเลือกและสอบคัดเลือก	นายอานวย เลิศขันธ์ และคณะ	จันทร์เกษม
18	2529	การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ นักศึกษา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ชั้นปีที่ 4	นายจรรยา ทองมี	ธนบุรี
19	2529	การศึกษาสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาการ อื่นในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	นายสมศักดิ์ ศรีมานะชน	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
20	2530	การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชา บรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอกของนักศึกษา วิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	นางพันทิพา มีแต้ม และ นางอภิรัชิต พุทธมาตย์	ธนบุรี
21	2530	การศึกษาค่านิยมของผู้ปกครองของนักเรียน ในกรุงเทพมหานคร	นายบำรุง ปานสุนทร	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
22	2530	การสร้างแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน วิชาชีวพฤกษ	นายไพฑูรย์ ธรรมแสง	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
23	2530	ความต้องการทางการศึกษาของบุคลากร ประจำการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	นายสมศักดิ์ ศรีมานันท์	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
24	2530	ความพึงพอใจในงานของคณะกรรมการประจำ วิทยาลัยครู	นายคำเนิง ภูริปัญญา	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
25	2530	การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาเคมีทั่วไป เรื่อง "พันธะเคมี" สำหรับนักเรียนระดับ ปริญญาตรี วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป	คณะอาจารย์ ภาควิชาเคมี	จันทร์เกษม
26	2530	คุณธรรม 4 ประการของอาจารย์วิทยาลัยครู ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	นางวารี ศรีมานันท์	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
27	2531	เจตคติ ความจำเป็น และความต้องการภาษา อังกฤษของนักศึกษา และอาจารย์ใน สหวิทยาลัยทั้ง 8 กลุ่ม	นางดาราวดี สุกมลสันต์	ธนบุรี
28	2531	การวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับ ท้องถิ่น	นางวิไล ตั้งจิตสมคิด	ธนบุรี
29	2532	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชา พฤติกรรมการสอนภาษาไทยด้านประสิทธิภาพ ในการสอนของนักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย โดยใช้การสอนแบบทดลองสอนเพื่อนกับการ สอนแบบดูวิดีโอทัศน์	นางทัศนีย์ สุภาเมธี	ธนบุรี
30	2532	การวิเคราะห์และติดตามผลการใช้หลักสูตร วิทยาลัยครูสาขาการศึกษา พุทธศักราช 2530	นายสมศักดิ์ ศรีมานันท์	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
31	2533	ผลของการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อ การวางแผนชีวิตและอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการ วางแผนชีวิตและอาชีพและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียนชั้นปีที่ 3 ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	นางเรียม ศรีทอง	สวนดุสิต
32	2533	การศึกษาเปรียบเทียบผลของการฝึกพฤติกรรมการ พูดของผู้ให้คำปรึกษาโดยการใช้ตัวแบบและ การไม่ใช้ตัวแบบ	นางภัทตรา ประเสริฐวงษ์	จันทร์เกษม
33	2533	การสร้างมาตรวัดเจตคติต่อวิชาชีพครูโดยใช้แนว คิดด้านจิตพิสัยของบลูม และคณะ	นางวรวรรณวิภา จิตุขชัย	สวนดุสิต
34	2533	สภาพและความต้องการทำงานวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	น.ส. ชื่นอารมณ ภาระพฤติ	สวนดุสิต
35	2533	ผลของการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อ การวางแผนชีวิตและอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการ วางแผนชีวิตและอาชีพ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	นางเรียม ศรีทอง	สวนดุสิต
36	2533	การวิเคราะห์และติดตามผลการใช้หลักสูตร วิทยาลัยครูสาขาวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ พุทธศักราช 2531	นายสมศักดิ์ ศรีมานะชัย	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
37	2533	คุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยครู	นางหรรษา ศิริรักษ์	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
38	2533	การประเมินผลประสิทธิผลการสอนวิชาชีพครู	นางวารี เกิดคำ	สวนสุนันทา

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
39	2533	กรณีศึกษา : รูปแบบการจัดการศึกษาทางด้าน อุตสาหกรรมศึกษาสำหรับบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล ตะวันออก	นายเปื้อง กิจรัตน์	พระนคร
40	2534	ความต้องการใช้สื่อการสอนของคณาจารย์ใน วิทยาลัยครูสวนดุสิต	นางแจ่มจันทร์ นิลพันธ์	สวนดุสิต
41	2534	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ผลิต ผู้บริหารการศึกษา และผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร สถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร	นางสมใจ เปี้ยวสด	ธนบุรี
42	2534	การศึกษาเจตคติของอาจารย์วิทยาลัยครูที่มีต่อ วิชาชีพครู	นางอารี โสคติพันธ์ และคณะ	สวนสุนันทา
43	2534	การประเมินหลักสูตรภาษาอังกฤษที่เปิดสอนใน คณะวิชาวิทยาการจัดการระดับปริญญาตรี 2 ปี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	นางทัศนีย์ ไพฑูรย์พงษ์	สวนสุนันทา
44	2534	สภาพและปัญหาปัจจุบันของงานในหน้าที่ของ อาจารย์ที่ปรึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับ บุคลากรประจำการ	นายชวนิตย์ รัชตกุล	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
45	2534	การศึกษาคุณลักษณะของนักแนะแนวตามความ คาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา	นางชนนาท รัตนเมธี	สวนดุสิต

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อ เรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
46	2534	การจัดกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนสาธิตระดับ มัธยมศึกษาสังกัดวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัย รัตนโกสินทร์	นายประยุทธ โรจนวิเชียร	สวนดุสิต
47	2535	การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการฝึกอบรม ครูโครงการความร่วมมือระหว่างกรมการฝึกหัดครู และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	สหวิทยาลัย รัตนโกสินทร์ และกอง ส่งเสริม วิทยฐานะครู	สหวิทยาลัย รัตนโกสินทร์
48	2535	การศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาวิทยาลัยครู สวนสุนันทา	นางวารี เกิดคำ	สวนสุนันทา
49	2535	การศึกษาเปรียบเทียบการฝึกพฤติกรรมการให้ คำปรึกษากลุ่มโดยใช้การสอนปัญหาจาก "สถานการณ์จริงกับสถานการณ์จำลอง" ให้แก่ นักศึกษาโปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว	นางภัทรา ประเสริฐวงษ์	จันทร์เกษม
50	2535	การศึกษาผลการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อ บุคลิกภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันราชภัฏ จันทร์เกษม	นางพัชนี วรกวิน	จันทร์เกษม
51	2535	แนวโน้มความต้องการบุคลากรและคุณลักษณะของ บัณฑิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิชาเอกออกแบบ นิเทศศิลป์ ของบริษัทโฆษณา	น.ส. ชื่นอารมณ์ ภาระพฤติ	สวนดุสิต
52	2535	การเปรียบเทียบ "เจตคติที่มีต่อวิชาชีพครูและ คุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาในวิทยาลัยครู ก่อนและหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบเต็มรูปแบบ	นางทัศนีย์ สุกเมธี	ธนบุรี

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
53	2535	พฤติกรรมความเป็นผู้นำของอธิการวิทยาลัยครู	นางทิพวรรณ ยุทธโยธิน	ธนบุรี
54	2535	ความคิดเห็นของผู้ปกครอง นักเรียน และอาจารย์ ผู้สอนที่มีต่อคุณภาพของโรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	นางสุทธีวรรณ เอี่ยมสำอาง	สวนสุนันทา
55	2535	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียน ประถมสาธิต วิทยาลัยครูสวนสุนันทา ในทัศนะของ อาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครอง	นางมาลี อินทรสุข	สวนสุนันทา
56	2536	บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ทักษะทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยครู สวนสุนันทา	นางเกศินี มุกดาวิจิตร	สวนสุนันทา
57	2536	การศึกษาเจตคติของนักศึกษาในวิทยาลัยครูสังกัด สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ที่มีต่อการทำงานระหว่าง เรียน	นายเสมียน พิชิตกุล	สวนสุนันทา
58	2536	ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนในเขตดุสิต เกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครู	นางสุพิน บุญวงศ์	สวนดุสิต
59	2536	พฤติกรรมการเรียนรู้และการสอนสาขาวิชาการ ศึกษาในวิทยาลัยครู	นางอรสา ปราชญ์นคร	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
60	2536	การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งระบบ เครือข่ายคอมพิวเตอร์สำหรับห้องสมุดสถาบัน ราชภัฏ	น.ส.ฉันทนา ชาญพานิชย์	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
61	2536	ความต้องการในการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพ มหานคร	นางววรรณวิภา จัดชัย	สวนดุสิต
62	2536	การศึกษาพัฒนาการของพฤติกรรมทำให้คำปรึกษา กลุ่มของนักศึกษาโปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการ แนะแนว	นางภักตรา ประเสริฐวงษ์	จันทระเกษม
63	2537	ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเรียน สะกดคำกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์	นางดวงเดือน เทศวานิช	พระนคร
64	2537	การจัดการศึกษาหมวดวิชาการทำงานและพื้นฐาน อาชีพในทัศนะของผู้ปกครองนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตหนองจอก มีนบุรี ปิงแก้ว ดอนเมือง บางเขน จตุจักร ลาดพร้าว บางกะปิ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2537	นายอดิพล เปี้ยทอง	จันทระเกษม
65	2537	การศึกษาความต้องการของอาจารย์เพื่อพัฒนา สมรรถภาพทางวิชาการของอาจารย์ คณะครุศาสตร์ ศิริพละ สถาบันราชภัฏจันทระเกษม	นางยุพิน และคณะ	จันทระเกษม
66	2537	การศึกษาสมรรถภาพอาจารย์วิทยาศาสตร์ตาม ความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์ คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสถาบันราชภัฏ จันทระเกษม	นางพวงเพ็ญ ทองลงยา และคณะ	จันทระเกษม

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อเรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันราชภัฏ
67	2537	ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะวิชาเกษตรและ อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ คณะวิชาวิทยาลัยครูจันทระเกษม ปีการศึกษา 2536 - 2537	นายมานพ บำรุง และคณะ	จันทระเกษม
68	2537	ความคาดหวังของนักศึกษาคณะวิชาวิทยาการ จัดการ วิทยาลัยครูสวนดุสิต ที่มีต่อสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยในการพัฒนาการเรียนการสอน	น.ส. ชื่นอารมณ ภักระพฤติ	สวนดุสิต
69	2537	การคัดเกรดของนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา	นางวารี ว่องพินัยรัตน์	สวนสุนันทา
70	2537	การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ที่มีต่อการทำงานระหว่าง เรียน	นางสมใจ ลักษณะ	สวนสุนันทา
71	2537	บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียน ทักษะภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา	นางสุรีย์ อัมพวันนท์	สวนสุนันทา
72	2537	ความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรม กีฬาของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	นายรัฐพงศ์ บุญญานุวัตร	สวนสุนันทา
73	2537	สภาพการจัดการศึกษาเกษตรของสหวิทยาลัย รัตนโกสินทร์	นายพิทักษ์ จันทร์เจริญ	สวนดุสิต
74	2537	การพัฒนาชุดเตรียมประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับ นักศึกษาโปรแกรมการประถมศึกษาของสถาบัน ราชภัฏสวนดุสิต	นางชนาธิป พรกุล	สวนดุสิต

ลำดับที่	ปีที่วิจัย	ชื่อ เรื่อง	ผู้วิจัย	สถาบันวิจัย
75	2538	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรม นักศึกษาของสถาบันราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร	นายรัฐพงศ์ บุญยานุวัตร	สวนสุนันทา
76	2538	การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาจาก การรายงานของนักศึกษาจากทัศนะของอาจารย์ ที่ปรึกษาและจากทัศนะของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ บุคลากรทางด้านบริการในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์	นายสุนทรินทร์ ชนโกสย	บ้านสมเด็จ เจ้าพระยา
77	2539	การศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาภายใต้การฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลา	นางอารี โสทธิพันธุ์	สวนสุนันทา
78	2539	ศึกษาปัญหาการปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรม ให้แก่นักศึกษาตามทัศนะของอาจารย์ในกลุ่ม รัตนโกสินทร์	นางวิไล ตั้งจิตสมคิด	ธนบุรี

ภาคผนวก ข.

ตารางแสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษา

ตาราง 33 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย
ที่สัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษาด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย เป็นรายข้อ

ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ทางการวิจัย	อาจารย์ที่เคยทําวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทําวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. เป็นผู้มีความสนใจหมั่น ศึกษาหาความรู้ด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ	4.12	.59	3.76	.72	3.85	.70
2. หากพบสิ่งใดที่ยังหาคำตอบ ไม่ได้จะรีบไปค้นคว้าหรือ สอบถามผู้รู้ทันที	3.94	.68	3.68	.71	3.74	.70
3. เป็นผู้มุ่งหวังทำงานที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จทันตาม กำหนด	4.44	.53	4.22	.69	4.27	.66
4. ความคิดเห็นของผู้อื่นมี ความสำคัญต่อการทำงาน	3.89	.88	3.56	.73	3.64	.78
5. ใช้ความละเอียดรอบคอบ ในการตัดสินใจทุกครั้ง	4.01	.73	3.83	.77	3.89	.77
6. การวิพากษ์เรื่องใด ๆ จะ อยู่บนพื้นฐานของการมีเหตุ และผล	4.20	.68	4.04	.66	4.08	.67
7. รู้สึกมีความสุขทุกครั้งที่ได้ ทํากิจการศึกษาค้นคว้าสิ่งใหม่	4.03	.86	3.65	.83	3.74	.85

ตาราง 33 (ต่อ)

ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ทางการวิจัย	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8. การทำผลงานวิชาการ จะยึดถือการปฏิบัติตาม หลักวิชา	4.33	.64	4.04	.64	4.11	.66
9. การทำวิจัยมีคุณค่าต่อ การพัฒนางานในหน้าที่ อย่างยิ่ง	4.32	.75	3.84	.82	3.96	.82
10. การเขียนบรรยาย ปรากฏการณ์ที่สนใจให้ ผู้อื่นเข้าใจอย่างแจ่มชัด เป็นสิ่งที่ถนัด	3.75	.82	3.13	.89	3.28	.91
11. สามารถสรุปหลักการ จากข้อมูลต่าง ๆ ที่เก็บ รวบรวมมาได้	3.95	.59	3.41	.80	3.54	.79
12. การศึกษาสถานการณ์ที่ ซับซ้อนมักพิจารณาหลาย แง่มุมก่อนที่จะสรุปถึง ข้อเท็จจริงที่ค้นพบ	4.02	.62	3.75	.67	3.82	.67

ตาราง 33 (ต่อ)

ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ทางการวิจัย	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย		รวมทั้งหมด	
	N = 66		N = 208		N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
13. ก่อนเขียนผลงานทาง วิชาการจะมีการตรวจ สอบข้อมูลที่หามาได้อย่าง ละเอียดถี่ถ้วน	4.27	.59	3.94	.70	4.03	.69
14. มีความเข้าใจในการ กำหนดปัญหาในการวิจัย	3.79	.59	3.30	.72	3.42	.73
15. มีความเข้าใจการตั้ง สมมติฐานการวิจัย	3.74	.71	3.21	.80	3.34	.81
16. เข้าใจเทคนิควิธีการ ศึกษาเอกสารและงาน วิจัยที่เกี่ยวข้องในการ ทำวิจัย	3.80	.68	3.40	.83	3.50	.82
17. เข้าใจการเลือกแบบ แผนการวิจัยเพื่อทดสอบ สมมติฐาน	3.56	.70	2.93	.76	3.08	.80
18. เข้าใจวิธีการเลือกกลุ่ม ตัวอย่างในการวิจัย	3.73	.65	3.21	.79	3.34	.79
19. เข้าใจวิธีการสร้าง เครื่องมือ	3.67	.75	2.99	.73	3.15	.79

ตาราง 33 (ต่อ)

ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ทางการวิจัย	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
20. เข้าใจการเลือกสถิติใน การวิเคราะห์ข้อมูล	3.32	.73	2.75	.81	2.88	.82
21. เข้าใจการเขียน รายงานการวิจัย	3.71	.72	3.29	.82	3.39	.81
รวมเฉพาะด้าน	3.96	.40	3.56	.42	3.65	.45

ตาราง 34 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย
ที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร เป็นรายข้อ

ด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย		รวมทั้งหมด	
	N = 66		N = 208		N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. กำหนดนโยบายส่งเสริม การวิจัยตามสาขาวิชา	3.36	.99	3.22	.73	3.25	.80
2. ส่งเสริมให้คณะมีการ กำหนดแผนงานการวิจัย	3.14	1.02	3.00	.82	3.04	.80
3. ส่งเสริมให้ภาควิชามีการ กำหนดโครงการวิจัยใน แต่ละปีงบประมาณ	2.95	1.16	2.75	.89	2.80	.96
4. จัดประชุมสร้างความรู้ เข้าใจเกี่ยวกับการทำ การวิจัยและนโยบาย การวิจัย	3.01	1.05	2.86	.88	2.89	.93
5. ส่งเสริมให้มีการตั้ง งบประมาณสนับสนุนการ ทำวิจัย	3.42	.91	3.19	.81	3.24	.84
6. จัดตั้งคณะกรรมการจัดหา เงินอุดหนุนการทำวิจัยจาก บุคคลหรือหน่วยงาน ภายนอก	2.98	1.02	2.91	.79	2.93	.85

ตาราง 34 (ต่อ)

ด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
7. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ระบบ จ่ายเงินอุดหนุนการวิจัย เป็นไปอย่างคล่องตัว	3.02	1.02	2.91	.77	2.93	.84
8. สนับสนุนให้มีเงินสำรอง การทำวิจัยให้อาจารย์ยืม	2.89	1.27	2.68	.97	2.74	1.01
9. สนับสนุนให้มีการสำรวจ ความต้องการของอาจารย์ เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ ทางการวิจัย	2.97	1.05	2.92	.76	2.95	.84
10. ส่งเสริมให้มีการจัด สัมมนาเกี่ยวกับพัฒนา ทักษะในการทำวิจัยแก่ อาจารย์	3.14	.97	3.09	.85	3.11	.88
11. ส่งเสริมให้อาจารย์เข้า รับการอบรมเพื่อเพิ่มพูน ความรู้และทักษะใหม่ใน การทำวิจัย	3.24	.96	3.24	.76	3.24	.82

ตาราง 34 (ต่อ)

ด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
12. สนับสนุนให้มีการส่ง อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาทักษะทางการวิจัย อย่างทั่วถึง	3.09	.99	3.09	.86	3.09	.89
13. แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็น ที่ปรึกษางานวิจัยแก่ อาจารย์	2.58	1.07	2.60	.93	2.60	.97
14. ส่งเสริมให้อาจารย์มี เวลาสำหรับการทำวิจัย	2.20	.98	2.34	.88	2.31	.91
15. จัดให้มีการเผยแพร่ ผลงานวิจัยของอาจารย์ ต่อที่ประชุม	2.59	1.06	2.45	.91	2.48	.95
16. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ให้อาจารย์ได้รับทราบ เมื่อมีตำรา เอกสารหรือ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เป็น ประโยชน์ต่องานวิจัย	2.45	1.03	2.53	.82	2.51	.87
รวมเฉพาะด้าน	2.97	.77	2.89	.55	2.90	.61

ตาราง 35 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย
ที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาด้านสภาพของหน่วยงาน เป็นรายข้อ

ด้านสภาพของหน่วยงาน	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. จัดตำราและเอกสารทาง การศึกษาให้คั่นคว่ำ	2.83	.76	2.84	.74	2.84	.74
2. ตำราและเอกสารมีความ ทันสมัย	2.71	.76	2.80	.74	2.78	.74
3. จัดรายงานวิจัยทางการ ศึกษาที่จัดทำโดยสถาบัน ราชภัฏไว้ให้คั่นคว่ำ	2.55	.91	2.61	.78	2.59	.81
4. จัดบทความย่อรายงานวิจัย ทางการศึกษาจากสถาบัน อุดมศึกษาอื่นไว้ให้คั่นคว่ำ	2.60	.80	2.54	.82	2.55	.81
5. อำนวยความสะดวกในการ ยืมตำรา เอกสารและ รายงานวิจัยทางการศึกษา	2.85	.81	2.90	.88	2.89	.86
6. จัดหน่วยพิมพ์ไว้บริการ สำหรับพิมพ์งานวิจัย	2.24	1.07	2.36	.91	2.33	.95
7. จัดบริการเครื่อง คอมพิวเตอร์ให้ใช้ วิเคราะห์ข้อมูล	2.09	1.00	2.27	.82	2.23	.87

ตาราง 35 (ต่อ)

ด้านสภาพของหน่วยงาน	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8. อ่านบทความสะดวกลงใน การใช้อุปกรณ์และ เครื่องมือต่าง ๆ	2.08	.98	2.37	.79	2.30	.85
9. จัดสถานที่เฉพาะให้ อาจารย์ค้นคว้าเขียน รายงานวิจัย	2.35	1.12	2.33	.89	2.34	.95
10. จัดสภาพแวดล้อมของ สถานที่ทำงานให้อื้อ อำนวยความสะดวก	2.33	1.04	2.37	.87	2.36	.91
รวมเฉพาะด้าน	2.40	.76	2.47	.61	2.45	.65

ตาราง 36 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย
ที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย เป็น
รายข้อ

ด้านการพัฒนาตนเองของ อาจารย์ทางการวิจัย	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. เข้าร่วมอบรมปฏิบัติการ วิจัย	2.91	.85	2.61	.89	2.68	.89
2. เข้าร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นทางการวิจัย	2.89	.93	2.47	.91	2.57	.93
3. เข้าร่วมประชุมทาง วิชาการเพื่อเสนอผล งานวิจัย	2.83	1.02	2.35	.90	2.47	.95
4. อ่านวารสารเกี่ยวกับการ วิจัยภาษาไทย	3.20	.83	2.71	.91	2.83	.92
5. อ่านวารสารเกี่ยวกับการ วิจัยภาษาต่างประเทศ	2.68	1.07	2.24	.83	2.34	.91
6. ศึกษาฐานหน่วยงานที่เป็น ประโยชน์ต่อการทำวิจัย ภายในสถาบัน	2.39	.96	2.00	.83	2.10	.88
7. ศึกษาฐานวิจัยที่หน่วยงาน ภายนอก	2.52	1.04	1.95	.81	2.08	.90

ตาราง 36 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาตนเองของ อาจารย์ทางการวิจัย	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
8. ร่วมทำโครงการวิจัย ภายในกลุ่มสถาบัน ราชภัฏเดียวกัน	2.06	.93	1.80	.86	1.86	.88
9. ร่วมทำโครงการวิจัย กับหน่วยงานภายนอก	2.23	1.17	1.82	.96	1.92	1.03
รวมเฉพาะด้าน	2.61	.71	2.18	.61	2.28	.66

ตาราง 37 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัย
ที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางด้านการศึกษาด้านแรงจูงใจ เป็นรายข้อ

ด้านแรงจูงใจ	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. การทำผลงานวิจัยประกอบ การสอนเป็นสิ่งที่ท่านพึง พอใจ	3.73	.89	3.29	.96	3.40	.96
2. งานในหน้าที่ของท่านทำให้ ได้ใช้ความรู้ความสามารถ อย่างเต็มที่	3.53	.88	3.54	.81	3.53	.83
3. งานที่ท่านทำเป็นงานที่ ท้าทายและน่าสนใจ	3.47	.79	3.49	.79	3.48	.79
4. ท่านพึงพอใจต่อการได้รับ มอบหมายให้ทำงานที่สำคัญ ของสถาบัน	3.55	.96	3.53	.77	3.53	.82
5. ปริมาณงานที่ท่านทำ เหมาะสมกับความ รับผิดชอบ	3.44	.86	3.38	.76	3.39	.79
6. ท่านรับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายให้ทำอย่าง เต็มที่	4.00	.72	3.80	.79	3.85	.78

ตาราง 37 (ต่อ)

ด้านแรงจูงใจ	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
7. งานที่ท่านทำสำเร็จตรงตามเป้าหมาย	3.71	.76	3.64	.76	3.66	.76
8. ผลงานของท่านได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาภาระงานของสถาบัน	3.06	.87	3.14	.87	3.12	.86
9. งานที่ท่านได้รับผลตอบแทนตามที่ต้องการ	2.97	1.02	3.03	.85	3.02	.90
10. ผู้ที่ทำวิจัยมักได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน	3.09	.78	2.97	.75	3.00	.76
11. ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญร่วมมือแก่อาจารย์ผู้ทำวิจัย	3.09	.94	3.10	.80	3.10	.83
12. เมื่อท่านมีปัญหามีความสามารถปรึกษาเพื่อนร่วมงานได้	3.09	.86	3.17	.76	3.15	.79
13. เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของสถาบันอำนวยความสะดวกแก่ท่านในการทำงาน	2.74	1.01	2.86	.86	2.83	.90

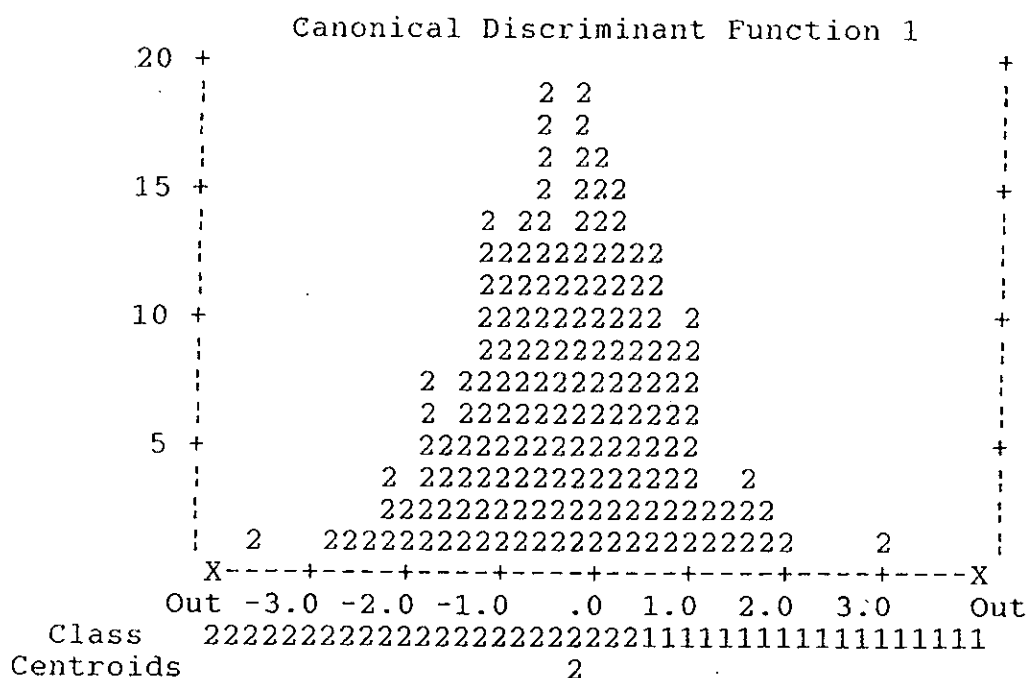
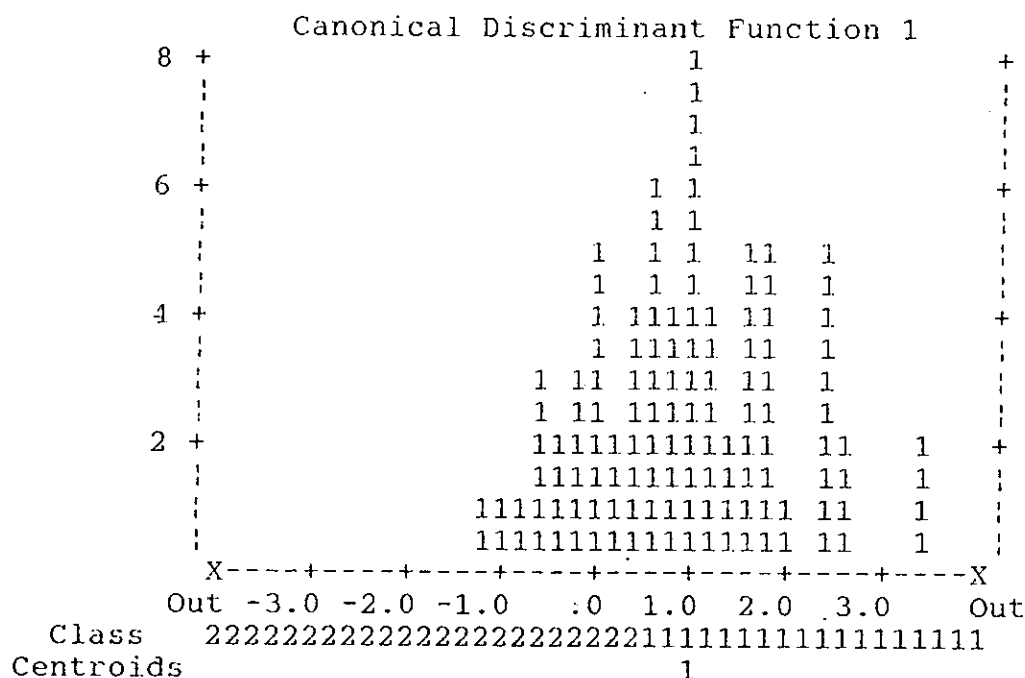
ตาราง 37 (ต่อ)

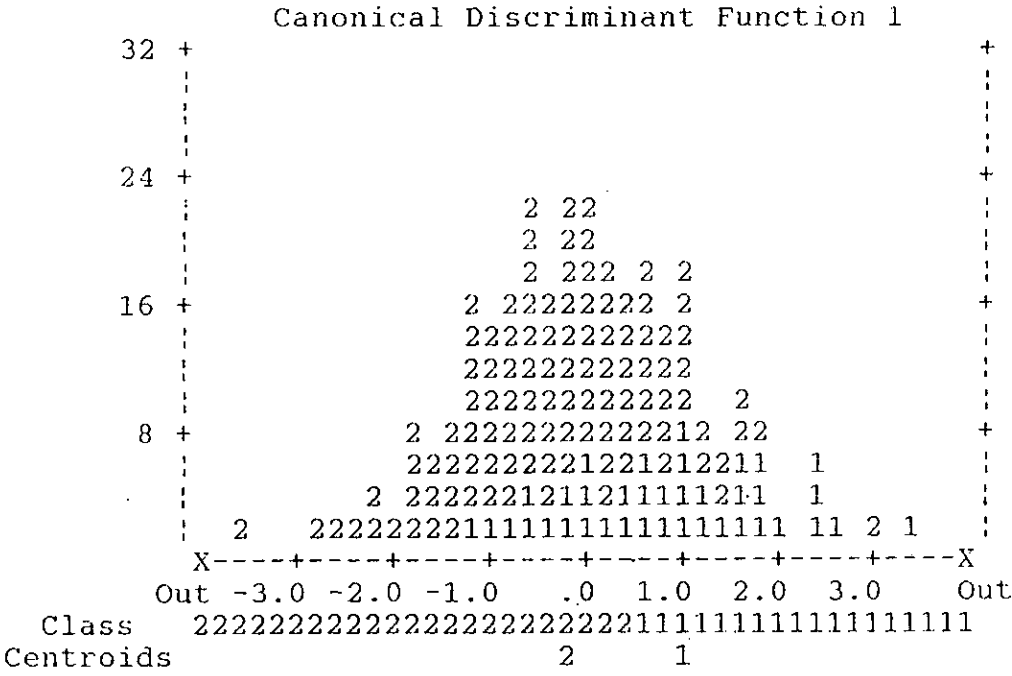
ด้านแรงจูงใจ	อาจารย์ที่เคยทำวิจัย N = 66		อาจารย์ที่ไม่เคยทำวิจัย N = 208		รวมทั้งหมด N = 274	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
14. การทำผลงานวิจัยมีส่วนต่อการพิจารณาความดีความชอบในการทำงานของท่าน	2.40	1.04	2.54	.94	2.50	.96
15. เงินอุดหนุนการวิจัยในแต่ละโครงการมีความเพียงพอ	2.67	.95	2.72	.83	2.71	.86
16. เงินประจำตำแหน่งทางวิชาการมีความเหมาะสม	3.29	.82	3.20	.75	3.22	.77
17. การทำผลงานวิจัยมีโอกาสดต่อการขอตำแหน่งทางวิชาการ	3.73	.76	3.61	.81	3.64	.80
18. อาจารย์ทุกคนมีโอกาสก้าวหน้าในงานที่ทำอย่างเท่าเทียมกัน	3.49	.98	3.40	.87	3.42	.90
19. ท่านพอใจในความก้าวหน้าที่เกิดจากการทำงานของท่าน	3.67	.97	3.46	.92	3.51	.94
รวมเฉพาะด้าน	3.31	.52	3.26	.43	3.27	.45

ภาคผนวก ง.

อีฟเตอร์แกรมแสดงการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางการศึกษา

(พิจารณาจากคำสัมภาษณ์ของปัจจัยในสมการจำแนกกลุ่ม)

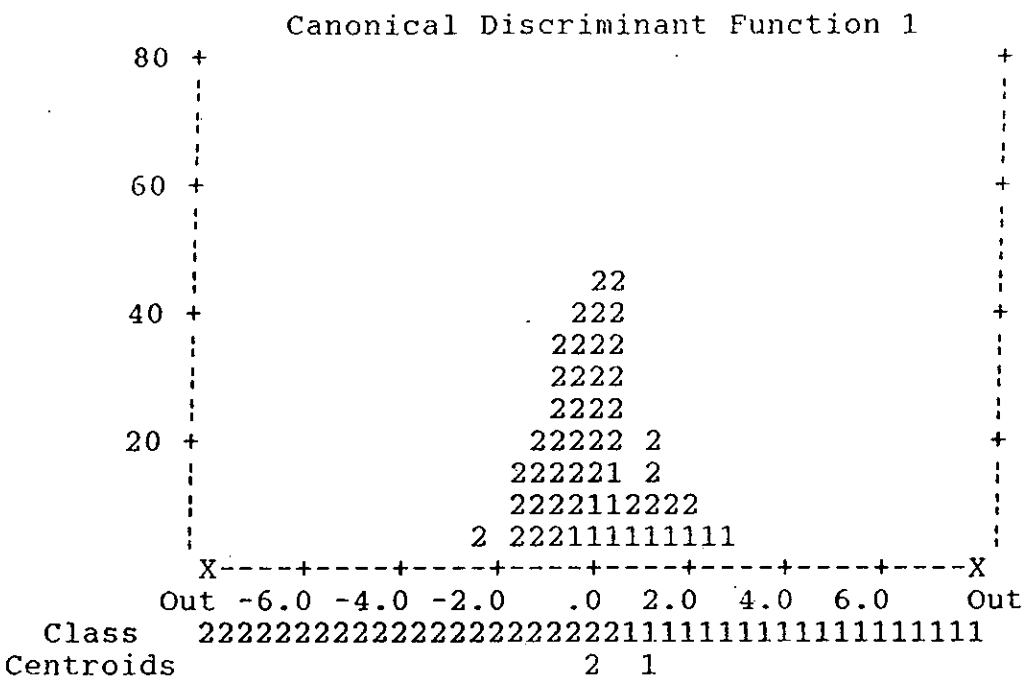

All-groups Stacked Histogram (อาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัย)

ภาคผนวก ข.

ชื่อโครงการแสดงการจำแนกกลุ่มอาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัยทางด้านการศึกษา

(พิจารณาจากคำสัมภาษณ์ของตัวแปรในแต่ละปัจจัยในสมการจำแนกกลุ่ม)

All-groups Stacked Histogram (อาจารย์ที่เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัย)

ภาคผนวก ท.

รายชื่อผู้บริหารสถาบันราชภัฏที่ตอบแบบสัมภาษณ์

รายชื่อผู้บริหารสถาบันราชภัฏที่ตอบแบบสัมภาษณ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เทียนน้อย	อธิการบดีสถาบันราชภัฏธนบุรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.คิลก บุญเรืองรอด	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภูมิ เฉลยทรัพย์	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
4. ดร.ประเทือง อัมพรมงคล	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีชา เศรษฐีธวัช	อธิการบดีสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
6. อาจารย์ศรีสวรรค์ ประสิทธิ์ธรรม	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา สถาบันราชภัฏพระนคร
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภวิภา จัตุชัย	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสถาบันราชภัฏ สวนดุสิต
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานพ มีทฐุรศ	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสถาบันราชภัฏ พระนคร
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาวิ เกิดคำ	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสถาบันราชภัฏ สวนสุนันทา
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริกุล ผลศักดิ์	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสถาบันราชภัฏ จันทรเกษม
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุปผา แหม่มประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสถาบันราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประยูร ทรงศิลป์	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยสถาบันราชภัฏ ธนบุรี
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภคติ พูลพัฒน์	คณบดีคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ สวนดุสิต

14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงชัย หมื่นชนะ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
15. รองศาสตราจารย์ วันเพ็ญ วรรณโกมล คณบดีคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
ธนบุรี
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพร สิงห์ทิศ รองคณบดีคณะครุศาสตร์ฝ่ายวิจัย
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
17. อาจารย์ สายัณห์ วนะมัย คณบดีคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
พระนคร
18. อาจารย์ เพชรวาทิ จงประดับเกียรติ หัวหน้าภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อีรเทพ ทองปรีชา หัวหน้าภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัฐพงศ์ บุญญาวัตร ผู้ช่วยหัวหน้าภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
21. อาจารย์ กนกกร บุษยณิษฐ์ หัวหน้าภาควิชาอนุบาลศึกษา คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจจิมา สวัสดิ์ชินวิน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏธนบุรี
23. อาจารย์ สมศักดิ์ กาญจนศูนย์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
24. อาจารย์ ปราโมทย์ แสงพลสิทธิ์ คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัสราภรณ์ เทศธรรม คณบดีคณะวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏพระนคร

26. อาจารย์ อมร กาญจนะ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
27. อาจารย์ ยืนดี อินะชา	หัวหน้าภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชมนาด กิจขันธุ์	หัวหน้าภาควิชานาฏศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
29. อาจารย์ นภาพร แก้วคง	หัวหน้าภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จลวย บุญประเสริฐ	หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี

ภาคผนวก ฅ.

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษา
ของอาจารย์ และสภาพการทำวิจัยทางการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์

ตาราง 38 ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการสนับสนุนงานวิจัย	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริมและประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
1. กำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนางานวิจัยของสถาบันโดยการพิจารณาจากหลายลักษณะ คือ คำนึงถึงความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนางานวิจัยของสำนักสภาสถาบันราชภัฏ ทิศทางและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและการวิจัยของชาติ สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาภารกิจของสถาบัน	6	5	13
2. ดำเนินการเพื่อให้อาจารย์ได้รับทราบและเข้าใจนโยบายการวิจัย แผนงาน หรือโครงการวิจัยของคณะหรือภาควิชา โดยการจัดทำเอกสารชี้แจง ติดประกาศประชาสัมพันธ์ และแจ้งให้อาจารย์ได้รับทราบในการประชุม	6	6	15
3. ส่งเสริมหรือประสานงานให้อาจารย์ในคณะหรือภาควิชาได้เห็นความสำคัญของการจัด	6	4	16

ตาราง 38 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ การสนับสนุนงานวิจัย	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
ทำแผนและโครงการวิจัย รวมทั้งร่วมมือ ในการจัดทำแผนและโครงการวิจัย 4. สนับสนุนด้านเงินทุนอุดหนุนวิจัย เช่น จัด สรรงบประมาณเพื่อการวิจัย ประสานงาน กับแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัย 5. ส่งเสริมหรือทำการช่วยเหลือต่อการทำวิจัย เช่น ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล อำนวยความสะดวก สะดวกในการประสานงานวิจัย จัดเวลาให้ อาจารย์ได้มีโอกาสไปค้นคว้าข้อมูลประกอบ การทำวิจัย 6. กำกับดูแลเพื่อให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไป ตามนโยบาย แผนงาน กฎ ระเบียบ ข้อ บังคับ ประชญา และวัตถุประสงค์ของสถาบัน 7. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ ทางการวิจัย เช่น จัดอบรมให้ความรู้ด้าน การวิจัย จัดทำเอกสารความรู้เกี่ยวกับ การวิจัย	6 5 5 6	6 6 — 6	11 9 — 2

ตาราง 38 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ การสนับสนุนงานวิจัย	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
8. สนับสนุนให้อาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา อาจารย์ทางการวิจัยทั้งภายในและภาย นอกสถาบัน	6	-	18
9. ส่งเสริมหรือประสานงานให้สำนักวิจัยมี บทบาทในการเผยแพร่ผลงานวิจัย เช่น จัดประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอผลงาน วิจัย จัดทำบทความวิจัยลงเผยแพร่ ในจดหมายข่าวของสถาบัน	-	6	-
10. ส่งเสริมให้สำนักวิจัยได้ติดตามและ ประเมินผลโครงการวิจัยเพื่อแสวงหา แนวทางในการให้ความช่วยเหลือหรือ พัฒนางานวิจัยของสถาบัน	-	6	-

ตาราง 39 ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้าน
คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
1. เห็นความสำคัญของคุณค่าของงานวิจัยโดย พิจารณาจากพฤติกรรมบ่งชี้ของอาจารย์ที่ให้ ความสนใจในการเข้ารับฟังการเสนอ ผลงานวิจัยที่หาเสร็จสิ้นแล้ว รวมทั้งมีการ นำผลงานวิจัยมาใช้ประกอบการทำงาน	2	3	10
2. ไม่กระตือรือร้นสนใจที่จะทำวิจัยสืบเนื่อง มาจากสาเหตุหลายประการ เช่น ไม่มี เวลาเพียงพอต่อการทำวิจัยเนื่องจากมี จำนวนชั่วโมงสอนมาก ต้องทำหน้าที่อื่น นอกเหนือจากงานสอน บรรยายภาคทาง วิชาการไม่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย ขาด วิทยฐานะของการเฝ้าหาความรู้ และมีอายุที่ ค่อนข้างมาก	4	5	14

ตาราง 39 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
3. กระตือรือร้นสนใจที่จะทำวิจัย ดังจะเห็นได้ จากการมาขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย มีการสอบถามเกี่ยวกับการขอรับทุนอุดหนุน การวิจัย	1	2	3
4. มีความรู้ ความสามารถ และทักษะทางการ วิจัยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากอาจารย์โดย ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และ ปริญญาเอก และเคยผ่านการศึกษา ราย วิชา ระเบียบวิธีวิจัย และสถิติเพื่อการวิจัย มาแล้ว	2	2	7
5. มีความรู้ ความสามารถ และทักษะทาง การวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก อาจารย์จะมีความรู้ทางการวิจัย จากการ ศึกษารายวิชา ระเบียบวิธีวิจัยเพียง 1 รายวิชา ในระดับปริญญาโทเท่านั้น ซึ่งถือ ว่ายังไม่เพียงพอต่อการทำวิจัย	3	1	8

ตาราง 39 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ คุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
6. มีความรู้ ความสามารถ และทักษะทาง การวิจัยอยู่ในระดับน้อย เนื่องจากมี อาจารย์บางส่วนที่มีวุฒิการศึกษาระดับ ปริญญาตรีไม่มีประสบการณ์ทางการวิจัย และอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งมีความรู้ และประสบการณ์ทางการวิจัย จากการศึกษาในรายวิชาระเบียบวิธีวิจัย นั้นได้ผ่านการศึกษามาเป็นระยะเวลา ที่ยาวนานแล้ว	1	2	3

ตาราง 40 ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้าน
สภาพของหน่วยงาน

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ สภาพของหน่วยงาน	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
1. เอกสาร ตำรา รายงานวิจัยทางด้านการ ศึกษา รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการ ทำวิจัยมีจำนวนเพียงพอ	2	1	8
2. เอกสาร ตำรา รายงานวิจัยทางด้านการ ศึกษามีจำนวนไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ ประกอบการทำวิจัย และขาดความทันสมัย	3	3	10
3. ขาดวัสดุ อุปกรณ์ที่จะเอื้ออำนวยให้การ วิจัยได้ประสบผลสำเร็จ เช่น เครื่องถ่าย เอกสาร เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องอัดสำเนา	2	2	5
4. บุคลากรของสำนักวิจัยมีจำนวนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะบุคลากรที่จะมาช่วยทำหน้าที่ยื่น การประสานงานวิจัย และอำนวยความสะดวก สะดวกต่อผู้มาขอรับบริการช่วยเหลือทาง การวิจัย	-	3	-

ตาราง 40 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ สภาพของหน่วยงาน	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
5. สถาบันไม่มีหน่วยงานจัดบริการระบบข้อมูล แบบเครือข่ายทั้งภายในและต่างประเทศ ซึ่งนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนางานทาง ด้านการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง	-	1	4
6. สถานที่ทำงานมีบรรยากาศ และสภาพ แวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการทำวิจัยไม่มี การจัดห้องปฏิบัติการวิจัยเป็นสัดส่วนแก่ อาจารย์ผู้ทำวิจัยโดยเฉพาะ	-	2	6

ตาราง 41 ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้าน

แรงจูงใจ

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ แรงจูงใจของอาจารย์	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
1. การทำผลงานวิจัยควรมีส่วนต่อการนำมาใช้ ประกอบการพิจารณาความดีความชอบของ อาจารย์	3	-	5
2. แต่งตั้งหรือจัดหาอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ ทางด้านการวิจัยเป็นที่ปรึกษางานวิจัย แก่อาจารย์ เพื่อช่วยให้อาจารย์ได้รู้สึก สบายใจ และมั่นใจที่จะสามารถทำวิจัย ได้ประสบผลสำเร็จ	-	2	-
3. จัดหน่วยวิเคราะห์ข้อมูลไว้บริการช่วยแก่ อาจารย์ผู้ทำวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำใน การแปลค่าสถิติเพื่อประกอบการสรุปผล ของการวิจัยได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	-	1	-
4. จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยใน แต่ละโครงการให้มีจำนวนเพียงพอ รวมทั้ง แสวงหาแหล่งเงินทุนอุดหนุนการวิจัยจาก ภายนอกมาสนับสนุนการทำวิจัยเพื่ออาจารย์ จะได้มีโอกาสทำวิจัยอย่างทั่วถึง	2	1	4

ตาราง 41 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ แรงจูงใจของอาจารย์	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
5. ให้กำลังใจ ยกย่อง และชมเชยในความ สามารถของอาจารย์ผู้ทำวิจัยได้ประสบผล สำเร็จในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ประกาศ เกียรติคุณในเอกสารข่าวประชาสัมพันธ์ ประกาศยกย่องชมเชยในที่ประชุม จัดทำ โล่เกียรติยศมอบให้	3	-	4
6. วางแผนดำเนินการเพื่อให้อาจารย์สามารถ ลาศึกษาค้นคว้าทำการวิจัยได้เป็นระยะ เวลาอย่างน้อย 1 ภาคเรียนการศึกษา	-	1	-
7. มีการนำผลงานวิจัยที่ทำเสร็จสิ้นแล้วไปใช้ ประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนาภารกิจ สถาบันและสังคมอย่างจริงจัง รวมทั้งมี การเผยแพร่ผลงานวิจัยอย่างแพร่หลายทั้ง ภายในและภายนอกสถาบัน	2	-	2

ตาราง 41 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับ แรงจูงใจของอาจารย์	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
8. จัดเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานวิจัยของสถาบัน อำนวยความสะดวกแก่ผู้ทำวิจัยในการเก็บ รวบรวมข้อมูลกับผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัยใน สถาบัน	-	-	3
9. จัดเอกสาร ตำรา วัสดุ อุปกรณ์ และ สถานที่ที่มีความเหมาะสมต่อการทำวิจัย เพื่อให้อาจารย์ได้สามารถทำวิจัยได้อย่าง ถูกต้อง สมบูรณ์ และราบรื่น	-	1	4

ตาราง 42 ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริมและประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
1. อาจารย์สนใจเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยอยู่ในระดับมาก ดังจะเห็นได้จากอาจารย์จะสมัครเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน มาขอรับคำปรึกษาการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญทางการวิจัย และสนใจพิมพ์เอกสาร ตำราทางการวิจัยจากสำนักวิทยบริการ สำนักวิจัย คณะหรือภาควิชา	3	1	8
2. อาจารย์สนใจเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ดังจะเห็นได้จากอาจารย์จะเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทั้งภายในและภายนอกสถาบันบ้างเป็นบางส่วนที่ไม่มากหรือน้อยเกินไป แต่ก็จะมีการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	1	2	7

ตาราง 42 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนา ตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
3. อาจารย์สนใจเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา อาจารย์ทางการวิจัยอยู่ในระดับน้อย อาจ เนื่องมาจากงบประมาณที่จัดสรรให้อาจารย์ มีจำนวนไม่เพียงพอ การเข้าร่วมกิจกรรม ที่หน่วยงานภายนอกมักประสบกับปัญหาใน เรื่องของการใช้เวลาในการเดินทางมาก นอกจากนี้อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุค่อนข้าง มากและไม่ค่อยคุ้นเคยกับงานวิจัย	2	3	3

ตาราง 43 ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับสภาพการทําวิจัย
ทางการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพ การทําวิจัยทางการศึกษา	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
1. ผลงานวิจัยทางการศึกษายังมีจำนวน น้อยและไม่มีความหลากหลายที่จะนำมาใช้ ประโยชน์ต่อการพัฒนาภารกิจของสถาบัน และสังคม โดยเฉพาะขาดผลงานวิจัยที่เน้น ความเป็นสากล และท้องถิ่น ส่วนเนื้อหา งานวิจัยที่มีอยู่ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการ เรียนการสอน	5	4	15
2. ผลงานวิจัยทางการศึกษามีความ เหมาะสมในแต่ละด้านไม่ว่าจะเป็นประเภท ของงานวิจัย เนื้อหาของงานวิจัย ตลอดจน จำนวนที่จะเป็นประโยชน์ การพัฒนางาน ของสถาบัน	1	-	-
3. การทําวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นการทําวิจัยเชิง ปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ ซึ่งงานวิจัยเชิง คุณภาพจะเป็นงานวิจัยที่มีความจำเป็นต่อ การพัฒนาภารกิจของสถาบันและสังคมเช่นกัน	-	2	4

ตาราง 43 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการพัฒนา ตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
4. จุดมุ่งหมายการทําวิจัยของอาจารย์ส่วนใหญ่ เพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ และขอรับ ปริญญาบัตรมากกว่าเป็นการทําวิจัยเพื่อนำ มาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนางานใน หน้าที่ที่ทํายู่	-	2	3
5. คุณภาพของผลงานวิจัยอาจารย์สถาบัน ราชภัฏ ยังมีคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจนัก โดยเฉพาะคุณภาพของผลงานวิจัยที่ทํานใน ระหว่างปฏิบัติราชการ ส่วนคุณภาพของ ผลงานวิจัยที่ทําเพื่อขอรับปริญญาบัตรจะมี คุณภาพที่ดีกว่า	1	1	5
6. ผลงานวิจัยที่ทําเสร็จสิ้นแล้วไม่มีการนำไป เผยแพร่ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน จึง ทำให้เกิดการสูญเปล่า ไม่คุ้มกับต้นทุนที่ได้ ลงทุนลงไปเนื่องจากไม่มีการนำผลงานวิจัย ไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร	1	-	3

ตาราง 44 ความถี่ของคำตอบจากแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถาบันราชภัฏเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานวิจัยทางการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการพัฒนางานวิจัยทางการศึกษา	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริมและประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
1. ผู้บริหารจะต้องให้การสนับสนุนภารกิจด้านการวิจัยของสถาบันอย่างจริงจังด้วยการกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจน พร้อมกับมีการชี้แจงให้อาจารย์ได้รับทราบว่างานวิจัยเป็นภารกิจหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษาที่อาจารย์จำเป็นต้องปฏิบัติเป็นภาระงานอีกด้านหนึ่งด้วย	2	1	2
2. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคุณภาพงานวิจัยของอาจารย์สถาบันราชภัฏ โดยกำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่แน่นอนและชัดเจน พร้อมกับแจ้งเกณฑ์ให้อาจารย์ได้รับทราบอย่างทั่วถึง ซึ่งการดำเนินงานวิจัยจะต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้	-	2	2
3. ส่งเสริมให้มีการจัดหรือกำหนดเวลาให้อาจารย์มีเวลาเพียงพอต่อการทำวิจัยอย่างเต็มที่และเป็นเวลาที่ปราศจากการปฏิบัติภารกิจด้านอื่นอย่างแท้จริง	3	2	5

ตาราง 44 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับข้อ เสนอแนะ ต่อการพัฒนางานวิจัยทางด้านการศึกษา	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
4. พัฒนาสำนักวิจัยให้เป็นหน่วยงานที่สนับสนุน ต่อการทำอย่างวิจัยของอาจารย์อย่างเต็มที่ โดยจัดบริการและประสานงานครบวงจร เช่น จัดบริการวิเคราะห์ข้อมูล สืบค้นหา ข้อมูลแบบเครือข่าย จัดผู้เชี่ยวชาญเป็น ที่ปรึกษางานวิจัย จัดบริการเอกสารตำรา บทคัดย่อทางการวิจัย จัดบริการหน่วยพิมพ์ และสถานที่ให้คั่นคว่ำ เขียนรายงานวิจัย	-	2	3
5. มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานวิจัย ที่ทำเสร็จสิ้นแล้วทั้งงานวิจัยที่ทำเป็นราย บุคคลหรือหมู่คณะให้อาจารย์ได้รับทราบ อย่างทั่วถึง	-	-	3
6. จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการ วิจัยให้มีจำนวนเพียงพอและสอดคล้องกับ ค่าใช้จ่ายในขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย แต่ละโครงการ	2	2	3

ตาราง 44 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ต่อการพัฒนางานวิจัยทางการศึกษา	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
7. สถาบันควรมีการจัดส่งข้อมูลทางการ ศึกษาให้แต่ละคณะ และภาควิชาได้รับทราบ ข้อมูลอย่างทั่วถึงในส่วน of ข้อมูลที่จะ เป็น ประโยชน์ต่อการเื้ออานวยสำหรับการ พัฒนาภาระงานแต่ละคณะได้ เช่นกัน	-	-	2
8. ควรมีการพัฒนาบุคลากรทางการด้านการวิจัย อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้อาจารย์ได้มีศักยภาพ พร้อมที่จะสามารถทำวิจัยได้เสมอ	-	-	7
9. ควรมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่าง สถาบันราชภัฏกับหน่วยงานนอกทั้งในและ ต่างประเทศ เพื่อทำโครงการพัฒนางานวิจัย ทางการศึกษาร่วมกัน	-	-	1
10. จัดให้อาจารย์ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน วิจัยทางการศึกษาในต่างประเทศ อย่างทั่วถึง	-	-	2

ตาราง 44 (ต่อ)

ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ต่อการพัฒนางานวิจัยทางการศึกษา	ผู้บริหาร		
	ระดับนโยบาย	ระดับส่งเสริม และประสานงาน	ระดับปฏิบัติ
	ความถี่	ความถี่	ความถี่
11. ควรมีการปรับแนวนโยบายการทำวิจัยของ สถาบันราชภัฏให้มีความสมดุลย์ระหว่าง การนำไปใช้ประโยชน์ในท้องถิ่นและความ เป็นสากลควบคู่กันไป	2	-	1
12. พัฒนาองค์กรวิจัยในระดับกระทรวง ศึกษาธิการ สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ให้เป็นองค์กรกลางที่มีความสำคัญในการ เกื้อหนุนให้องค์กรวิจัยในระดับสถาบัน ได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้นต่อการพัฒนา งานวิจัย	1	-	-
13. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการวางแผน การศึกษาในศาสตร์สาขาศึกษาศาสตร์ และการบริหารหลักสูตรทางการศึกษา	-	-	1

ภาคผนวก ณ.

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์สถาบันราชภัฏเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัย
ทางด้านการศึกษา และสภาพการทำวิจัยทางด้านการศึกษาจากแบบสอบถาม

ตาราง 45 ความถี่ของคำตอบจากแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและปลายเปิดเกี่ยวกับ
ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์ต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำวิจัยทางการศึกษา และสภาพ
การทำวิจัยทางการศึกษา

ปัจจัย	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์สถาบันราชภัฏ	ความถี่
ด้านคุณลักษณะของ อาจารย์ทางการวิจัย	1. ด้านความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ทาง การวิจัย อาจารย์สถาบันราชภัฏเห็นว่าตนเองเป็น ผู้ที่สามารถทำวิจัยทางการศึกษาได้ประสบ ผลสำเร็จดังนี้	
	1.1 สามารถทำวิจัยทางการศึกษาประสบ ผลสำเร็จมาก	55
	1.2 สามารถทำวิจัยทางการศึกษาประสบ ผลสำเร็จปานกลาง	67
	1.3 สามารถทำวิจัยทางการศึกษาประสบ ผลสำเร็จน้อย	13
	2. คุณลักษณะทางการวิจัยที่อาจารย์สถาบันราชภัฏ ต้องการได้รับการพัฒนา คือ	
	2.1 ความรู้ด้านเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ	74
	2.2 ความรู้ด้านสถิติที่เป็นพื้นฐานการวิจัย	62
	2.3 ความรู้ด้านเทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ	48
	2.4 ความรู้สึกและอารมณ์ที่เอื้อต่อการทำวิจัย	35
	2.5 อื่น ๆ เช่น เทคนิควิธีการวิจัยใหม่ ๆ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์	5
ด้านการสนับสนุนของ ผู้บริหารต่อการทำวิจัย	1. อาจารย์เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการทำวิจัย ดังนี้	

ตาราง 45 (ต่อ)

ปัจจัย	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์สถาบันราชภัฏ	ความถี่
	1.1 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการทำวิจัยมาก	35
	1.2 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการทำวิจัยปานกลาง	75
	1.3 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการทำวิจัยน้อย	21
	2. อาจารย์ต้องการให้ผู้บริหารช่วยเหลือต่อการทำวิจัย คือ	
	2.1 จัดเวลาให้อาจารย์มีโอกาสได้ทำวิจัยอย่างชัดเจน ด้วยการลดภารกิจในด้านการสอนให้ มีจำนวนชั่วโมงน้อยลง รวมถึงลดภารกิจด้านอื่น อาจารย์สามารถไปศึกษาค้นคว้า ข้อมูล ประกอบการทำวิจัยที่หน่วยงานภายนอกได้ อย่างอิสระ ตลอดจนจัดเวลาให้อาจารย์มี ชั่วโมงว่างในการทำวิจัยสัปดาห์ละ 1 - 2 วัน หรือให้สามารถลาเพื่อทำวิจัยได้โดยถือ เป็นการปฏิบัติราชการปกติ	44
	2.2 สนับสนุนด้านเงินทุนอุดหนุนการวิจัยให้มีจำนวน เพียงพอต่อการทำวิจัย และเป็นไปอย่างทั่วถึง โดยที่ไม่มีการกำหนดโควตาของการได้รับ เงินทุนเป็นเกณฑ์ในการสมัครขอ ทุนอุดหนุน การวิจัยของอาจารย์แต่ละคน	32
	2.3 จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรทางด้านการวิจัย อย่างต่อเนื่องเพื่อให้อาจารย์ได้มีโอกาสพัฒนา ศักยภาพให้มีความพร้อมต่อการทำวิจัยเสมอ	8

ตาราง 45 (ต่อ)

ปัจจัย	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์สถาบันราชภัฏ	ความถี่
ด้านสภาพของหน่วยงาน	โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติการวิจัยแบบเข้ม ด้วยการเชิญวิทยากรที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภายนอกมาถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และเทคนิควิธีวิจัย	
	1. เอกสาร ตำรา วารสาร และรายงานวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยมีจำนวนไม่เพียงพอ โดยเอกสารที่มีอยู่ส่วนใหญ่จะเป็นเอกสารเก่าไม่ทันสมัย	54
	2. ความมีการจัดหาเอกสาร ตำราทางการวิจัย รายงานการวิจัย ตลอดจนบทความงานวิจัยของหน่วยงานหรือสถาบันอื่น ๆ มาจัดบริการไว้ในสำนักวิทยบริการ สำนักวิจัย หรือคณะให้มีจำนวนเพิ่มมากยิ่งขึ้น และมีการแสวงหามาเพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยเฉพาะเอกสารภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ความมีการจัดระบบสืบค้นข้อมูลแบบเครือข่ายบริการด้วย	27
	3. วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย มีจำนวนน้อยมาก และที่มีอยู่ก็ไม่สะดวกต่อการนำมาใช้งาน	14
	4. ความมีการจัดหรือส่งเสริมให้มีเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย เช่น เครื่องพิมพ์ดีด และเครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และสืบค้นหาข้อมูล ให้มีจำนวนที่เพียงพอ	11

ตาราง 45 (ต่อ)

ปัจจัย	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์สถาบันราชภัฏ	ความถี่
	ต่อผู้มาใช้บริการ พร้อมกับจัดเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก และช่วยเหลือผู้ทำวิจัย 5. สถานที่ที่ใช้ค้นคว้าและเขียนรายงานการวิจัยจะมีสถาบันไม่ก็แห่งให้มีความสำคัญในการปรับปรุงสถานที่ทำงานของอาจารย์ให้มีความเหมาะสม สะดวกสบายต่อการทำงานทางวิชาการ แต่โดยส่วนใหญ่พบว่าไม่มีการจัดสถานที่ให้มีความเหมาะสมต่อการทำงานของอาจารย์ 6. ควรมีการจัดสถานที่เป็นห้องทำงานวิจัยโดยเฉพาะประมาณ 1 - 2 ห้อง ให้อาจารย์ได้มีโอกาสมาใช้ห้องทำงานอย่างทั่วถึง พร้อมกับจัดตู้เก็บเอกสารหรือชั้นวางเอกสารให้อาจารย์สามารถเก็บเอกสารได้เป็นการส่วนตัว นอกจากนั้นลักษณะของห้องทำงานควรมีขนาดกว้างขวาง ติดเครื่องปรับอากาศและอยู่ห่างไกลจากบริเวณที่มีเสียงอึกทึก	25 16
ด้านแรงจูงใจ	อาจารย์เห็นว่าแรงจูงใจที่เป็นสิ่งสำคัญให้เกิดความพึงพอใจในการทำวิจัย คือ 1. ผลงานวิจัยได้รับการนำไปใช้ประโยชน์ 2. เงินทุนอุดหนุนวิจัยมีจำนวนเพียงพอ 3. มีความอิสระในการทำวิจัยอย่างเต็มที่ 4. ได้รับการยอมรับและยกย่องจากสถาบัน	84 65 58 38

ตาราง 45 (ต่อ)

ปัจจัย	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์สถาบันราชภัฏ	ความถี่
ด้านการพัฒนาตนเอง ของอาจารย์ทางการ วิจัย	5. ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เอื้ออำนวยต่อการทำ วิจัย	37
	6. มีค่าตอบแทนในการทำวิจัย	32
	1. อาจารย์สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ ทางการวิจัย ดังนี้	
	1.1 อ่านวารสารการวิจัย	49
	1.2 ร่วมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทาง การวิจัย	40
	1.3 เข้าอบรมปฏิบัติการวิจัย	36
	1.4 ร่วมทำโครงการวิจัย	27
	2. สิ่งที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการพัฒนาตนเองของ อาจารย์ทางการวิจัย คือ	
	2.1 งบประมาณสนับสนุนอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาอาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอ	24
	2.2 ขาดผู้เชี่ยวชาญที่เป็นที่ปรึกษาทางการวิจัย	9
สภาพการทำวิจัยทาง ด้านการศึกษา	2.3 ทักษะทางด้านการอ่านหรือสรุปใจความ เอกสารต่างประเทศยังไม่ได้พอ	5
	2.4 มีอายุมากซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง เช่น สายตามีความบกพร่องในการอ่านหนังสือ มีความเหนื่อยหน่าย และทอดถอยต่อการทำงาน	3
	1. จำนวนผลงานวิจัยทางการศึกษาที่เป็นผลงาน ของอาจารย์ทำในระหว่างปฏิบัติราชการยังมีจำนวน	19

ตาราง 45 (ต่อ)

ปัจจัย	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์สถาบันราชภัฏ	ความถี่
	น้อยและไม่มีความหลากหลายในเนื้อหาสาระของงานวิจัยทางการศึกษา 2. ประเภทของผลงานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจโดยเฉพาะการสำรวจทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างมากกว่างานวิจัยเชิงทดลอง นอกจากนี้ยังเป็นผลงานวิจัยที่มีลักษณะซ้ำซ้อนกัน 3. ผลงานวิจัยที่จัดทำขึ้นจะเป็นเพื่อการนำมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น ขอดำแหน่งทางวิชาการ ประกอบความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มากกว่าจะเป็นผลงานวิจัยเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการะงานที่รับผิดชอบ หรือพัฒนาสถาบัน	12 8
ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงพัฒนาการทำวิจัยทางการศึกษา	1. ควรจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้การสนับสนุนอาจารย์ได้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบันอย่างเต็มที่ 2. ควรสนับสนุนให้อาจารย์ได้มีโอกาสทำวิจัยเป็นหมู่คณะ เพื่อให้อาจารย์แต่ละคนได้เรียนรู้ประสบการณ์ทางการวิจัย เพื่อสร้างความมั่นใจในการทำวิจัยเป็นรายบุคคลต่อไป และนอกจากนั้นการทำวิจัยเป็นหมู่คณะยังเป็นการช่วยให้อาจารย์ได้มาระดมความรู้ ความคิด และความสามารถทางการวิจัยในการสร้างความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งเป็นประโยชน์ต่อสถาบัน	24 16

ตาราง 45 (ต่อ)

ปัจจัย	ความคิดเห็นเพิ่มเติมของอาจารย์สถาบันราชภัฏ	ความถี่
	3. ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนการทำวิจัยอย่างจริงจัง และจริงจัง รวมทั้งผลักดันให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย และนำผลงานวิจัยที่ทำได้จริงแล้วไปใช้ประโยชน์ตามความมุ่งหมายของงานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม 4. สำนักวิจัยของสถาบันจะต้องเป็นหน่วยงานที่ให้บริการอำนวยความสะดวกต่อผู้ทำวิจัยทั้งในด้านเอกสาร ตำราการวิจัย วัสดุอุปกรณ์ประกอบการทำวิจัย จัดผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษางานวิจัย รวมถึงอำนวยความสะดวกแก่ผู้เก็บข้อมูลในการทำวิจัย 5. ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยให้ได้มาตรฐาน และมีรูปแบบของการเขียนรายงานการวิจัยเป็นไปแนวทางเดียวกัน ประกอบกับจะต้องให้ความสำคัญกับการตรวจสอบคุณภาพงานวิจัยก่อนที่จะมีการเผยแพร่ทุกครั้ง	12 9 5

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวสจิววรรณ	ชื่อสกุล ทรรพพาส
เกิดวันที่ 22 เดือน ตุลาคม	พุทธศักราช 2501
สถานที่เกิด	อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 32/1 ปากคลองบางกอกน้อย แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ 10700
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2521	ป.กศ.สูง (วิทยาศาสตร์ทั่วไป) จากวิทยาลัยครูมหาสารคาม
พ.ศ. 2523	กศ.บ. (วิทยาศาสตร์ทั่วไป) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2532	กศ.ม. (การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2539	กศ.ด. (การอุดมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทํางานทางด้านการศึกษาของอาจารย์

ในสถาบันราชภัฏ เขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

สจิวรรณ ทรรพวุฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา

มีนาคม 2540

166-175

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการของระบบการทำงานวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพการทําริวิจัยทางการศึกษา และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทําริวิจัยทางการศึกษาของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และอาจารย์ที่กำส้งปฏิบัติงานอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ในสถาบันราชภัฏเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจงานวิจัย ได้แบบสอบถามที่สมบูรณั้มาวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 274 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.31 สัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 30 คน และศึกษาเอกสารรายงานวิจัยทางการศึกษา จำนวน 78 เล่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์ที่เคยทําริวิจัยและไม่เคยทําริวิจัยทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทําริวิจัยทางการศึกษาว่ามีสภาพของปัจจัยโดยรวมห้าด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการทําริวิจัยอยู่ในระดับมาก คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ส่งเสริมต่อการทําริวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร และปัจจัยด้านแรงจูงใจ ส่วนปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยมีสภาพที่ส่งเสริมต่อการทําริวิจัยอยู่ในระดับน้อย

2. สภาพการทําริวิจัยทางการศึกษาเชิงปริมาณ อาจารย์ส่วนใหญ่ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัย ส่วนที่อาจารย์ปฏิบัติค่อนข้างน้อย คือ การนำข้อเท็จจริงจากทฤษฎีและผลงานวิจัยในลักษณะใกล้เคียงกันมาเปรียบเทียบประกอบการอภิปรายผล และการกำหนดสมมติฐานของการวิจัย ลักษณะของงานวิจัยที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ งานวิจัยเชิงสำรวจ การตั้งสมมติฐานแบบไม่มีทิศทาง และมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

3. สภาพการทําวิจัยทางด้านการศึกษาระดับคุณภาพ ลักษณะของงานวิจัยที่พบส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยการศึกษากาณิ ใช้วิธีการเลือกบุคคลหรือตัวอย่างแบบหลายกลุ่มหรือหลายมิติ รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ แผนภาพ แผนภูมิ ตารางรายการ การเขียนรายงานวิจัย ใช้การพรรณนาวิเคราะห์ มุ่งนำผลการวิจัยไปพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา

4. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงาน ปัจจัยด้านแรงจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยมีความสัมพันธ์กับการทําวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์ โดยปัจจัยด้านสภาพของหน่วยงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทําวิจัย ปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร และปัจจัยด้านแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับการทําวิจัย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ทางการวิจัย และปัจจัยด้านการพัฒนาตนเองของอาจารย์ทางการวิจัยมีความสัมพันธ์ทางลบกับการทําวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยสามารถทำนายพฤติกรรมการทําวิจัยของอาจารย์ได้ถูกต้องร้อยละ 72.99

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าการทําผลงานวิจัยทางด้านการศึกษาของอาจารย์สถาบันราชภัฏให้ปริมาณและคุณภาพที่ได้มาตรฐานนั้น ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดนโยบายการวิจัยทางด้านการศึกษาโดยเฉพาะอย่างชัดเจนและต่อเนื่องให้มีความหลากหลายครบทุกมิติ คำนึงถึงความสอดคล้องกับท้องถิ่นและสากลอย่างกลมกลืน สนับสนุนงบประมาณ เอกสาร ตำรา วัสดุอุปกรณ์ ประกอบการทําวิจัยให้มากยิ่งขึ้น ควรมีโครงการพัฒนาอาจารย์ทางการวิจัยทั้งภายในและต่างประเทศ จัดเวลาให้อาจารย์ได้มีโอกาสทําวิจัยอย่างเพียงพอ ตลอดจนควรมีการนำผลงานวิจัยที่ทําเสร็จสิ้นแล้วเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาภารกิจของสถาบันและสังคมอย่างจริงจัง

FACTORS RELATING TO THE EXECUTION OF EDUCATIONAL RESEARCHES
OF INSTRUCTORS IN THE RAJABHAT INSTITUTES IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

SAJEEWAN DARBARVASU

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Doctor of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

March 1997

The purposes of this research were study of prior condition of educational research systematic processes : a characteristic of research teachers' factors, administrative supporting factors, organizational status factors, ^{personal} motivative factors and teachers' self-development factors, and also to study the educational research status and educational research relative conditions of Rajabhat Institute instructors in Bangkok as well. The subjects used in this research consisted of 30 administrators and 355 instructors actually performing their academic duties in the first semester of 2539 (1996) academic year. The instruments used for collecting the data were questionnaires, interviews and research surveys. The total members of 274 completed questionnaires or 84.31 percentage are received, consisted of an interview of 30 institute administrators together with 78 educational research report documents taken into account. The data analysis were based on percentage, means, standard deviation and the discriminant analysis.

The study findings were as follows :

1. Attitudes of teachers who used to and never used to do any researches towards educational research relative factors were that five factors as a whole exist in a moderate level, considering in each factor, the study found that there were a great deals of research supportive factors, those factors in the dimension of research teachers' characteristics adapting to support the research in the moderate level were administrative supporting and motivative factors. The factors in the dimension of organizational status and teachers' self-development factors seemed to support the research in a low level.

2. In the view of a quantitatively educational research status, most of research teachers usually followed a research process. Conversely, a few research teachers sometimes did in the forms of theoretically factual presentation, carrying on discussion of likely comparative researches and research hypothetical limitations. Most of survey researches with non-directional hypothesis having more than 250 population samples, with questionnaires used as research tools and with statistical applications of means, standard deviation, are found. Most of researches were brought out to apply with curriculum, teaching and learning developments.

3. In qualitatively educational researches. Most of mentioned researches found were case-study researches operated by means of multi-dimensional population or multiple group sampling. In this case, interview data, pictures, charts and tables were collected and used as research tools for data analysis. In addition, a research report writing was in a descriptive analysis format and advantageous research result was brought to use in educational arrangement or administration.

4. Characteristic factors of research teachers, administrative supporting, motivative and self-development factors of research teachers were related to teachers' educational research especially in terms of organizational environments being positively obliged with researches. Administrative supporting and motivative factors were negatively related to their researches no significantly different. However, characteristic factors of research teachers and self-developing factors of research teachers were negatively related to their researches as statistically significant at .01 level included with 5 factors that could predict the

execution of behavioral researches of instructors accurately at 72.99 percent.

The suggestions of this research are to encourage all the research teachers develop their researches as quantitative and qualitative standards, administrators should set a goal research policy and continuing educational purposes covering various dimensions, regarding to harmonize with local and international assimilation, supporting them documents, textbooks and research materials available, providing them a financial support for a research teacher development project within the country itself and abroad, providing them a sufficient time to have an opportunity to do researches, and also publishing their research reports to the public as well as applying those researches to institutional and social missions in a real situation.